

फसल कार्यालयीन उपयोगकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

नांदेड जिल्हा

१९८७-८८

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन,
मुंबई

पुस्तक कार्यालयीन उपयोगा की रता

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा :- नांदेड

१९७८

अर्था व सांख्यिकी संचालनालय,

महाराष्ट्र शासन,

जिल्हा कार्यालय,

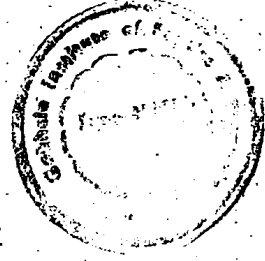
नांदेड.

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा :- नांदेड

१९७८

अनुक्रमिका

विषय

पृष्ठक्रमांक

भाग-१

१) दृष्टिकोणात जिल्हा नांदेड
(सामान्य माहिती व महाराष्ट्राशी तुलना)

१ ते ९०

२) जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

१ ते २०

भाग-३

३) जिल्हा सांख्यिकी गोणवारा
(विविध माहितीचे सांख्यिकी तपते)

१ ते २२५

टोपले

(२) दृष्टिकोणानुसार जिल्हा नांदेड

अ. क्र.	बाब	परिमाण	नांदेड जिल्हा १९८७-८८	महाराष्ट्र १९८७-८८
१	२	३	४	५
(एक) प्राकृतिक रचना				
अ) भौगोलिक रचना				
१)	उत्तर अक्षांश	अक्षा	१८.१५ ते १९.५५	१६.४ ते २२.१
२)	पूर्व रेखांश	अक्षा	७७.७ ते ७८.१५	७२.६ ते ८०.९
ब) हवामान (तपमान)				
१)	किमान	सेल्सियस	१२.३	उ.ना.
२)	कमाल	सेल्सियस	४१.२	उ.ना.
३)	पर्जन्य (सरासरी)	मिमी मीटर	८१०	उ.ना.
क) प्रशासकीय विभाग (१ शीप्टल)				
१)	ताळके	संख्या	८	३०३
२)	बचायत समित्या	"	८	२९८
३)	टंचाईग्रस्त ताळके	संख्या (१९८५-८६)	-	१३०
४)	एकात्मिक गांभीर्ण विकास प्रदत्त गट	"	८	२९८
५)	शाहरे	"	१२	३०७
६)	गावे (स्कूण)	"	१,४८१	४१,८३३
१)	विज्ञान	"	५६	२,४५९
२)	वस्ती असलेली	"	१,४२५	३९,३५४
३)	क्षेत्रापळ	चौ. कि.मी.	१०५०२.०	३,०७,६९०

पुढे चालू - - -

(२) दृष्टीक्षोपात जिल्हा नादंड (चालू)

१	२	३	४	५
(दोन) पृष्ठासंख्य संस्था (३१.३.८८)				
१) पंचायत समित्या		संख्या	८	२९
२) महानगर पालिका		"	—	११
३) नगर परिषदा		"	१२	२१६
४) कटक मंडळे		"	—	७
५) ग्रामपंचायती (३१.३.८७)		"	१,१४८	२४,७०७
६) पोलीस स्थानके (१.१२.८८)		"	३०	७८४
७) पोलीस आउट पोस्ट (१.१२.८८)		"	२२	१,१२१
(तीन) लोक संख्या (१.१८.१)				
१) ग्रामीण लोक संख्या		आकडे हजारत	१४,२१	४०,७९१
२) नागरी लोक संख्या		"	३,२८	२१,९९३
३) रूग्ण लोक संख्या		"	१७,७१	६२,७८४
४) असूचित जातीची लोकसंख्या		"	१,२८	४,४८०
५) असूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी		टक्केवारी	११.३०	७.१४
६) असूचित जमातीची लोकसंख्या		आकडे हजारत	१,७८	५,७७२
७) असूचित जमातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी		टक्केवारी	१०.१९	९.१९
८) पुरुष		आकडे प्रहजारात	८,९२	३२,४१५
९) स्त्रिया		"	८,५७	३०,३६९
१०) स्त्रिया - पुरुष प्रमाण		१००० पुरुषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण	९६०	९३७
११) घनता		दर चौ. कि.मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	१६७	२०४

पुढे चालू - - -

(३) वृष्टीक्षेपात जिल्हा नांदेड (चालू)

१	२	३	४	५
१२) साक्षारतेचे प्रमाण				
१) एकूण	टक्केवारी	२२.७८	४७.१८	
२) पुरुष	"	४३.३२	५८.७२	
३) स्त्रिया	"	१५.६७	३४.७२	
४) राज्यामध्ये जिल्ह्यांचा क्रमिक	संख्या	१७		
(चार) कृषि		१,९८५-८६	१,९८५-८६	
१) भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	१०,३३	३०,७५८	
२) जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	"	१७	५,३७०	
भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	टक्केवारी	२.०९	१७.४६	
३) शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन		१,९८५-८६	१,९८६-८७	
अ) बिगर शेतीचापरा खालील जमीन	हजार हेक्टर	४१	१,०८२	
ब) पडीक आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन	"	१९	१,७२५	
क) एकूण	"	६०	२,८०७	
४) पडीत जमीनी व्यतिरीक्त लायक नसलेली बिगर जमीन		१,९८५-८६	१,९८६-८७	
१) कायम अरचरण आणि इतर	हजार हेक्टर	५१	१,५४२	
२) झाडे झाडपा खालील जमीन	"	५	१८३	
३) लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	"	१९	१,०३२	
५) पडीत जमीन		१,९८५-८६	१,९८६-८७	
१) चालू पड	हजार हेक्टर	६५	९०१	
२) इतर पड	"	२०	१,०००	

सुटे चालू - - -

(७) इष्टीक्षोपात जिल्हा न.६३ (मातृ)

१	२	३	४
६) पिका खालील क्षेत्र		१९७५-७६	१९७६-७७
१) पिकाखालील निष्क क्षेत्र	हजार हेक्टर	७२०	१७,९२३
२) इसोटा क्षेत्र	"	४४	२,०९९
३) एकूण पिकाखालील क्षेत्र	"	७६४	१९,०२२
७) ओलित क्षेत्र		१९७५-७६	१९७६-७७
१) निष्क ओलित क्षेत्र	हजार हेक्टर	२३	१,८०४
२) एकूण ओलित क्षेत्र	"	३४	२,३४३
८) महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र (अन्नधान्ये ६-८७)	"	४६४	१४,१२३
९) वृद्धि धारणा जमिनी (१९६०-६१ अंतिम)			
१) २ हेक्टरापेक्षा कमी	संख्या "००	२६,३	३०,७७५
२) २ ते १० हेक्टर	"	१,२८,४	३,१८३
३) १० हेक्टरापेक्षा जास्त	"	८,६	४,८७४
१०) जमोन महसूल कसली (१९६७-६८)	लाखा रुप	१७.३६	उ.ना.
११) जिल्हा परिषदेचा उपकर	हजार रुप	६३,३०	उ.ना.
१२) पंचायत समित्यांचा उपकर	"	उ.ना.	उ.ना.
(पाच) पशुसंवर्धन (पशुधन गणना १९६३)			
१) पशुधन	संख्या हजार रुप	१,९८८	३०,९९९
२) गायी व बैल	"	६७५	१३,१६३
३) म्हशी व शेडे	"	६६९	३,९७२
४) मेंढ्या	"	५०	२,६७५
५) शिक्या	"	२३९	७,७०६
६) कोबड्या व इदके	"	२८५	१९,८७६

सुटे यानु

(५) दृष्टीक्षोपात जिल्हा नावेड (चालू)

१	२	३	४	५
(सहा) सहकार (१९८७-८८)				
१)	सहकारी संस्था	संख्या	३,०३७	८७,६७६
२)	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्था	"-	९४८	१८,३४४
३)	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थांची संघासद संख्या	संख्या हजारात	२,५१	६,८३०
		संख्या	४५२	१२,९७९
५)	प्राथमिक कृषि पत संस्थानी दिलेले कर्ज	रुपय कोटीत	१८,१३	६८०
(सात) जलसिंचन (३०.६.१९६६ रोजी)				
१) पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखाली ल लाभक्षेत्र				
१)	मोठे प्रकल्प	संख्या	३	१६
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	१५५	उ.ना.
२)	मध्यम प्रकल्प	संख्या	७	१४६
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	११	उ.ना.
३)	लघुप्रकल्प (पृष्ठभाग)	संख्या	२६३	१,४००
	लाभक्षेत्र	हजार हेक्टर	३७	उ.ना.
४)	सिंचन विहीरी खाली भिजणारे क्षेत्र	"-	११	९९
(आठ) उद्योग (१९८७ अखेर)				
१)	नोंदणीकृत कारखाने	संख्या	१३५	२४,९७१
२)	नोंदणीकृत चालू कारखाने	"-	११०	२०,६०९
३)	साखार कारखान्याची संख्या	"-	३	१११
४)	साखार कारखान्यातील साखारेचे उत्पन्न	"०००" मेट्रीकटन	२२	२,७९५
५)	सर्व सूत गिरण्यांची संख्या	संख्या	३	१२१

सुटे चालू - - -

(६) दृष्टीक्षोपात जिल्हा नादेड (चालू)

१	२	३	४	५
(नज) वीज				
१) विज पुरवठा केली जाहरे व छोडी (३१.३.८८)	संख्या	१,४९२		३८,१७७
२) विद्युतीकरण झालेल्या गावाची संख्या	"	१,४८१		उ.ना.
३) वीज पुरवठा केली पंप संघ	"	३,१३८		१२,४३,१०२
४) गोबर गॅस संयंत्रे	"	१,६००		उ.ना.
(दहा) सार्वजनिक आरोग्य (१९७७)				
१) रुग्णालये	संख्या	१२		७६८
२) दवाखाने	"	५८		१,७९९
३) प्राथमिक आरोग्य केंद्र	"	५२		१,५३९
४) प्राथमिक आरोग्य पथके	"	७		८१
५) एकात्मिक बालविकास योजनागट	"	२		उ.ना.
६) अंगण वाडीत उपस्थित राहणाऱी मुले	"	उ.ना.		उ.ना.
(अकरा) शिक्षण				
१) एकूण प्राथमिक शाळा	संख्या	३०.९.८७		३०.९.१९८८
२) एक शिक्षाकी शाळा	"	१,७६५		५५,५१३
३) प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारत	७१७		१६,७७६
४) प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	"	३,५९		९,७६१
५) प्रत्येक शिक्षाकाभागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	"	६		२५३
५) प्रत्येक शिक्षाकाभागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	४७		३९
(बाब) द्वयम शिक्षण (३०.९.८८)				
१) द्वयम शाळा	संख्या	२२८		८,७८७
२) शाळेतील एकूण विद्यार्थी	संख्या हजारत	१,०६		५,०६६
३) शाळेतील शिक्षक	"	३		१६१
४) प्रत्येक शिक्षाकाभागे द्वयम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या	३३		३१

(७) दृष्टिकोपात-प्रिल्हा नादेह (चातु)

१	२	३	४	५
(तेरा) उच्च शिक्षण (३०.९.८८)			३०.९.८८	३०.९.८८
१) संस्था		संख्या	१३	१,००९
२) स्कूला विद्यार्थी		संख्या हजारत	७	९५८
(चौदा) अ) प्रौढ शिक्षण (१९६८-८८)			१९६८-८८	१९६८-८८
१) प्रौढ शिक्षण केंद्रे		संख्या	८८०	१८,७३९
२) प्रौढांची उपस्थिती		संख्या	२५,८००	उ.ना.
ब) तांत्रिक शिक्षण				
१) औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था				
१) शासकीय व शासन सहाय्यीत		संख्या	५	१८०
२) इतर (छाजगी)		"	३	उ.ना.
२) शासकीय व शासन सहाय्यीत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांमध्ये मजूर-हालेल्या जागा		"	उ.ना.	४२,३२८
३) तांत्रिक व व्यवसायिक शिक्षण				
१) शासकीय व शासन सहाय्यीत		संख्या	उ.ना.	उ.ना.
२) इतर(छाजगी)		"	उ.ना.	५७५
४) शासकीय,तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता		"	उ.ना.	६०,५९९
५) अभियांत्रिकी संख्या		"	उ.ना.	उ.ना.
(पंधरा) परिवहन आणि दळणवळण ३१.३.८८				
१) स्कूला रेल्वे मार्ग (लांबी कि.मी.)		कि.मी.	२०८	५,४४८
२) रस्त्यांची जोडलेली गावे		संख्या	उ.ना.	उ.ना.
३) स्कूला रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)		कि.मी.	६,६७०	१,६६,४१६

सुटे चातु - - -

(८) दृष्टीक्षोपात जिल्हा नदिड (चालू)

१	२	३	४	५
(पंधरा) पुरवहन आणि दळणवळण ३६:३:८८(चालू)				
४) राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी	कि.मी.	-		२,९५५
५) राज्य महामार्गाची लांबी	"	१,२७१		३०,५४८
६) महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	१,६११		३७,२२४
७) इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी	"	७७९		३६,४०३
८) ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	"	३,००८		५९,२८६
(सोळा) पिण्याचा पाण्याचा पुरवठा				
कठीण गावांची संख्या				
१) छोड्यांना केला पुरवठा	संख्या	२१७		६,०१३
अ) नळाचा पाणी पुरवठा	"	१८		उ.ना.
ब) कुम नलीका	"	६९		उ.ना.
क) विहीरी	"	१०		उ.ना.
२) ट्रॅक्टर्स किंवा बैलगाडीने पाणी पुरवठा केला जाणारी गावे	"	उ.ना.		उ.ना.
३) योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे	"	उ.ना.		उ.ना.
(सतरा) घर बांधणी (१९८७-८८)				
१) भूमिहीन कामगारांसाठी बांधलेल्या दोपड्या	संख्या	३४५		उ.ना.
(अठरा) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रमा				
१) दारीद्वय रेषेखालील कुटूंब (१९८२-८३)	लाखात	०.७७		४१
२) १ ९८६-८७ मधील लाभार्थी कुने	संख्या	उ.ना.		१,०८,७४९
नवे	"	६,२६०		१,२९,३६९

(९) दृष्टीक्षोपात जिल्हा नरड (समाप्त)

१	२	३	४	५
(एकोनोस)	रोजगार हमी योजना (१९७५-७६)			
	१) रोजगार हमी योजना	कॉटी मध्य दिवस	०.५०	१५.५५
	२) राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	"-	०.८	२.६२
	३) ग्रामीण भूमिहीन रोजगार कार्यक्रम	"-	०.३	२.४१
(वीस)	आदिवासी कल्याणकारी योजना			
	१) आदिवासी क्रीडा केंद्र शाळा	विद्यार्थी संख्या	—	उ.ना.
(एकवीस)	मागास वर्गीयासाठी कल्याणकारी योजना			
	१) मागास वर्गीयासाठी वस्तीगृहे	संख्या	१२५	उ.ना.
	२) वस्तीगृहात राहणाऱ्या वेद्यार्थी	"-	६,७३७	उ.ना.
(बावीस)	जिल्हा नियोजन (१९७५-७६)			
	१) बाणिज्य योजनेतील मजूर तरतूद	र. टॉट	२०.२२	२३२०
	२) अक्षरक्षेत्र भास काढण्यासाठी तरतूद	"-	उ.ना.	३००
(तेवीस)	नागरी पुरवठा			
	१) रास्त भावाची दुकाने	संख्या	१,५८९	३४,२८३
	२) साठी	"०००" संख्या	उ.ना.	७२९
	३) शासकीय सुदाने	संख्या	४८	१,१२३

टिप :- उ.ना. = उपलब्ध नाही.

घाणेरे

भाग - १

आर्थिक समालोचन

१९७८

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

जिल्हा:- नांदेड

१) नांदेड जिल्हा हा सुरवातीपासूनचा पारंपारीक ऐतिहासिक महत्वाचा मानला गेला आहे. गोदावरी ही पवित्र नदी या शहरा पासून वाहत जात असल्याने व तसेच गिळा धामपि देशातील छालसा पंथाचे शेवटचे धर्मगुरु श्री गुरुगोविंदसिंहजी यांचे स्मरणार्थ बांधण्यात आलेला गुरुद्वारा हा नांदेड येथे असल्याने हा जिल्हा देशाच्या नवजात महत्वाचे स्थान धारण करित आहे. शिवाय गोदावरीच्या क्षेत्राचाटोवर एक एक असे सात गुरुद्वारा मंदिरे बांधलेली आहेत. येथील दसरा, दिवाळी व डोळी मोठ्या उत्साहाने साजरी केली जातात.

२) १९५६ साली झालेल्या हैद्राबाद राज्याच्या विभागणी नंतर नांदेड जिल्ह्याचे प्रशासकीय विभाजनी झालेली नाही.

३) नांदेड जिल्हा दक्षिण भारताच्या पठाराच्या भागात वसलेला असल्यामुळे महाराष्ट्रातील समान सपाट जिल्ह्यांपैकी हा एक जिल्हा आहे. त्यामुळे या जिल्ह्यात विशेष स्थळ वर्णनाचे वेळे नैसर्गिक कठींबंधा नाहीत. जिल्ह्याच्या दक्षिणोत्तरी भाग हलकी व मोकळी जमीन असल्यामुळे थोडा पार वेगळा आहे. किनवट ताळुक्यात उत्तर-पूर्व भाग डोंगराळ, बजर व शेतीसाठी अयुक्त जमीनीचा असल्यामुळे थोडा वेगळा आहे. जिल्ह्याचा उर्वरित मध्य भाग सपाट सुपिक व काळीची जमीन असलेला आहे जिल्ह्यात "भाग" अथावा "धानावरी" "रेज" या नावाने ओळखल्या जाणाऱ्या प्रुळा पर्वतराशी आहेत व त्या जिल्ह्याच्या उत्तर-पश्चिम ते दक्षिण-पूर्व भागातून गेल्या आहेत. या शिवाय भोकर व हदगाव ताळुक्यात "वाळोड" पर्वत रांगा व कंधार व मुळोड ताळुक्यात "बालाघाट" नावाने ओळखल्या जाणाऱ्या लहान पर्वत रांगा आहेत. जिल्ह्याच्या एकूण भौगोलिक क्षेत्राच्या सुमारे ७.७ टक्के क्षेत्र वनक्षेत्र आहे. या वन क्षेत्राचा बराच मोठा सुमारे ६३ टक्के भाग एकट्या किनवट ताळुक्यात आहे.

४) नांदेड जिल्हा मराठवाड्यातील एकूण सात जिल्ह्यापैकी एक असून महाराष्ट्राच्या दक्षिण-पूर्व सिमला दक्षिणोत्तर पसरलेला आहे व १८-१५ ते १९-५५ उत्तर अक्षांश व ७७-७ ते ७८-१५ पूर्व रेखांश मध्ये स्थित आहे. नांदेड शहर गोदावरी नदीच्या डाव्या काठावर वसलेले आहे. नांदेड जिल्ह्याच्या उत्तरेस महाराष्ट्राचा पठणमाळ जिल्हा, उत्तर पश्चिमेस परभणी जिल्हा व नैरत्येस लातूर जिल्हा आहे. जिल्ह्याच्या पूर्वेला व दक्षिण-पूर्व दिशेला आंध्रप्रदेशातील अदिलाबाद व निझामाबाद जिल्हे आहेत. जिल्ह्याच्या दक्षिणेला कर्नाटक राज्यातील बिदर जिल्ह्याचा सतपूर ताळुका आहे. गोदावरी नदी या जिल्ह्यातून पश्चिमेकडून पूर्वेकडे वाहते.

५) जिल्ह्याचे एकूण क्षेत्रफळ १०,७७२ चौ.कि.मी. असून ते महाराष्ट्र राज्याचे ३.४१ टक्के आहे. या क्षेत्रफळापैकी २११.१ (२.०१) टक्के चौ.कि.क्षेत्र नागरी भागात असून १०,२९०.९ (९४.९९) टक्के क्षेत्र ग्रामीण भागात येते. प्रशासकीय सोयीचे दृष्टीने जिल्ह्याचे दोन महसुली उपविभाग पाडण्यात आले असून एक उप विभाग नांदेड येथे असून या अंतर्गत (१) नांदेड, (२) हदगाव (३) किनवट (४) भोकर ताळुके आहेत तर दुसरा उप विभाग देगलूर येथे असून त्याखाली (१) देगलूर (२) बिबलोली (३) मुळोड (४) कंधार हे ताळुके आहेत प्रत्येक उप विभागातून स्वतंत्र असे एक उप-जिल्हाधिकारी कार्यालये आहेत. ताळुक्यातील ग्रामीण क्षेत्र संबंधित पंचायत समिती अंतर्गत असून आता ८ पंचायत समिती नांदेड येथील जिल्हा परिषादच्या प्रशासकीय नियंत्रणाखाली आहेत.

पुढे चालू--

४६) जिल्ह्यात एकूण १४८१ गावे असून त्यापैकी ५६ गावे ओसाड आहेत. एकूण १४५ ग्रामपंचायती पैकी ९३१ स्वतंत्र व २१४ गट ग्रामपंचायती आहेत. जिल्ह्याच्या (४)२२ नागरी नोत्रापैकी नांदेड शहरासाठी, "अ" वर्ग नगर पालिका असून बाकीच्या ११ नगरपालिका मुदखोड, हदगांव, किनवट, उमरी, बिलोली, धार्माबाद, कोंडलवाडी, देगलूर, मुदखोड, कंधार आणि लोहा हे "क" वर्ग नगर परिषदा आहेत. जिल्ह्यात एकूण १३ कृषि उत्पन्न बाजार समित्या असून त्या पैकी नांदेड तालुक्यात दोन, भोकर तालुक्यात दोन, कंधार तालुक्यात दोन व बिलोली तालुक्यात तीन आणि हदगांव, किनवट, देगलूर, मुदखोड या तालुक्यात प्रत्येकी एक या प्रमाणे आहे.

७) नांदेड हे शहर जिल्हा मुख्यालय असून येथे केंद्र शासनाची व राज्य शासनाची व तसेच अनेक निष्ठासकी महासंघाचे सर्व कार्यालये असून मराठवाडा विधायिठाचे उप-केंद्र आहे.

भू विज्ञान

८) या जिल्ह्याच्या भूगर्भात महत्वाचे व उल्लेखनीय असे खनिज पदार्थ आढळत नाहीत किनवट तालुक्याच्या कांठ भागात पक्कट प्र हलक्या प्रतीच्या चुनखानीचे साठे आढळतात ही चुनखानी एक सारख्याप्रतीची नसते व वाळू मिश्रीत असते. बांधकामासाठी लागणारी वाळू, वाळूचे मोठे गोंटे व विटासाठी लागणारी वि - शीष्ट प्रकारची माती मात्र जिल्ह्यात आढळते.

नदी नाले

९) जिल्ह्यातून वाहणा-या महत्वाच्या नद्या, गोदावरी, मांजरा, मन्याड, सरस्वती, पेनगंगा, आसना, सिता व लेडी या आहेत. गोदावरी नदी ही जिल्ह्यातील प्रमुखा नदी असून ती जिल्ह्यात पश्चिमेकडून प्रवेश करते व जिल्ह्याच्या मध्य भागातून पूर्वेकडे वाहते. (४) आंध्रप्रदेशातील निझामाबाद जिल्ह्यात प्रवेश करते. गोदावरी नदीची सर्वात मोठी उपनदी असलेली मांजरा नदी दक्षिणे कडून उत्तरेकडे वाहते व जिल्ह्याची व आंध्रप्रदेशाची हद्द पार करते. मन्याड नदी कंधार तालुक्यातून पश्चिमेकडून पूर्वेकडे वाहते व सोळंके मुदखोड व देगलूर तालुक्याची नैसर्गिक हद्द कायम करते. तर दुसरीकडे बिलोली तालुक्याची हद्द बनते सरस्वती नदी वाळोड पर्वत राशीतून उत्तरे कडून दक्षिणेकडे जिल्ह्याच्या पूर्व वहील भागातून वाहते व माळवठा गावाजवळ गोदावरी नदीत मिळते. पूर्वेकडे वाहणारी आसना नदी नांदेड पासून १ किलो मिटर अंतरावर गोदावरी नदीच्या डाव्या किना-यावर गोदावरी नदीला मिळते. लेडी नदी देगलूर तालुक्यात पश्चिमेकडून पूर्वेकडे वाहते व ती अक्षातः दक्षिणेकडील सिमे बरोबर वाहते व नंतर थोडी उत्तरेकडे मार्ग बदलून देगलूर तालुक्यातून वाहत जात मांजरा नदीला मिळते. पेनगंगानदी जिल्ह्याची उत्तरेकडील हद्द कायम करते व पूर्वेकडून वाहत जाऊन यवतमाळ जिल्ह्यातील वर्धा नदीला मिळते. कमी महत्वाची सिता उत्तरेकडून निघून गोदावरी नदीला येऊन मिळते. जिल्ह्यातील बारमाही वाहना-या नद्या गोदावरी, मांजरा, मन्याड व पेनगंगा या आहेत. या जिल्ह्यात उल्लेखनीय असे तळे नाहीत.

हवामान व पर्जन्य

१०) हवामानाचे दृष्टीने वर्षाचे तीन भाग पडतात जून ते सप्टेंबर या महिन्यात हवा साधारण उष्ण असली तरी पावसाळी वातावरणातून त्यात थोडा गरम असतो. ऑक्टोबर ते फेब्रुवारी हवा महिन्यात हवा कोरडी व थंड असते. ऑक्टोबर महिन्यात मात्र दिवसा उन्हाळी परंतु सायंकाळ पासून सकाळ पर्यंत हवा थोडी थंड असते. नोव्हेंबर ते जानेवारी या महिन्यात अधून अधून कांठ दिवस थंडीची लाट येत आणि थंडी पाऊस पडतो. मार्च ते मे या महिन्यात हवामान उष्ण उष्ण व कोरडे असते.

सिंप्रत गा मीहण्याचे दुस-या पंधारवाड्यातील तपमानात वाढ होते परंतु बाराही मीहण्यात रात्री त्यामानाने सुसह्य असतात. एकंदरीत जिल्ह्याचे हवामान सुसह्य व उत्तावर्धीक असते.

११) नादेड येथे नादेड या केंद्रात तपमान व पर्जन्य मापक यंत्र बसविले असून गेल्या वर्षी तेथे किमान सेल्सिअस तपमानाची व प्र कमाल सेल्सिअस तपमानाची नोंद करण्यात आली.

१२) जिल्ह्यात लोंकाया शेती हा प्रमुख धांडा असून बहुतांश शेती ही पावसावर अवलंबून आहे. जिल्ह्यात एकंदरीत पावसाचे प्रमाण कमी असून तो अनिश्चयीत असल्याने जिल्ह्यात अधून मधून दुष्काळी परिस्थिती निर्माण होते. जिल्ह्यात पावसाचे सरासरी प्रमाण १०२२ मी.मी. आहे. परंतु देगलूर व कंधार या तालुक्यात पावसाचे प्रमाण जिल्ह्याच्या सरासरी प्रमाणापेक्षा किंवाट या तालुक्यात पावसाचे प्रमाण जास्त असून तेथे १५०१ मी.मी. तर कंधार तालुक्यात सर्वात प्र कमी म्हणजे ७९५ मी.मी. आहे. जिल्ह्यात पाऊस सर्वासाधारणपणे जूनचे दुस-या पंधारवाड्यात सुरू होतो व सप्टेंबर अखेर राहतो. जिल्ह्यात सन १९८७ या वर्षी सर्वात जास्त पावसाची नोंद बिलोलीला झाली असून तेथे १०८६ मी.मी. तर सर्वात कमी पाऊस छोड या तालुक्यात झाला असून तेथे ७११ मी.मी. पावसाची नोंद झाल्याचे आढळते.

जमीनीचा प्रकार

१३) जिल्ह्यातील जमीन सर्व साधारणपणे काळी, सुपीक व क्षदार अशा स्वरूपाची आहे. जिल्ह्याच्या सर्व तालुक्यात काळीची जमीन आहे. या जमीनीत कॅल्शियम, मॅग्नेशियम व कार्बोनमध्ये प्रमाण अधिक आहे. परंतु नायट्रोजन, पोटॅश, फॉस्फेट व ह्यूमसचे प्रमाण पार कमी आहे. या जमीनीत ओलावा व आर्द्रता टिकवून ठेवण्याची पार मोठी क्षमता असल्यामुळे जिल्ह्यातील कमी पावसाच्या भागात अशी जमीन उपयुक्त ठरते. उत्तम प्रतीची काळीची जमीन गोदावरी नदी व तिच्या उपनद्यांच्या काठाकाठाने अरंद पट्यात आढळते. चांगल्या प्रतीची काळीची जमीन मांजरा तालुक्यात नदीच्या काठाकाठाने बिलोली तालुक्यात आढळते. तर बिलोली तालुक्यात इतरत्र ती हलक्या प्रतीची व मोकळ्या दगडाने झाकलेली अशा प्रकारची आहे. नादेड तालुक्यातील जमीन मुख्यतः भारी काळीची व गाळ सा चैली आहे. टेकड्यांच्या पायथ्याशी लागून असलेल्या भागात मात्र काळीची जमीन दुर्मिळ असून तेथील जमीन पारच हलक्या प्रतीची आढळते. देगलूर तालुका जिल्ह्यातील सर्वात लहान तालुका असला तरी उत्तम प्रतीची काळीची जमीन त्या तालुक्याला लाभलेली आहे. तालुक्याच्या पूर्वेकडील धोड्याशा भागात व्यतिरिक्त तालुक्यातील सर्व जमीन उच्च प्रतीची व रब्बी पीकासाठी योग्य अशी आहे. कंधारचा अर्धा तालुका काळीची व भारीची जमीन असलेला आहे. व त्या भागात रब्बीची पिके घेतली जातात उर्वर अर्धाभाग त टेकड्या, लहान झोडपे व हलकी जमीन आहे. तेथे खारी पिके घेतली जातात, उदगाव तालुक्यातील जवळपास तीन चतुर्थांश जमीन विकोभत. पेनगळेच्या काठा जवळची जमीन सुपीक आहे. तालुक्याच्या दक्षिणे कडील टेकडी जवळच्या जमीनीत थोडा क्षारयुक्त पदार्थ मिसळला असल्याचे आढळते. बाकीच्या भागात व किनवट या दोन तालुक्यात ही टेकड्या व माळरानाचा भाग वगळून इतर सर्व जमीन काळीची व भारीची आहे.

१४) दिवसे दिवस पर्जन्यमान कमी होत असल्याने भूगर्भातील पाण्याची टाळी खाली जात आहे. जिल्ह्यात जमीनी खालील पाण्याचा धार वेगवेगळ्या ठिकाणी वेगवेगळ्या अंतरावर म्हणजे जमीनी पासून सर्वसाधारणपणे १८ सुट पासून २०० सुटांच्या दरम्यान आढळतो.

३. लोक संख्या

५) जनगणना व वार्षिक अंदाज

जनगणना १९८१ प्रमाणे जिल्ह्याची एकूण लोकसंख्या १७.४९ लक्षा इतकी आहे. १९७१ चे जनगणनेचे तुलनेत दहा वार्षिक वाढीचा दर हजारी २५२ येतो. दहा वार्षिक वाढीचा दर लक्षात घेता १९८७ व १९८८ मार्चची जिल्ह्याची अंदाजीत लोकसंख्या अनुक्रमे १९.५५ व १९.९१ लाखा येते. तातुकावार लोकसंख्येचा विचार करता जिल्ह्याचे लोकसंख्येची तातुकाच्या लोकसंख्येपैकी टक्केवारी नांदेड २२.१८ टक्के, हदगाव ११.९२ टक्के, किनवट ११.३७ टक्के, भोकर ७.६७ टक्के, बिलोली १५.२१ टक्के, कंधार १५.२७ टक्के, देगलूर ७.४३ टक्के, व सुळोड ८.९८ टक्के अशी येते.

घानता

१६) नांदेड जिल्ह्याचे क्षेत्राफळ महाराष्ट्राचे क्षेत्राफळाचे ३.४१ टक्के आहेत तर तसेच लोकसंख्येची टक्केवारी २.७९ येते. १९८१ चे गणनेत जिल्ह्यात दर चौ. कि.मी. मागे १६७ लोकसंख्या येते तर महाराष्ट्रात हेच प्रमाण २०७ आहे. ग्रामीण विभागात दर चौ. कि.मी. मागे १३८ तर नागरी विभागात दर चौ. कि.मी. मागे १५५३ लोकसंख्या येते. नागरी विभागात सर्वात जास्त घानता नांदेड (७,४२५) ह्या शहरात आहे. तर सर्वात कमी असलेली नागरी घानता भाग (४२३) सुळोड आहे. तर ग्रामीण भागात सर्वात जास्त घानता (१८६) नांदेड तहसील मध्ये आहे. तर सर्वात कमी घानता असलेला (८८) किनवट तहसिल आहे.

१७) ग्रामीण व नागरी लोकसंख्या

जनगणना १९८१ प्रमाणे जिल्ह्यातील एकूण लोकसंख्येपैकी १४.२१ लक्षा लोकसंख्या म्हणजेच ८१.२५ टक्के ग्रामीण भागात तर ३.२८ लक्षा लोकसंख्या म्हणजेच १८.७५ टक्के नागरी भागात आहे. एकूण नागरी लोकसंख्येपैकी ५८.२३ टक्के नांदेड नगर पालिका हद्दीत येते. तर उर्वरीत १.३७ लक्षा म्हणजे ४१.७६ टक्के लोकसंख्या उर्वरीत नागरी क्षेत्रात येते. नांदेड नंतर हदगाव, किनवट, भोकर, बिलोली, देगलूर, सुळोड आणि कंधार ह्या नागरी क्षेत्रात अनुक्रमे ०.११, ०.१६, ०.७, ०.३९, ०.२८, ०.१४ व ०.१२ लक्षा लोकसंख्या येते.

स्त्री पुरुष प्रमाण

१८) महाराष्ट्रात दर हजार पुरुषा मागे ९३७ स्त्रीया हे प्रमाण १९८१ चे गणने प्रमाणे आहे तर नांदेड जिल्ह्यात ते दर हजार पुरुषा मागे ९६० स्त्रीया असे आहे. नागरी व ग्रामीण भागाचा विचार करता नागरी भागातील हे प्रमाण ९१८ स्त्रीया असे आहे तर ग्रामीण भागात तसेच प्रमाण ९६९ स्त्रीया असे येते. ग्रामीण व नागरी भागातील दर हजार पुरुषा मागील स्त्रीयांचे प्रमाणात उल्लेखनीय परक आहे.

असूचित जाती व असूचित जमाती

१९) जनगणना १९८१ प्रमाणे जिल्ह्यात असूचित जातीची एकूण लोकसंख्या १ लक्षा ९८ हजार इतकी आहे. एकूण लोकसंख्येपैकी जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी ११.३० टक्के येते. महाराष्ट्रात असूचित जातीच्या लोकसंख्येची टक्केवारी ७.१४ आहे. महाराष्ट्रात तुलना करता जिल्ह्यातील असूचित जातीचे प्रमाण जास्त आहे.

असूचित जमातीची १९८१ चे जनगणने प्रमाणे जिल्ह्यात १ लक्षा ७८ हजार लोकसंख्या आहे. तिची टक्केवारी एकूण लोकसंख्येपैकी १०.१९ येते. महाराष्ट्राची टक्केवारी ९.१९ आहे. जिल्ह्यात सर्वात जास्त म्हणजे किनवट तहसिल मध्ये असूचित जमातीची लोकसंख्या ५१ हजार इतकी आहे. त्याचे प्रमाण २८.६५ टक्के येते.

कामक-यांची संख्या

२०) कामक-यांचे व्याख्येत १९८१ चे जनगणनेत पुनः बदल करून सिमांत कामकारी ही संज्ञा नव्याने निर्माण केली आहे. सैशाचे पोटी ज्याला वर्षभार किंवा वर्षातील अधिक काळ कामी झाले. त्याला कामकारी ही संज्ञा वापरण्यात आली. अर्थात त्या यरोजगार करणारे शेतकरी कुपेर उद्योगांत काम करणारे व्यापारी इत्यादींची गणना कामकारात झाली. ह्या उलट वर्षातील एक दिवस अथावा काही दिवस शिवा रोजी काही वेळ पन्नाचे बदल्यात ज्याने काम केले त्याला सिमांत कामकारी धारण्यात आले.

जनगणना १९८१ प्रमाणे जिल्ह्यात एकूण ७.१० लक्षा कामकारी आहेत. म्हणजे एकूण लोकांमध्ये काम क-यांची टक्केवारी ४०.६० टक्के येते. सिमांत कामकारी ह्या गणने प्रमाणे १.५३ लक्षा म्हणजे ८.७७ टक्के आहेत. महाराष्ट्रात कामक-यांची व सिमांत कामक-यांची टक्केवारी १९८१ चे गणने प्रमाणे अनुक्रमे ३८.७१ व ३.८५ आहे.

जनगणना १९८१ मध्ये कामक-यांचे ९ वर्गांत वर्गीकरण न करता फक्त शेतकरी, शेतमजूर, धारणती उद्योग वस्तु निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरस्ती इत्यादी व इतर ज्यात पशु संवर्धन जंगलकाम, मच्छिमारी, शिकार, फोळबागा, आणि तत्सम संबधी क्षेत्रांतसेच छाना व दगडकाम करणा-यांचा समावेश आहे. ह्या प्रमाणे बांधकाम, व्यापार व वाणिज्य परिवहन, साठवण व दळणवळण, धारणती उद्योग, खोरीज वस्तु निर्माण, प्रक्रिया व दुरस्ती व इतर धंद्यांचा समावेश आहे. असे चार वर्गांतच वर्गीकरण करण्यात आलेले आहे.

जिल्ह्यात शेतकरी व शेत मजुरांचे प्रमाण जास्त आहे. नांदेड शहरात टोडय फार प्रमाणात येते. लघू व कुटीर उद्योग धंदे आहेत. जिल्ह्यातील एकूण मुख्य गामीण कामक-यांची टक्केवारी आणि शेतकरी ४४.८९ टक्के, शेतमजूर ३९.९३ टक्के, धारणती उद्योग वस्तु निर्माण प्रक्रिया सेवा व दुरस्ती १.९२ टक्के व इतर १३.२६ टक्के नागरी विभागातील कामक-यांची हीच टक्केवारी अनुक्रमे ७.१४ टक्के, १६.०७ टक्के, ३.२४ टक्के व ७३.४४ टक्के येते.

वयोगटांनुसार लोक संख्या

२१) लोक संख्येची वयोगटांनुसार १९८१ जनगणनेप्रमाणे ८ गटांत विभागणी करण्यात आलेली असून, त्यानुसार (१) ० ते १४ वयोगटामध्ये ४२.७३ टक्के (२) १५ ते १९ वयो- गटा मध्ये ७.८६ टक्के (३) २० ते २४ वयोगटामध्ये ७.८१ टक्के (४) २५ ते २९ वयोगटा मध्ये १२.३९ टक्के (५) ३० ते ३९ वयोगटामध्ये ६.५५ टक्के (६) ४० ते ४९ वयोगटा मध्ये ९.१६ टक्के (७) ५० ते ५९ वयोगटामध्ये ६.०९ टक्के (८) ६० चे वर वयोगटामध्ये ६.७१ टक्के व राहिलेली ०.७२ टक्के लोकांच्या अनिर्दिष्टात वयोगटात मोडते वरील विवरणा वरून असे दिसून येईल की १५ ते ५९ या वयोगटातील ४९.८६ टक्के लोकसंख्या हे काम करण्या लायक असून ५०.१४ टक्के लोकांच्या काम न करण्या योग्य आहेत.

साक्षरता प्रमाण

२२) जिल्ह्यात १९८१ च्या जनगणने नुसार साक्षरतेची टक्केवारी २९.७८ टक्के असून तीच महाराष्ट्राची ४७.१८ टक्के आहे साक्षरतेचे प्रमाणात गामीण व नागरी भागांत फारच तफावत असून नागरी भागाची टक्केवारी ४८.९० टक्के असून गामीण भागासाठी ती २५.३७ टक्के आणि आहे. नागरी भागामध्ये साक्षरतेची सर्वात जास्त टक्केवारी नांदेड शहराची तर सर्वात कमी हुंडलवाडी येथील असून अनुक्रमे ५३.८९ टक्के व २७.१५ टक्के आणि आहे. गामीण भागात सर्वात जास्त टक्केवारी नांदेड या तालुक्याची असून सर्वात कमी देगडूर तालुक्यामध्ये असून ती अनुक्रमे २९.०९ टक्के व २२.५० टक्के आणि आहे. गामीण भागात पुराणांची सर्वात जास्त टक्केवारी हदगांव या तालुक्यात असून सर्वात कमी देगडूर तालुक्याची असून ती अनुक्रमे ४२.७३ टक्के व ३४.४४ टक्के आणि आहे.

साक्षरता प्रमाण (बाल)

तर स्थायिच्या बाबतीत ग्रामीण भागातील साक्षरतेची टक्केवारी सर्वात जास्त
१२८) हदगाव ताळक्यात असून सर्वात कमी मुळोड ताळक्यात आहे. ती अनुक्रमे १४.९६ टक्के
आहे. थोडक्यात म्हणजे ग्रामीण भागातील साक्षरतेची टक्केवारी देगलूर ताळक्यात
सर्वात कमी आहे.

निवासीपयोगी घारे व कुटूंबे

२३) जनगणना १९८१ प्रमाणे जिल्ह्यात निवासीपयोगी एकूण ३.०५ लक्षा घारे
ह्या घारापासून ३.०८ लक्षा कुटूंबे राहत होती १९७१ चे जनगणने प्रमाणे ८६.५६ टक्के
कुटूंबे मानकीय घारात व १३.४४ टक्के कुटूंबे नाइयाय घारात राहत होती.

वने

२४) सन १९८२-८३ या वर्षाचे वृक्ष व पीके या अहवाला नुसार जिल्ह्यात एकूण
८०,१०० हेक्टर क्षेत्र जंगल व्याप्त असले तरी या क्षेत्रात धोड्या पसर क्षेत्रातील जंगल
हलक्या प्रतीचे आहे. एकूण भौगोलीक क्षेत्राचा विचार केल्यास जंगल व्याप्त क्षेत्र
फक्त ७.७५ टक्के स्वटे असून महाराष्ट्रातील जंगल व्याप्त १७.४६ टक्के क्षेत्रा पेक्षा खूप
पच कमी आहे. पारिवर्णाचा सप्तोत्तरांखाली राहण्याच्या दृष्टीने जंगल व्याप्त क्षेत्रात जवळ
जवळ ३३ टक्के स्वटे असून जंगला खालील क्षेत्रा वाढीवणे आवश्यक आहे. हे जंगल व्याप्त
क्षेत्र वाढविण्याचे दृष्टीने वने आणि सामाजिक वनीकरण खाते हे प्रयत्न करिते आहे.
असले तरी अध्याप म्हणावी तशी वाढ झालेली नाही. किम्वट ताळक्यात जंगल व्याप्त
प्रदेशाची टक्केवारी जिल्ह्यात सर्वात जास्त असून ६३.०५ टक्के व त्या खालोखाल
भोकर १६.६० टक्के, हदगाव १४.८६ टक्के, नांदेड १.५० टक्के, कंधार १.२५ टक्के,
देगलूर १.१२ टक्के, मुळोड १.१२ टक्के व सर्वात कमी बिलोली ताळक्यात असून ते फक्त
०.५० टक्के स्वटे आहे. वरील आकडेवारी वरून असे दिसून येईल की नांदेड, बिलोली,
देगलूर, मुळोड व कंधार या ताळक्यातील जंगल वाढीचे विशेषा प्रयत्न होणे आवश्यक
आहे.

२५) नांदेड जिल्ह्यातील जंगलापासून १९८७-८८ या वर्षात वन उत्पादनाच्या विक्री-
पासून एकूण ७४ लाख ९१ हजार रुपयांचे उत्पादन मिळाले त्यापैकी मुख्य उत्पादन
म्हणजे इमारतीच्या व जाळ लाकडाच्या विक्री पासून २२ लाख ७५ हजार रुपयांचे व
गौण वन उत्पादने बांबू, गवत, विडीची पाने आणि इतर विक्री पासून ५२ लाख ३१
हजार रुपयांचे उत्पादन मिळाले.

== शेती ==

जमिनीचा प्रकार

२६) जमिनीच्या वापराबद्दलची व पिका खालील असलेले प्रत्येक क्षेत्राची आकडेवा-
री प्रकाशनाच्या संदर्भात वर्षा करीता लवकर उपलब्ध होत नसल्याने स्थायी स्वरू-
पाची १९८२-८३ या वर्षाची आकडेवारी चर्चेसाठी विचारात घेण्यात आली आहे.

जिल्ह्याच्या एकूण १०.३३ लक्षा हेक्टर क्षेत्रापैकी ०.८० लक्षा हेक्टर हे वनक्षेत्र
असून त्याची एकूण क्षेत्रफळाशी टक्केवारी ७.७ टक्के आहे. शेती योग्य नसलेले एकूण
क्षेत्र ०.६१ लक्षा हेक्टर असून पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवडी लायक परंतु पडीत जमीन
१.०३ लक्षा हेक्टर, पाळपड व इतर पड ०.७३ लक्षा हेक्टर आणि निव्वळ वसलेले क्षेत्र
७.१७ लक्षा हेक्टर असे आहे. लागवडी लायक पडीत जमिनी पैकी जवळजवळ ०.६६ लक्षा
हेक्टर क्षेत्र हे कायम घरे व रणा क्षेत्र असून जिल्ह्यात असलेल्या (गायी व म्हशी)
य यिभागे त्याचे प्रमाण ०.०८ हेक्टर स्वटे असून ते पारप कमी आहे. असे असले तरी या
जनावरांच्या पाल्याचा प्रश्न इतर पडीत जमिनीमुळे धोड्या प्रमाणात सुटण्यास मदत होई.
एकूण ७.१७ लक्षा हेक्टर निव्वळ लागवडी खालील प्रत्येक माणसी प्रमाण ०.७१ हेक्टर
स्वटे पडते आणि सर्वसाधारण/चीक परिस्थिती प्रमाणे व अतिसंविषयात येणे.

जमोनीचा पंजर(पाल)

सुधारित शेत पध्दतीमुळे ते पुरेशी आहे असे वाटते. जिल्ह्यात पावसाचे प्रमाण जरी ठिक असले तरी ब-याच वर्षी पाऊस वेळेर तसेच पुरेसा पडत नसल्यामुळे तसेच ओलीत शेत्याचे प्रमाणे कमी असल्यामुळे दुबार पिकाखालील क्षेत्र कमी आहे. पाऊस वेळेर व संप्रदायात पडल्यास जिराईत जमोनीवर पण दुबार पिके घेतली जातात.

वडीत धारणा केलेली जमीन व वडीत खातेदार

२७) सन १९८१ चे कृषी गणने नुसार जिल्ह्यात २३३२.९९ खातेदार असून त्यांनी धारणा केलेली जमीन ७८७९७१ हेक्टर एवढी आहे. या खातेदारा पैकी एक हेक्टरचे जमीन धारणा करणारे एकूण ४१९१९ खातेदार असून त्यांनी धारणा केलेली जमीन २५२६६ हे आहे. त्याच प्रमाणे १ ते २ हेक्टर पर्यंत जमीन धारणा करणारे एकूण ५४३६९ खातेदार असून त्यांचे व्हे ८१७८४ हेक्टर एवढी जमीन आहे. याचाच अर्थ असतो जिल्ह्यात एकूण ९६२८८ अत्यल्प व अल्प भूधारक असून त्यांनी १०७७५० हेक्टर जमीन धारणा केलेली आहे. अल्प व अत्यल्प भूधारकांचे एकूण खातेदारांची प्रमाणा ४१.२५ टक्के त्यांचेव्हे असलेल्या जमीनीचे प्रमाणा पक्क १३.६७ आहे.

तक्ता क्रमांक १

वडीत जमीन धारणा दाखविणारा तपता व त्याचे प्रमाण

अ.क्र.	जमीन धारणा हेक्टर	एकूण खातेदार	एकूण धारणा केलेली जमीन	एकूण खातेदारांची प्रमाणा	एकूण जमीनी शी प्रमाण
१	२	३	४	५	६
१.	०.० ते १.०	४१९१९	२५२६६	१७.९७	३.२९
२.	१.० ते २.०	५४३६९	८१७८४	२३.३०	१०.३८
३.	२.० ते ५.०	८९३२९	२८७४५३	३८.२९	३६.४८
४.	५.० ते १०.०	३९०७२	२६७८३४	१६.७५	३३.९९
५.	१०.० ते २०.०	८०८८	११२०४३	३.४७	१४.२२
६.	२०.० पेक्षा जास्त	५१४	१२८९१	०.२२	१.६४
		२३३२९१	७८७९७१	१००.००	१००.००

वरील तक्त्यावरून असे दिसून येईल की ५ ते १० हेक्टर जमीन धारकांचे प्रमाणा १६.७५ टक्के असून त्यांनी धारणा केलेल्या जमीनीचे एकूण जमोनी शी प्रमाण जवळपास ३४ टक्के आहे. तर १० ते २० हेक्टर धारकांचे प्रमाण ३.४७ टक्के व त्यांनी धारणा केलेल्या जमीनीचे प्रमाण १४.२२ टक्के आहे. जिल्ह्यात २० हेक्टर पेक्षा जास्त जमीन धारणा करणारे ५१४ खातेदार असून त्यांचे एकूण खातेदारांची व धारणा केलेल्या जमीनीचे प्रमाण अनुक्रमे ०.२२ टक्के व १.६४ टक्के असे आहे.

पिके व पिक पध्दती

२८) या जिल्ह्यात खारीप आणि रब्बी ही दोन्ही पिके घेतली जात असून खारीप हंगामांमध्ये संकरीत प्वारी, बाजरी, तूर, मूग, उडीद आणि कापूस तसेच भूईमूग ही पिके पावसाचे घेतली जातात. तर रब्बी हंगामांमध्ये प्वारी, गहू, हरबरा, करडी ही पिके पावसाचे घेतली जातात. बारमाही पिकांमध्ये उंस आणि केळी ही पिके मुख्य असून जेथे ओलीतापो सोय आहे अशा क्षेत्रात उन्हाळी भूईमूग गहू, सूर्यपूल ही पिके घेतली जातात. भाजपाता आणि पळे ही पिके जेथे पाण्याची सोय आहे. अशा ठिकाणी सर्वसाधारणपणे वर्षाधार घेतली जातात.

पिके व पीक पध्दती (पाल)

२९) जिल्ह्यामध्ये एकूण लागवडी क्षेत्रापैकी वारी ३९ टक्के, बाजरी ०.२४ टक्के एकूण तुणाधान्ये ४८ टक्के, एकूण कडधान्ये १३ टक्के, उस जवळजवळ २ टक्के, असे असून एकूण छाया पिकांचे प्रमाण ६५ टक्के असून कापूस ३० टक्के, गवताची पिके ४ टक्के घेतली जात असून राहिलेली इतर पिके घेतली जातात.

३०) व्यापारी पिकांमध्ये प्रामुख्याने कापूस आणि उस ही पिके घेतली जात असून गेल्या काही वर्षांत साखार कारखान्याची संख्या वाढत असल्याने उसाखालील क्षेत्रात दिवसेंदिवस वाढ होत आहे.

पिक उत्पादन व मुख्य पिकांचे उत्पन्नाचे प्रमाण

३१) जिल्ह्यातील जमीन सर्वसाधारणपणे काळी, सुपीक व कसदार आणि स्वराशी आहे. जिल्ह्याच्या सर्व ताळक्यात काळीची जमीन आहे. पाउस पुरेशी व वेळेवर झाल्यास उत्पन्नाचे प्रमाण चांगले राहते. गेल्या काही वर्षांत निर्माण झालेल्या दुष्काळी परिस्थितीमुळे उत्पन्नाचे प्रमाणात घट दिसून येते सन १९७७-८० या वर्षी तुणाधान्याचे उत्पादन ३.८२३ लक्षा मे.टन एवढे तर कडधान्याचे उत्पादन ०.७१ लक्षा टन एवढे झाले ज्याशीच उत्पादन २५१०० गासड्या तर उसाचे उत्पादन छायाच्या स्वभावात २३३०५ टन एवढे झाले आहे. उत्पादनाचे मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी प्रमाण पुढील प्रमाणे आहे. गहू ७३५ किलो, ज्वारी १,१५७ किलो, बाजरी २०५ किलो, वार ३०८ किलो, उडीद ८९० किलो, मूग ४९७ किलो, मूडिमूग ४२२ किलो, गूळ ४३७३ किलो, कापूस(लिंट) १२० किलो असे असून ते महाराष्ट्राच्या सरासरी उत्पन्नाचे तुलनेत कमी आहे. गेल्या काही दिवसांमध्ये सक्रीय बियाण्याचे आणि रासायनिक छाताया वापर यामुळे उत्पन्नात वाढ शक्य होईल असे वाटते.

कृषी व रासायनिक छाताया वापर आणि पिक संरक्षण

३२) जिल्ह्यात सन १९८७-८० या वर्षी एकूण छात वाढ १,२६,७९९ मे.टन करण्यात आले आहे. त्यापैकी (१) झुडीया ६५४९२ मे.टन, (२) सुपर फॉस्फेट १४९७२ मे.टन (३) १८.१८.१०, ४३७०१ मे.टन (४) डाय अमोनियम फॉस्फेट १०२५५ मे.टन व (५) इतर २३३७९ मे.टन या सर्व छातायांची किंमत २०८४.३७ लक्षा रुपये एवढी होती. सन १९८६-८७ मध्ये ६८,७९८ मे. टनाचे वाढ करण्यात आले होते. त्या मानाने १९८७-८० मधील वाढ उल्लेखनीय आहे.

३३) पिक संरक्षणासाठी कृषि छातायामार्फत योजनेत राबविण्यात येत असून शेतकरी स्वतःपण या कामी प्रुड सुदाकार घेऊन आपल्या पिकांचे संरक्षण किटकनाशक औषधांचे वापर करतात या किटक नाशक पवारणी मध्ये कृषि वरील पवारणीचे प्रमाण जवळपास ८५ टक्के एवढे असते अल् व अत्यल्प शुध्दारकाना किटक रोग प्रतिबंधक उपायासाठी पिक संरक्षण औषधास ५० टक्के अनुदानावर देण्यात येते.

खजारी व प्रणु

३४) जिल्ह्यात एकूण १३ कृषि उत्पन्न बाजार समित्या असून त्या अनुक्रमे (१) नदिड (२) मुदखोड (३) हदगांव (४) किमुजट (५) भौकर (६) उमरी (७) धार्माबाद (८) कोडलवाडी (९) नावगांव (१०) देगलूर (११) मुंडोड (१२) लोहा (१३) कंधार येथे आहेत या कृषि उत्पन्न समित्या मार्फत सन १९८७-८८ या वर्षी ८५,२०३ टन मालाची उलाढाल करण्यात आली व त्याची एकूण किंमत २८,३५,३९ हजार रुपये एवढी होती. शासना तर्फे आधारभूत किंमती नुसार ज्वारी ई. कृषि उत्पादनाची छारेदी करण्यात येत असून त्या मालाच्या किंमतीचा वरील उलाढाली मध्ये समावेश केला आहे. कापूस छारेदीसाठी एकाधिकार छारेदी त वापर कापसाची छारेदी कापूस महासंघा मार्फत राबविण्यात येत असून १९७७-८८ या वर्षी २,८०,९४० क्विंटल कापसाची छारेदी करण्यात आली त्याची एकूण किंमत २९,२३ लक्षा रुपये होती.

वखार व पणन

३५) धान्याची साठवण करण्यासाठी वखार महाडळाची नाईड येथे १२ गोदाम असून त्यांची क्षमता २२ हजार मे. टन इतकी आहे. या भावाय जिल्ह्यात शासकीय गोदामे, सहकार क्षेत्रातील गोदामे, मार्केट पेडेशनची गोदामे महाराष्ट्र वखार महाडळाची गोदामे व खाजगी अशी मिळून एकूण १६३ गोदामे आहेत ज्याची साठवणारीची एकूण क्षमता जवळपास ६८ हजार टनापर्यंत आहे. सर्वात जास्त म्हणजे १०१ गोदामे हे सहकार क्षेत्रातील असून त्या खालोखाल ४८ शासकीय तर, वखार महाडळाची १२ गोदामे आहेत.

जिल्ह्यात एकूण १३ स्वतंत्र नियंत्रित बाजार पेठा असून त्यांच्या कडे स्वतःचे १३ गोदामे व मार्केट आहेत. मार्केट समीत्याकडून शोती मालाची साठवण व शेतकऱ्यांची धान्यपिकाची सोय, विण्याच्या पाण्याची सोय इत्यादी सुविधा केली जाते.

भूसुधार कार्यक्रम

३६) जिल्ह्यात भूसुधारणा विभागातर्फे सर्वकण पाणलोट क्षेत्रा विकास योजनेअंतर्गत जमीनीच्या बाधाबिंदुस्तीची नालाबुडींग, नाला सरळीकरण इ. कामे करण्यात येत असून मोठ्या व मध्यम पाटबधारे क्षेत्रात लाभक्षेत्रा विकास प्राधिकरण विभागातर्फे जमीन दुरुस्तीची कामे केली जातात. सन १९८७-८८ या वर्षापासून विभागाने ३०३ कोरडे सुस केले आहेत.

दारिद्र्य निव्वृत्तन कार्यक्रम

३७) ग्रामीण विकास खात्याने केलेल्या पाहणी नुसार जिल्ह्यात ७६,५६१ कुटूंबे दारिद्र्य रेषेखाली असून त्यांचे सोठी विविधा योजना राबविल्या जातानात. या मध्ये लुईस विभागाकडून जिल्हा परिषद मार्फत अल्पभूधारकांना ५ वर्षांचे कालावधी मध्ये प्रत्येक तांदूळ्या मधून ७० लाभधारकांसाठी जमीन सुधारणा, शोतीची अजारे बलगाडो, झनाती जनावरे, विहीरी खोदणे विद्युत पंप बसविणे इ. साठी १६५० रुपये पर्यंत अहदान दिले जाते. त्याच प्रमाणे वीस क्लमी कार्यक्रमांतर्गत जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणेकडून अल्प भूधारक आणि भूमिहीन मजूर आणि दारिद्र्य रेषेखालील ४४ कुटूंबांना अन्नोद्योग व्यक्साय, शोती सुधारणा, सिंचनाच्या सोयी उपलब्ध करण्यासाठी तसेच झनाती जनावरे इ. छारेची करण्यासाठी अर्ध सहाय्य दिले जाते. या प्रकल्प योजने अंतर्गत १९८७-८८ या वर्षी ६७४१ कुटूंबांना अर्ध सहाय्य व अहदान देण्यात आले. या भावाय असूचित जाती जमातीसाठी विशेष धाटक योजना; बिजभाडवल योजना या कार्यक्रमा खाली ३११ लाभार्थ्यांना ६.२३ लक्षा रुपये कर्ज व अहदान प्रकल्प योजने अंतर्गत १९८७-८८ या वर्षी ६७४१ कुटूंबांना अर्ध सहाय्य व अहदान देण्यात आले.

सिंचन

३८) नाईड जिल्ह्यात मोठ्या प्रकल्पा पैकी पूर्णा प्रकल्प १९१८८ हेक्टर क्षेत्रा, उध्वपेन गंगा प्रकल्प ६९६० हेक्टर क्षेत्रा ओलीताखाली येते या भावाय ८ मध्यम प्रकल्प असून ६ मध्यम प्रकल्पाचे काम पूर्ण झाले आहेत. २ मध्यम प्रकल्पाची कामे प्रगती पथावर आहे. या भावाय ८३ लघुपाटबधा-यांची कामे पूर्ण करण्यात आली असून १२७४३ ओलीताख विविधरी आणि २५९ कुमत्र नालकांच्या सिंचनसाठी उपयोग केला जातो. सन १९८२-८३ या वर्षी सिंचनाखाली एकूण ३९,८०१ हेक्टर इतके क्षेत्र होते. परंतु सन १९८५-८६ या वर्षी ३३१८ हेक्टर इतके क्षेत्र सिंचनाखाली होते. एकूण लागवडी खालील क्षेत्र हे प्रमाण २२.५७ टक्के इतके पडते. महाराष्ट्राचे याच काळातील हे प्रमाण ८.२२ इतके होते. गेल्या कांही वर्षातील दुष्काळी परिस्थिती मुळे सिंचन प्रकल्पाद्वारे पुरेता ओलित क्षेत्रात आले नाही. वरील ३३१८ हे ओलित क्षेत्रा पैकी या प्रकल्पातून फक्त

सिंचन(वाह)

१०,७१४ हे एवढे ओलिता झाले असून राहिलेले १०,८५० हेक्टर क्षेत्रा विहीरी पासून ओलिता करण्यात आले. एकूण ओलिता खालील क्षेत्रापैकी ५१.५८ टक्के क्षेत्रा अन्न-धान्य पिकांखालील असून उसाखाली १५.५५ टक्के, कपाशी खाली ७.१८ टक्के, व राहिलेले क्षेत्रा पर्व, भाजीपाला व इतर पिकांखाली होते.

विशेष उपसा जलासिंचन

लोअर गोदावरी (विष्णूपुरी) प्रकल्प ही एक मोठी उपसाजल सिंचन योजना असून तो नांदेड भादराचे वरच्या बाजूस अंदाजे ८ कि.मी. अंतरावर असंजन गावाजवळ ता. व जि. नांदेड येथे असून या प्रकल्पा खाली एकूण सिंचन क्षेत्रा २८,३५० हेक्टर येते त्या पैकी नांदेड ६,०९० हे, कांठार १८,१७० हे व बिलोली ४,०८० हेक्टर असे आहे. हा प्रकल्प जलासिंचनाच्या सर्वसाधारणपणे उभारण्यात येत आसलेल्या प्रकल्पापासून वेगळ्या पध्दतीने घेण्यात आला आहे. जलाशयातील २३.२५ क्यूमेक्स पाणी अगोदर ५५ मीटर उंचीवर ८५० अच भाक्तीचे इलेक्ट्रीक पंपानी उपसा करण्यात येउन मग ते पोलादाच्या मोठ्या आकाराच्या उधरण नलीका मधून वितरण कक्षापर्यंत पोहचविण्यात येणार आहे.

पुर व नियंत्रण

३९) गेल्या कांठ वषात पुरेशा पावसा आगवी जिल्ह्यात विशेष अशी पुर परिस्थिती निर्माण झालेली नाही. परंतु ज्या ठिकाणी पुराचा धोका उद्भवू शकतो अशा ठिकाणी पुर नियंत्रण कामे घेण्यात येतात.

पशु संवर्धन, पशु वैधकीय सेवा व दुग्धा व्यवसाय

पशुधन

४०) सन १९८२ चे पशु गणने प्रमाणे जिल्ह्यात एकूण ३ वर्षा कोरता २.४५(लक्षा) गायी होत्या पैकी ०.९३ लक्षा गायी दुधा देणा-या होत्या सुधारित म्हणजे संकरीत गायी १९८२ चे गणने प्रमाणे ५ हजार होत्या जिल्ह्यात दुग्धा व्यवसाय हा पुरक व्यवसाय म्हणून शेतकरी व शेत मजुरांना मिळावा म्हणून ग्रामीण विकास यंत्रणे मार्फत १९८१ पासून दुधाच्या गायीचे वाढ होत आहे. या सके सध्या दुधा उत्पादनात जिल्हा स्वतःच स्वयंपूर्ण झालेला नाही तर जास्तीचे दुधा जिल्ह्या बाहेर जात आहे. याच गणने प्रमाणे तीन वर्षा वरील २.३२ हजार बैल होते. दर बैल जोडी मगि १९८०-८१ ला वहीती खाली एकूण क्षेत्राचे प्रमाण ६.८१ हेक्टर येते. याच गणने प्रमाणे एकूण म्हशी व रेड्यांची संख्या १.६९ हजार होती, पैकी ३ वर्षा वरील रेडे ३ हजार व म्हशी १७ हजार होत्या. पैकी दुधा देणा-या ४९ हजार होत्या; जिल्ह्यात रेडे शोती कामाला जगण वाढतूकें कांभाला वापरायची पध्दत नसल्यामुळे रेड्याचे प्रमाण कमी आहे. या आधीच्या गणनेपासून तुलना करता जिल्ह्यात एकूण गायी व म्हशीचे संख्येत १०.४२ टक्के वाढ दिसून येते.

याच गणने प्रमाणे जिल्ह्यात एकूण २.३९ लक्षा घोळ्या व ०.५० लक्षा मेंढया होत्या. मेंढयांच्या व्यवसाय जिल्ह्यात मोठ्या प्रमाणात नाही मात्र कास्तकार घोळ्या दुधा करीता रक्षेव भास मिळविण्या करीता पाळतात. सर्वसाधारणतः बोकड एक वर्षाचे वर झाल्यानंतर विक्री केला जातो व तेथून एवढे तो कसायी काखान्याकडे रवाना होते. जिल्ह्यात ही मेंढया मध्यम प्रतीच्या असून त्याचे पासून मिळणा-या लौकरीचे प्रमाण कमी आहे व लौकरीचा दर्जा पारयागला नसतो. गणने प्रमाणे जिल्ह्यात कोंबड्या व बदेके २.८४ हजार होती कुक्कुट पालनाचा पुरक व्यवसाय जिल्ह्यात असून पारसा लोकीप्रय नाही. शेतकरी घारी अडी मिळविण्या करीता कोंबड्या पाळतात. सुधारित जातीच्या कोंबड्या पाळण्याचे प्रमाण जिल्ह्यात पारय कमी दिसते उन्हाळ्यात रोग आल्यास कोंबड्याचे प्रत्येक प्रमाण पणा जास्तच आहे. माणिल गणनेपासून तुलना करता कोंबड्या व बदेके १०.०६ टक्के वाढ दिसून येते.

पशु उत्पादन

४१) वर उल्लेखाल्या प्रमाणे दुग्धा व्यवसाय हा पुरक व्यवसाय जिल्ह्यांत एकूण ४५२ दुग्धा सहकारी संस्था आहे. नांदेड येथील शासकीय दुग्धा डेअरीत या संस्था या र्पत दुग्धा जमा होते. सन १९८७-८८ वर्षात एकूण १ कोटी ७४ हलाखा १४ हजार २२ किपतीचे ५१ लाखा ८६ हजार लिटर दुधाची खारेदी सहकारी संस्था मार्फत करण्यात आली या खारेदी धारणती वापरात शेतकरी दुग्धा ठेवतात तसेच बाहेरील जिल्ह्यात दुग्धा संकलीत केे जाते. शिवाय शहरातून व खोड्यातून छाजगी दुग्धा विकणारे ही दुधाची विक्री करीत असतात. नांदेड पासून जवळच आसलेल्या धनेगांव येथे शासकीय दुग्धा योजने अंतर्गत एक सेंट्रल डेअरी आहे.

जिल्ह्यात ४ अधिकृत कत्तल छाने असून १९८७-८८ वर्षात ३३,०६४ मोठी पत्ता वरे आणि ११,९२२ पोळ्या भेंढ्यांची कत्तल केली गेली.

जिल्ह्यात कुक्कुटपालन व्यवसाय मोठ्या प्रमाणावर चालत नाही प्रक्त अर्धापूर येथे एक शासकीय कुक्कुट पालन केंद्र आहे. नांदेड शहराला लागणा-या अड्याचा एकूण पुरवठा पैकी बरीच अडी हैद्राबाद, आंध्र प्रदेशातून आयात होतात.

पशु उपचार सोयी

४२) जिल्ह्यात पशु उपचार सोयी जिल्हा परिषदातर्फे पुरविण्यात येतात. नांदेड येथे शासकीय पशु वैधिक्य शाल्य चिकीत्सालय आहे. जिल्हा परिषदेचे प्रत्येक पंचायत समिती अड्यालयास दवाखाना आहे. जिल्ह्यात एकूण ३२ दवाखाने व ६९ पशु वैधिक्य प्रथमोपचार केंद्रे सन १९८७-८८ वर्षात होती व त्यांची एकूण ४.०८ हजार जनावरांवर औषधोपचार केले. या खोरीज जनावरा मध्ये साधीचे रोगाचा प्रादुर्भाव झाल्यास लस टोचणीचा कार्यक्रम घेण्यात येतो. बैलांचे छाचोकरण पण केले जाते. या खोरीज राज्य शासनातर्फे ग्रामीण उपचार केंद्रे ही चालविली जातात व केंद्रातून संकरीत गायी निष्ठाणा करण्या करीता कृत्रिम गर्भा धारणाचे काम केले जाते. तसेच वैधिक्य सेवा पण उपलब्ध केली जाते सन १९८७-८८ वर्षात ९६ केंद्र कार्यरत होती व जिल्हा परिषद व हि केंद्रे मिळून १३,१८६ हजार गायीना जनावरांना कृत्रिम रिस्ता गर्भा धारणा करण्यात आली व त्यांच्या पासून ३४०० जनावरांची पैदास झाली. एकूण रग्णालये, दवाखाने व मदत केंद्रे एकूण विचारात घेतल्यास ११,५३७ जनावरांमध्ये एक संस्था असे प्रमाणे पडले व ते अगून केंद्रे स्थापल्यास ही संख्या कमी होऊ शकते परंतु आध्यात्मूत केंद्रे व इतर केंद्रे विचारात घेतल्यास हे प्रमाण पुरेशी आहेत.

विकास कार्ये

४३) जिल्ह्यात विकास कार्ये अंतर्गत वैधिक्य सेवा उपलब्ध करून देण्या करीता पशुदवाखाने व उपचार केंद्रे यांची सतत वाढ केली जात आहे. तसेच जास्त दुग्धा उपलब्ध होण्या करीता संकरीत गायी पैदाशीचा कार्यक्रम मोठ्या प्रमाणावर घेतला जात आहे. ओठकेल्या विर्याचा पुरवठा पूर्ण येथून होतो. खोरीज गोकुळ ग्रामीण योजना, ग्रामीण विकास यंत्रणा यांचे मार्फत गायी व म्हशीचा पुरवठा होतो. त्याचप्रमाणे वैरण विकास कार्येही जिल्ह्यात राबविली जातो. दुग्धा संकलना करीता जिल्ह्यात दुग्धा संकलन मार्ग वाढविले जात आहेत खोरीज शासकीय दुग्धा डेअरी योजना मार्फत नांदेड व नसरी येथे दुग्धा नासून नये म्हणून शेत केंद्रपण आहेत. नांदेड येथे मेष विकास संस्थे मार्फत सुधारित मध्या उत्पादनाचा पुरवठ्याचा कार्यक्रम पण घेण्यात येतो. धानगराचे लोकरीस योग्य भाव मिळावे म्हणून लोकरी खारेदी पण केली जाते. खारेदी केलेली लोकरी वस्तू निर्मीती करीता पुरविली जाते.

मत्स्य व्यवसाय

४४) जिल्ह्यात वाहत्या व संयुक्त गोड्या पाण्यात मत्स्य व्यवसाय केला जातो. मोठ्या व मध्यम प्रकल्पात मत्ससंवर्धन करून मत्स्य उत्पादन केले जाते. वाहत्या पाण्यात मत्सी पकडण्याची व्यवसाय धोडे दिवसच चालतो. कारण बारा माही पाणी वाहणा-या नद्या जिल्ह्यात गोदावरी सोडल्यास नाही. गोदावरी नदी प्रण जेले २ वर्षा कांढ ठिकाणी कोरडी पडू लागली आहे. जिल्ह्यात कटला, रोहू, मरल, शिंगाळा व साय प्रिस या प्रमुखा जातीचे मत्सीचे संवर्धन करून विक्री केली जाते. वर्षा १९८७-८८ मध्ये १०७८ मे. टन मत्स्य पकडली गेली त्याची किंमत १०४ लक्षा रुपये होती. जिल्ह्यात ४६ मत्स्य व्यवसाय सहकारी संस्था वर्षा १९८७-८८ मध्ये होत्या.

विकास कार्ये

४५) जिल्ह्यात कटला रोहू, मुगल, मरल, शिंगाळा व सायप्रिस या जातीचे मत्सबीज मत्ससंवर्धन करिता वापले जाते. या खोरोज मत्सी पकडण्या करिता सुधारीत बोटी व ब्रॉ नायलन जाळी याचे वाप्य होते. बाळू व कासाखोडा मत्सबीज उत्पादन प्रकल्प हाती घेण्यात आले असून मत्स्य बीजाची उत्पत्ती पण जिल्ह्यात होणार आहे.

विद्युतीकरण व पुरवठा

शाहूरे व जोड्याचे विद्युतीकरण

४६) जिल्ह्यामध्ये १९८७-८८ अखेर पर्यंत कोणत्याही प्रकारचा विद्युत प्रकल्प स्थापन झालेला नाही. मात्र महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळा मार्फत विज पुरविली जाते मार्च १९८८ अखेर जिल्ह्यातील सर्व नागरी केंद्र व सर्व गांवाचे विद्युतीकरण झाले असून त्यांची टक्केवारी १०० टक्के येते.

शोती करिता पंपाचे विद्युतीकरण

४७) जिल्ह्यात शोती करिता विजेची मागणी वाढत्या प्रमाणावर आहे मार्च १९८८ अखेर ३५८०० विद्युत पंप बसविण्यात आलेले आहेत. पैकी जास्तीचे पंप विहीरी वर सर्वसाधारण विस्तार कार्यक्रमातून उपलब्ध पैशानुसार विद्युत पुरवठा पंपाना मागणीचे प्रमाण क्रमवारीने करण्यात येतो.

विद्युत वापर

४८) वर्ष १९८७-८८ मध्ये एकूण १०४०६७ हजार किलो वॅट तास जिल्ह्यात वापरता आली. वापरानुसार टक्केवारी येणे प्रमाणे घारखती वापर ३२.०७ टक्के, शोती १.८७ टक्के, उद्योग २८.८६ टक्के, व्यापार २५.२६ टक्के, इतर ११.९४ टक्के

छाणी व कारखाने

छाणी

४९) जिल्ह्यात उल्लेखनीय असे कोणत्याही प्रकारचे छाणीज उत्पादन नाही परंतु किनवट तालुक्यातील कांढ भागात हलक्या प्रतीच्या घुनडाडीचे साठे आढळतात ही घुनडाडी एक साख्या प्रतीची नसते व वाळू मिश्रीत असते वीट भाटटया करिता माती, बांधकामा करिता वाळू व छाडी करिता दगड मात्र जिल्ह्यात उपलब्ध आहेत. महसूल छात्या मार्फत दाखला देवून वीटा करता माती व बांधकामासाठी वाळू, दगड, ई. घेतले जातात.

कारखाने

५०) नदिड जिल्ह्यात १९८७ मध्ये एकूण १३५ नोंदणी कृत कारखान्या म धून २५ का र्खाने बंद होती व सर्व कारखान्याने मिळून ८०३७ कामगार होते महाराष्ट्रातील छ्यात कामगारांशी जिल्ह्यातील कामगारांची टक्केवारी ०.७१ टक्के येते. जिल्ह्यामध्ये दर लाख लोक संख्येशी औद्योगिक कामगारांचे प्रमाण ४५९ असून महाराष्ट्रामध्ये हे प्रमाण १८१२ होते.

कारखाने(चालू)

१९८७ मध्ये एकूण कारखान्यांपैकी ४३ कारखाने लावूड कापण्याचे होते. त्यात २५ कामगार होते. त्या खालोखाल कापसाची सरकी काढणे गासड्या बांधणाऱे २६ कारखाने होते. व त्यात १११८ कामगार होते. तसेच कापूस पिजणे, सूत काढणे विणने व कापड बनावण्याचे कारखाने १२ असून त्यात सर्वात जास्त कामगार ३७१० होते. त्यानंतर लोखांडाच्या सळ्या, पत्रे, बांदल्या, सु-या व धातूच्या भांडी बनावण्याचे ४ कारखाने असून त्यात १८३ कामगार होते. रासायनिक छाते आणि विट्क नाशक आषाढी द्रव्ये तयार-करण्याचे २ कारखाने होते. त्या मध्ये २८२ कामगार होते. तसेच इतरही बरेच किचकोळ कारखाने होते. या सर्व कारखान्या पासून ६७०३५१ हजार रुपयचे मालाचे उत्पादन झाले.

विद्युत कार्यक्रम

५१) नांदेड जिल्ह्यात मराठवाडा औद्योगिक विकास मंडळा तर्फे आता पर्यंत एम.आय.डी. सी. क्षेत्रात उद्योजकांना २३८ प्लॉटचे वाटप करण्यात आले व त्यापैकी ब-याचशा प्लॉट मध्ये कारखाने सुरू करण्यात आले.

मोठ्या उद्योगांच्या विकासा बरोबरच लघू व कुटीर उद्योगांचो वाढ करण्याचे दृष्टीने जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत प्रयत्न केला जात आहे. स्वयंरोजगारासाठी व लघू व कुटीर उद्योगांच्या स्थापनेसाठी, जिल्हा उद्योग केंद्रामार्फत सर्व प्रकारचे मार्गदर्शन मिळते व राष्ट्रीय कृत बँका मार्फत उद्योजकांना कर्ज मिळण्यासाठी शिफारसही केली जाते. जिल्ह्यात सहकारी क्षेत्रातील नांदेड, धर्माबाद, लोहा व देगलूर येथे प्रत्येकी एक अशा ४ सहकारी औद्योगिक वसाहती व मराठवाडा विकास महामंडळाच्या २ लघू औद्योगिक वसाहती निवट व उमरी येथे आहेत.

इस्ते वाहतूक व दळणावळ

रेल्वे

५२) जिल्ह्यात दक्षिण मध्ये रेल्वेची फक्त मिटरगेज रेल्वे लाईन जात आहे. काचीगूडा मनमाड रेल्वे लाईन तसेच मुदखोड अदिलाबाद लॉडमार्ग जिल्ह्यातून जातात व त्यांची एकूण लांबी २०८ कि.मी. आहे. नांदेड मनमाड पर्यंत रेल्वे लाईनचे ब्रॉडगेज मध्ये र्पांतराचा कार्यक्रम हाती घेतलेला असून त्याची परिपूर्णता सर्वस्वी उपलब्ध केल्या जाणा-या प्रयत्नावरच आहे. तसेच मराठवाड्याचा सर्वांगीण विकास साधण्याच्या दृष्टीकोणातून नांदेड येथे रेल्वेच्या विभागीय कार्यालय ची लवकर स्थापना करण्यात येणार आहे.

रस्ते

५३) जिल्ह्यात मार्च १९८८ अखेर वर्गिकृत रस्त्यांची लांबी ७१०२ कि.मी. आहे. त्या पैकी १२७१ कि.मी. राज्य महामार्ग आहे. १६११ कि.मी. प्रमुखा जिल्हा रस्ते असून ७७९ कि.मी. इतर जिल्हा रस्ते आहेत. छोड्यांच्या रस्त्यांची लांबी ३००८ कि.मी. आहे वरील सर्व रस्त्यांपैकी १२२८ कि.मी. रस्त्यांची डांबरी करण झालेले असून ४७१० कि.मी रस्ते डांबरीचे आहेत ९९६ कि.मी. रस्ते इतर माल वापरून तयार केलेले आहेत. एकूण सर्व रस्ते विपारात घेता जिल्ह्यात १०० च १ कि.मी. मार्गे ६७.६३ कि.मी. रस्ते येतात. महाराष्ट्र राज्यात हीच आकडेवारी ५४.०९ कि.मी. येते.

पृष्ठांकित रस्त्यांनी जोडलेली छोडी (१.५ कि.मी.पे आत रस्ता)

५४) जिल्ह्यात एकूण छोड्यांपैकी मार्च १९८८ अखेर ८० टक्के छोडी पृष्ठांकित रस्त्यांनी जोडलेले आहेत.

नोंदणीत वाहने

५५) मार्च १९८८ अखेर जिल्ह्यात एकूण १८६६ स्वयंचलीत वाहनांची नोंदणी करण्यात आली. वर्ष १९८७ मधील तुलना करता ही वाढ १६.५२ टक्के येते एकूण वाहनापैकी ७५.१२ टक्के वाहने दुचाकी, ९.७२ टक्के, मालवाहू मोटारी, १५.६१ टक्के जिप्स व मोटारी, उर्वरीत ९.५५ टक्के इतर वाहने होती.

मालवाहतूक

५६) जिल्ह्यात मि.रेज रूल्स असल्याने मालाची वाहतूक मालमोटारी मार्फत चालते नांदेड गाडर उद्योग धंद्यात विकसित होत असल्याने मालवाहतूकीचा वेग वाढत आहे. नांदेड येथे १०० छात्रांगी मालवाहतूक यंत्रणा असून जिल्ह्याचे मुख्य ठिकाणी दररोज ५० ते १०० मालमोटारीने मालाची वाहतूक होते.

महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन

५७) महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाच्या १९८७-८८ वर्षात नांदेड जिल्ह्यात एकूण ३६० बस, ४९४ मार्गावर धावत होत्या. रस्त्यांवर धावणाऱ्या गाड्यांची संख्या ३१९ होती व प्रवासाची दैनिक सरासरी २.०४ लाखा होती.

टपाल कार्यालये

५८) जिल्ह्यात १९८८ या वर्षात एकूण ४१५ टपाल कार्यालये होती व २७ तार कार्यालये होती. जिल्ह्यात सर्व छोट्यांना टपाल सेवा उपलब्ध केली गेली आहे. या करीता काही फिरती टपाल कार्यालये आहेत तर काही ठिकाणी अर्धी वेळ कार्यालये आहेत.

दूरध्वनी व दूरध्वनी संयोजन केंद्रे

५९) नांदेड जिल्ह्यात १९८८ अखेर २२ दूरध्वनी संयोजन कार्यालये आहेत. एकूण ३६२० दूरध्वनी बसवलेली असले तरी त्यापैकी २०६१ दूरध्वनी नांदेड येथे आहेत. त्यानंतर बिलोली, किनवट, देगलूर, कंधार, भोकर, हदगांव येथे अनुक्रमे ३७७, २५३, २२२, २१७, १८५ व १७७ दूरध्वनी आहेत सर्वात कमी दूरध्वनी मुळोड येथे असून त्याची संख्या १३८ आहेत.

दूर विज्ञापनाची

६०) नांदेड येथील दूरविज्ञापनाची प्रेक्षोपणा केंद्र हे १९८४-८५ पासून सुरु झाले आहे. जिल्ह्यात मार्च १९८८ अखेर ११३ विज्ञापनाची सव सार्वजनिक संस्था मधून आहेत.

कामगार व रोजगार

कारखान्यांमधील वाढ

६१) जिल्ह्यात १९८७ वर्षात एकूण २ औद्योगिक संघांचे प्रकरण झाले ज्यामुळे एकूण २,००० मध्यम दिवस वाया गेले. दुर्घटनेमुळे मृत्यूचा कोणताही प्रकार न घडल्याची नोंद आहे.

रोजगार

६२) सेवा योजने कार्यालयाचे आकडेवारी नुसार १९८७-८८ वर्षात ५०,७२७ व्यक्ती कामावर होत्या पैकी १५,३६४ व्यक्ती शासकीय कार्यालयात, स्थानिक संस्था मधून अथवा निष्प्रभासकिय कार्यालयात २४,४४६ व्यक्ती कामावर होत्या, राहिलेले १०,९१७ व्यक्ती छात्रांगी संस्थांमध्ये कामावर होत्या.

सेवा योजने कार्यालये

६३) नांदेड येथे सेवा योजने कार्यालये असून पदव्युत्तर अभ्यासक्रम पूर्ण केलेल्या करता, मराठवाडा विद्यापीठात स्वतंत्र्य सेवा योजने काय लिये आहे मार्च १९८८ अखेर सेवा योजने मोकरी भागणाऱ्यांची नोंदवलेली संख्या ४४,१०० होती. तर ह्याच वर्षात ७८९ लोकांना सेवा योजने कार्यालया मार्फत नोकऱ्या मिळाल्या.

तंत्रिक शिक्षणाच्या सोयी

६४) नांदेड येथे एक शासकीय तंत्रनिकेतन आणि एक अभियांत्रिकी महाविद्यालय व एक औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था १९८८ वर्षात होत्या ह्या छोरीज धर्माबाद, हदगांव, भोकर आणि किंवट येथे शासकीय क्षेत्रातील प्रत्येकी एक औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था आहेत. तंत्रनिकेतन मधून सिव्हील, मेकानिकल व इलेक्ट्रीकच्या शाखाच्या शिक्षण सोयी आहेत. तसेच अभियांत्रिकी महाविद्यालया मधून अग्रेसरी व इलेक्ट्रॉन इन्स्ट्रुमेंट शाखाच्या शिक्षण सोयी आहेत.

शासनाच्या भागातील मजुरांना रोजगारी

६५) शासनाच्या भागात लोहार, सुतार यांना सर्वसाधारण १६ व २० रुपये रोज तर धानाराना १५ रु. रोज पडत होता. मात्र शेतमजुरांचे दरात हंगामानुसार बदल होत जातात. सर्व साधारण पुरुषांना ८ ते १५ रुपये रोज तर स्त्रियांना ६ ते ७ रु. रोज पडतो.

रोजगार हमी योजना

६६) शासनाच्या भागात मागणी नुसार काम देण्याची हमी महाराष्ट्र शासनाने घेतली आहे. त्या नुसार शासनाच्या भागात तळे, लहान व मध्यम पाटबंधान्यांचे धार दाबण्याचे काम, भूसुधार, वृक्षारोपण, काम आणि उत्पादक कामे व तसेच ज्या भागात आणि कामे उपलब्ध नसतील तेथे रस्त्यांची कामे काढली गेली. ह्या कामावर मजुरांना ५३ लाखा मनुष्य दिवस काम १९८७-८८ मध्ये पूर्ण केले ह्या कामावर ६ रुपये पातून ते १५ रुपया पर्यंत मजुरी मजुरांना केलेल्या कामाचे प्रमाणात मिळाली वर्ष १९८७-८८ मध्ये रोजगार हमी योजनावर ७७१ लाखा रुपये खर्च जिल्ह्यात झाला. राष्ट्रीय शासनाच्या रोजगार योजना

६७) शासनाच्या भागात रोजगार निर्मिती करता केंद्रशासन पुरस्कृत राष्ट्रीय शासनाच्या रोजगार योजना जिल्ह्यात राबविली जात आहे. ह्या करता शासनाच्या भागातील छोटी मोठी बांधकामे काढली गेली सन १९८७-८८ वर्षात १४७.५३ लाखा रुपये खर्चून ९.१६ लाखा मनुष्य दिवस रोजगार निर्मिती केली गेली.

सहकार

संस्था व सभासद

६८) जिल्ह्यात १९८७-८८ या वर्षा अखेर एकूण ३,०३७ सहकारी संस्था होत्या व त्यांचे सभासद ४४५ हजार होते. ह्या संस्था पैकी ९५५ संस्था पत संस्था होत्या व २०८२ संस्था इतर कार्य करणा-या होत्या. पत संस्थांची व इतर संस्थांची एकूण संस्थांची अंशक्रमे टक्केवारी ३१.४५ व ६८.५५ येते पत संस्था मध्ये मुख्यत्वे शोती पत संस्था शासनाच्या भागात तर शाहरी भागात पंगारदारांच्या पत संस्था जास्त आहेत. चालू वर्षात १४८ शोती पत संस्था होत्या तर १३७ पंगारदारांच्या पत संस्था होत्या शोती पत संस्था व पंगारदारांच्या पत संस्थात अंशक्रमे २५१ व ३५ हजार सभासद आहेत. त्यांना १८१३ व ४११ लाखा रुपये रकम वापर करण्यात आले.

शहर पत संस्थांमध्ये एकूण सभासद १३९ हजार आहेत. संस्थांच्या संख्येप्रमाणे महत्वाच्या संस्था व त्यांचे सभासद येणे प्रमाणे धारबांधणी संस्था ५०९ सभासद ३०,२६५ दुग्धा व्यवसाय संस्था ४५२ सभासद २४,१०५, मच्छीमार संस्था ४६ सभासद २७२४, कामगार कंत्राट संस्था २८८ सभासद १६१४१, जिल्ह्यात ३ सहकारी साखार कारखाने असून त्यांचे सभासद १३३७७ आहेत. त्याच प्रमाणे ३ सहकारी तूत गिरण्या असून त्यांचे सभासद १६६७२ आहेत.

धारबांधणी संस्थांनी २०० गाळे बांधले, दुग्धा व्यवसाय संस्थांनी १४७ लाखा रुपयांचे दुग्धा जमा केले तर मच्छीमार संस्थांनी ३७.५० लाखा रुची मच्छी पकडली. तीन साखार कारखान्यातून ३.१७ लाखा मे.टन उसाचे माळण करण्यात आले.

संस्था व सहायता (चालू)

जिल्ह्यात शेतकऱ्यांची वत मागणी पुरवण्या करता जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका असून तीच्या ११० शाखा १९८८ वर्षात कार्यरत आहेत. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँके मार्फत चालू वर्षात ११०४२ लाख रुपये र्ज वाटप करण्यात आले. जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक मुख्यत्वे क रन शेतकऱ्यांना सहकारी संस्था मार्फत लघू व मध्य वळी करता र्ज पुरवठा करते शेतकऱ्यांच्या जमीनी सुधारण्या करीता दिर्घ काळीन र्ज पुरवठा भू-विकास बँके मार्फत होतो. जिल्हा भू-विकास बँकेच्या प्रत्येक तहसील मुख्यालयात शाखा आहेत. वर्ष १९८८ मध्ये जिल्हा भू-विकास बँके मार्फत शेतकऱ्यांना ७२ लाख रुपयांचे र्ज वाटप करण्यात आले.

व्यापारी व इतर बँका

(अ) व्यापारी बँका

६९) जिल्ह्यात एकूण १६ व्यापारी बँका १९८८ वर्षात कार्यरत होत्या त्या बँकेच्या एकूण १२४ शाखा होत्या या मध्ये २१ शाखा नांदेड येथे व १५ शाखा इतर नागरी क्षेत्रात तर ८८ शाखा ग्रामीण क्षेत्रात होत्या. नागरी व ग्रामीण क्षेत्रातील व्यापारी बँकेची टर्नेवारी २९.०३ व ७०.९७

(ब) सहकारी बँका

७०) जिल्ह्यात एकूण ७ सहकारी बँका १९८८ वर्षात कार्यरत असून त्या बँकेच्या एकूण शाखा ११४ होत्या त्यापैकी ३२ नागरी विभागात व ८१ शाखा ग्रामीण विभागात कार्यरत होत्या.

बँकांचा विस्तार

७१) सन १९८८ पर्यंत व्यापारी बँकांच्या एकूण २ शाखा उघडण्यात आल्या होत्या त्यापैकी १ शाखा ग्रामीण भागात आणि एक शाखा नागरी विभागात उघडण्यात आली होती.

दर बँकांमधील सरासरी लोकसंख्या

७२) जिल्ह्यात दर व्यापारी बँके मागील लोकसंख्या १४१०८ येते. मात्र नागरी व ग्रामीण भागात दर बँके मागे अनुक्रमे ९९०७ व १६१५३ लोकसंख्या येते रिझर्व बँकेच्या धोरणानुसार प्रत्येक १७००० लोक संख्ये मागे एक बँक कार्यालय पाहिजे व ते ग्रामीण भागात वसावे आहे.

ठेवी व र्ज प्रमाण

७३) जिल्ह्यात १९८८ वर्षात व्यापारी व सहकारी बँकेच्या मिळून ठेवी रुपये १४००३ लाख रुपये होते. तर वाटप केलेले र्ज रुपये १४१६७ लाख रुपये होते. ठेवी व र्जचे प्रमाण १००:१ टक्के येते.

अग्रक्रम विभागात र्ज पुरवठा

७४) जिल्ह्यातील अग्रिम बँके मार्फत सर्व बँकाना अग्रक्रम र्ज वाटपाचे लक्षा दिले जाते. १९८८ वर्षात या बँका मार्फत ५४१२ लाख रुपये वाटण्यात आले.

ग्राहक निर्देशिका

७५) नांदेड केंद्राचा १९६१ पायाभूत वर्ष धारल्यास मार्च १९८८ मध्ये सर्व साधारण निर्देशांक ७५४ होता. तोच मार्च १९८७ करता ७०७ होता.

शिक्षणाच्या सोयी

प्राथमिक व माध्यमिक

७६) जिल्ह्यात एकूण १७६५ प्राथमिक शाळा व २२८ माध्यमिक शाळा व १९८६-८७ मध्ये होत्या प्रत्येकी अकरे १६२५ व १५१ शाळा म्हणजेच (९२.०७) व (६६.२३) टक्के शाळा ह्या ग्रामीण भागात होत्या प्राथमिक शाळात चालू वर्गात २,५९,११४ विद्यार्थी होते. पैकी १,०५,२९८ मुली होत्या एकूण विद्यार्थ्यांशी तुलना करताना टक्केवारी ४०.६४ येते. प्राथमिक शाळात चालू वर्गात १८३६ शिक्षका होते. म्हणजे दर शिक्षकी ४४ विद्यार्थी होते. दर लाख लोक संख्येमागे प्राथमिक शाळांचे व विद्यार्थ्यांचे आणि माध्यमिक शाळांचे व विद्यार्थ्यांचे प्रमाण अनुक्रमे: १०२.१४, ८१२ आणि १३ व ६०४२ एवढे पडते. प्राथमिक शाळांचे मानाने माध्यमिक शाळांची संख्या कमी आहे. दर माध्यमिक शाळा मागे ९ प्राथमिक शाळा येतात. तसेच माध्यमिक शाळा मधील विद्यार्थी पण कमी आहेत. प्राथमिक शाळा मधील विद्यार्थ्यांशी तुलना करता दर १०० प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थ्यांमागे माध्यमिक शाळेतील विद्यार्थी ४१ येतात. १९८६-८७ या वर्षात नांदेड जिल्ह्यात ७१४ एक शिक्षकी शाळा होत्या.

उच्च शिक्षण

७७) मराठवाडा विद्यापीठाचे मुख्यालय औरंगाबाद येथे आहे. त्याचे उपकेंद्र नांदेड येथे आहे. नांदेड येथे विज्ञान, वाणिज्य, कला शाखांची महाविद्यालये आहेतच शिवाय वैद्यकीय, आयुर्वेद, अभियांत्रिकी महाविद्यालय व अध्यापक (बी.एड.) महाविद्यालय पण आहेत. जिल्ह्यात भोकर सोडून सर्व तातुल्याच्या ठिकाणी एक एक महाविद्यालये आहेत. जिल्ह्यात सर्व १९८६-८७ मध्ये एकूण २१ उच्च माध्यमिक व महाविद्यालयातून १०४६९ विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत तंत्रनिकेतन व औद्योगिक प्रशिक्षण यांची सोय पण येथे आहे.

इतर शिक्षण कार्यक्रम

७८) शासकीय धोरणानुसार साक्षर नसलेल्या १५ ते ३५ वयोगटातील प्रौढांना साक्षर करण्यासाठी प्रौढ शिक्षणाचे वर्ग जिल्ह्यात चालू असून वर्षा १९८८ मध्ये ८८० वर्ग होते त्यात २५८०० प्रौढांची उपस्थिती होती. ह्या खाजगी संस्था मार्फत कॉम्प्युटरचे प्रशिक्षण वर्ग पण चालू आहेत.

वैद्यकीय व आरोग्य सेवा

वैद्यकीय सेवा

७९) जिल्ह्यात वैद्यकीय सेवा, शासकीय संस्था, स्थानिक संस्था (जिल्हा परिषद) स्वयंभावी संस्था व खाजगी संस्था मार्फत पुरविण्यात येतात. नांदेड येथे शासकीय रग्णालय व आयुर्वेद महाविद्यालयाचे रग्णालये आहेत. या दोन्ही रग्णालयांमध्ये ६२२ छाटांची सोय असून त्याचा लाभ १९० हजार रग्णांनी चालू वर्गात घेतला. त्या शिवाय शासनाचे क्षय रोग चिकित्सालये नांदेड येथे आहेत. जिल्हा परिषदेची प्राथमिक आरोग्य केंद्रे ५२ असून त्यात अंतरग्णा करीता ३४२ छाटांची सोय आहे. तसेच प्राथमिक आरोग्य केंद्रापाठी मागे ग्रामीण लोक संख्येचे प्रमाण २७,३३६ एवढे पडते तर शहरी आदिवासी क्षेत्रासाठी, आदिवासी ग्रामीण लोकसंख्येचे प्रमाण १३,३०० एवढे पडते त्याचे प्रमाणे जिल्ह्यात ३३१ प्राथमिक आरोग्य उपकेंद्रे असून त्यांचे ग्रामीण लोक संख्येची प्रमाण ४,२६५ एवढे पडते. शिवाय जि.प. अंतर्गत चालू वर्गात ३१ अलौपथिक युनानी ६ व आयुर्वेदिक दवाखाने ७ आहेत. शिवाय जिल्ह्यात चालू वर्गात १० ग्रामीण रग्णालये चालू होते. तसेच दर लाख लोक संख्ये मागे ६२ छाटा आणि ४ पी.एच.सी. मागे १ ग्रामीण रग्णालये.

पुढे चालू--

कुटूंब कल्याण केंद्र

८०) जिल्ह्यात कुटूंब कल्याण कार्यक्रम राबविण्या करीता १९८८ मध्ये ६३ कुटूंब नियोजन केंद्र होती. त्या पैकी ११ केंद्र नागरी भागात तर ५२ केंद्र ग्रामीण भागात आहेत. कुटूंब कल्याण शास्त्रा-क्रिया १९८७-८८ मध्ये ११७१७ करण्यात आल्या पैकी १०९७४ शास्त्र क्रिया स्त्रियावर करण्यात आल्या त्याची टक्केवारी ९३.६५ टक्के येते.

पाण्या पुरवठा

८१) नांदेड जिल्ह्यात पावसाचे प्रमाण दिवसेंदिवस कमी होत असल्यामुळे सन १९८८ मध्ये कठीण गावाची संख्या ३१६ होती या पैकी २१७ गावांना कायम स्वऱ्याची पाण्याची सोय देण्याची आहे. संदर्भात २१७ गावात खमनलीका, लळयोजना व विहीरी या साधनांद्वारे पाण्याची टंचाई दूर करण्यात आली सन १९८८ मध्ये २१७ गावा पैकी कांही गावांना टंकर व बलगाडी द्वारे पाणी पुरवठा करण्यात आला.

इतर कार्यक्रम

माता बालसंगोपन कार्यक्रम

८२) नांदेड जिल्ह्यात माता बाल संगोपन कार्यक्रम अंतर्गत १९८७-८८ वर्षात लसटोचणी कार्यक्रमाद्वारे त्रीगुणीलस (डि.पी.टी.), पोलीओ, बी.सी.जी. गेवर, विदुषणी (डि.टी.), विषमज्वर व स्कूण धातूवात लस अनुक्रमे ५१३०७, ४१८३०, ४७२९४, ४७२५५, ५८०१९, ४८८६६, व १०६१०० लस टोचण्यात आली होती.

दुर्बल घाटक

८३) जिल्हा नियोजनात दुर्बल घाटका करीता स्वतंत्र रित्या कार्यक्रम राबविण्यात येतो; अनुसूचित जाती व जमाती करीता जिल्हा ग्रामीण यंत्रणे मार्फत तसेच इतर योजनां मार्फत स्वतंत्र रित्या कार्यक्रम राबवला जातो. दुर्बल घाटकांना विहीरी खोदून देणे, विद्यार्थ्यांना वस्तीगृहे, बी भाषी, शिष्यवृती, गणवेश वाटप व पुस्तक देण्या पुरवठे, घर बांधणी करता र्क व अहदान, भु-सुधारणा करता र्क व अहदान, शासकीय तसेच स्थानिक व निमशासकीय कार्यालय तून नोक-या पुरवठे, ईत्यादि बाबी उपलब्ध करून दिल्या जातात. विशेष घाटक योजने अंतर्गत १९८७-८८ वर्षा करीता १६२ लक्षा रुपयाची तरतूद करण्यात आली होती, पण प्रत्यक्षात १८९ लक्षा रुपये खर्च पडले.

मागास वर्गासाठी वस्तीगृहे व आश्रमशाळा

८४) नांदेड जिल्हा आदिवासी जिल्हा म्हणून घोषित करण्यात आला आहे. जिल्ह्यातील आदिवासी विकासा करीता खास आदिवासी उपयोजना राबविली जात आहे. सन १९८७-८८ मध्ये रु. ३०१.१७ लाखाच्या तरतूदीपैकी रु. ३०५.०६ लाखा खर्च करण्यात आले त्याशिवाय माडा योजनेखाली रु. ४.०२ लाखा तरतूदीपैकी रु. ३.९८ लाखा खर्च करण्यात आले. तसेच न्यूक्लीअस बजेट रु. ९.५० लाखा तरतूदीपैकी रु. ९.४७ लाखा खर्च करण्यात आले. आदिवासी विभागातील लोकांचे जीवन माण उंचावण्याच्या दृष्टीने शासनाने शासकीय आश्रमशाळा, वस्तीगृहे, सेवायोजन, आदिवासी गृहनिर्माण संस्था, स्वयंस्फूर्त अहदानीत आश्रमशाळा तसेच अहदानावर आदिवासी कास्तकारास विजय पुरवठा ईत्यादी सोयी उपलब्ध करण्यात आल्या आहेत. आणि ह्या सर्व सोयी सवलती मिळवून देण्यासाठी आदिवासी विकास अधिकाारी कार्यालय, नांडेड व प्रकल्प अधिकाारी एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यालय, किनवट ओर दोन कार्यालय कार्यरत आहेत जिल्ह्यात आदिवासी करीता १३ आश्रमशाळा असून त्यातील विद्यार्थी संख्या ३७७२ होती. तसेच मागासवर्गीयांच्या कल्याणकारी योजनांतर्गत वस्तीगृहांची संख्या २२५ असून त्यात ६७३७ विद्यार्थी राहतात.

संक्षेप

ग्रामपंचायती नगरपरिषदा व जिल्हा परिषदा

८५) जिल्ह्यात १९८८ मार्च अखेर ११४५ ग्रामपंचायती होत्या पैकी ९३१ स्वतंत्र ग्रामपंचायती होत्या तर २१४ ग्रामपंचायती आहेत. वर्ष १९८७-८८ मधील ग्रामपंचायतीची एकूण मिळकत व खर्च अनुक्रमे १२५ लाखा व १११ लाखा आहे.

जिल्ह्यात मार्च १९८८ अखेर १२ नगरपरिषदा होत्या ह्या सर्व नगरपरिषदांचे १९८७-८८ मधील उत्पन्न व खर्च अनुक्रमे ७९०.७५ लाखा व ७८४.६८ लाखा रुपये आहे. जिल्हा परिषद नांदेड अंतर्गत ८ पंचायत समित्या आहेत. जिल्हा परिषद नांदेड वर्ष १९८६-८७ (प्रत्यक्षा) व १९८७-८८ चा सुधारित मिळकत व खर्च येणे प्रमाणे रुपये २४३९.१४ लाखा रुपये, २७९९.०० लाखा रुपये व २४६०.११ लाखा रुपये, २८१६.७२ लाखा रुपये आता आहे.

घाटबंदी व बांधणी कार्यक्रम

८६) जिल्ह्यात सिडको व हडको व दोन्ही संस्था मार्फत लघू मिळकत कुटंबाकरीता व मध्यम उत्पन्न गटाकरीता घाटबंदी व बांधणीचे काम नांदेड शहरात घेण्यात आले आहे. सिडको व हडको मार्फत ८२७४ गाळे मार्च १९८८ अखेर बांधून देण्यात आले. तेव्हा गृह निर्माण मंडळामार्फत २०० गाळे बांधून देण्यात आले.

पोलीस व अग्नि

८७) जिल्ह्यात ३० पोलीस ठाणे व २२ पोलीस आउट पोस्ट मार्च १९८८ अखेर आहेत. एकूण पोलीस दलाची संख्या १९८८ मध्ये १,७३५ होती. त्यावर ३५५.६३ लाखा रुपये खर्च करण्यात आला. वर्ष १९८८ मध्ये ६४६४ न्यायालयात प्रविष्ट केलेले प्रकरणे नोंदविण्यात आले पैकी दखल पात्रा अन्हा एकही नव्हता.

करमणूक

८८) जिल्ह्यात मार्च १९८८ अखेर कायम स्वस्राची २१ सिनेमागृहे आहेत. पैकी एकट्या नांदेड शहरात ९ आहेत. फिरत्या सिनेमागृहांची संख्या चालू वर्षात १२ होती. चित्रपटाद्वारे करमणूक कराची एकूण वसूली चालू वर्षात ७५.५७ लाखा रुपये झाली. ह्या खोरीज नांदेड येथे छुले नाट्यगृह क्लबद्वारा, प्रीतभा नाट्य गृह मंदिराच्या अग्रतः त्यात नाटकांचे व गायणाचे कार्यक्रम होतात.

अल्प बचत

८९) सन १९८७-८८ या वित्तीय वर्षात नांदेड जिल्ह्यात अल्पबचत गुंतवणूकीसाठी ४६० लक्षा रुपये उद्दिष्ट देण्यात आले होते. तथापि, निव्वळ गोळा केलेली रक्कम ४९१ लाखा होती. त्यात प्रामुख्याने व्याज कार्यालय बचत बँक, पुनरावर्ती ठवी, राष्ट्रीय बचत पत्रे २ ते ७ मालिका, इंदिरा विकास पत्रे या मध्ये अनुक्रमे ५३.१०, ६९.८१, ४०.२६, व २८.४८ टक्के रक्कम गुंतवणूक करण्यात आली होती.

धार्मिक स्थळे व पर्यटन

९०) नांदेड हे शहर महाराष्ट्रातील प्रमुख नद्या पैकी एक असणा-या गोदावरी नदीच्या डाव्या काठावर वसलेले आहे. नांदेड येथील श्री. गुरुंगोविंद सिंहजीचा गुरुद्वारा धार्मिक महत्त्वाच्या दृष्टीने भारतात अमृतसरच्या गुरुद्वारा-या नंतर दुस-या क्रमांकावर येतो. देशाच्या सर्व भागांतून व परदेशांतून ही शिखा सांप्रदायाचे लोक या गुरुद्वारा-याच्या दर्शनासाठी नांदेडला भेट देतात. विशेषतः होळी व दसरा या सणाच्या वेळी शिखा मोठ्या प्रमाणावर नांदेड येथे जमतात व नांदेड ह्या शहरातून त्यांच्या मोठ्या मिरवणूक (मेळ) निघातात.

या जिल्ह्यात किनवट तालुक्यात माहूर येथे रेणूका मातेचे मंदिर व त्याचे जवळच माहूर म्हा विल्ला ही आहे. पालकडून दत्त शिखार येथे दत्तात्र्याचे मंदिर व त्याचे पालकडून अन्नसया मातेचे मंदिर आहे. तसेच कंधार तालुक्यात माळेगाव येथे खांडोबाचे मंदिर असून सर्वसाधारणपणे एप्रिल-डिसेंबर मध्ये येथे यात्रा भरते. या धार्मिक स्थळांना भोटी देण्यासाठी महाराष्ट्रातून व महाराष्ट्रा बाहेरून मोठ्या प्रमाणावर श्राविकलोक देव दर्शनासाठी येतात.

भाग - ३

जिल्हा सांख्यिकी गोष्टावली

(विविध आर्थिक सांख्यिकी तक्ते)

१९७८

क्र.अ.	विषय	पृष्ठ क्रमांक
--------	------	---------------

१. क्षेत्र व लोक संख्या

१.१	१९८१ च्या जनगणनेनुसार ताळका निहाय क्षेत्रफळ, घारे व लोकसंख्या	१
१.२	१९५१ पासून लोक संख्येमधील दशावर्षीय परक	३
१.३	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लोक संख्येच्या गटानुसार गांवाचे ताळका निहाय वर्गीकरण	७
१.४	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे लोकसंख्या गटानुसार शहराचे ताळका निहाय वर्गीकरण	९
१.५	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे काम करणारे व काम न करणारे यांची ताळका निहाय संख्या	१०
१.६	१९८१ च्या जनगणनेनुसार लोकसंख्येचे वयोगटानुसार व धर्मानुसार वर्गीकरण	१६
१.७	(अ) १९७१ च्या जनगणनेनुसार ताळका निहाय असूचितजाती, असूचित-जमाती यांची आकडेवारी	१७
१.७	(ब) १९८१ च्या जनगणनेनुसार ताळका निहाय, असूचितजाती, असूचित-जमाती यांची आकडेवारी	१९
१.८	१९७१ च्या जनगणने प्रमाणे भूतो/छप्परे यासाठी वापरलेल्या साधन साधनी अनुसार घाराचे वर्गीकरण	२१
१.९	१९७१ च्या जनगणनेनुसार आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार ग्रामीण नागरी क्षेत्रातील लुट्याचे वर्गीकरण	२३
१.१०	१९८१ च्या जनगणनेनुसार अंगत्वानुसार अंगांची संख्या	२५
१.११	१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे, जिल्ह्यातील जनगणना घारे आणि त्याचा वापर	२६

३ हवामान

२.१	निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व एकूण पर्जन्य	२७
२.२	निवडक केंद्रातील कमाल व किमान तपमान	३०

३ शेती

३.१	ताळकावार जमिनीचा वापर(१९५-८६) कीरता	३१
३.२	ताळकावार निरनिराळ्या पिकाखालील क्षेत्र(१९५-८६ वर्षाकीरता)	३५
३.३	जिल्ह्यातील मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन (१९७-८८)	४५
३.४	ताळकावार विविध साधनांनी ओलीताखाली आणलेले क्षेत्र(८५-८६)	४६
३.५	ताळकावार निरनिराळ्या पिकाखालील ओलीताचे क्षेत्र(१९५-८६)	४७
३.६	(अ) ताळका निहाय सिंचन विहीरी व इतर विहीरी	५३
३.६	(ब) छमनलिका, हातपंप आणि विद्युत पंप	५५
३.७	ताळकावार विहीरी छोरीज लघुपाटबंधा-यांची कामे(१९७-८८)	५७
३.८	जिल्ह्यातील मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प(३० जून १९८८ रोजीचे)	५९
३.९	वीडत धारण जमिनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ(१९८०-८१ पासून)	६७
३.१०	ताळकावार कृषि विषयक अवजारे(पञ्चगणना १९८२ नुसार)	६९
३.११	दुष्काळ, टंवाई सदृश्य परिस्थितीची माहिती	७०
३.१२	ताळका नुसार टंवाईच्या पूर्वइतिहासानुसार कीठण व इतर टंवाईगुस्त भाग ठरविण्या बाबतची माहिती	७१

१ ----- २ ----- ३ -----

४ पशुसंवर्धन वने व मत्स्य व्यवसाय

४.१	ताळकावार पशुधन (पशुगणना १९८२ नुसार)	७३
४.२	जिल्ह्यातील ताळकावार पशुवैधीक्य आकडेवारी	७७
४.३	रोगांच्या प्रकारानुसार पशुंच्या मृत्यूची संख्या	७९
४.३ (अ)	विविध पशुवैधीक्य संस्थांचे कार्य	८०
४.४	ताळकावार मान्यता प्राप्त पशुव्यागृहे आणि प्रत्येक पशुव्यागृहात उत्तल केल्या पशुंची संख्या	८१
४.५	जिल्ह्यातील वन क्षेत्र	८२
४.६	जिल्ह्यातील मुख्य व गौन वन उत्पादने	८३
४.७	जिल्ह्यातील भुजल मत्स्य व्यवसाय	८४

५ उद्योग व वीज

५.१	कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या	८५
५.२	चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार वर्गीकरण	८८
५.३	जमाच्या दिवसांच्या संख्येनुसार कारखान्यांचे वर्गीकरण	९०
५.४	उद्योगांच्या महत्वाच्या बाबींची आकडेवारी	९२
५.५	रोजगार विनीमय केंद्रातील आकडेवारी	९४
५.६	व्यवसाय मार्ग दर्शन कार्यक्रम	९६
५.७	कर्मचारी गणना कर्मचा-यांची संख्या	९७
५.८	निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार	९८
५.९	विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गावांची संख्या व त्यांची लोकसंख्या	९९
५.१०	विजेचा वापर	१००
५.११	१९८० च्या आर्थिक गणनानुसार बिगर कृषि आस्थापना	१०१
५.१२	प्रमुख उद्योगगटानुसार बिगरकृषि आस्थापनाची संख्या व सर्वसाधा- रणापणा नहमी काम करणा-या कामगारांची संख्या	१०२
५.१३	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या	१०३
५.१४	महत्वाच्या उद्योग गटानुसार बिगर कृषि आस्थापनातील कामगारांची संख्या	१०४
५.१५	बिगर कृषि सहकारी आस्थापना	१०५
५.१६	प्रमुख उद्योग गटानुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या	१०६
५.१७	उत्पादन व दरस्ती सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व कामकर- णा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या	१०७
५.१८	घाऊक व फिरकीक व्यापार संस्थांची संख्या व काम करणा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	१०८
५.१९	सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची संख्या व काम करणा- या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	१०९
५.२०	सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र संस्था संख्या व काम करणा-या कर्मचा-यांची आकारमान गटानुसार संख्या	११०

६ सहकार

६.१	जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था	१११
६.२	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती	११३
६.३	जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांशी लेखा परीक्षण वर्गीप्रभा- णे वर्गवारी	११४
६.४	जिल्ह्यातील राज्य व जिल्हापातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य	११५
६.५	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य	११८
६.६	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे कार्य	१२०
६.७	जिल्ह्यातील लॅम्पस संस्थांचे कार्य	१२०
६.८	जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांनी दिलेली पिक कर्मे	१२६

----- ३ -----

६ सहाय्य (पाल)

६०९	जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थांचे दिलेली पिक कर्जे	१२५
६०१०	जिल्ह्यातील आदिवासी शेतकरी संस्थांचे दिलेली पिक कर्जे	१२६
६०११	जिल्ह्यातील बिगर कृषी पत संस्थेचे कार्य	१२७
६०१२	जिल्ह्यातील जिल्हा आणि पणन संस्थेचे कार्य	१२८
६०१३	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थेचे कार्य	१३०
६०१४	जिल्ह्यातील उत्पादन संस्था आणि सामाजिक सेवा यांचे महत्वाचे कार्य	१३१
६०१५	जिल्ह्यातील नियंत्रित बाजार पेठांचे माहिती	१३३
६०१६	जिल्ह्यातील सावकारांची संख्या आणि त्यांची दिलेली कर्जे	१३७

७ वैधकीय व आरोग्य सेवा

७०१	तालुकावार सार्वजनिक व अर्ध सहाय्यीत संस्था मार्फत उपलब्ध असलेल्या वैधकीय सुविधांची माहिती	१३८
७०२	तालुकावार नोंदणी केल्या जन्म व मृत्यूची माहिती	१४०
७०३	जिल्ह्यातील विविध कारणांनुसार मृत्यूची माहिती	१४२
७०४	शाताबाल संगोपन कार्यक्रमांतर्गत लस टोचणी	१४३
७०५	तालुकावार कुटूंब नियोजन केंद्रांची संख्या	१४५

८ शिक्षण

८०१	१९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता	१४६
८०२	शैक्षणिक संस्था व शिक्षकांची माहिती	१४७
८०३	पूर्व प्राथमिक, प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची संख्या आणि मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी	१४८
८०४	इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्थांची माहिती	१५०
८०५	आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्यांना मिळणारी मोफत शिक्षणाची सवलत	१५१
८०६	प्राथमिक शिक्षणावरील खर्च	१५२
८०७	जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन व तांत्रिक शाळा	१५३
८०८	जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्र	१५४
८०९	जिल्ह्यातील शिक्षका करीता प्रशिक्षण संस्था	१५५

९ परिवहन, दळणवळण व वाहतूक

९०१	रेल्वे मार्गांची माहिती	१५६
९०२	प्रकार व पृष्ठभाग यानुसार रस्त्यांची लांबी	१५७
९०३	वापरात असलेली मोटार वाहनांची संख्या	१५८
९०४	अहाराष्ट्रराज्य मार्ग परिवहन महामंडळांची प्रवासी वाहतूक आकडेवारी	१५९
९०५	महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना	१६०
९०६	पोस्ट, तारखारे व दूरध्वनी सेवा यांची आकडेवारी	१६३

१० स्थानिक संस्था

१००१	स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च	१६४
१००२	ग्राम पंचायतीचे उत्पन्न व खर्च	१६५
१००३	जिल्हा परिषदांचे बाबवार उत्पन्न व खर्च	१६७
१००४	अहानगर पालिका/नगरपालिकांचे उत्पन्न व खर्च	१६९
१००५	जिल्ह्यातील नगरपरिषद क्षेत्रातील इमारतीची वापरानुसार संख्या त्यापैकी निवासेतर उपयोगात असणा-या इमारती व त्याच्या भागा-मध्ये चालणा-या उद्योग/व्यवसाया संबंधी माहिती	१७१

१ - - - - - २ - - - - - ३ - - - - -

११_वाणिज्य_योजना

११.१	विधिया विकास शिक्षाखालील झालेला योजनांतर्गत खर्च	१७४
११.२	योजनाखालील महत्वाची भौतिक साध्य	१७५
११.३	रोजगार हमी योजने बाबतची आकडेवारी	१७८
११.४	रोजगार हमी योजनेतील घेतलेली कामे, त्यावरील रोजगार खर्च	१७९
११.५	पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी	१८०
११.६	अधिक उत्पादन देणा-या संकरीत व सुधारीत पिकाचे क्षेत्र	१८२
११.७	रासायनिक छाताचे वापर	१८४
११.८	साखार कारखान्याची आकडेवारी	१८५
११.९	दुग्धा संस्थांची माहिती	१८६
११.१०	अवर्जण प्रवण कार्यक्रमाची प्रगती	१८७
११.११	अदिवासी विकास कार्यक्रम, तरतूत व खर्च	१८८
११.१२	विस खेती कार्यक्रम	१८९
११.१३	विशेष घटक योजना	१९०

१२_किंमती व निर्देशांक

१२.१	निवडक शेती मालाच्या सरासरी घाटक किंमती	१९१
१२.२	जिल्हा अध्यालयाच्या ठिकाणाच्या महत्वाच्या वस्तूंच्या सरासरी किंमती	१९३
१२.३	जिल्हा सरासरी घाटक किंमतीचे निर्देशांक	१९७

१३_पोलीस, ग्रंथे आणि कारागृहे

१३.१	जिल्ह्यातील पोलीस दलाची एकूण संख्या	१९८
१३.२	ग्रंथे संधी आकडेवारी	१९९
१३.३	तरंगत दाखल केलेले ग्रंथे	२०१
१३.४	तरंगत दाखल झालेल्या ग्रंथे गरीबे व्योमटासुसार व शैक्षणिक पात्रेनुसार वर्गीकरण	२०२
१३.५	दिवासी व पाजदारी न्यायालयात निकालात काढलेली कामे	२०३

१४_बँका संयुक्त भांडवली संस्था व विमापत्रे

१४.१	बँका कार्यालये, संयुक्त बँकाची संख्या, त्यांच्या ठेवी व कर्जे	२०४
१४.२	संयुक्त भांडवली संस्था	२०५
१४.३	उत्तरवलेल्या विमापत्राची संख्या व विमापत्राची रक्कम	२०६

१५_सकीर्ण

१५.१	विशेषतः महा विभागी आकडेवारी	२०७
१५.२	जिल्ह्यातील गाळा केलेली अल्प बचतीची रक्कम	२०८
१५.३	ताळकावार गाळा केलेला जमीन महसूल	२०९
१५.४	छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमानपत्रे व नियतकालिके	२१०
१५.५	स्वस्त धान्य दानाना पुरवलेले तांदूळ, गहू व साखार	२१२
१५.६	माहिती व वसूल केलेले धान्य	२१३
१५.७	१९८४ मधील लोक सभा निवडणूक व १९८५ मधील विधानसभा निवडणूक या संधी आकडेवारी	२१४
१५.८	अदिवासी व प्रवासी यांच्यासाठी असलेल्या बंगल्याची ताळकावार यादी	२१६
१५.९	रेल्वे स्थानकाची ताळकावार यादी	२१८
१५.१०	निवडक निर्देशांकाचे वल	२१९

१९९१ च्या जनगणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील ताळका निहाय क्षेत्रफल, घारे व लोकांख्या

अ. क्र.	जिल्हा / ताळका	एकूण ग्रामीण नागरी	क्षेत्र (चौ. कि.मी.)	दूर चौकी मी. मध्ये लोकांख्या	गावांची वस्ती असलेली	गावांची संख्या ओसाड ची	घाट ची संख्या	वापरातील निवासी गृहांची संख्या	कुटुंबांची संख्या	आकडे हजाराला		लोक संख्या स्त्रिया
										एकूण	पुरुष	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
नांदेड जिल्हा	एकूण		१०,५०२.००	१६७	१,४२५	७६	११	३,०५	३,०८	१७,४९	८,९२	८,५७
	ग्रामीण		१०,२९०.६	१३८	१,४२५	५६	-	१,५०	३,५३	१४,२१	७,२२	७,००
	नागरी		२११.१	१,५५३	-	-	११	५५	५६	३,२८	१,७१	१,५७
१. नांदेड	एकूण		१,०२२.८	३७९	१८५	११	२	६५	६६	३,८८	२,०१	१,८७
	ग्रामीण		९९५.७	१८८	१८५	११	-	३२	३२	१,८७	९६	९१
	नागरी		२७.१	७,४२५	-	-	२	३३	३३	२,०१	१,०५	९६
२. हदगाव	एकूण		१,५५६.६	१३४	१९४	३	१	३७	३७	२,०८	१,०६	१,०३
	ग्रामीण		१,५३०.९	१२९	१९४	३	-	३५	३५	१,९७	१,००	९८
	नागरी		२५.७	४३३	-	-	१	२	२	११	६	५
३. किनवट	एकूण		२,०७६.९	९६	२३१	१३	१	३६	३६	१,९९	१,०१	९८
	ग्रामीण		२,०६३.२	८८	२३१	१३	-	३३	३३	१,८३	९२	९०
	नागरी		१३.७	१,१९९	-	-	१	३	३	१६	९	८
४. भोकर	एकूण		१,०३४.४	१३०	१३४	३	१	२४	२५	१,३४	६८	६६
	ग्रामीण		१,०२६.१	१२४	१३४	३	-	२३	२३	१,२८	६४	६३
	नागरी		८.३	७४	-	-	१	१	१	६	४	३

- २ -
तक्ता क्र. ११ (समाप्त)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
५०	बिलोली	स्कूण	१,४५९.५	१८२	२१८	१५	३	४८	४८	२,६६	१,२५	१,२१
		ग्रामीण	१,३८०.५	१६५	२१८	१५	-	४१	४१	२,२७	१,१५	१,१२
		नागरी	७१०	४८८	-	-	३	७	७	३९	२०	११
६०	देगलूर	स्कूण	६७८.६	१९२	९९	८	१	२३	२३	१,३०	६६	७७
		ग्रामीण	६५९.६	१५५	९९	८	-	१८	१८	१,०२	५२	५१
		नागरी	११०	१,४५५	-	-	१	५	५	२८	१४	१३
७०	मुळोड	स्कूण	८७५.१	१८०	१३५	-	१	२७	२८	१,५७	८०	७७
		ग्रामीण	८७२.०	१७०	१३५	-	-	२५	२५	१,४३	७३	७०
		नागरी	३३.१	४२३	-	-	१	२	२	१४	७	७
८०	व्हार	स्कूण	१,६३९.४	१६४	२२९	३	१	४५	४६	२,६७	१,३६	१,३०
		ग्रामीण	१,६३४.२	१५७	२२९	३	-	४३	४४	२,५४	१,३०	१,२५
		नागरी	५.२	२,३४८	-	-	१	२	२	१२	६	६

टिप:- १) आकडे पुर्णिकात केल्याने बेरजा उळणार नाहीत.

२) जिल्ह्याच्या स्कूण क्षेत्राफळाच्या आकडेवारीचा आधार सर्वेयर जनरल ऑफ इंडिया हा असल्याने व प्रह तहसिलच्या स्कूण क्षेत्राफळाच्या आधार निरीक्षक भूमि व अभिलेखा हा असल्यामुळे तहसिलच्या ग्रामीण क्षेत्राफळाची बेरजा जिल्ह्याच्या बेरजेसी उळणार नाही.

आधार :- भाग-२ (अ), मालीक-१२ महाराष्ट्र भारतीय जनगणना १९९१ प्रकाशन.

घोशे/-

तक्ता क्र. १.२

नांदेड जिल्ह्याचा १९५१ पासूनचा लोकसंख्ये मधील दशावर्षिक फरक (लोक संख्या "०००")

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	वर्ष	एकूण व्यक्ती			पुरुष			स्त्रिया		
			एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी	एकूण	ग्रामीण	नागरी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
१.	नांदेड जिल्हा	१९८१	१७,४९	१४,२१	३,२८	८,९२	७,२२	१,७१	८,५७	७,००	१,५७
		१९७१	१३,९८	११,७०	२,२८	७,१५	५,९५	१,२०	६,८३	५,७५	१,०८
		१९६१	१०,८०	९,२४	१,५६	५,४८	४,६७	८१	५,३२	४,५७	७५
		१९५१	८,८४	७,४५	१,३९	४,४६	३,७५	७१	४,३८	३,७०	६८
१.	नांदेड तालुका	१९८१	३,८८	१,८७	२,०१	२,०१	९६	१,०५	१,८७	९१	९६
		१९७१	२,७१	१,३७	१,३४	१,४२	७१	७१	१,२९	६६	६३
		१९६१	१,९६	१,०९	८८	१,०२	५५	४६	९५	५३	४१
		१९५१	१,६३	९२	७१	८३	४७	३७	७९	४६	३४
२.	हदगाव तालुका	१९८१	२,०८	१,९७	११	१,०६	१,००	६	१,०३	९८	५
		१९७१	१,७०	१,६३	७	८६	८२	४	८४	८१	३
		१९६१	१,३७	१,३२	६	६९	६६	३	६८	६६	२
		१९५१	१,०९	१,००	९	५५	५०	५	५४	५०	४
३.	जिवट तालुका	१९८१	१,९९	१,८३	१६	१,०१	९२	९	९८	९०	८
		१९७१	१,५६	१,४५	११	७९	७३	६	७७	७२	५
		१९६१	१,१७	१,१०	७	५४	५५	४	५९	५५	४
		१९५१	८८	८३	५	४४	४२	३	४४	४१	३

संदे यात - - -

तकता क्र. १२ (वा.ल.)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
४०	भोकर	१९८१	१,२४	१,२८	७	६८	६४	४	६६	६३	३
		१९७१	१,१०	१,०५	५	५६	५३	३	५४	५२	२
		१९६१	८८	८४	४	४४	४२	२	४४	४२	२
		१९५१	७३	६८	५	३६	३३	३	३७	३४	३
५०	बिलोली	१९८१	२,६६	२,२७	३२	१,३५	१,१५	२०	१,३१	१,१२	१९
		१९७१	२,२३	१,९२	३१	१,१३	९७	१६	१,१०	९५	१५
		१९६१	१,६६	१,५३	२३	८८	७७	१२	८८	७६	१३
		१९५१	१,५१	१,३०	२२	७५	६५	११	७६	६५	११
६०	देगलूर	१९८१	१,३०	१,०२	२८	६६	५२	१५	६४	५१	१३
		१९७१	१,११	८१	३२	५७	४५	११	५४	४४	१०
		१९६१	९०	७५	१५	४६	३८	८	४४	३७	७
		१९५१	७२	६१	१२	३७	३१	६	३६	३०	६
७०	कुडोड	१९८१	१,५७	१,४३	१४	८०	७३	७	७७	७०	७
		१९७१	१,३४	१,२५	९	६९	६४	५	६७	६१	६
		१९६१	१,०१	९५	७	५२	४८	३	५०	४६	३
		१९५१	८२	७६	६	४३	३९	३	४०	३७	३
८०	कांठार	१९८१	२,६६	२,५४	१२	१,३६	१,३०	६	१,३०	१,२५	६
		१९७१	२,२२	२,१३	९	१,१४	१,१९	५	१,०८	१,०४	५
		१९६१	१,७३	१,६७	७	८९	८६	३	८४	८१	३
		१९५१	१,४५	१,३६	९	७४	६९	४	७१	६७	५

तक्ता क्र. १२ (चालू)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	दर चौ. कि.मी. मधील लोक संख्या	दश वार्षिक फरकाची टक्केवारी		
				एकूण	ग्रामीण	नागरी
१	२	३	१३	१४	१५	१६
	नांदेड	१९८१	१६७	+ २५.१५	+ २१.५४	+ ४३.६८
	जिल्हा	१९७१	१३३	+ २९.४६	+ २६.६०	+ ४६.४०
		१९६१	१०४	+ २२.९६	+ २३.९६	+ १३.७०
		१९५१	८६	+ १२.६५	+ ५.२५	+ १८.४८
१.	नांदेड	१९८१	३७९	+ ४३.०९	+ ३६.३८	+ ४९.९५
		१९७१	२६५	+ ३८.१३	+ २६.१५	+ ५२.९७
		१९६१	१९२	+ २०.२९	+ १७.७१	+ २३.६४
		१९५१	१६०	-	-	-
२.	हदगाव	१९८१	१३४	+ २२.४२	+ २१.३०	+ ४६.५८
		१९७१	१०९	+ २४.१०	+ २३.५४	+ ३७.४७
		१९६१	८८	+ २६.३२	+ ३२.०९	+ ३८.१२
		१९५१	७०	-	-	-
३.	क्लिवट	१९८१	९६	+ २७.५२	+ २५.४८	+ ५५.५१
		१९७१	७५	+ ३३.२२	+ ३२.३३	+ ४६.७२
		१९६१	५६	+ ३२.७९	+ ३२.१५	+ ४३.३९
		१९५१	४२	-	-	-

तकता क्र. १२ (समाप्त)

१	२	३	४	५	६			
४०. भाोकर	१९८१	१३०	+	२२.१६	+	२२.०२	+	२४.९०
	१९७१	१०६	+	२४.५९	+	२४.८७	+	१९.३८
	१९६१	८५	+	२१.१०	+	२३.३६	(-)	९.९५
	१९५१	७०		-		-	(-)	७.३६
५०. बिलोली	१९८१	१८२	+	१९.५०	+	१८.३४	+	२७.०३
	१९७१	१५२	+	३६.६२	+	२५.६९	+	३१.२३
	१९६१	१२१	+	१६.३७	+	१७.९८	+	६.९९
	१९५१	१०४		-		-		-
६०. देगलूर	१९८१	१९२	+	१७.१५	+	१४.७४	+	२७.०५
	१९७१	१६४	+	२३.४२	+	१८.५४	+	४८.५६
	१९६१	१३२	+	२४.४५	+	२४.१०	+	२६.३०
	१९५१	१०६		-		-	+	३५.१७
७०. मुळोड	१९८१	१८०	+	१६.९०	+	१४.३६	+	५१.३०
	१९७१	१५४	+	३२.४६	+	३१.९३	+	४०.०५
	१९६१	११६	+	२३.६२	+	२५.३५	+	३.२०
	१९५१	९४		-		-	(-)	६.१५
८०. क्कार	१९८१	१६४	+	१९.८०	+	१९.२०	+	३३.५८
	१९७१	१३७	+	२८.३०	+	२७.८७	+	३९.०८
	१९६१	१०६	+	१९.५८	+	२२.४६	+	२५.४२
	१९५१	८९		-		-	+	४९.४१

टिप :- आकडे पुर्णकात केल्याने घेरजा कदाचित् त्रुटणार नाहीत.

आधार :- १९७१ व १९८१ जनगणना प्रमाणे.

घाणेरे/

तक्ता क्र. १०३

१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे नांदेड जिल्ह्यातील गावांचे लोक संख्येच्या गटानुसार ताळका निहाय वर्गीकरण
(लोक संख्या "००")

अ. क्र.	जिल्हा / ताळका	वस्ती असलेली गावे							
		२०० पेक्षा कमी		२०० ते ४९९		५०० ते ९९९		१,००० ते १,९९९	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	जिल्हा बेरीज	१७	१०,०	३२०	१,१७,७	५०३	३,६४,८	३८३	५,१६,३
	ताळका								
१.	नांदेड	२२	२,७	४६	१६,९	६०	४३,७	३६	५१,७
२.	हदगाव	१७	१,७	३६	१३,२	६३	४५,७	६१	८३,२
३.	किनवट	१६	१,९	७३	२५,८	८१	५७,८	५१	६८,१
४.	भाोकर	६	७	३२	१३,०	५१	३६,१	३८	४८,३
५.	बिलोली	१३	१,७	३९	१३,५	७७	५५,७	७०	९७,१
६.	देगवूर	९	१,१	१७	६,३	३६	२५,५	२६	३६,०
७.	मुळोड	७	७	२७	१०,२	४७	३६,०	४४	५८,७
८.	कांसार	७	६	५०	१८,६	८७	६४,६	५७	७६,३

सुटे वाळू

तक्ता क्र. १३ (समाप्त)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	२,००० ते ४,९९९		५,००० ते ९,९९९		१०,००० आणि त्याहून ज्यास्त		एकूण	ओसाई गांवाची संख्या	
		संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या			
१	२	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
	जिल्हा जरीज	११६	३,३२,४	८	५६,२	२	२३,८	१,४३५	१४,२१,५	५६
	तालुका									
१.	नांदेड	१९	५६,८	२	१५,३	-	-	१८५	१,८६,९	११
२.	हदगाव	१५	३७,५	२	१६,१	-	-	१९४	१,९७,४	३
३.	किनवट	१०	२८,९	-	-	-	-	२३१	१,८२,५	१३
४.	भोळर	६	१६,५	-	-	१	१३०	१३४	१,२७,५	३
५.	बिलोली	१७	४९,५	२	१३,३	-	-	२१८	२,२७,५	१५
६.	देगलुर	११	३३,५	-	-	-	-	९९	१,०२,४	८
७.	मुळोड	१३	३७,८	-	-	-	-	१३५	१,४३,१	-
८.	कंधार	२५	७१,८	२	११,५	१	१०,८	२२९	२,५४,२	३

टिप :- आकडे पूर्णांकात केल्याने बेरखा उरणाऱर नाहीत.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

घाोगरे/-

१९८१ च्या जनगणने प्रमाणे नांदेड जिल्ह्यातील शहरांचे लोक संख्येच्या गटानुसार ताळका निहाय वर्गीकरण (लोक संख्या "०००")

अ. क्र.	जिल्हा / ताळका	लोक संख्ये प्रमाणे शहरांची संख्या													
		५,००० पेक्षा कमी		५,००० ते ९,९९९		१०,००० ते १९,९९९		२०,००० ते ४९,९९९		५०,००० ते ९९,९९९		१,००,००० व त्याहून अधिक		स्कूण शहर	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
		संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या	संख्या	लोक संख्या
	जिल्हा बेरीज	-	-	३	२४	६	८५	१	२८	-	-	१	१,९१	११	३,२८
	ताळका														
१०	नांदेड	-	-	१	१०	-	-	-	-	-	-	१	१,९१	२	२,०१
२०	हदगाव	-	-	-	-	१	११	-	-	-	-	-	-	१	११
३०	क्लिवट	-	-	-	-	१	१६	-	-	-	-	-	-	१	१६
४०	भोकर	-	-	१	७	-	-	-	-	-	-	-	-	१	७
५०	बिलोली	-	-	२	८	२	३१	-	-	-	-	-	-	३	३९
६०	देगलूर	-	-	-	-	-	-	१	२८	-	-	-	-	१	२८
७०	मुळोड	-	-	-	-	१	१४	-	-	-	-	-	-	१	१४
८०	व्हार	-	-	-	-	१	१२	-	-	-	-	-	-	१	१२

टिप :- आक्डे पुर्णकित केल्याने बेरजा चुकणार नाहीत.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

घोशरे/

नांदेड जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार काम करणारे व काम न करणारे यांची संख्या (आठवे शोकावत)

श.क्र.	कामकरणा-याचा वर्ग	ग्रामीण नागरी	जिल्ह्याची									
			नांदेड			हदगाव			किंवाट			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
		एकूण	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	
१०	शेतकरी	ग्रामीण	२,७८,६	३४,८	२५,६	९,२	४६,५	३०,८	१५,७	३५,२	२५,१	१०,१
		नागरी	६,४	१,४	१,२	२	५	४	१*	५	५	१
		एकूण	२,८५,०	३६,२	२६,८	९,४	४७,०	३१,२	१५,८	३५,७	२५,६	१०,१
२०	शेतमजूर	ग्रामीण	२,४७,८	३०,२	१६,३	२४,०	४१,०	१९,०	२२,१	४१,२	१९,७	२१,७
		नागरी	१४,४	१,८	१,०	७	१,४	७	८	१,५	९	७
		एकूण	२,६२,२	३२,०	१७,३	२४,७	४२,५	१९,७	२२,८	४२,७	२०,३	२२,४
३०	घारगृही उद्योगवस्तु निर्माणा प्रक्रिया सेवा व दस्त्या इत्यादी	ग्रामीण	११,९	१,७	१,३	४	१,२	९	३	१,२	९	२
		नागरी	२,९	१,८	१,१	६	१	१	-	१	१	-
		एकूण	१४,८	३,५	२,४	१०	१,३	१०	३	१,३	१०	२
४०	इतर काम करणारे	ग्रामीण	८२,३	१२,२	११,२	१,०	७,७	६,९	८	७,६	६,६	१,०
		नागरी	६५,८	४७,९	४१,१	३,८	१,७	१,६	१	३,०	२,८	३
		एकूण	१,४८,१	५९,१	५२,२	४,८	९,४	८,५	९	१०,६	९,४	१,३

तक्ता क्रमांक १५ (वालू)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
५०	सकूण मुख्यता काम करणारे	ग्रामीण	६,२०,६	७८,९	५४,३	२४,६	१६,५	५७,६	३८,८	८५,९	५२,९	३३,०
		नागरी	८९,६	४९,८	४४,४	५,४	३,८	२,८	१,०	५,२	४,९	१,०
		सकूण	७,१०,२	१,२८,७	९८,७	२९,९	१,००,३	६०,४	३९,०	९०,३	५६,२	३४,०
६०	सिमांतिक काम करणारे	ग्रामीण	१,४८,३	१५,५	१,६	१३,९	११,७	१,६	१०,९	९,०	७	८,३
		नागरी	५,०	१,३	७	६	५	९	४	२	१	२
		सकूण	१,५३,४	१६,८	२,३	१४,५	१२,२	१,८	१०,५	९,३	८	८,५
७०	सकूण काम न करणारे	ग्रामीण	६,५३,६	९२,४	३९,८	५२,६	८९,३	४०,६	४८,७	८८,३	३९,४	४८,९
		नागरी	२,३३,२	१,५०,१	६०,३	८९,८	६,८	२,९	३,९	११,९	४,३	६,८
		सकूण	८,८५,८	२,४२,५	१,००१,१	१,४२,४	९६,०	४३,४	५२,५	१९,४	४३,८	५५,७
८०	सकूण लोकसंख्या	ग्रामीण	१४,२१,५	१,८६,९	१५,७	११,९	१,९७,४	९९,८	९७,६	१,८१,५	९२,३	९०,२
		नागरी	३,२७,८	२,०१,१	१,०५,४	९५,८	११,९	५,८	५,३	१६,५	८,५	८,०
		सकूण	१७,४९,३	३,८८,०	२,०१,१	१,८६,९	२,०८,५	१,०५,६	१,०३,९	१,९९,०	१,००,८	९८,२

तक्ता क्रमांक १५ (पालू)

अ. क्रम	काम करणा-याचा वर्ग	ग्रामीण नागरी	तालुके								
			भोकर			बिलोली			देगलूर		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
		एकूण	एकूण	पुरषा	स्त्रिया	एकूण	पुरषा	स्त्रिया	एकूण	पुरषा	स्त्रिया
१	शेतकरी	ग्रामीण	२५,४	१९,०	६,४	४६,३	३२,७	१३,६	१५,८	१२,९	२,९
		नागरी	२	२	-	२,३	१,९	४	७	६	१
		एकूण	२५,६	१९,२	६,४	४८,६	३४,६	१४,०	१६,६	१३,५	३,०
२	शेतमजूर	ग्रामीण	२१,९	१०,३	११,६	३९,६	१७,६	२२,०	२२,६	११,३	११,३
		नागरी	६	२	४	५,३	२,६	२,७	१,९	९	१,०
		एकूण	२२,५	१०,६	१२,०	४४,९	२०,२	२४,७	२४,५	१२,२	१२,३
३	घारखती उद्योग वस्तु- निर्माण प्रक्रिया सेवा	ग्रामीण	९	७	२	२,४	१,६	८	१,०	७	३
		नागरी	१	१	-	५	३	२	२	१	१
		एकूण	१,०	८	२	२,९	१,९	९	१,२	८	३
४	इतर काम करणारे	ग्रामीण	७,३	६,३	१,०	१७,०	१५,५	१,५	६,१	५,५	६
		नागरी	१,२	१,१	१	५,६	५,१	४	५,१	४,७	३
		एकूण	८,५	७,४	१,१	२२,६	२०,६	१,९	११,२	१०,२	९

सुटे पालू - - -

तक्ता क्रमांक १०५ (चालू)

१	२	३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
५०	सकूण मुख्यतः काम करणारे	ग्रामीण	५५,५	३६,३	१९,२	१,०५,४	६७,५	३७,९	४५,५	३०,४	१५,१
		नागरी	२,१	१,६	५	१३,६	१०,०	३,७	७,९	६,४	१,५
		सकूण	५७,६	३७,९	१९,६	१,१९,६	७७,४	४१,६	५३,४	३६,८	१६,६
६०	सिमांतिक काम करणारे	ग्रामीण	८,३	१,२	७,२	२८,६	५,०	२३,६	८,२	१,३	६,८
		नागरी	१	-	१	१,५	१	१,४	८	२	५
		सकूण	८,४	१,२	७,२	३०,१	५,१	२५,०	८,९	१,५	७,४
७०	सकूण काम करणारे	ग्रामीण	६३,७	२३,९	३६,७	१३,५	४२,७	५०,८	४८,७	१९,८	२८,९
		नागरी	४,५	२,०	२,५	२३,४	९,६	१३,८	१८,९	७,७	११,३
		सकूण	६८,१	२८,९	३९,२	१,१६,९	५२,३	६४,७	६७,७	२७,५	४०,२
८०	सकूण लोक संख्या	ग्रामीण	१,२७,५	६४,५	६३,१	२,२७,५	१,१५,१	१,१२,४	१,०२,४	५१,५	५०,८
		नागरी	६,६	३,६	३,०	३८,५	१९,७	२८,९	२७,६	१४,३	१३,३
		सकूण	१,३४,१	६८,०	६६,१	२,६६,०	१,३४,८	१,३१,३	१,३०,०	६५,८	६४,२

- १४ -
तकता क्रमांक १०५ (चालू)

क्र. सं.	काम करणा-याचा वर्ग	तालुका						
		ग्रामीण	नागरी	सकून	सकून	सकून	सकून	सकून
१	२	३	२३	२४	२५	२६	२७	२८
१०	शेतकरी	ग्रामीण	२४,१	२०,८	३,३	५०,४	४०,६	९,८
		नागरी	५	४	१	३	२	-
		सकून	२४,६	२१,२	३,४	५०,७	४०,८	९,९
२०	शेतमजूर	ग्रामीण	२०,२	१०,६	९,६	३१,१	१७,२	१३,९
		नागरी	१,०	६	४	९	५	४
		सकून	२१,२	११,२	१०,०	३२,०	१७,७	१४,३
३३	घारखती उद्योग वस्तु निर्माणा प्रविष्ट्या सेवा दुसऱ्या स्तरा इत्यादी	ग्रामीण	१,१	९	२	२,४	१,९	५
		नागरी	१	१	-	१	-	-
		सकून	१,३	१,०	२	२,५	१,९	५
४०	इतर काम करणारे x	ग्रामीण	१०,०	९,०	१,०	१४,०	१३,२	१,९
		नागरी	२,१	२,०	१	२,३	२,०	२
		सकून	१२,१	११,०	१,१	१६,६	१५,३	१,३
५०	सकून मुख्य काम करणारे	ग्रामीण	५५,४	४१,४	१४,०	९८,३	७२,९	२५,४
		नागरी	३,७	३,२	५	३,५	२,८	७
		सकून	५९,१	४४,६	१८,६	१०१,८	७५,८	२६,१

एडे चालू - - -

तक्ता क्र. १.५ (समाप्त)

१	२	३	२३	२४	२५	२६	२७	२८
६. सिमांतिक काम करणारे	ग्रामीण नागरी सकूण	२३,४ ६ २४,०	३,५ १ ३,६	१९,९ ४ २०,४	४३,६ १ ४३,७	५,९ - ५,९	३७,७ १ ३७,८	
७. सकूण काम करणारे	ग्रामीण नागरी सकूण	६४,३ ९,७ ७४,०	२८,० ४,० ३२,०	३६,३ ५,८ ४२,१	१,१२,३ ८,७ १,२१,०	५०,९ ३,६ ५४,५	६१,४ ५,१ ६६,५	
८. सकूण लोक संख्या	ग्रामीण नागरी सकूण	१,४३,१ १४,० १,५७,१	७२,८ ७,२ ८०,०	७०,३ ६,८ ७७,१	२,५४,२ १२,३ २,६६,५	१,२९,७ ६,४ १,३६,१	१,२४,५ ५,९ १,३०,४	

टिप्पणी :- x यात पशुसंवर्धन, जंगलकाम, मच्छीमारी, शिकार, मळे, फळबाग आणि तत्संबंधी होणारे तसेच धातू आणि पदार्थ काम करणाऱ्यांचा समावेश आहे. त्याच प्रमाणे बांधकाम, व्यापार वाणिज्य, परिवहन, साठवण व दळणावळ घडवणारी छोरीज वस्तुनिर्माण प्रक्रिया सेवा व हस्तकला व इतर यांचा समावेश आहे.

१) आढे पूर्णकात केल्याने बेरजा नूळणार नाहीत.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

धोबरे

नांदेड जिल्ह्याचे १९८१ च्या जनगणनेनुसार (अ) वयोगटांनुसार व (ब) धर्मानुसार वर्गीकरण
(अ) वयोगटांनुसार लोकसंख्या (आकडे "००")

बाब	सर्व वयोगट	०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३९	४०-४९	५०-५९	६० व त्यावरील	वय अनिर्दिष्ट
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
एकूण	१७,४९,३	७,४७,३	१,३७,५	१,३६,७	२,२६,८	१,१४,६	१,६०,३	१,०६,६	१,१७,४	१५
ग्रामीण	१४,२१,५	६,०८,१	१,०६,४	१,०८,२	१,७७,३	९३,३	१,३२,४	८९,४	९८,२	१२
नागरी	३,२७,८	१,३९,२	०,३१,१	२८,५	३९,५	२१,३	२७,९	१७,२	१९,२	३

ब) १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे धर्मानुसार लोक संख्या (आकडे "००")

बाब	सर्व धर्म	बौद्ध	ख्रिश्चन	सिद्ध	जैन	शिखा	मुस्लिम	इतर
१	२	३	४	५	६	७	८	९
एकूण	१७,४९,३	१,७२,१	२,४	१३,५५,५	४,९	५,८	२,०८,३	३
ग्रामीण	१४,२१,५	१,३७,५	१,२	११,६७,०	२,७	२,२	१,११,७	२
नागरी	३,२७,८	३४,७	१,२	१,८८,५	२,२	४,६	९६,६	१

टीप :- आकडे पुर्णकात केल्याने बेरजा वृत्तान्तार नाहीत.

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन.

घांगरे

तक्ता क्रमांक १०७ (अ)

नांदेड जिल्ह्यातील तालुका निहाय १९७१ च्या जनगणने द्वारे असूचित जाती, असूचित जमाती यांची लोक संख्या (आठ हजारत)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	असूचित जाती			असूचित जमाती			नवबध्द			एकूण		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया			
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
	नांदेड जिल्हा	एकूण	१,२७	६५	६२	५६	२८	२८	१,३५	६९	६६	३,१९	१,६२	१,५७
		ग्रामीण	१,१६	५९	५७	५६	२८	२८	१,१५	५८	५७	२,८८	१,४६	१,४२
		नागरी	११	६	५	-	-	-	२०	११	९	३१	१६	१५
	तालुका													
१.	नांदेड	एकूण	१३	७	६	१	१	-	३७	१९	१८	५१	२६	२५
		ग्रामीण	८	४	४	१	१	-	२३	१२	११	३२	१६	१६
		नागरी	५	२	२	-	-	-	१४	७	७	१९	१०	९
२.	हदगाव	एकूण	१०	५	५	१५	८	७	२७	१४	१३	५१	२६	२६
		ग्रामीण	९	५	४	१५	८	७	२७	१३	१३	५०	२६	२५
		नागरी	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१	-
३.	किनवट	एकूण	६	३	३	३२	१६	१६	११	६	५	४९	२४	२५
		ग्रामीण	५	३	२	३२	१६	१६	१०	५	५	४८	२४	२४
		नागरी	१	-	-	-	-	-	१	-	-	१	-	१
४.	भाोकर	एकूण	९	५	५	५	३	३	९	५	४	२४	१२	१२
		ग्रामीण	८	४	४	५	३	३	९	५	४	२३	१२	११
		नागरी	१	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१	-

पुढे चालू - - -

तक्ता क्रमांक १.७ (अ) (माल)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
५०	बिलोली	स्कूण	२६	१३	१३	१	-	-	१७	९	८	४४	२२	२२
		ग्रामीण	२४	१२	१२	१	-	-	१६	८	८	४१	२१	२१
		नागरी	१	१	१	-	-	-	१	१	-	३	२	१
६०	देगलूर	स्कूण	२२	११	११	-	-	-	३	१	२	२५	१३	१२
		ग्रामीण	२०	१०	१०	-	-	-	३	१	२	२३	१२	११
		नागरी	२	१	१	-	-	-	-	-	-	२	१	१
७०	डुडोड	स्कूण	२०	१०	१०	२	१	१	८	४	४	२०	१६	१६
		ग्रामीण	२०	१०	१०	२	१	१	८	४	४	२९	१५	१६
		नागरी	-	-	-	-	-	-	१	-	-	१	१	-
८०	ळंजार	स्कूण	२१	११	१०	-	-	-	२२	११	११	४३	२२	२१
		ग्रामीण	२१	१०	१०	-	-	-	२१	११	१०	४२	२१	२०
		नागरी	-	-	-	-	-	-	१	१	-	१	१	१

टीप :- १) आकडे पुर्णकात केल्याने डेरजा उरणाऱ्या नाहीत.

आधार :- १९७१ जनगणना प्रकाशन.

घांगरे

तक्ता क्र. १०७ (ब)

नांदेड जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार अखत्युचित जाती व जमाती करिता सुधारित आकडेवारी (आकडे हजारत)

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	सकूण ग्रामीण नागरी	अखत्युचित जाती			अखत्युचित जमाती		
			व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया	व्यक्ती	पुरुष	स्त्रिया
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	नांदेड	सकूण	१९८	१००	९७	१७८	९०	८८
	जिल्हा	ग्रामीण	१७७	९०	८८	१६१	८२	८०
		नागरी	२०	११	११	१७	९	८
	तालुका							
१.	नांदेड	सकूण	२२	११	११	८	४	४
		ग्रामीण	१४	७	७	५	३	२
		नागरी	८	४	४	३	२	२
२.	हदगाव	सकूण	१५	८	८	३०	१५	१५
		ग्रामीण	१४	७	७	२९	१५	१४
		नागरी	१	१	१	१	०	०
३.	किनवट	सकूण	९	५	४	५१	२५	२५
		ग्रामीण	७	४	३	५०	२५	२५
		नागरी	२	१	१	१	०	०
४.	भांकर	सकूण	१४	७	७	२१	११	१०
		ग्रामीण	१३	६	६	२१	११	१०
		नागरी	१	१	१	०	०	०

पुढे चालू - - -

तक्ता क्र: १०७ (ब) (समाप्त)

१	२	३	४	५	६	७	८	
६०	क्षितोलो	एकूण	४४	२२	२२	२०	२२	२२
		ग्रामोण	४१	२१	२०	२१	२२	२२
		नागरी	३	२	२	७	४	४
६०	देगहूर	एकूण	२६	१३	१३	१३	६	६
		ग्रामोण	२४	१२	१२	१०	५	५
		नागरी	२	१	१	३	१	१
७०	मुळोड	एकूण	३६	१८	१८	१७	९	८
		ग्रामोण	३४	१७	१७	१५	८	८
		नागरी	२	१	१	२	१	१
८०	कांठार	एकूण	३२	१६	१६	९	६	६
		ग्रामोण	३१	१६	१५	९	६	६
		नागरी	१	X		X	X	X

टीप :- १) आक्रे पूर्णान्त तक्ताने बेरजा कायित कुठणार नाहीत.

२) X आक्रे दिलेल्या प्रमाणाच्या अध्यापिका रमी आहेत.

आधार :- १९८१ कायद्याचा प्रकाशन.

दाखले

शिवाजी/उपपरे या साठी जापरलेल्या साधने जापर नादेड जिल्ह्यातील
द्वाराचे वर्गीकरण (१९७१ च्या जनगणने प्रमाणे)

अ. क्र.	बाब	सकूण/ग्रामीण/नागरी	संख्या
१.	सकूण जनगणना प्रमाणे	सकूण	३,२२,११०
		ग्रामीण	२,७०,५२५
		नागरी	५१,५८५
२.	शिवाजीची सामूची	सकूण	४५,२७०
		ग्रामीण	४२,७१५
		नागरी	२,५५५
३.	शिवसाती	सकूण	५८,८५५
		ग्रामीण	५०,९७०
		नागरी	७,८८५
४.	सावली	सकूण	२,२५०
		ग्रामीण	८७०
		नागरी	१,३८०
५.	सावली	सकूण	१९,८३०
		ग्रामीण	८,३२०
		नागरी	१,४४०
६.	मक्या विटा	सकूण	३९,३८०
		ग्रामीण	१७,१८०
		नागरी	२२,२००
७.	गेलव्हनाईण्ड लोखाडी किंवा इतर धातूचे पत्रे	सकूण	१,१८५
		ग्रामीण	४३०
		नागरी	७५५
८.	दरुड	सकूण	१,६१,४१०
		ग्रामीण	१,४२,७००
		नागरी	१८,७१०
९.	विशेद काँक्रीट	सकूण	६४०
		ग्रामीण	३१५
		नागरी	३२५
१०.	पर उल्लेखिलेल्या धातूचे व जापरलेली इतर सामग्री	सकूण	२२०
		ग्रामीण	२५५
		नागरी	३५

एडे चालू

सूक्त क्र. १०८ (समाप्त)

१	२	३	४
२	छपरखेली व धापुरखेली सामग्री		
१	गवत, पाने, वेळ, माती, कव्याविटा, कोपा बावू	एकूण ग्रामीण नागरी	६६,७२५ ६०,५४० ६,२८५
२	दौल, तपती दगड, ककर	एकूण ग्रामीण नागरी	१,६८,१२५ १,५२,१२० १६,००५
३	पन्हाळी, लोळांडी पत्रे जस्ताचे विद्या. धातवे पत्रे	एकूण ग्रामीण नागरी	७४,१७५ ५२,१७५ २२,०००
४	अस्पस्टॉस सिपेटचे पत्रे	एकूण ग्रामीण नागरी	१,८२० ३६५ १,४५५
५	विटा व घुना	एकूण ग्रामीण नागरी	२,८२५ १,८२० १,००५
६	दगड	एकूण ग्रामीण नागरी	७८५ ७२० ६५
७	प्रवर्तित सिंदि कोंकोट	एकूण ग्रामीण नागरी	५,८८० १,३२० ४,५६०
८	ईतर परउलेखिलेल्या व्यतिरिक्त धापुरखेली सामग्री	एकूण ग्रामीण नागरी	१,६३५ १,३१५ ३२०

टीप :- धारांची संख्या निवासी व निवासेतर धारे आणि एकत्र असल्यामुळे
 आधार :- १९७१ जनगणना प्रकाशन (भाग - ५) धारबांधणी अहवाल

धारे

नांदेड जिल्ह्यातील आकार व मालकीच्या स्थितीनुसार/ग्रामीण/नागरी क्षेत्रातील कट्टेबांधे वर्गीकरण १९७१ जनगणनेनुसार.

अ.क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	सकूण
१	२	३	४	५
१.	१) सकूण कट्टे	२,०७,२४०	३९,९३५	२,४७,१७५
	२) घारांच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घारे असलेली	१,९३,२९५	२०,६५५	२,१३,९५०
	ब) भाड्याच्या घारात राहणारी	१३,९४५	१९,२८०	३३,२२५
२.	एक व्यक्ती कट्टे			
	१) सकूण कट्टे	७,६३५	२,०९५	९,७३०
	२) घारांच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घारे असलेली	५,८८५	५९०	६,४७५
	ब) भाड्याच्या घारात राहणारी	१,७५०	१,५०५	३,२५५
३.	दोन व्यक्तींची कट्टे			
	१) सकूण कट्टे	१६,८६०	३,६५५	२०,५१५
	२) घारांच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घारे असलेली	१४,८३०	१,३४०	१६,१७०
	ब) भाड्याच्या घारात राहणारी	२,०३०	२,३१५	४,३४५
४.	तीन व्यक्तींची कट्टे			
	१) सकूण कट्टे	३४,२६०	४,४४०	३८,७००
	२) घारांच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घारे असलेली	२१,९९०	१,६३५	२३,६२५
	ब) भाड्याच्या घारात राहणारी	२,२७०	२,८०५	५,०७५
५.	चार व्यक्तींची कट्टे			
	१) सकूण कट्टे	३१,७४०	५,४००	३७,१४०
	२) घारांच्या मालकी बाबतची स्थिती			
	अ) स्वतःची घारे असलेली	२९,३१५	२,५१०	३१,८२०
	ब) भाड्यांच्या घारात राहणारी	२,४२०	२,८९०	५,३१०

तक्ता क्रं: १०९ (समाप्त)

१	२	३	४	५
६. पापु व्यक्तोंची कट्टे				
१) सङ्गण कट्टे		३४,३१५	५,४५०	३९,७६५
२) घारांच्या मालकी बाबतची स्थिती				
अ) स्वतःची घारे असलेली		२२,२६०	२,८७५	२५,१३५
ब) भाड्याच्या घारात राहणारी		२,०५५	२,५७५	४,६३०
७. सुडा किंवा अधिक व्यक्तींची कट्टे				
१) सङ्गण कट्टे		९२,३८०	१८,८८०	१,११,२६०
२) घारांच्या मालकी बाबतची स्थिती				
अ) स्वतःची घारे असलेली		८८,९७५	११,६९५	१,००,६७०
ब) भाड्याच्या घारात राहणारे		३,४०५	७,१८५	१०,५९०
८. निर्दिष्ट न व्हेल्या व्यक्तोंची कट्टे				
१) सङ्गण कट्टे		५०	१५	६५
२) घारांच्या मालकी बाबतची स्थिती				
अ) स्वतःची घारे असलेली		४५	१०	५५
ब) भाड्याच्या घारात राहणारे		५	५	१०

आधार :- घरबांधणी अहवाल (भाग-२) १९७१ जनगणना प्रकाशन.

घोषरे:-

तुक्ता क्रमांक १०१०

१९८१ चा जनगणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील आपंगतेनुसार अंगणवाडी संख्या

अ. जिल्हा/ क. तालुका		पूर्णतः अंधा	पूर्णतः पांगळे	पूर्णतः मुक	एकूण
१	२	३	४	५	६
जिल्हा बेरोप	एकूण	१,६४३	८८७	६१५	३,१४५
	ग्रामीण	१,४९९	८०१	५५६	२,८५६
	शाहरी	१४४	८६	५९	२८९
१. नांदेड	एकूण	२३१	१८८	९८	५१७
	ग्रामीण	१४७	१२०	६४	३३१
	शाहरी	८४	६८	३४	१८६
२. हदगाव	एकूण	१७०	९३	६७	३३०
	ग्रामीण	१६९	९३	६५	३२७
	शाहरी	१	-	२	३
३. निवट	एकूण	२४२	८७	६९	४२८
	ग्रामीण	२३७	८४	६८	४१९
	शाहरी	५	३	१	९
४. भांकर	एकूण	१४८	४९	५६	२५३
	ग्रामीण	१३५	४९	५५	२३९
	शाहरी	१३	-	१	१४
५. बिलौली	एकूण	२३७	१६२	१०६	५०५
	ग्रामीण	२१८	१५७	९२	४६७
	शाहरी	१९	५	१४	३८
६. देगलूर	एकूण	१६४	४१	४४	२४९
	ग्रामीण	१६९	३७	४२	२०८
	शाहरी	९५	४	२	१०१
७. सुखेड	एकूण	१६७	८५	७५	३२७
	ग्रामीण	१६८	८०	७२	३२०
	शाहरी	९	५	३	१७
८. लंभार	एकूण	३८०	१८२	१००	६६२
	ग्रामीण	३१६	१८१	९८	५९५
	शाहरी	६४	१	२	६७

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन मालिका २२ भाग - ७

घोषणे :-

नादिड जिल्ह्यातील जनगणना घारे आणि त्यांचा वापर (१९८१ ची जनगणना)

अ. संकूण/संकूण	जनगणनेच्या	जनगणना घारांचा वापर	कार्यालये	रेस्टॉरंट्स	करम	पुजा	इतर							
क्र. ग्रामीण/जनगणना	सुखातील राहणे	दुकान - यंत्रणा-हॉटेल	व्यवहार	यंत्रणाका-	मिठाईपीपवा-	पुजा	इतर							
नागरी घारे	रिक्तो असलेली घारे	आणि राहणे	घारे सोडून दुकान	घारे आणि कार्यालये	दुकान आणि उपहार गृह	स्थाने (दुकान, चचे मशीने पुरवदार वेगळे	इतर							
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
संकूण	४,०१,०८५	१९,४३५	२,८८,१८५	३,५६५	६,७१५	३३०	९,०१०	२,२२०	४,६३०	१,४२५	१४०	३,८९५	६१,५३५	
ग्रामीण	३,३५,४४०	१४,९५५	२,४०,२५५	२,७२०	५,२६०	२००	५,४००	१,४६५	२,९३०	८७०	८५	३,४५०	५७,८५६	
नागरी	६५,६४५	४,४८०	४७,९३०	८४५	१,४५५	१३०	३,६१०	७५५	१,७००	५५५	५५	४४५	३,६८५	
नादिड शहर	३४,६२०	१,८०५	२६,१३०	६०५	९९५	६०	१,९९५	४०५	९५५	२७५	२५	२१५	१,१५५	

आधार :- १९८१ जनगणना प्रकाशन टेबल १/१ प्रमाणे

घोगरे

(२७) - तक्ता क्रमांक ३१

नांदेड जिल्ह्यातील निवडक केंद्रातील पर्जन्य दिवसांची संख्या व सुरुणात पर्जन्य १९८७ या वर्षाची किरता (पर्जन्य मिली मिटर मध्ये)

अ. क्र.	माहिना	१. केंद्र नांदेड			२. केंद्र हदगांवा			३. केंद्र क्खिवट		
		सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवसांची संख्या	पर्जन्य
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११
१.	जानेवारी	८	२	६	-	२	४	-	२	२१
२.	फेब्रुवारी	१३	१	३	३	३	-	१	-	-
३.	मार्च	८	-	-	४	-	-	६	-	-
४.	एप्रिल	८	-	-	१२	१८	-	७	-	-
५.	मे	१३	३	१४	२४	६	३१	१९	-	-
६.	जून	१५४	७	२०८	१६७	१०	७९	२६१	६	१३२
७.	जुलै	२१५	६	१४६	२७४	१७	२०२	४०५	१४	१७५
८.	ऑगस्ट	१९५	१५	२११	३४२	१७	२८०	४२१	१५	२१७
९.	सप्टेंबर	२१५	३	१६	२०२	४	४	२५१	२	७
१०.	ऑक्टोबर	४३	७	६६	७३	७	१०३	९	६	१३६
११.	नोव्हेंबर	२२	६	७८	२४	५	६९	१६	४	५०
१२.	डिसेंबर	७	-	-	१५	१	६	१७	-	-
सकूण		१०१	५०	७४८	१,१४६	६८	७७८	१,५०१	५१	७३८

घटे चालू - - -

(२८) — तक्ता क्रमांक ३०१ (चालू)

क्र.	माहिती	४. केंद्र भांकोर		५. केंद्र बिलोली		६. केंद्र देगलूर	
		सामान्य पर्जन्य दिव - पर्जन्य	पर्जन्य साप्ती संख्या	सामान्य पर्जन्य दिव - पर्जन्य	पर्जन्य साप्ती संख्या	सामान्य पर्जन्य दिव - पर्जन्य	पर्जन्य साप्ती संख्या
१.	जानेवारी	३	५	४	५	६	९
२.	फेब्रुवारी	२	३	२	३	३	३
३.	मार्च	८	११	५	६	६	९
४.	एप्रिल	२७	३	२४	३	२७	३
५.	मे	९	३	२१	३	२१	६
६.	जून	१९	२	१४	२	१६	२
७.	जुलै	२७	१	१४	१	२०	१
८.	ऑगस्ट	२३	१	२८	१	२५	१
९.	सप्टेंबर	२२	३	२६	३	२०	३
१०.	ऑक्टोबर	१६	५	१७	३	१५	५
११.	नोव्हेंबर	१६	५	१३	५	१५	५
१२.	डिसेंबर	१०	२	६	१	५	१
एकूण		१,२०९	५७	८४२	८७०	५७	१,०८६

पुढे चालू

- २९ - त्रमासिक २०२ (समाप्त)

अ. क्र.	माहिती	७० केंद्र मुळोड			८० केंद्र कंधार		
		सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवस - सांची संख्या	पर्जन्य	सामान्य पर्जन्य	पर्जन्य दिवस - सांची संख्या	पर्जन्य
१	२	२१	२२	२३	२४	२५	२६
१०	जानेवारी	-	-	-	-	-	-
२०	फेब्रुवारी	२	-	-	१६	-	-
३०	मार्च	६	-	-	५	-	-
४०	एप्रिल	२३	१	२३	१२	१	११
५०	मे	२१	२	१५	१६	१	१६
६०	जून	१८३	१०	१५१	१५३	१०	१२४
७०	जुलै	२१७	१३	१३१	२१३	१४	१३२
८०	ऑगस्ट	२२४	१७	२०३	१५०	२०	२२६
९०	सप्टेंबर	१५२	५	२३	१७३	४	३
१००	ऑक्टोबर	८३	७	५८	३८	७	१५८
११०	नोव्हेंबर	८	७	१०४	१६	६	४८
१२०	डिसेंबर	५	१	३	६	१	४
एकूण		१२४	६३	७११	७१५	६४	७१८

आधार : तांदूळ निष्पातिल सर्व शील कार्यालय.

- (30) -

तक्का क्रमांक २२

नांदेड जिल्हातील निवडक क्षेत्रातील कमाल व किमान तपमान १९८७ या वर्षाकरिता
(आकडे सेलिअसमध्ये)

अ. क्र.	महिना	क्षेत्र नांदेड	
		कमाल	किमान
		१९८७	१९८७
x	१	२	४
१)	जानेवारी	३०.९	१६.९
२)	फेब्रुवारी	३३.०	१५.९
३)	मार्च	३०.७	१९.७
४)	एप्रिल	४१.२	२३.८
५)	मे	४०.३	२६.३
६)	जून	३८.२	२६.६
७)	जुलै	३२.९	२४.२
८)	ऑगस्ट	३१.३	२३.७
९)	सप्टेंबर	३४.३	२३.८
१०)	ऑक्टोबर	३३.८	२०.३
११)	नोव्हेंबर	३०.३	१७.८
१२)	डिसेंबर	२९.४	१२.३
वार्षिक		४१.२	१२.३

आधार :- विभागीय हवामान शास्त्र कार्यालय, मुंबई

ए.ए.ए.ए.

नांदेड जिल्ह्यातील १९८२-८३ आणि १९८५-८६ या वर्षां करीता जमिनीचा वापर.

[क्षेत्र शंभर हेक्टरात.]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका.	वर्ष	एकूण भौगोलिक क्षेत्र.	जंगल व्याप्त क्षेत्र	शेती उपलब्ध नसलेली क्षेत्र			पडीत जमिनी व्यतिरिक्त लागवड नसलेले इतर क्षेत्र			
					बिगर शेती वापरा खाली जमिन.	पडीत लागवडी लायक नसलेली जमिन.	एकूण [६ + ७]	लागवडी लायक वापरात नसलेली जमिन.	कायम गुरे चरण आणि इतर चर ण्याची जमिन.	कसलेल्या जमिनी मध्ये समाविष्ट न झालेली झाडे झुडपे व फळ बागायत खाली जमिन.	एकूण [९ + १० + ११]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
	जिल्हा.	१९८२-८३	१०,३३,३	८०,९	४०,२	२०,५	६०,८	३०,९	६६,२	६,३	१,०२,६
	तालुका.	१९८५-८६	१०,३३,३	६३,९	४९,४	२८,६	६०,०	२८,५	५९,२	५,३	७५,०
	नांदेड	१९८२-८३	१,००,०	१,२	५,५	१,०	६,५	१,९	१६,३	२	६,५
		१९८५-८६	१,००,०	१,२	५,५	१,०	६,५	२,०	१६,३	२	६,५
	हदगांव	१९८२-८३	१,५२,६	११,९	७,०	२,३	१०,३	३,७	१०,०	१	१३,९
		१९८५-८६	१,५२,६	११,९	७,०	२,३	१०,३	३,७	१०,०	२	१३,९
	किनवट	१९८२-८३	२,०१,२	५०,५	८,६	८,७	१७,३	१६,३	११,५	१,६	२९,३
		१९८५-८६	२,०१,२	६०,७	८,६	६,८	१५,४	५,६	९,८	१,९	१६,५
	भोकर	१९८२-८३	१,०८,२	१३,३	२,९	१,३	४,२	२,५	११,०	१,१	१६,७
		१९८५-८६	१,०८,२	९,७	३,५	१,३	४,८	१,९	१,५	७	२,३

— (३२) — तक्ता क्रमांक ३.१ [चालू]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
५.	बिलौली.	१९८२-८३.	१,४८,१	४	५,४	३,०	८,४	२,३	६,१	२,१	१०,५
		१९८५-८६.	१,४८,१	७,८	५,९	३,०	८,९	२,३	७,९	१,९	११,२
६.	देगलूर.	१९८२-८३.	६७,५	९	१,९	५	२,४	१	१,८	१	२,०
		१९८५-८६.	६७,५	९	१,९	५	२,४	१	१,८	१	२,०
७.	मुखेड.	१९८२-८३.	९३,४	९	२,१	१,६	३,७	३,०	१०,३	४	१३,७
		१९८५-८६.	९३,४	३,५	२,१	१,६	३,७	३,४	५,६	५	९,६
८.	कंधार.	१९८२-८३.	१,६२,२	१,०	६,९	१,१	८,०	३	११,१	६	१२,०
		१९८५-८६.	१,६२,२	१,१	६,९	१,१	८,०	३	११,१	६	१२,०

[पूढे चालू...]

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	पडीत जमीन			निव्वळ कसलेले क्षेत्र.	रकापेक्षा अधिक वेळा लागवड कसलेले क्षेत्र.	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र. [१२ + १७]	लागवडी लायक क्षेत्र. [२ + १ + १५ + १६] २, ११
			चालू पडीत	इतर पडीत	एकूण [१३ + १४]				
१.	३.	३.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.
	जिल्हा बेरीज.	१९८२-८३.	२५, ८	४७, १	७२, ९	७, १६, ८	२६, ७	७, ७३, ५	४, २६, १
		१९८५-८६.	६५, ०	१९, ६	८४, ६	७, १९, ७	४३, ९	७, ६३, ६	४, २८, १
<u>तालुका.</u>									
१.	नादिड.	१९८२-८३.	२, ६	७, ४	१०, ४	७५, ८	५, ५	६, ८१, ३	१०, ८७, ९
		१९८५-८६.	१३, ६	२, ०	१५, ६	७०, २	३, ८	७४, ०	८८, ०
२.	हदगांव.	१९८२-८३.	४, ८	४, ७	८, ८	१, ०७, ६	३, ४	१, ११, ०	१, २०, २
		१९८५-८६.	७, ९	६	६, ५	१, ०७, ९	३, ३	१, ११, २	१, २०, ३
३.	किनवट.	१९८२-८३.	१, ०	४, ५	५, ५	२८, ६	२, ७	१, ०१, ३	१, २१, ९
		१९८५-८६.	६, २	३	६, ५	१, ०५, ०	३	१, ०५, ३	१, १८, ३
४.	भोकर.	१९८२-८३.	२, ८	२, १	४, ९	७१, १	३, ५	८३, ५	७९, ६
		१९८५-८६.	३, ५	२, २	५, ७	८२, ७	६	८३, ४	९२, २

—(३४)— तक्ता क्रमांक ३.१ [चालू..]

१.	२.	३.	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९
५.	बिलोली.	१९८२-८३.	१, ७	१३, ९	१५, ६	१, १३, १	३, ५	१, १६, ६	१, ३३, १
		१९८५-८६.	१३, ०	५, ३	१८, ३	१, ०१, ९	२२, ५	१, २४, ४	१, २४, ३
६.	देगलूर.	१९८२-८३.	१, ०	६	१, ६	६०, ७	५, ०	६५, ७	६२, ५
		१९८५-८६.	९, ३	३, २	१२, ५	४९, ७	९, ७	५९, ४	६२, ४
७.	मुखेड.	१९८२-८३.	३, ८	५, १	८, ९	६६, ४	१, ९	६८, २	७८, ७
		१९८५-८६.	९, ५	२, ६	१२, १	६४, ७	३, ०	६७, ८	८०, ७
८.	कंधार.	१९८२-८३.	८, १	९, ४	१७, ५	१, २३, ६	२, ३	१, २५, ९	१, ४२, ०
		१९८५-८६.	—	३, ४	२, ४	१, ३७, ६	५	१, ३८, १	१, ४१, ९

टिप :- १९८२-८३ चे आकडे अंतीम सुधारित असून १९८५-८६ चे आकडे अस्थायी स्वरूपाचे आहेत.

आधार:- १] कृषि संचालनालय, पुणे २] जिल्हा निरीक्षक भूमी व अभिलेखन, नांदेड [जिल्हा अतू व पिक अहवाल]

नांदेड जिल्ह्यातील १९८२-८३ आणि १९८५-८६ या वर्षां करीता तालुकावार निर्यात राब्या पिकाधालील क्षेत्र
[क्षेत्र व्हेक्टर मध्ये]

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	तृण धान्ये									
			तांदूळ	गहू	खरीप ज्वार	रब्बी ज्वार	एकूण ज्वार	बाजरी	मका	राब्या	ईतर तृण धान्ये	एकूण तृण धान्ये
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
जिल्हा बेरीज		१९८२-८३	३३२६५	२७७१६	२५३२६५	६३२३७	२९०५०२	१७६४-	२९८	२०७	३१४२	३५६८९४
		१९८५-८६	३२७१४	२६०१९	२७५७५१	२१७१०	२९७४६१	७४७	१८०	—	६८८	३५७८०९
<u>तालुका</u>												
१. नांदेड		१९८२-८३	४७९५	६०८७	३०६६८	२६०४	३३२७२	—	१०	—	६७	४४२७१
		१९८५-८६	५६११	४०११	३१५०५	१८७७	३३३८२	६	१०९	—	८	३३१२७
२. हदगांव		१९८२-८३	४४५२	३६५८	४३२१५	—	४३२१५	१५४	५०	१०	६०५	५२१३२
		१९८५-८६	४४४५	३६७७	४३२१३	—	४३२१३	१२६	४४	—	५९६	५२०७१
३. किनवट		१९८२-८३	५३१४	१४५२	२८०३४	—	२८०३४	१०२९	९८	—	—	३५९३७
		१९८५-८६	५३९९	३१८०	३०८९०	—	३०८९०	५५६	२०	—	३७	४००९२
४. भोकर		१९८२-८३	४७४९	१४९४	२७३६८	१४३	२७५११	१५६	२७	—	१४	३३९५१
		१९८५-८६	४५२०	३०९९	३६५६६	—	३६५६६	—	—	—	—	४४१८५

— ३६ — तक्ता क्रमांक ३२ [चालू]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
५]	बिलोली.	१९८२-८३.	५५९२	४५१७	२५२८७	१५३००	४०५८७	—	—	—	—	५०६२६
		१९८५-८६.	५९५१	३५८२	४३८१४	७२१८	५१७३२	—	—	—	—	६०५६५
६]	देगलूर.	१९८३-८३.	१७३२	३३४०	१४७८६	१२२६२	२७०४८	२६	१६	१६७	१०८	३२४५७
		१९८५-८६.	२५७१	९५५	१२६३४	९४५०	२२०८४	४	४	—	९	२५६१७
७]	मुखेड.	१९८२-८३.	२४२९	४३२१	२८५२९	६१८५	३४७१६	३४२	४४	—	३३८	६२१९१
		१९८५-८६.	२२६७	४०२१	३०६१०	३०४४	३३६५४	—	—	—	१५	३२९५७
८]	कंधार.	१९८२-८३.	४२१४	२८३७	५५३७८	७४१	५६११९	६६	१३	—	२०१०	६५२५९
		१९८५-८६.	१९५०	३५२४	५६५१९	१२१	५६६४०	५५	३	—	२३	६२१९५

[पूढे चालू...]

- (३५) -
 तक्ता क्रमांक ३.३ [चालू]

क्र.	जिल्हा/ तालुका	वर्ष	कड धान्ये.						एकूण अन्नधान्ये [१३ + १२] ३०.	उत्प.	मसाल्याची पिक मिरची.
			उडीद	हरभरा	तूर	मुग	इतर कडधान्ये	एकूण कडधान्ये [१४ ते १८] १९.			
२.	३.	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०.	२१.	२३.	
१	बेरीज. तालुका.	१९८२-८३.	१९९३९	१०३४६	३५०३३	३२५९३	१९४०	९९८५१	४५६७४५	७७९८	—
		१९८५-८६.	२६८१७	१२५७८	३४१२५	३४२३८	१०६३	१०८८२१	४६६६३०	५२५९	१०४६१
२	नांदेड.	१९८२-८३.	७५९	१३३६	३४५५	१७२३	१५४	७४२७	५१६९८	२२२०	—
		१९८५-८६.	७६१	१२३८	३४८२	१६४४	२०२	७३२७	४०४५४	१३९७	४९३
३	हदगांव.	१९८२-८३.	१३२७	३७२०	४९७०	३४५१	१२७३	१४७४१	६६८७३	६१०	—
		१९८५-८६.	१३१७	३६७७	४९४४	४००४	६८४	१४६२६	६६६९७	६२४	९१५
४	किनवट.	१९८२-८३.	३३३५	८१	६२०५	२५०९	—	१२१२०	४८०५७	२९७	—
		१९८५-८६.	२७१३	१९८०	६१३०	२०	५७	१०९००	५०९९२	८९	५३१
५	भोकर.	१९८२-८३.	२९८४	८५६	३४२०	२९७४	—	१०१९४	४४१४५	२३७	—
		१९८५-८६.	५६६	३४०	३४५०	१८५०	—	६२०६	५०३९१	१०४	८३९

[पुढे चालू...]

- (३८) -
तक्ता क्रमांक ३२ [चालू.]

१.	२.	३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.
५]	बिलोली.	१९८२-८३.	७४८६	११३४	३३३३	८४९५	२०	२०३६८	७१०६४	२०७७	—
		१९८५-८६.	११८४२	२०१४	३५५६	७९२७	१८	२५२५७	८५८३३	७४८	३९१६
६]	देगलूर.	१९८२-८३.	१७८५	२०४३	१९५७	५४८४	४८१	११७५०	४४२०७	१३७	—
		१९८५-८६.	३२८३	२३९१	२२७५	७५९९	—	१५५४८	४११६५	१९७	२६४९
७]	मुखेड.	१९८२-८३.	१००४	६९८	३६०५	५०९१	३६	१०४०१	५२५९२	१७८	—
		१९८५-८६.	१८३८	७०३	३०४६	५०५८	२	१०६४७	५०६०४	४९४	२८१
८]	कंधार.	१९८२-८३.	१३६९	४७८	८१८६	२९०६	९	१२८५०	७८१०९	१०४२	—
		१९८५-८६.	४४९७	२३५	७३४२	६१३६	१००	१८३१०	८०५०५	१६०६	८३७

[पुढे चालू...]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	वर्ष	इतर मसाल्याचे पदार्थ	फळे	भाजी पाला	संकीर्ण खाद्य पिके.	एकूण खाद्य पिके	कापूस	तंतू पिके.	इतर तंतू पिके	एकूण तंतू पिके.	भूईमुग.
१.	२.	३.	३३.	३४.	३५.	३६.	३७.	३८.	३९.	३९.	३०.	३१.
१.	जिल्हा बेरीज.	१९८२-८३.	१५६२७	२६२६	१६१२	—	४८४४७८	२२१६४६	५८६४	२२७५१०	१०९७६	
		१९८५-८६.	१४३७	२२४७	२४८२	५५८	४२६०८१	२१७३४१	४२२०	२२२२६१	६५५०	
<u>तालुका.</u>												
१.	नांदेड.	१९८२-८३.	९१९	१६६३	६५४	—	५७१५४	२०२२६	१०५१	२२०४७	१०९४	
		१९८५-८६.	२२७	१९२७	३३३	५५८	४५४५२	२३७५८	५६२	२४३२०	५५२	
२.	हदगांव.	१९८२-८३.	९५७	२५६	५६७	—	६२२६३	३८६७८	३३८	३२०१६	११२८	
		१९८५-८६.	७	२००	३०२	—	६८७४५	३८१४४	४२२	३८५७३	१११९	
३.	निंबवट	१९८२-८३.	४५२	२९	—	—	४८८३५	५०३३७	५८५	५०९२२	६३४	
		१९८५-८६.	१०	३२	३०	—	५१६२१	५११८५	४८६	५१६७१	३५४	
४.	भीकर.	१९८२-८३.	११९२	२०१	९	—	४५७९१	२५६२५	४३१	२६१२६	६७१	
		१९८५-८६.	७०	३१७	२४५	—	५१९६६	२९१४८	५००	२९६४८	४३८	

१.	२.	३.	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१.
५]	बिलोली.	१९८२-८३.	६६५१	९८	१३४	—	८००२४	३०२७६	५०७	३०७८३	३११२
		१९८५-८६.	८	१६३	१०९	—	९०७५७	२२४११	—	२२४११	१८७६
६]	देगलूर.	१९८२-८३.	३८०७	७७	६८	—	४८२९६	९७१८	४६८	१०१८६	१३३०
		१९८५-८६.	९३०	३९३	१२६	—	४५४६०	६९८२	२४६	७२२८	६२३
७]	मुळेह.	१९८२-८३.	६८२	२४९	१६३	—	५३८६४	९२९५	४३०	९७२५	२४२२
		१९८५-८६.	६	२३७	१५१	—	५१७७३	९६४३	८६७	१०५१०	१२२०
८]	कंधार.	१९८२-८३.	१०३०	५३	१७	—	८१२५१	३६६५१	२०५४	३८७०५	५८५
		१९८५-८६.	१७९	५९०१	१२०२	—	९०२३०	३६०७०	१८३०	३७९००	३६१

- (४१) - तक्ता क्रमांक ३.२ [चालू..]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	वर्ष	गळीताची पिके.					औषधी व मादक पदार्थ				
			जवस	करडई	तीळ	इतर गळीताची पिके.	एकूण गळीताची पिके	तंबाखू	इतर औषधी व मादक पदार्थ	एकूण औषधी व मादक पदार्थ	चा-याची पिके.	
१.		३.	३३	३३	३४	३५	३६	३७	[३७ + ३८]	४०		
	जिल्हा बेरीज.	१९८२-८३	५०६०	१९४८	६५५६	३६६५७	३६०१९७	५४	२४	७८	१२६२	
		१९८५-८६	१०४७१	४५५५	६९९७	१५५३९	१४४०८३	२०६६८	३३६	२२६	४८३	
१.	नांदेड	१९८२-८३	२७३	१९९	६६३	२४८	२०४९	—	—	३७३	५२	
		१९८५-८६	१६४	६०९	१५०	१८७४	४०३८	—	—	३६३	२१६	
२.	हवगांव	१९८२-८३	५२८	३६७२५	३०३५४	३३५८	२६९३	—	१८	—	—	
		१९८५-८६	५२४	३१०	३५०	१५६५	३८६८	३७३	११	३६१	—	
३.	किनवट	१९८२-८३	—	३३३	३८३	—	१४९२	—	—	—	—	
४.		१९८५-८६	—	—	७३०	७५५	१८३९	—	—	—	७८	
५.	भोकर	१९८२-८३	९०	—	६८७	१५२	१६००	—	१	१	—	
		१९८५-८६	८५	२५	२९५	९७८	१८२१	—	—	—	—	

[पुढे चालू..]

१.	२.	३.	३२	३३	३४	३५	३६	३७	३८	३९	४०
५]	बिलोली.	१९८२-८३.	९६८	२०८	७६२	१४९४	५५५६.	३६८	—	३६	२०८
		१९८५-८६.	५०५९	६९९	४२९	२५१५	१०५५८.	२०८९	—	२०८	—
६]	देगलूर.	१९८२-८३.	२९७२	६९३	३३५	३५८९	६२३५.	१९८	—	२०	१५८
		१९८५-८६.	१६९८	१८२१	११००	१२७२	६५१४.	—	—	—	१५५
७]	मुखेह.	१९८२-८३.	१८१	१९९	७३८९	१६१८	४६२८.	—	—	—	२४
		१९८५-८६.	२५२	५३९	८६०	२५८५	५४५६.	—	—	—	२०
८]	कंधार.	१९८२-८३.	४८	२४	१९४६	३३६७	५९२२.	—	—	—	—
		१९८५-८६.	२६८९	९७३	२९५०	२९९५	९९६८.	—	७	७	१४

(४३) तक्ता क्रमांक ३.२ [चालू.]

क्र.	जिल्हा / तालुका.	वर्ष.	संक्षिप्त अखाद्य पिके.	एकूण अखाद्य पिके	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र.	एकापेक्षा अधिक वेळा लागवडी खालील असलेले क्षेत्र.	लागवडी खालील निव्वळ क्षेत्र.
				[३० + ३६ + ३९ + ४० + ४१]	[२७ + ४२]		
			४१.	४३	४३	४४	४५
१.	जिल्हा बेरीज.	१९८२-८३.	७	२५२०५४	७४३५३२	२६७२२	७१६८००
		१९८५-८६.	४३०	२६७४८२	७६३५६३	४३८२२	७१९७४१
२.	तालुका.						
१.	नांदेड.	१९८२-८३.	—	३३१४८	८१३०२	५४७१	७५८३१
		१९८५-८६.	—	२८५७४	१४०३३	३८६५	७०१६८
२.	हदगांव.	१९८२-८३.	—	४१७२७	११०२९०	३४१८	१०७५७२
		१९८५-८६.	—	४२४५२	११११९७	३३००	१०७८९७
३.	किनवट.	१९८२-८३.	—	५२४१४	१०१२४२	२६७३	९८५७६
		१९८५-८६.	—	५३५८८	१०५२७२	२९३	१०४९८६
४.	भोकर.	१९८२-८३.	—	२७७२७	७३५१८	२४५५	७१०६३
		१९८५-८६.	—	३१४६२	८३४३५	७११	८२७२४

[पुढे चालू...]

तक्ता क्रमांक ३.३ [चालू.]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
५]	बिलोली.	१९८२-८३.	—	३६६०३	११६६२७	३५४०	११३०८७
		१९८५-८६.	४२९	३३६२६	१२४३८३	२२४९६	१०१८८७
६]	देगलूर.	१९८२-८३.	७	१७४२८	६५७२४	५०३३	६०६९१
		१९८५-८६.	१	१३८९८	५९३५८	९६२६	४९७३२
७]	मुळेंड.	१९८२-८३.	—	१४३७७	६८२४१	१८८७	६६३५४
		१९८५-८६.	—	१५९८६	६७७५९	३०२३	६४४३६
८]	कंधार.	१९८२-८३.	—	४४६३०	१२५८८१	२२५५	१२३६२६
		१९८५-८६.	—	४७८८९	१३८११९	५०८	१३७६११

टिप :- १९८२-८३ चे आकडे सुधारीत असून १९८५-८६ चे आकडे अस्थायी आहेत.

आधार :- १] कृषि संचालनालय, पुणे. २] जिल्हा निरीक्षक भूमी अभिलेख नांदेड [जिल्हा ऋतू व पिके अहवाल.]

— (४९९) —
तक्का क्रमांक ३३

नांदेड जिल्ह्यातील मुख्य पिकांचे दर हेक्टरी उत्पन्न व एकूण उत्पादन
१९८७-८८ वर्षां कीरता.

अ. क्र.	पिके	१९८७-८८	दर हेक्टरी उत्पन्न (जिल्हा मध्ये)	उत्पादन (शांभारट्टा मध्ये)
१	तांदूळ		३६७	९,५
२	गहू		७३५	१५,०
३	ज्वारी		११५७	३,५६,७
४	बाजरी		२८६	२
५	मका		१२००	६
६	हत्तर धान्ये		३३३	३
७	एकूण धान्ये		१०७२	३,८२,३
८	तूर		३०८	४,८
९	उडीद		८९०	३७,९
१०	मूग		४६०	१३,८
११	गहू		५२४	१५,०
१२	हत्तर व्हधान्ये		५००	३
१३	एकूण व्हधान्ये		६०९	७१,०
१४	जवस		३२३	१,०
१५	तीळ		२२२	१,८
१६	भुईमूग (भोंग)		८२२	१२,५
१७	भोहरी व राई		२५०	१
१८	फरडो		२५०	२
१९	जस x		४३७३	२२,३
२०	कापूस		१२०	२५,१
२१	तांग		१११	१
२२	बेस्टा (अंबाडी)		१६३६	१०,८
२३	गिरणी		३२९	५,०
२४	हळद		११५६	१,३३,४
२५	बटाटा		-	१

टिप :- x उसाखालील प्रत्यक्षा क्षेत्रा उपलब्ध नसल्याने ज्या क्षेत्रातून पिकाची कापणी केली तेच क्षेत्रा दर्शाविले आहे. उत्पादन गुळाच्या स्वरूपात आहे.

आधार :- कृषि संचालनालय, पुणे.

घाणेरे

- (४६) -
तक्ता क्रमांक ३०४

नांदेड जिल्ह्यात विविध साधनांनी ओलीता खाली असलेली तालुकावार क्षेत्रे १९८२-८३ आणि १९८५-८६ या वर्षां करिता (क्षेत्र हेक्टरात)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ष	ओलीता खालील क्षेत्रे		ओलीता खालील निष्कट क्षेत्रे	ओलीता खालील एकूण क्षेत्रे
			पृष्ठभागीय	विहिरी		
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा	१९८२-८३	१५,७७५	१४,७०६	३०,४८१	३९,८०१
	बेरीज	१९८५-८६	१०,७१४	१०,८३०	२१,५४४	३३,८१८
	तालुका					
१	नांदेड	१९८२-८३	७,७२२	४,५३०	१२,२५२	१५,१३९
		१९८५-८६	३,२१८	३,३६७	६,५८५	९,४८४
२	हदभाव	१९८२-८३	२,५०७	१,८८६	४,३९३	५,६४०
		१९८५-८६	२,४०१	२,२३५	४,६३६	५,८९०
३	विजवट	१९८२-८३	-	१,५८९	१,५८९	२,२६२
		१९८५-८६	२७९	-	२७९	५७२
४	भोकर	१९८२-८३	७५०	५७२	१,३२२	२,०९८
		१९८५-८६	६०१	५२३	१,१२४	१,८३५
५	बिलोली	१९८२-८३	१,८०९	३,७२०	५,५२९	७,०३६
		१९८५-८६	१,६९८	१,१७१	२,८६९	७,८०९
६	देगडूर	१९८२-८३	९६५	४०१	१,३६६	२,२३६
		१९८५-८६	१,२४४	२४५	१,४८९	१,८३८
७	मुळोड	१९८२-८३	८३०	८३३	१,६६३	२,३९५
		१९८५-८६	८५५	१,४३६	२,२९१	२,९८६
८	लंघार	१९८२-८३	१,१९२	१,१७५	२,३६७	२,७९५
		१९८५-८६	४१८	१,८५३	२,२७१	३,४०४

टीप :- १९८२-८३ चे आकडे अंतीम सुधारित असून १९८५-८६ चे आकडे अस्थायी स्वभावाचे आहेत.

आधार :- १) कुणी संचालनालय पुणे (२) जिल्हा निरीक्षक भूमी अभिलेखा, नांदेड (जिल्हा क्षेत्र व पिके अहवाल)

—(८७७)—
तक्ता क्रमांक ३०५

नांदेड जिल्ह्यातील १९८२-८३ आणि १९८५-८६ या वर्षांकरिता निरनिराळ्या पिकांखालील ओलीताचे ताळकावार क्षेत्र (क्षेत्र हेक्टर मध्ये)

अ. क्र.	जिल्हा/ताळका	वर्ष	तांदूळ	गहू	हारीप ज्वार	रब्बी ज्वार	बाजरी	मका	इतर	एकूण	हशारा	सुग	इतर	एकूण	कडधान्ये
									धान्ये	धान्ये			धान्ये	धान्ये	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
	जिल्हा	१९८२-८३	७८०५	११३६०	-	-	-	१६८	५९५	१९९२८	३३१	४५१	-	७८२	
	बेरीज	१९८५-८६	६३७७	८३५७	-	-	-	६६	५९६	१५३९६	१५९९	४५१	-	२०५०	
	ताळका														
१	नांदेड	१९८२-८३	४७९५	४०८७	-	-	-	-	-	८८८२	-	-	-	-	
		१९८५-८६	१६६१	२०११	-	-	-	-	-	३६७२	-	-	-	-	
२	हदगांव	१९८२-८३	७९६	२०५४	-	-	-	३९	५७८	३४६७	२६९	४५१	-	७२०	
		१९८५-८६	७८५	२०३४	-	-	-	४४	५९६	३४५९	२६९	४५१	-	७२०	
३	किनवट	१९८२-८३	-	१२३३	-	-	-	९८	-	१३२१	-	-	-	-	
		१९८५-८६	-	३७२	-	-	-	-	-	३७२	-	-	-	-	
४	भोकर	१९८२-८३	-	८०२	-	-	-	-	-	८०२	-	-	-	-	
		१९८५-८६	१८५	४३४	-	-	-	-	-	६१९	-	-	-	-	

सुटे चालू - - -

—(४६)—

सन्तान क्रमांक ३०५ (माला)

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५
५०	बिलोली	१९८२-८३	१५३५	५०७	-	-	-	-	-	२०४२	-	-	-	-
		१९८५-८६	१२५१	१४१२	-	-	-	-	-	२६६३	१२१४	-	-	१२१४
६०	देगलूर	१९८२-८३	१७९	११७७	-	-	-	-	१७	१३६६	-	-	-	-
		१९८५-८६	१०७८	१७०	-	-	-	-	-	१२४८	-	-	-	-
७०	मुढोड	१९८२-८३	५००	१०९६	-	-	-	३१	-	१६२७	६२	-	-	६२
		१९८५-८६	५९९	१२८०	-	-	-	२२	-	१९०१	११६	-	-	११६
८०	कंधार	१९८२-८३	-	४२१	-	-	-	-	-	४२१	-	-	-	-
		१९८५-८६	८१८	६४४	-	-	-	-	-	१४६२	-	-	-	-

संदे वाद - - -

— ८४९ —
 तृतीया क्रमांक ३.५ (चालू)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ग	जस	भिरणी	खजद	मसाल्याचे पदाधी	बटाटे	सकूण पळे व भाजीपाला	सकूण छाथ पिके
१	२	३	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
	जिल्हा त्रेब	१९८२-८३	७७९८	-	-	३०१६	-	३३७६	३४९००
	बेरिज	१९८५-८६	५२५९	२५८२	५२०	३२८१	२	३३८३	२९३६९
	तालुका								
१	नादेह	१९८२-८३	२२२०	-	-	४५२	-	२०५३	१३६०७
		१९८५-८६	१३९७	१९३	६८	२७०	-	२०३१	७३७०
२	हदगांव	१९८२-८३	६१०	-	-	२५५	-	४६२	५५१४
		१९८५-८६	६२४	१४८	६५	२८३	-	४९४	५५८०
३	किनवट	१९८२-८३	२९७	-	-	७६	-	२९	१७२३
		१९८५-८६	८९	३१	१०	४१	-	३८	५४०
४	भांकर	१९८२-८३	२३७	-	-	३८६	-	३१०	१६३५
		१९८५-८६	१०४	४७२	८९	५६१	-	२२७	१५११

सुटे चालू ---

— (५५०) —
लकता क्रमांक ३०५ (पाल)

१	२	३	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२
५० बिलोली	१९८२-८३	२०७७	-	-	-	१५११	-	२३०	५८६०
	१९८५-८६	७४८	१६०३	८	-	१६५२	-	१६२	६४३९
६० देगलूर	१९८२-८३	१३७	-	-	-	४०	-	१०५	१६४८
	१९८५-८६	१९७	-	३८	-	७४	-	१७७	१६९६
७० सुडोड	१९८२-८३	१७८	-	-	-	८२	-	२२०	२१६९
	१९८५-८६	४९४	१३५	७	-	१६२	२	१६३	२८३६
८० कंठार	१९८२-८३	३०४२	-	-	-	२१४	-	६७	२७४४
	१९८५-८६	१६०६	-	२३५	-	२३८	-	९९	३३९७

मूढे पाल - - -

--- (१५१) ---
 तक्ता क्रमांक ३५ (पाल्पा)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	वर्ग	कापूस	एकूण तंतुसय पिके	शुद्धीकरण	करडई	एकूण गळिताची पिके	तबाखू	इतर आणि धीव मादक पदार्थ	एकूण आणि धीव मादक पदार्थ	चा-याची पिके	एकूण आणि धीव पिके	एकूण ओलिता आणि लोखंडाचे पिके	जिल्ह्यातील अतिरिक्त सुट्ट्याची पिके	शेरा	
१	२	३	२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६
	जिल्हा	१९८२-८३	२०१०	२०१०	२७२७	-	२७२७	-	२४	२४	१४०	४९०१	३९८०१	-	-	
	बेरीज तालुका	१९८५-८६	२४३१	२५८४	१५८०	१३०	१७१०	१८	१८	३६	११९	४४४९	३३८१८	२५७४	-	
	१. नादिड	१९८२-८३	८९६	८९६	६३६	-	६३६	-	-	-	-	१५३२	१५१३९	-	-	
		१९८५-८६	१७२३	१७२३	३९१	-	३९१	-	-	-	-	२१४४	९४८४	१९४२	-	
	२. हदगांव	१९८२-८३	३०८	३०८	-	-	-	-	१८	१८	-	३२६	५८४०	-	-	
		१९८५-८६	२९९	२९९	-	-	-	-	११	११	-	३१०	५८९०	११९	-	
	३. क्लिवट	१९८२-८३	५०३	५०३	३६	-	३६	-	-	-	-	५३९	२२६२	-	-	
		१९८५-८६	-	-	३२	-	३२	-	-	-	-	३२	५७२	३२	-	
	४. भोकर	१९८२-८३	-	-	४६२	-	४६२	-	१	१	-	४६३	२०९८	-	-	
		१९८५-८६	-	-	३२४	-	३२४	-	-	-	-	३२४	१८३५	१७७	-	

सुटे पाल्पा - - -

- (५२) -
तक्ता क्रमांक ३५ (समाप्त)

		२३	२४	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५	३६
५० बीबलोली	१९२-८३	३०३	३०३	८७३	-	८७३	-	-	-	-	११७६	७०३६	-	-	-
	१९५-८६	४०९	५६२	६६०	१३०	७९०	१८	-	१८	-	१३७०	७८०९	१४८	-	-
६० देगलूर	१९२-८३	-	-	४६९	-	४६९	-	२	२	११७	५८८	२२३६	-	-	-
	१९५-८६	-	-	२५	८	२५	-	-	-	११७	१४२	१८३८	३	-	-
७० मुळोड	१९२-८३	-	-	२०३	-	२०३	-	-	-	२३	२२६	२३९५	-	-	-
	१९५-८६	-	-	१४८	-	१४८	-	-	-	२	१५०	२९६	१०८	-	-
८० कंधार	१९२-८३	-	-	४८	-	४८	-	३	३	-	५१	२७९५	-	-	-
	१९५-८६	-	-	-	-	-	-	७	७	-	७	३४०४	३८	-	-

टिप :- १९२-८३ चे आकडे अंतीम सुधारित असून, १९५-८६ चे आकडे अस्थायी स्वभावाचे आहेत.
आधार :- (१) कृषि संचालनालय, पुणे (२) जिल्हा निरीक्षक धान्य अभिलेखा, नांदेड (जिल्हा प्रमुख पिके अहवाल)

घांगरे/-

— ८५३ —
तुक्ता क्रमांक ३०६ (अ)

नांदेड जिल्ह्यात १९८२-८३ आणि १९८५-८६ या वर्षां करीता, ताळकावार सिंचन विहीरी व इतर विहीरींची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा / ताळका	वर्ष	विहीरीसंख्या (सिंचन विहीरी)	वापरात असलेल्या बुसोवलेली डिझेल पंप	वापरात असलेल्या विहीरीवर विजेचे पंप	वापरात नसलेल्या सिंचन विहीरींची संख्या	इतर विहीरींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८
	जिल्हा बेरीज	१९८२-८३	१३,८७०	८२९	८,१२३	१,१२७	६,०२२
		१९८५-८६	१४,६८८	७७१	७,४१७	९७६	उ.ना.
	ताळका						
१.	नांदेड	१९८२-८३	३,४८६	२३४	२,९१९	१७१	१,०१३
		१९८५-८६	३,९१६	३२	३,००६	१७१	उ.ना.
२.	हदगाव	१९८२-८३	१,६८१	२७७	४४०	—	८२१
		१९८५-८६	१,६८१	२७७	४३४	—	उ.ना.
३.	किनवट	१९८२-८३	१,१८१	१००	४९५	२५५	१,०३५
		१९८५-८६	१,२६५	१३०	१९५	२५५	उ.ना.
४.	भोकर	१९८२-८३	१,३१०	३५	९०५	१३३	४९४
		१९८५-८६	१,५२०	१९	२३५	—	उ.ना.

एडे चालू - - -

तस्ता क्रमांक ३०६ (समाप्त)

१	२	३	४	५	६	७	८
५०	बिलोली	१९२-८३	९७७	३५	३८९	४७	७६४
		१९५-८६	१,०५७	३६	३८७	३५	उ.ना.
६०	देगलूर	१९२-८३	७२५	१७	२४१	२७२	४८७
		१९५-८६	७०७	१९	३३८	२५२	उ.ना.
७०	सुखोड	१९२-८३	९२३	११९	३४९	६५	४१६
		१९५-८६	९७१	१३९	३८१	६६	उ.ना.
८०	कंधार	१९२-८३	३,५९०	१५	२,३८५	२०४	९९२
		१९५-८६	३,६०१	११९	२,४४१	१९७	उ.ना.

टिप :- (१) १९२-८३ चे आकडे सुधारित असून १९५-८६ चे आकडे अस्थायी स्वभावे आहेत.

(२) उ.ना. = उपलब्ध नाही.

आधार :- (१) कृषि संचालनालय, पुणे (२) जिल्हा त्रिरीक्षक, भूमी अभिलेखा, नांदेड
(जिल्हा भू व पेल अडवाल)

दागेरे

संज्ञा क्रमांक ३०६ (ब)

नांदेड जिल्ह्यात १९८१-८२ आणि १९८५-८६ या वर्षां करिता, ताळकावार कुमनिलका, हातपंप आणि विद्युत पंपाची संख्या

अ. क्र.	जिल्हा / ताळका	वर्ष	यशास्वी कुम - निलकाची संख्या	बसविलेल्या हात पंपाची संख्या	बसविलेल्या विद्युत पंपाची संख्या	बंद पडलेल्या हात पंपाची संख्या	बंद पडलेल्या विद्युत पंपाची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८
	जिल्हा बेरीज	१९८१-८२	२५९	२१६	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		१९८५-८६	६५४	६४३	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
	ताळका						
१.	नांदेड	१९८१-८२	४१	२६	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		१९८५-८६	१०६	१०१	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
२.	हदगाव	१९८१-८२	५१	४०	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		१९८५-८६	८३	८२	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
३.	क्लिवट	१९८१-८२	४७	४३	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		१९८५-८६	६४	६४	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
४.	भाोकर	१९८१-८२	७	७	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.
		१९८५-८६	३७	३६	उ.ना.	उ.ना.	उ.ना.

पुढे चालू - - -

तक्ता क्रमांक ३६ (ब) (समाप्त)

१	२	३	४	५	६	७	८
५०	बिलोली	१९८१-८२ १९८५-८६	३९ ७७	३३ ७७	उ.ना. उ.ना.	उ.ना. उ.ना.	उ.ना. उ.ना.
६०	देगलूर	१९८१-८२ १९८५-८६	२५ ३७	२४ ३६	उ.ना. उ.ना.	उ.ना. उ.ना.	उ.ना. उ.ना.
७०	मुळोड	१९८१-८२ १९८५-८६	१४ ४७	११ ४७	उ.ना. उ.ना.	उ.ना. उ.ना.	उ.ना. उ.ना.
८०	कंठार	१९८१-८२ १९८५-८६	३५ २०३	३२ २००	उ.ना. उ.ना.	उ.ना. उ.ना.	उ.ना. उ.ना.

टिप :- (१) १९८१-८२ चे आकडे सुधारित असून १९८५-८६ चे आकडे अस्थायी स्वरूपाने आहेत.

(२) उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार :- (१) कृषि संदालनालय, पुणे (२) जिल्हा निरीक्षक भूमिअभिलेखा, नांदेड.
(जिल्हा श्रु व पिके अहवाल)

दा.गरे

तक्ता क्रमांक ३७

नांदेड जिल्ह्यातील विहोरी छोरोज लघू पाटबंधा-याची कामे १९८७-८८ या वर्षाी कीस्ता

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	उपयोगात नसलेली कामे				उपयोगात असलेली कामे			
		जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	स्कूण	जिल्हा परिषद	राज्य	खाजगी व सहकारी	स्कूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	जिल्हा बेरीज	-	-	-	-	८	७५	-	८३
	तालुका								
१.	नांदेड	-	-	-	-	-	४	-	४
२.	हदगांव	-	-	-	-	-	१५	-	१५
३.	किनवट	-	-	-	-	-	११	-	११
४.	भोकर	-	-	-	-	-	१७	-	१७
५.	त्रिलोली	-	-	-	-	३	२	-	५
६.	देगलूर	-	-	-	-	३	७	-	१०
७.	मुळोड	-	-	-	-	१	३	-	४
८.	कंधार	-	-	-	-	१	१६	-	१७

सुटे चालू - - -

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	ओलिता खालील निव्वळ क्षेत्र (हेक्टर)				वापरातील कामाचे लाभक्षेत्र (हेक्टर)			
		जिल्हा परिषद	राज्य	छाजगी व सहकारी	रकूण	जिल्हा परिषद	राज्य	छाजगी व सहकारी	रकूण
१	२	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८
	जिल्हा बेरीज	३६१	२,७६८	-	२,८२९	३६१	२४,९१६	-	२५,२७७
	<u>तालुका</u>								
१.	नादेड	-	१३०	-	१३०	-	१,८२१	-	१,८२१
२.	हदगाव	-	९१८	-	९१८	-	६,३४४	-	६,३४४
३.	किनवट	-	२३१	-	२३१	-	३,५०८	-	३,५०८
४.	भोकर	-	५४३	-	५४३	-	५,६१४	-	५,६१४
५.	बिलोली	११६	८९	-	२०५	११६	५१५	-	६३१
६.	देगलूर	१३८	८०	-	२१८	१३८	१,७२९	-	१,८६७
७.	मुळोड	६४	१७१	-	२३५	६४	१,४२७	-	१,४९१
८.	कंधार	४३	३०६	-	३४९	४३	३,९५८	-	४,००१

- १) आधार :- १) कार्यकारी अभियंता, नादेड पाटबंधारे विभाग, नादेड.
 २) कार्यकारी अभियंता, लघू पाटबंधारे जि.प. नादेड.
 ३) जिल्हा उपनिबंधाळ सहकारी संस्था, नादेड.

छाोगरे

- ५२ -
तक्ता प्रमाक ३०८

नांदेड जिल्ह्यातील मोठे व मध्यम पाटबंधारे प्रकल्प (३० जून १९८८ चे)

अ. क्र.	बाब	मोठे प्रकल्प		
		१	२	३
१	२	३	४	५
१)	प्रकल्पाचे नांव	मनार प्रकल्प टप्पा-१	मनार प्रकल्प टप्पा-२	पूर्ण प्रकल्प यलद्री ता. जितूर अक्षिणा सिधेश्वरी
२)	प्रकल्पाचे स्थान	वाखाट ता. कुंधार	वाखाट ता. कुंधार	ता. दिगोली
३)	अ) कामगुर्ण होण्याचे वर्ष	१९७१	१९७३	१९६८
	ब) अगुर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखा रुपयात)	३,१८	३,४६	१९,६१
४)	धारणा			येलद्री धारणा सिधेश्वर धारणा
	अ) मंजूर झालेली उंची (मीटर मध्ये)	२६.८३	-	५१.३६ ३८.२६
	ब) पूर्ण झालेली उंची (" ")	२६.८	-	५१.३६ ३८.२६
५)	कालवा	इमा कालवा	उजवा कालवा	मनार गोदावरी झाळा मुख्य कालवा झाळा कालवा
	अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	६९.१९	२०.९२	१३०.३५ ४४.८० १७७.६०
	ब) पूर्ण लांबी (कि.मी.)	६९.१९	२०.९२	१३०.३५ ४४.८० १७७.६०
६)	कमाल क्षमता (दसलक्षा घनमीटर)	१३८.३६	-	- ९३४ २५१
७)	३१.३.१९८८ रोजीचा प्रत्यक्षा साठा (दसलक्षा घनमीटर)	-	-	७०.४९ ९३४ २५१

पुढे वाळू - - -

तक्ता क्रमांक ३०८ (चालू)

१	२	३	४	५
८) एकूण लाग्नाक्षेत्र (हेक्टर)	१५,३०	२०,९५०	१,१८,५४७	
९) लाग्नाक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	८,३४०	१८,४८१	९९,८५४	
१०) प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	८,३४०	१६,६३३	२०,०००	
११) सध्या (१९८७-८८) ओलीताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	१९८७-८८			पक्ता नांदेड जिल्ह्यात
अ) बारमाही	-	-	-	प्रकल्पाने जिल्ह्यात २,२११ (प्रत्यक्ष क्षेत्र)
ब) हंगामी	१०४	-	-	१३,३५४ (-----)
				पुढे चालू

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प		
		१	२	३
१	२	६	७	८
१)	प्रकल्पाचे नांव	मुद्राळा	करडखोड	मुद्राळा
२)	प्रकल्पाचे स्थान	बा-हाळी ता. मुळोड	करडखोड ता. देगलूर	मुद्राळा ता. भोकर
३)	अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९७०	१९७४	१९७५
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	-	-	-
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखा स्वरूपात)	६५	१,११	४५
४)	धारण			
	अ) मंजूर झालेली उंची (मीटर मध्ये)	१८.५८	२०.२०	१६.१०
	ब) पूर्ण झालेली उंची (----"----)	१८.५८	२०.२०	१६.१०
५)	कालवा			
	अ) एकूण लांबी (कि.मी.)	२६.४०	२५	१३
	ब) पूर्ण लांबी (----"----)	२६.४०	२५	१३
६)	कमाल क्षमता (दशलक्षाघान मीटर)	११.७५	१२.३५	५.५९
७)	३१.३.१९८ रोजीचा प्रत्यक्षा साठा (दशलक्षा घानमीटर)	६.५९	४.२९	१.०९

- ६२ -

तक्ता क्रमांक ३०८ (चालू)

१	२	६	७	८
८) एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर)		१,३०७	२,३४०	७२८
९) लाभक्षेत्रा खालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)		१,२६५	२,१९२	५२६
१०) प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर्स)		१,७२०	२,८५६	४०५
११) सध्या (१९८७-८८) ओलीताखाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर्स)		१९८७-८८		
अ) बारभाही		-	-	-
ब) हंगामी		-	३	-

सुटे चालू - - -

- ६३ -
तक्ता क्रमांक ३०८ (चालू)

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प		
		४	५	६
१	२	९	१०	११
१) प्रकल्पाचे नांव		पेठवडज	महालिंगी	लोणी
२) प्रकल्पाचे स्थान		पेठवडज ता. कंधार	श्रीश्री महालिंगी ता. कंधार	लोणी ता. किवट
३) अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष		१९७७-७८ (कंधारणी)	१९७७-७८ (कंधारणी)	-
ब) अमूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष		किरकोळ पार्ट-१ कामे	किरकोळ पार्ट-१ कामे	१९८९
क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखां रुपयांत)		२५२.८० सुधारीत	११६.५५ सुधारीत	३६०.६०
४) धारण				
अ) मंजूर झालेली उंची (मीटर मध्ये)		१८.९०	१४.३१	२२.००
ब) पूर्ण झालेली उंची (-----"-----)		१८.९०	१४.३१	२२.००
५) कालवा		डावा कालवा	उजवा कालवा	
अ) एकूण लांबी (कि.मी.)		२८.००	-	१५.६०
ब) पूर्ण लांबी (-----"-----)		६.८०	२१.१४	११.३२
६) कमाल क्षमता (दशलक्षा घनमीटर)			९.०४	४.७९
७) ३१.३.१९८८ रोजीचा प्रत्यक्षा साठा (दशलक्षा घन मीटर)			४.४३	१.८७

पुढे चालू - - -

- ६४ - तक्ता क्रमांक ३०८ (चालू)

१	२	३	४
८) एकूण लाभक्षेत्र (हेक्टर मध्ये)	२,०७०	७९०	२,८६६
९) लाभक्षेत्राखालील लागवडी लायक क्षेत्र (हेक्टर)	२,६५०	१,०१५	१,८३५
१०) प्रकल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीताखाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	१,६७०	८२०	१,३७७
११) सध्या (१९७८-८८) ओलीता खाली असलेले क्षेत्र (हेक्टर)	१९८७-८८		
अ) बारमाही	-	-	-
ब) हंगामी	-	-	-

एटे चालू - - -

अ. क्र.	बाब	मध्यम प्रकल्प	
		७	८
१	२	१२	१३
१)	प्रकल्पाचे नांव	नागझारी	डोंगरगांव
२)	प्रकल्पाचे स्थान	नागझारी, ता. किमवट	डोंगरगांव, ता. किमवट
३)	अ) काम पूर्ण होण्याचे वर्ष	१९८५	१९८६
	ब) अपूर्ण असल्यास पूर्ण होण्याचे संभाव्य वर्ष	—	—
	क) प्रकल्पाचा अंदाजे खर्च (लाखा रुपयात)	८२	२७२
४)	धारणा		
	अ) मंजूर झालेली उंची (मीटर मध्ये)	१७.३०	२१.७५
	ब) पूर्ण झालेली उंची (—"—")	१७.३०	२१.७५
५)	कालवा		
	अ) सकुण लांबी (कि.मी.)	६.४९	१२.२०
	ब) पूर्ण लांबी (—"—")	६.४९	१२.२०
६)	कमाल क्षमता (दशलक्षा घनमीटर)	७.१९	९.६१
७)	३१.३.१ ९८८ रोजीचा प्रत्यक्षा साठा (दशलक्षा घन मीटर)	१.५४	४.०२२

१	२	३	४
८) सकृण लाभक्षेत्र (हेक्टर)	१,२९७		१,४७५
९) लाभक्षेत्रा खालील बाग ३१ लायक क्षेत्र (हेक्टर)	६,२६०		९,९०८
१०) प्रल्प पूर्ण झाल्यावर ओलीता खाली येणारे क्षेत्र (हेक्टर)	१,२६०		८३०
११) सध्या (१९७८) ओलीता खाली झालेले क्षेत्र (हेक्टर)	१९७८		
अ) बारमाही	-		
ब) हंगामी	१६		१३८

आधार :- १) कार्यकारी अभियंता, नांदेड पाटबंधारे विभाग, नांदेड.
 २) कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रल्प विभाग, नांदेड.

घांगरे/-

तक्ता क्रमांक ३०९

१९८०-८१ च्या कृषि गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील वडीतधारण जमिनीची संख्या व त्याचे क्षेत्रफळ ओलिताखालील असलेल्या वडीत-
धारण जमिनी आणि ओलिता खालील निष्कळ क्षेत्र व वडीतांच्या प्रकारानुसार आणि क्षेत्रफळ श्रेणीनुसार वडीतधारण जमिनीची
संख्या (क्षेत्रफळ हेक्टर मध्ये)

क्र.	अ. क्षेत्रफळ श्रेणी	व्यक्तिगत धारणा		संयुक्त धारण सस्थाचे धारण		रकूण धारणा		पूर्णपणे ओलिताखालील		पूर्णपणे जि- राहत			
		संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ	संख्या	क्षेत्रफळ		
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१.	०.५ पेक्षा कमी हेक्टर	१४,२२५	४,५०८	१८७	४७	७	२	१४,४८९	४,५५७	१८७	७७	१३,११०	३,३२१
२.	०.५ ते १.०	२७,०५१	२१,०६३	३६५	३३६	१४	१०	२७,४३०	२१,४०९	२०१	६७	२५,६१३	१८,६४७
३.	१.० ते २.०	५३,८५४	८१,००६	५०३	७६०	१२	१८	५४,३६६	८१,७८४	२४७	१६५	५०,८५५	७०,९३८
४.	२.० ते ३.०	४१,४२७	१०१,५७६	५०९	१,२२४	९	२१	४१,९४५	१०२,८२१	४१	१८	३७,९९२	८७,००८
५.	३.० ते ४.०	२७,०२७	९३,१११	४२०	१,४५७	५	१७	२७,४५२	९४,५८५	१४	२७	२३,१७९	७१,२२८
६.	४.० ते ५.०	१९,५५५	८८,३४८	३७७	१,६९९	-	-	१९,९३२	९०,०४७	४	१७	१६,२५७	६७,६१६
७.	५.० ते ६.०	१२,३२६	६७,७६२	३३४	१,८१४	१	५	१२,६६१	६९,५८१	५	२७	१०,०३७	५१,८०८
८.	६.० ते ७.५	१३,६७६	९१,८४२	३८०	२,५४०	५	३२	१४,०६१	९४,४१४	-	-	१२,४१०	७५,८४६
९.	७.५ ते १०.०	११,९३८	१००,२६१	४०४	३,५१०	८	६८	१२,३५०	१०३,८३९	४	३८	११,०८१	८३,५८८
१०.	१०.० ते २०.०	७,८०७	१०८,५०५	२६९	३,३७०	१२	१६८	८,०८८	११२,०४३	-	-	७,२०९	८८,७२६
११.	२०.० ते ३०.०	४४५	१०,२०४	९	२१९	१	२९	४५५	१०,४५२	-	-	३६६	७,१११
१२.	३०.० ते ४०.०	३९	१,३५४	२	७२	२	७४	४३	१,५००	-	-	२८	६९३
१३.	४०.० ते ५०.०	६	२७६	१	४६	२	८६	९	१०६	-	-	८	२६८
१४.	५०.० ते व त्यापेक्षा ज्यास्त हेक्टर	४	३३२	-	-	३	२०१	७	५३३	-	-	६	२२३
सकूण (सर्व श्रेणी)		२,२९,४५०	७,७०,१४६	३७६०	१७०९४	८१	७३१	२,३३,२९१	७८७,९७१	७०३	५१६	२,०८,१५१	६२७,३७६

६८ तन्त्र क्रमांक ३-९ (चालू)

क्र०	अ. क्षेत्रफल क्षेत्री	अमातः ओलोताखालील			संपूर्ण मालकीचे		पूर्णपणे भाडे पट्टीचे		अमातः मालकीचे व		अमातः भाडे पट्टीचे	
		संख्या	एकूण क्षेत्र	ओलिता खालील क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	क्षेत्र	संख्या	एकूण क्षेत्र
१	२	२५	२६	२७	२८	२९	३०	३१	३२	३३	३४	३५
१०	०.५ पेक्षा कमी हेक्टर	१,१९२	४९२	२६२	१४,०४८	४,३७२	३६	१७	४०२	६८	१००	१६८
२०	०.५ ते १.०	१,६१६	१,३०२	७४९	२७,०१५	२१,०९४	२२	१७	३९३	१३१	१६७	२९८
३०	१.० ते २.०	३,२६७	४,७८७	१,६२६	५३,७७९	८०,५३८	१११	१४६	७७२	४५४	६४६	१,१०३
४०	२.० ते ३.०	३,९१२	७,४५३	२,६९९	४१,१८३	१,००,९५७	१०९	२३८	६५३	६२३	१,००३	१,६२६
५०	३.० ते ४.०	४,२५९	१०,८११	३,३८०	२४,०१०	९३,०६१	९६	३११	३७६	६३७	५५६	१,२१३
६०	४.० ते ५.०	३,६७१	१४,०११	३,३८१	१९,५१७	८८,१९५	१७	७८	६९६	७५६	१,०१९	१,७५५
७०	५.० ते ६.०	२,६१९	१०,६९६	२,३०२	१२,२८८	६७,५५५	-	-	३७३	१,०५६	९७०	२,०२६
८०	६.० ते ७.५	१,६५१	८,७३२	१,४२३	१३,६२७	९१,३७९	-	-	१३४	१,५३८	१,४९७	३,०३५
९०	७.५ ते १०.०	१,२६५	८,५०२	१,१०३	११,८७२	९९,६८०	३	२४	९७५	२,३५१	१,७८४	४,१३५
१००	१०.० ते २०.०	८७९	८,५८३	७८२	७,८०७	१,०८,७९८	-	-	२८१	१,४१८	२,५२७	३,९४५
११०	२०.० ते ३०.०	८९	१,७५५	१३२	४१३	९,४०९	-	-	४८	५४४	४९९	१,०४३
१२०	३०.० ते ४०.०	१५	४७६	८०	४२	१,४६६	-	-	३	३२	२	३४
१३०	४०.० ते ५०.०	१	१५	१	८	३६४	-	-	१	७	३५	४२
१४०	५०.० व त्यापेक्षा ज्यास्त हेक्टर	१	५६	१	७	५३३	-	-	-	-	-	-

एकूण सविश्रणी हेक्टर २४,४३७ ७७६६८ १४,८२८ २,२८,३१६ ७,६६,७०० ३९७ ८३१ ४,५४८ ९,६१५ १०,८२५ २०,४१०

आधार :- परगणना १ ९८०-८१ (अस्थायी)

घाणेरे

६२

तक्ता क्रमांक ३०१०

१९८२ च्या पशु गणने प्रमाणे नांदेड जिल्ह्यातील तालुका निहाय कृषि आवजारे

अ. क्र.	जिल्हा/ताळेजा	नांगरांची संख्या लाकडी	सख्या लोखंडी	गाड्यांची संख्या	उत्तम पुख्खा वापरावर चालणारे	बलाच्या पदतीने चालणारे	ओलिता साठी तला- वर चाल- णारे	ओलिता- साठी विद्युत पंप	ट्रॅक्टर	तेल घाण्टी ५ पिलो व त्या पेक्षा अधिक	५ पिलो व त्या पेक्षा कमी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	जिल्हा एकूण तालुका	९०,६३६	४,५०१	५३,५५८	२०७	७०	५९१	११,६६६	१७४	३	-
१.	नांदेड	११,५८५	७५९	६,९४४	६७	२	७४	२,९८५	६४	-	-
२.	हदगांव	१०,३०२	१,४१६	९,४४६	४	-	२४	१,१२४	१७	-	-
३.	किनवट	१३,७३६	१,०३०	९,७९२	८२	-	२	७९४	५	-	-
४.	भोकर	९,०७१	२०४	५,८४१	३४	१७	९३	६७८	५	-	-
५.	बिलोली	१४,७५९	१२८	९,७१८	२	४२	२६९	६४९	६२	-	-
६.	देगलूर	५,१९९	३६६	२,२३९	१	१	१२	६४३	१०	३	-
७.	दुखोड	९,३८६	२११	२,९९१	७	६	५३	६०५	११	-	-
८.	कंधार	१६,५९८	३८७	६,५८०	१०	२	६४	३,८८८	-	-	-

आधार :- पशुगणना - वर्ष - १९८२

घाण्टे

नांदेड जिल्ह्यातील दुष्काळ, टंचाई, टंचाईसदृश्य परिस्थितीची माहिती सन १९८७-८८ या वर्षी करता

अ. क्र.	बाब.	जिल्ह्याची ताबूका									
		एकूण	नांदेड	हदगाव	किन्वट	भोकर	बिलोली	दगतर	खोड	कंधार	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	
अ) दुष्काळ व तिव्र टंचाई											
१)	ताबूकातील एकूण गावांची संख्या	१,४१५	२०२	१९६	२०५	१३३	२३७	१०६	१२६	२१०	
२)	गस्त गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
३)	गस्त लोकसंख्या	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
४)	जमीन मत्सुवामध्ये पूर्ण निलंबन दिलेल्या गावांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
५)	अंदाजित हानी (रुपयांमध्ये)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
६)	अ) पिक न येणे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	ब) पशुधान मालमत्ता इत्यादींची हानी	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
७)	मदतीची हाती घेतलेली कामे	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
८)	कामावर-घेतलेल्या यांची संख्या	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
९)	केलेला खर्च (रुपयात)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
१०)	शेत, जमीन अधिनियमाखाली दिलेल्या तगाईची रक्कम (रुपयात)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	ब) अवर्षण सदृश्य परिस्थिती १ ते १०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
	क) पूर १ ते १३	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

आधार :- जिल्हाधिकारी, कार्यालय, नांदेड

घाणेरे/-

नांदेड जिल्ह्यातील टंवाईच्या पूर्वेतिहासानुसार कठीण व इतर टंवाईस्त भागात ठरविण्याबाबत माहिती १९८७-८८ या वर्षा करिता.

अ. जिल्हा / मंडळ मंडळातील रास्त गांवाची संख्या
 क्र. तालुका गांवाची संख्या १९८७-८८

१ २ ३ ४ ५

जिल्हा बेरीज		१,४१५	निरंक
नांदेड	नांदेड	१६	निरंक
	विष्णूपुरी	२२	"
	तुप्पा	२७	"
	लिंबगाव	३७	"
	अर्धापूर	२७	"
	पालेगाव	२३	"
	खोड	२४	"
	बारड	२६	"
		२०२	"
२) हदगाव	हदगाव	२४	निरंक
	तळणी	२२	"
	मनरठा	२२	"
	पिंपखोड	२०	"
	तांमसा	२७	"
	आष्टी	२७	"
	हिमायतनगर	२६	"
	जळगाव	२८	"
		१९६	"
३) किमवट	किमवट	२५	निरंक
	बोधाडी बु.	२५	"
	इस्तापूर	२३	"
	शिंवनी	२१	"
	माहूर	२७	"
	सिंदखोड	३०	"
	मांडवी	२९	"
	वानोळा	२५	"
		२०५	"

१	२	३	४	५
४)	धोकर	धोकर उमरी तिदी मातळ किी	२५ ३५ २१ २७ २५ १३३	निरंक " " " " " " " "
५)	बिलोली	बिलोली काडलवाडी मजिरम नायसाव(बा) ध.मा.बाद करखोली सगरोळी अदिमपूर कुदर बडिबडा	२७ ३३ २१ २४ २३ २७ २५ २४ ११ २५ २३७	निरंक " " " " " " " " " " " " " " " " " "
६)	देगलूर	देगलूर शाहपूर मखोली दानमाव	२४ २७ ३२ २३ १०६	निरंक " " " " " " " "
७)	मुळोड	मुळोड घाडाळा बाहर बा-हाळी मुकमाबाद	२३ २४ २१ २४ २६ १२६	निरंक " " " " " " " " " "
८)	कंधार	कंधार पठवडज बा रळ लोहा माळकोळी करला सांनखोड काबर(ब) उस्माननगर कापसी	२३ १८ १८ २२ १८ २४ २१ २० २० २६ २१०	निरंक "

आधार :- जिल्हाधिकारी, कार्यालय, नांदेड

द्वारे :-

नांदेड जिल्ह्यातील तांदूळ तार पशुधान (१९८२ च्या गणने प्रमाणे)

अ. जिल्हा/ क्र. तांदूळका		विदेशी/संकरित गायी व बैल								
		अडीच वर्णावरील बैल			अडीच वर्णावरील गायी			विदेशी/संकरित	एकूण विदेशी/	
		खाच्यी	खाच्यी न	एकूण	इनात्या	एकदारीत न	इतर	एकूण	अडीच वर्णा पर्यन्त-	संकरित गायी व
		करीले	करीले	बैल		व्यायल या		गाई	य वासर	बैल
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
जिल्हा बेरीज		६७०	३७७	१,०४७	१,०९८	१,०५१	६४	२,२१३	३,६०८	६,८६८
तांदूळका										
१. नांदेड		१५५	१२२	२७७	३५१	२८८	२९	६६८	१,०६२	२,००७
२. हदगांव		१३०	४०	१७०	८१	९५	३	१७९	३१८	६६७
३. किमवट		८	२४	३२	२०	२३	-	४३	७५	१५०
४. भोकर		३७	११	४८	८०	८२	११	१७३	२९१	५१२
५. बिबलोली		१२०	७७	१९७	१६९	१६६	७	३४२	६८६	१,२२५
६. देगलूर		१०६	४९	१५५	२२०	२१५	१०	४४५	६०८	१,२०८
७. सुखोड		५१	२३	७४	४५	६६	-	१११	२३४	४१९
८. कंटार		६३	३१	९४	१३२	११६	४	२५२	३३४	६८०

पुढे चालू - - -

१०४ तक्ता क्रमांक ४०२ (चालू)

अ. जिल्हा/	देशी गायी व बैल														
क्र. ताळका	तीन वर्षांपुरील बैल					तीन वर्षांपुरील गायी					विदेशी/संकीर्त व एकूण देशी गायी व बैल				
	केवळ पैदाशी करिता वापरलेल वळ	पैदाशी करिता व कामा करिता उपयोगात आणलेल बैल	केवळ कामा करिता वापरलेल बैल	इतर	एकूण ३ वर्षांपुरील बैल	दुभात्या	आटलेल्या व एकदाही न व्हालेल्या	पक्कत कासाणी.	इतर	एकूण गायी	तीन वर्षांपुरील व त्या खालील देशी वासर	एकूण देशी गायी व बैल	संकीर्त व एकूण	देशी गायी व बैल	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	
जिल्हा एकूण	८८४	४,१४२	२,२३,७८८	२,७०१	२,३१,५१५	९३,०५१	८१३	७८४	२४५२४१	१९१४७९	६६८२३५	१,५०,५९३	६७५१०३		
ताळका															
१. नांदेड	५०	३५	३०,२७९	२९३	३०,६५७	१३,६८१	१३,७९२	-	१३४	२७,६७७	२२,९२७	८१,१९१	८३,१९८		
२. हदगांव	७३	५२१	३३,४२८	२५८	३४,२८०	११,५२०	२०,०४५	१७	३६	३१,६१८	२३,२१०	८९,१०८	८९,७७५		
३. तिकव ट	१५७	१,९७३	३३,६६१	४४१	३६,२३२	१२,४२६	३१,५६३	२१५	१६३	४४,३७७	२७,१३३	१०७७४२	१०७८९२		
४. भोकर	९५	४३०	२१,६६८	२३१	२२,४२९	८,८१८	१३,६५७	११६	५७	२२,६४८	२०,१२०	६५,१९२	६५,७०४		
५. कदलीली	१४३	१६६	३३,५६२	३९१	३४,२६२	१७,९९०	१९,६१७	२३१	१४३	३७,९८१	३४,९४८	१०७१९१	१०८४१६		
६. देगलूर	२०३	२७९	१०,८१४	४८५	११,७८१	५,०४६	७,१६८	१५९	१५७	१२,५३०	१०,१२१	३४,४३२	३५,६४०		
७. मुळोड	९७	२७७	२०,९५६	१९९	२१,५३२	८,५३८	१६,०९९	६९	७८	२४,७८४	१९,१९४	६५,५१०	६५,९२९		
८. कंधार	६६	४६१	३९,४१७	४०३	४०,३४७	१५,०२२	२८,६५२	६	१६	४३,६९६	३३,८२६	११७८६९	११८५४९		

सुटे चालू - - -

अ० जिल्हा/
क्र० तालिका

----- म्हषी व रेडे -----

१	२	तीन वर्षावरील रेडे				तीन वर्षावरील म्हषी				३५	३६	३७		
		केवळ पदाशी साठी ठेवलेले	पदाशी साठी व कामा- साठी ठेवलेले	फक्त कामा- साठी	इतर सक्कण रेडे	पदाशी साठी दुभात्या आटलेल्या व न व्यालल्या	फक्त कामा- साठी	इतर सक्कण म्हषी	रेडेके ३ वर्षा व त्या खालील				सक्कण म्हषी व रेडे	सक्कण गोजातीय
३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७
जिल्हा सक्कण तालिका	६८४	३०९	१,४१५	४३२	२,८४०	४८,५६१	४७,७७९	६८६	३२६	९७,३५२	६८,९९७	१,६९,१८९	८,४४,२९२	
१० नांदेड	१२४	४	४४	२५	१९७	१०,७८३	६,६९५	-	६४	१७,५४२	१२,७६२	३०,५०१	१,१३,६९९	
२० हदगांव	९४	३८	१७३	१८	३२३	३,६१४	४,६३९	१४५	२४	८,४२२	५,६८८	१४,४३३	१,०४,२०८	
३० किन्नवट	१०१	९४	४१५	३०४	९१४	३,१७५	४,९१४	१९५	६०	८,३४४	४,९७१	१४,२२९	१,२२,१२१	
४० भोकर	५४	१३	११४	९	१९०	३,४७९	४,०४९	८५	२९	७,६४२	४,७९५	१२,६२७	७८,३३१	
५० बिलोली	९४	४२	१७७	१०	३२३	९,१७४	७,३६०	३७	४५	१६,६१६	१३,५२६	३०,४६५	१,३८,८८१	
६० देगलूर	५७	४७	१२४	७	२३५	४,४२०	४,०११	८३	५७	८,५७१	६,१४१	१४,९७७	५०,५८७	
७० सुखोड	५१	५०	२२०	२७	३४८	५,३४७	५,६८५	१३०	२७	११,१८९	८,५१९	२०,०५६	८५,९८५	
८० कांठार	१०९	२१	१४८	३२	३१०	८,५६९	१०,४२६	११	२०	१९,०२६	१२,५९५	३१,९३१	१,५०,४८०	

— ७६२ — तुक्ता क्रमांक ४.१ (समाप्त)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	मेंढया	बक-या	घोडे व शिंगरे	इतर पशुधान	सकूण पशुधान	सकूण कोबडया	सकूण कुकटादी पक्षी
१	२	३	३ए	४०	४१	४२	४३	४४
	जिल्हा सकूण तालुका	५०,२८६	२,३९,३०५	१,०५८	५३,३६८	११,८८,३२९	२,८३,१९७	२,८४,०९०
१	नांदेड	५,१०२	३३,५५६	११६	६,३१६	१,५८,७८९	३१,९६५	३२,१०७
२	हदगांव	४०	२९,९१८	१०६	५,०११	१,३९,२८३	३३,५६८	३३,५६८
३	किनवट	१,७८९	४०,७०६	११९	६,९७५	१,७१,६८०	६१,५०७	६१,७६५
४	भोकर	१,३२९	२३,१६७	७६	२,७२७	१,०५,७००	१८,७२०	१८,८६९
५	बिलोली	२२,३५१	३३,८८९	१४१	१०,९७०	२,०६,२३२	५३,४१३	५३,५६७
६	देगलूर	११,३९१	११,९७७	२१०	३,९०१	७८,०६६	१५,१६७	१५,१८७
७	मुळोड	३,७८९	२२,५२८	११२	६,६७७	१,१९,१७१	३०,१०८	३०,११७
८	भोकर	४,४२५	४३,५६४	११८	१०,८२१	२,०९,४०८	३८,८४९	३९,०१०

आधार :- १९८३ पशुगणना (अस्थायी).

घोडरे

तक्ता क्रमांक ४.२

नांदेड जिल्ह्यातील पशु वैद्यकीय संस्थांची तालुकावार संख्या सन १९८७-८८ वर्षां करिता.

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका.	पशु वैद्यकीय संस्थांचा प्रकार.										
		पशु वैद्यकीय शाल्य चिकी त्थालय.	पशु वैद्यकीय दवाखाने राज्य स्तर	स्थानिक स्तर	पशु वैद्यकीय प्रथमोपचार केंद्र.	पशुरोग अन्वेषण प्रयोगशाळा राज्य विभागीय.	फिरती पशुरोग नियंत्रण पथके.	फिरते पशु वैद्यकीय दवा- खाने	दक्षता पथके	कृत्रिम रेतन प्रशिक्षण केंद्र.	विभागीय कृत्रिम रेतन केंद्र.	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
	जिल्हा बेरीज.	१	—	३२	६९	—	—	—	१	१	—	—
	तालुका.											
१]	नांदेड.	१	—	४	६	—	—	—	—	—	—	—
२]	हदगांव	—	—	३	१२	—	—	—	—	—	—	—
३]	किनवट	—	—	५	५	—	—	—	१	१	—	—
४]	भोकर.	—	—	३	९	—	—	—	—	—	—	—
५]	बिलोजी.	—	—	६	१२	—	—	—	—	—	—	—
६]	देगलूर.	—	—	२	५	—	—	—	—	—	—	—
७]	मुखेड.	—	—	४	७	—	—	—	—	—	—	—
८]	कंधार.	—	—	६	१३	—	—	—	—	—	—	—

[पुढे चालू]

तस्ता क्रमांक ४२६ संख्या

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका.	पशु वैद्यकिय संस्थांचा प्रकार	कृत्रिम रेतन केंद्रे	पशु वैदास	सधम	महेश	शेळी वैदास
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
	जिल्हा	आधारभूत	जिल्हा आधारभूत	विभागीय	क्षेत्र	कुक्कुट	पेदास क्षेत्र
		कृत्रिम	परिषदा	कृत्रिम		विकस	क्षेत्र
		रेतन केंद्रे	कडील	रेतन केंद्रा		गट.	
			खालील	खालील			
		१४.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.
		२१.	२२.			२३.	२४.
	जिल्हा बेरीच		२७.	२८.			
	तालुका.						
	१] नांदेड.	१	२				
	२] हदगांव	३	४				
	३] निजबद		५				
	४] भीकर		६				
	५] पिलोली		७				
	६] देगलूर		८				
	७] मुखेड		९				
	८] कंधार		१०				

आधार : जिल्हा पशु संवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड

नांदेड जिल्हा यातील रोगांच्या प्रकारानुसार पशूंच्या मृत्यूंची संख्या
सन १९७७-८८ या वर्षा करिता

संसर्जन्य व बांडक गुळणन्य रोग		१९७७-८८	
१	२	लागण	मृत्यू
३	४	५	६
एकूण पशूनाचो मृत्यू संख्या	१,२८६		६५
१) गाधी व म्हशी			
१) घाटसर्प	८२		४४
२) लाल्या	१,१५८		—
३) म-य T	१३		१०
४) पसत	—		—
५) प-या	—		—
६) इतर	—		—
ए कू ण	१,२५३		५४
२) मेंढ्या व बळ-या			
१) प-या	—		—
२) न्युभोनिया	—		—
३) पायलाग व लाल्या	—		—
४) इतर (आंतर विषाार)	३१		११
ए कू ण	—		—
३) बोकड्या			
१) राणो छोट(मान मोळी)	—		—
२) देवी	२		—
३) बोकडांडी	—		—
४) इतर	—		—
ए कू ण	२		—

आधार :- जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषाद, नांदेड

धोरे

नांदेड जिल्ह्यातील विविध पशु वैद्यकीय संस्थांचे कार्य सन १९८७-८८ या वर्षा करिता.

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	उपचार केलेल्या जनावरांची संख्या.	खच्चीकरण केलेल्या गुरांची संख्या.	कृत्रिम गर्भधारणा केलेल्या जनावरांची संख्या.	कृत्रिम गर्भधारणेनंतर जन्मास आलेल्या वासरांची संख्या	रकून वासरे	स्तंभ ६-अ पैकी संकरीत वासरांची संख्या.	लस टोचलेल्या जनावरांची संख्या.
१.	२.	३.	४.	५.	६-अ	६-ब	७.	८.
	जिल्हा बेरीज	४, ०७, ८२६	३६, ८८८	२३, १८६	१, ७६४	१, ६३६	४, ९७, ०४६	
	तालुका.							
१]	नांदेड.	३५, ५१२	३, ४६२	२, ६५९	६१३	५३७	५१, ४७५	
२]	हदगांव.	४७, ८९५	५, ०९९	२, १९३	१०९	१०४	४९, ६३८	
३]	किनवट.	५२, १६०	२, ६३९	१५५	२७	१३	६१, ३९१	
४]	भोकर.	४२, २६६	३, ७५७	१, २१५	१६३	१५४	४८, ८७०	
५]	बिलौली.	६७, ५५८	६, ५६२	२, ७६४	२५४	२३८	८०, ४८८	
६]	देगलूर.	३२, ४६७	३, ४३९	८१२	५१	५१	६०, ३२५	
७]	मुखेड.	४९, ६८५	४, ४१२	१, ६०९	१३३	१२८	५७, ५३१	
८]	कंधार.	८०, २८३	७, ५१८	२, ४७९	४१४	४११	८७, ३२८	

आधार :- जिल्हा पशु संवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड.

तक्ता क्रमांक ५०५

नादिड जिल्ह्यातील ताळका निहाय मान्यता प्राप्त पशुवधा गृहे आणि प्रत्येक पशुवधा गृहात कत्तल केल्या पशुवधी संख्या १९७-८८ या वर्षा करिता.

अ. क्र.	जिल्हा / ताळका	पशुवधा गृहाची संख्या	गायी/बैल	म्हशी रेडे	पेढ्या	शोक्या	डकरे	इतर	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
	एकूण जिल्हा	४	१४,६७२	४,९०५	१८	११,२०४	-	१३,४८७	४४,९८६
	ताळका								
	१) नादिड	२	१४,१७५	४,८७३	-	११,४७६	-	१३,४८७	४४,०११
	२) हदगाव	-	-	-	-	-	-	-	-
	३) किनवट	-	-	-	-	-	-	-	-
	४) भागेकर	-	-	-	-	-	-	-	-
	५) बिलोली	-	-	-	-	-	-	-	-
	६) देगलूर	२	४९७	३२	१८	४२	-	-	१७५
	७) म्हाड	-	-	-	-	-	-	-	-
	८) कंधार	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- १) जिल्हा पशुसंवर्धन अधिकारी, जिल्हा परिषद, नादिड.
२) नगर पालिका नादिड आणि देगलूर.

घागेरे

३) वडा
५) बिलोली
७) देगलूर

तन्त्रा क्रमांक ४०५

नांदेड जिल्ह्यातील वनक्षेत्र १९८७-८८ या वर्षी करिता.

(क्षेत्र चौ. कि. मी.)

अ. क्र.	विभाग	राखीव	सुरक्षित	अवर्गीकृत	एकूण
१)	एकूण	९३२;४८	५७०;३२	१९०;७०	१९८०;५०
२)	मत्सुली	-	-	-	-
३)	वन	९३२;४८	५७०;३२	१९०;७०	१९८०;५०

आधार :- १) वन सान्ख्यिकी महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

२) विभागिय वन अधिकारी, नांदेड.

घोगरे

— 63 —
 त्रुक्ता क्रमांक ५०६

नांदेड जिल्ह्यातील मुख्य व गौण उत्पादणे १९८७-८८ या वर्षा कीरता

अ.क्र.	वन उत्पादन	उत्पादन हजार घन मीटर	मूल्य हजार रुपयात
१	२	३	४
१)	ईमारतीचे लाकूड	१३३८	१९,३६
२)	जळावू लाकूड	२५५५	३,१९
३)	चंदन	—	—
	गौण वन उत्पादणे		किंमत रुपयात
	अ) बांबू		—
	ब) गवत इत्यादी		१४,३४०
	क) बिडी पाने		५०,५२,६०६
	ड) डिक		१,६४,१००
	इ) इतर		—
	१) आफटा पाने		—
	२) मोहाची पाने		—
	३) छाणगे व अण्णिजे		—
	४) धिरडा		—
	५) आंबा		—
	६) इतर		५,०६८
	फ) एकूण गौण वन उत्पादणे		५२,३६,१०६
४)	(एकूण किंमत "०००")		७४,९१

आधार :- विनागिय वन अधिकारी, नांदेड.

घोगरे

— (४) —
तक्ता क्रमांक ४०७

नांदेड जिल्ह्यातील तांदळापार भुजल मत्स्य व्यवसाय, १९८७-८८ वर्षा करिता.

अ. क्र.	जिल्हा / तांदळा	नदीची लांबी (कि.मी.)	मत्स्य व्यवसायासाठी अनुकूल क्षेत्रातली, सरोवर व जलपाय, यांचे एकूण क्षेत्राचे क्षेत्र	मत्स्य व्यवसायासाठी आणलेले एकूण क्षेत्र	भुजल मत्स्य उत्पादन (म. टन)	पकडलेल्या मासांची उत्पादकता किंमत (र. लाखात)	मत्स्य व्यवसाय क्षेत्रासाठी वापरलेले मत्स्य बिज (लाखात)
१	२	३	४	५	६	७	८
	जिल्हा बरीज	७००	५,३०८	५,३०८	१,०७८.०५	१०७.८०	४४.७६
	तांदळा						
१)	नांदेड	७०	३५	३५	९.७०	०.९७	०.२८
२)	हदगाव	१२२	४३०	४३०	१२१.३५	१२.१३	३.५९
३)	किंवाट	१७१	१,०००	१,०००	१०८.००	१०.८०	१६.०३
४)	भोकर	३३	४००	४००	९७.००	९.७०	२.८७
५)	बिलोली	१४२	२७०	२७०	७७.६०	७.७६	२.३०
६)	देगलूर	५७	७०	७०	१९.४०	१.९४	०.५७
७)	सुडोड	४०	४२६	४२६	११६.५०	११.६५	३.४५
८)	कंधार	६५	२,६७७	२,६७७	५२८.५०	५२.८५	१५.६७

आधार :- जिल्हा मत्स्य व्यवसाय विकास अधिकारी, नांदेड.

घोगरे

नांदेड जिल्ह्यातील कारखान्यातील कामगारांची दैनिक सरासरी संख्या, १९८७ या वर्षा करिता.

अ. क्र. उद्योग उपगट व त्यांचा संकेतांक	संख्या.			स्तंभ ६ मधील कामगार.			काम केलेल्या श्रम दिनांची संख्या.	संख्या.	
	नोंदणी झालेले कारखाने	बंद कारखाने	प्रपत्रे पाठविणारे चालू कारखाने.	एकूण	पुरुष	स्त्रिया		प्रपत्रे न पाठविणारे चालू कारखाने.	स्तंभ १० मधील कारखान्यात कामगार.
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१] २०० खाटीक काम/मटन तयार करणे व विकणे.	१	—	१	६५	४८	१७	१९, ७६०	—	—
२] २०१ दुधाचे पदार्थ बनविणे, उदा. लोणी, मलाई, खवा वगैरे.	२	१	—	—	—	—	—	१	१००
३] २०४ धान्य गिरणी उत्पादने.	५	—	२	१८	१६	२	५, ७५८	३	६५
४] २०६ साखर निर्मिती [साखर कारखाने व शुध्दीकरण [नि साखर कारखाने]	२	१	१	२८९	२८९	—	३१, २५०	—	—
५] २११ इतर खाद्यतेल आणि रब्बी यांचे उत्पादन [उदा. राई, मोहरी, शेंगदाणे, तीळ वगैरे चे तेल.)	९	४	४	४१	२८	१३	७, ७५६	१	५०
६] २३० करपसाची सरकी काढणे, साफ सफाई करणे व गासडया बांधणे.	२६	७	११	१, ११८	५७६	५४२	१, २८, ५३६	८	४२०
७] २३१ कापूस पिंजणे, साफ करणे, सुत कातणे विणणे व कापड बनविण्यासाठी त्यावर इतर प्रक्रिया करणे [गिरणी मध्ये]	१२	—	६	३, ७१०	३, ६१२	९८	११, १४, २८६	६	१२०
८] २७१ प्लायवुड व्यतिरिक्त इतर लाकूड कापून रंधा फिरवून वगैरे तयार करणे.	४३	६	२९	८५	८४	१	२०, ९९९	८	४५

[पुढे चालू.]

- 66 -
तक्ता क्रमांक ५१ [चालू]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
९]	२७६, लाकडी फर्निचर फळ्या इत्यादी बनविणे.	१	—	—	—	—	—	—	१	२०
१०]	२८० लगदा कागद, वर्तमान पत्राचा कागद, पूठठा वगैरे बनविणे.	२	१	१	३२	१९	१३	९, ७७१	—	—
११]	२८३, झागदाच्या अगर पुठ्याच्या वस्तू बनविणे [इमत्य समाविष्ट न केलेले.]	१	१	—	—	—	—	—	—	—
१२]	२८९ ज्माई व प्रकाशन क्षेत्रातील इतर उद्योग. [उदा. लखोटे, छापणे, रबरी शिके बनविणे इ.]	१	—	१	१०	१०	—	३, ०६०	—	—
१३]	३०३, प्लास्टीकच्या इतर वस्तू बनविणे.	१	१	—	—	—	—	—	—	—
१४]	३११, रासायनिक खते आणि फिटक नाशक औषधी तयार करणे.	१	—	१	२१०	२०९	१	६६, ८१०	—	—
१५]	३१३, रासायनिक औषधी द्रव्ये आणि औषधी तयार करणे.	१	—	१	७१	४८	२४	२०, ७६४	—	—
१६]	३१९, रासायनिक पदार्थांचे उत्पादन [उदा. फोटो फिल्म, रासायनिक प्रक्रिया केलेला कागद फोटोमध्ये लागणारी रासायनिक द्रव्ये इतर वर्गीकरण न केलेले.]	१	—	१	८	८	—	२, ४५०	—	—
१७]	३२० चिकनी मातीच्या वस्तू घडविणे.	१	—	१	५१	१४	३८	१५, ११५	—	—
१८]	३२३, चिनी मातीच्या वस्तू घडविणे.	१	—	१	८८	८५	१	२६, ८०५	—	—
१९]	३२६, दगड घडविणे अगर दगडाच्या वस्तू बनविणे	३	३	—	—	—	—	—	—	—

[पूढे चालू...]

- 60 -
 तैक्ता क्रमांक ५.१ [चालू]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
२०]	३२९, संकिर्ण अधातू व खनिज पदार्थांचे उत्पादने [उदा. दगडी. पगट्या, सिलाकाच्या वस्तू इत्यादी.]	५	—	५	२४२	१७४	६८	४६,०२२	—	—
२१]	३३१, लोखंड व पोलादाच्या सळ्या व पत्रे वगैरे बनविणे.	१	—	१	१५२	१५२	—	४२,४४१	—	—
२२]	३४०, धातूच्या पत्र्यापासून कोणत्याही वस्तू बनविणे [उदा. पिपे, बादल्या व इतर प्रकारच्या धातूच्या वस्तू.]	२	—	२	१४	१८	२	४,३२५	—	—
२३]	३४५, धातूच्या भांडी, सु-या वगैरे बनविणे.	१	—	१	१०	—	२	२,४३५	—	—
२४]	३५१, डील-क्रेन या सारखी अजड यंत्रे बनविणे व त्यांची दुरुस्ती करणे.	१	—	१	२१२	२१२	—	५२,१३०	—	—
२५]	३६७, इलेक्ट्रॉनिक भाग आणि सामुग्री याची निर्माती [ज्याचा कोठेही उल्लेख नाही.]	१	—	—	—	—	—	—	१	५०
२६]	४०१, घरगुला कारखान्याला आणि व्यापार उद्योगाला विद्युत इनरजी पुरविणे.	१	—	१	२६	२५	१	२,४५६	—	—
२७]	९७३, मोटार गाड्या व मोटार सायकलची दुरुस्ती.	२	—	६	५५२	५५२	—	१,७७,७८२	३	१४७
एकूण :-		१३५	२५	७८	७,०२०	६,१९७	८२३	१८,१४,७२२	३२	१,०१७

आधार :- मुख्य निरीक्षक कारखाने, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

नांदेड जिल्ह्यातील चालू कारखान्यांचे कामगारांच्या संख्येनुसार उद्योगनिहाय वर्गीकरण, १९८७ वर्षा करिता

अ. क्र.	मुख्य उद्योग व त्याचे सैक्तांक	१० कामगार-पक्षा कमी		१० ते १९ कामगार		२० ते ४९ कामगार		५० ते ९९ कामगार		१०० ते ४९९ कामगार		५०० ते ९९९ कामगार		१००० ते ४९९९ कामगार		५००० व त्याहून अधिक		एकूण	
		अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब	अ	ब
१)	२० व ३१, अन्न पदार्थांचे उत्पादन	३	२२	३	३२	१	२०	३	१६५	२	३८९	-	-	-	-	-	-	१३	६२८
२)	२३-कृषि कापडाचे उत्पादन	-	-	३	४०	९	१८५	१३	७३८	४	९९०	-	-	३	३,४१५	-	-	३१	५३६८
३)	२७-लाकड व लाकडाच्या वस्तू, फॅब्रिकर बनावणे याचे उत्पादन	३६	१२०	१	१०	१	२०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३८	१५०
४)	२८-कागद व कागदाच्या वस्तू, बनावणे, छपाई व प्रकाशन व सलग्न उद्योग	-	-	१	१०	१	३२	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	२	४२
५)	३१-रासायनिक आणि रासायनिक पदार्थांचे पेट्रोनियम व दगडी कोळशाचे पदार्थ वगळून	१	६	-	-	-	-	१	७२	१	२१०	-	-	-	-	-	-	३	२९०
६)	३२-अधातूजन्य छानिज वस्तूच्या पदार्थांचे उत्पादन	१	७	-	-	१	२०	४	२४२	१	११३	-	-	-	-	-	-	७	३८२
७)	३३-सुद्धातू व सैमिप्रधातू उद्योग	-	-	-	-	-	-	-	-	१	१५९	-	-	-	-	-	-	१	१५९
८)	३४-यंत्र सामग्री व परिवहन सामग्री वगळता धातूची व सुद्धा भागाची निमित्ती	२	१४	१	१०	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	३	२४

एटे चालू - - -

१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०
१)	३५- यंत्रो व यांत्रिको हत्यार व यंत्राचो सुट भाग निमोती (विद्यत सामग्री वगळून)	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२१९	-	-	-	-	-	-	१	२१९
१०)	३६- विद्यत यंत्रो सामग्री उपकरणे सच याचो भाग व पुरवणीचो उत्पादन	-	-	-	-	-	-	१	५०	-	-	-	-	-	-	-	-	१	५०
११)	४०- उपयंत्र सुट्याचो निमोती व किज पुरवठा	-	-	-	-	१	२६	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	१	२६
१२)	५५- दुस्तती सेवा	-	-	-	-	५	१९३	३	१७१	१	३३५	-	-	-	-	-	-	९	६९९
ए कु ण		४४	१७१	२	१०२	१९	४९६	२५	१,४३८	११	२,४१५	-	-	२	३,४१५	-	-	११०	८,०३७

टीप :- अ= काखान्यांची संख्या, ब= कारगारांची संख्या

आधार :- मुख्य निरोक्षक कारखाने, महाराष्ट्र राज्य बुई.

दाोगरे

सादेड जिल्ह्यातील कामाच्या दिवसाच्या संख्येनुसार कारखान्याचे वर्गीकरण, १९८७ वर्षा करीता.

क्र.	प्रमुख उद्योग गट व त्याचे संकेतांक.	वर्ष	दिवसा		१९९१ ते		१९९२ ते		१९९३ ते		३०० हून अधिक दिवस.		एकूण						
			ची संख्या	अनुलेखित	किंवा त्याहून कमी	दिवस	दिवस	दिवस	दिवस	दिवस	अ	ब	अ	ब					
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	
१]	२०-२१, अन्न पदार्थाचे उत्पादन.	१९८७	—	—	१	३	२	३००	—	—	२	२७	२	१८	१	६५	८	४१३	
२]	२३- सुती कापडाचे उत्पादन.	१९८७	—	—	२	४५	७	७४४	१	२४८	३	३०३	३	७३	२	३,४१५	१७	४,८२८	
३]	२७- तायार लाकूड व लाकडाच्या वस्तू, फर्निचर खिळव्या याचे उत्पादन	१९८७	—	—	१	१	२	५	५	११	४	८	१३	४४	४	१६	२९	८५	
४]	२८- कागद व कागदाच्या वस्तूबनविणे, उपाई प्रकाशन व तत्सम धंदे.	१९८७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२	४२	२	४२	
५]	३१- रासायनिक द्रव्ये व त्या पात्रून पदार्थ तयार करणे [पेट्रोलियम व दगडी कोळशाचे पदार्थ वगळून.	१९८७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	७२	२	२१८	३	२९०
६]	३२- अधातू खनिज वस्तूची निर्माती.	१९८७	—	—	—	—	१	११३	१	७	१	२०	२	१०२	२	१४०	७	३८२	

तक्ता क्रमांक ५.३ [चालू] — २१ —

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	
७] ३३- मूळ धातू व संमिश्र धातू उद्योग.	१९८७.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	१५९	—	—	१	१५९	
८] ३४-धातूच्या वस्तू व सुटे भाग बनविणे [यंत्रे आणि वाहतूकचे साहित्य सोडून].	१९८७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२	१८	१	६	३	२४	
९] ३५-यंत्र सामुग्री व यांत्रिक हत्यारे व त्यांचे सुटे भाग यांची निर्मिती [विद्युत यंत्रे सामुग्री वगळून].	१९८७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	२१९	—	—	१	२१९	
१०] ४०- विद्युत पुरवठा.	१९८७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	२६	१	२६	१	२६
११] ९७- दुरुस्ती सेवा.	१९८७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१	३३५	५	२१७	६	५५२	
एकूण :-	१९८७	—	—	४	४९	१२	१,१६२	७	२६६	९	३५८	२६	१,०४०	२०	४,१४५	७८	७,०२०		

टिप :- अ= कारखान्याची संख्या, ब= रोजगार.

आधार- मुख्य निरीक्षक कारखाने, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

वार्षिक उद्योग पाहणी १९६-६७

नांदेड जिल्ह्यातील उद्योगाच्या सडत्याच्या बाबींची आकडेवारी १९६-६७ वर्षा करिता (रुपये हजारत)

अ. उद्योगांचा क्र. संकेतांक	उद्योगाचे वर्णन	स्थिर भाडवळ	ढोळते भाडवळ	सर्व कामगारांची (संख्या)	सर्व कर्मचारी (संख्या)	कामगारांचे वेतन
१	२	३	४	५	६	७
१)	२०-२१ अन्न पदार्थांचे उत्पादन	८,३२,४७	७६,८१	७८१	१,५२२	७८,३३
२)	२२ पेयाचे उत्पादन/होत असलेल्या पदार्थांचे उत्पादन	१,४२	१,२२,७७	६८	११२	२,८२
३)	२३ सूती कापडाचे उत्पादन	४,६३,३५	१,१६,९०	५,०२०	५,६११	४,७७,३३
४)	२८ कागद व कागदाच्या वस्तू बनविणे, उपाई, प्रकाशन व सलग्न उद्योग आणि रासायनिक	६०,१९	(-) १९,९०	११६	२३२	९,८०
५)	३१ रासायनिक द्रव्ये व त्यापासून पदार्था तयार करणे, (पेट्रोलियम व दगडी कोळशाचे पदार्थांचे)	८०,५१	५४,१६	३३१	४३५	४१,२०
६)	३२ आहारजन्य खनिज पदार्थांचे उत्पादन	१,०६,७०	५९,३०	३४१	४२८	१४,७६
७)	३५ धातूच्या वस्तू व सुटे भाग बनविणे यंत्रे व वेदातुकीचे साहित्य सोडून	७,०३	१७,५४	५२	७२	३,५९
८)	३७ इतर सेवा	६३,६६	३६,२७	७१२	९७७	१,२६,४६
जिल्हा बेरीज		१६,१५,३३	४,६३,८५	७,४२१	९,२८८	७,११,३०

पुढे चालू - - -

अ. क्र.	उद्योगांचा क्र. संकेतांक	उद्योगाचे वर्णन	एकूण निम्नवृत्त	एकूण उत्पादन	एकूण निविडटी	उत्पादनांमळे मूल्य वृद्धी
१	२	३	४	५	६	७
१)	२०-२१	अन्न पदार्थांचे उत्पादन	१,८४,०९	१३,२२,४९	११,८७,१९	५८,३६
२)	२२	पेयाचे उत्पादन व तंबाखुपासून तयार झालेले असलेल्या पदार्थांचे उत्पादन	५,१२	१,४६,५०	१,२८,००	१८,४३
३)	२३	सुती कापडाचे उत्पादन	५,९६,७८	२१,०३,१७	१४,९५,३६	५,४२,१८
४)	२८	कागद व कागदाच्या वस्तू बनविणे, घपाई प्रकाशन व सलग्न उद्योग आणि रासायनिक	१२,६३	२,०८,१२	१,२८,६९	७२,४१
५)	२१	रासायनिक द्रव्ये व त्यापासून पदार्थांचे तयार करणे (पेट्रोलियम व द्रवडी कोळ्यांचे पदार्थांचे बनवणे)	६६,६७	२२,६९,६३	१८,५५,०५	४,०३,२४
६)	३२	अतिजलयन खाजिज पदार्थांचे उत्पादन	२६,१२	१,२७,१२	९१,३४	२७,३३
७)	३४	धातूच्या वस्तू वट्ट भाग बनविणे (यंत्रे व वहातूकीचे साहित्य सोडून)	४,०३	५१,२४	४०,८६	९,२२
८)	५७	दुरस्ती सेवा	१,६९,२२	४,७५,२४	२,७६,८५	१,९२,५७
जिल्हा बेरीज			१०,६४,६५	६७,०३,५९	५१,९५,३४	१३,२३,७३

टीप :- (१) आकडे अस्थायी आहेत (२) आकडे संक्षिप्त दिल्यामुळे सर्व डेरजा उल्लेखीय ओ नाही (३) आकडे गणना क्षेत्रातील सर्व कारखान्यांची माहिती व गणना क्षेत्रातील अंदाजे माहितीवर आधारित (४) ३ पेक्षा कमी कारखाने असलेल्या उद्योगांची माहिती "इतर" या उद्योग अंतर्भूत (५) ज्या एकीकृत पत्रकातील आकडे दोन विंदा जास्त जिल्ह्यातील आहेत, ती एकीकृत पत्रके हा तक्ता तयार करताना विचारात घेतली नाहीत.

आधार :- अर्था व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई

धोर्गे

नांदेड जिल्ह्यातील रोजगार विनीमय केंद्रातील आकडेवारी
सन १९८७ ला संपणा-या वर्षा करिता.

अ. क्र.	बाब.	१९८७.
१.	२.	३.
१]	जाहीर केलेल्या रिक्त्या जागांची संख्या.	१,५११
२]	सेवा योजनाचा उपयोग करणारे मालक.	—
३]	पटावरील अर्जदारांची संख्या.	४४,१००
४]	<u>नोकरी दिलेल्या उमेदवारांची संख्या</u>	
	अ] खाजगी क्षेत्र.	८८
	ब] सार्वजनिक क्षेत्र.	७०१
५]	<u>नोकरी मिळालेल्या उमेदवारांची संख्या.</u>	
	अ] अनुसूचित जाती/अनुसूचित जमाती.	१८०
	ब] इतर.	६०९
	क] एकूण.	७८९
६]	<u>राष्ट्रीय वर्गीकरणानुसार व्यवसाय.</u>	
१]	<u>व्यावसायिक तांत्रिक आणि संबंधित कामगार.</u>	—
अ]	नोंदणी केलेले.	—
ब]	नोकरी दिलेले.	४६३
२]	<u>प्राशासकिय शास्त्रीय आणि व्यवस्थापकीय कामगार.</u>	
अ]	नोंदणी केलेले.	—
ब]	नोकरी दिलेले.	—
३]	<u>लेखनिक व तत्संबंधीचे कामगार.</u>	
अ]	नोंदणी केलेले.	८०७
ब]	नोकरी दिलेले.	१६०
४]	<u>विक्री कामगार.</u>	
अ]	नोंदणी केलेले.	—
ब]	नोकरी दिलेले.	—
५]	<u>शेतकरी मत्स्य व्यवसाय शिकारी व संबंधित कामगार.</u>	
अ]	नोंदणी केलेले.	५२
ब]	नोकरी दिलेले.	२१
६]	<u>खाण कामगार.</u>	
अ]	नोंदणी केलेले.	७१
ब]	नोकरी दिलेले.	२०

— ९५ —
तक्ता क्रमांक ५०५ [चालू]

१.	२.	३.
७]	<u>वाहतुक व दळणवळण व्यवसायातील कामगार.</u>	
	अ] नोंदणी केलेले.	५५
	ब] नोकरी दिलेले.	२९
८]	<u>क्राफ्टसमन उत्पादन प्रक्रिया कामगार, इतर ठिकाणी वर्गीकरण न झालेले कामगार.</u>	
	अ] नोंदणी केलेले.	३४२
	ब] नोकरी दिलेले.	४६
९]	<u>सेवा खेळ व तत्सम कामगार.</u>	
	अ] नोंदणी केलेले.	२६५
	ब] नोकरी दिलेले.	१९
१०]	<u>इतर ठिकाणी वर्गीकरण न केलेले कामगार.</u>	
	अ] नोंदणी केलेले.	८,४०७
	ब] नोकरी दिलेले.	३१
११]	<u>एकूण</u>	
	अ] नोंदणी केलेले.	९,९९९
	ब] नोकरी दिलेले.	७८९

आधार :- उप- प्रादेशिक सेवायोजन अधिकारी, नांदेड.

— ९६ —

तक्ता क्रमांक ५०६

नांदेड जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन कार्यक्रम १९८७-८८ या वर्षी करीता.

अ. क्र.	बाब	परिमाण १९८७-८८
१	२	३ ४

१) सेवा योजन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन घाटक

१) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तिशाः अग्नर गटांमध्ये
म. सल्ला दिलेल्यांची संख्या	संख्या	२,४९७
२) सेवा योजन केंद्रा मध्ये घोण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	८
३) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरोवर/प्रशिक्षा-
णासाठी उमेदवारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	-

२) निव्वविद्ययातील सेवा योजन मरिहती
मार्गदर्शन केंद्रातील व्यवसाय मार्गदर्शन

१) वैयक्तिक मार्गदर्शन/व्यक्तिशाः अग्नर गटांमध्ये सल्ला
दिलेल्यांची संख्या	संख्या	-
२) सेवा योजन केंद्रांमध्ये घोण्यात आलेली गटांशी चर्चा	संख्या	-
३) मार्गदर्शन केलेल्या अर्जदारांना नोकरोवर/प्रशिक्षाणा-
साठी/उमेदवारीसाठी दिलेल्यांची संख्या	संख्या	-

आधार :- उप प्रादेशिक सेवा योजना अधिकारी, नांदेड.

घोऱ्गरे

— ९७ —

त. कता क्रमांक ५०७

कर्मचारी गणना १९८५ व १९८६

नांदेड जिल्ह्यातील कर्मचा-यांची संख्या.

बाब	शासकिय		जिल्हा परिषद		नगर परिषद	
	१९८५	१९८६	१९८५	१९८६	१९८५	१९८६
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
वर्ग-१	१५६	१३९	३१	१३	—	—
वर्ग-२	४१३	४८४	१६०	१५५	२२	२१
वर्ग-३	९,०६३	८,७६४	७,३५५	७,७३०	६६५	७२०
वर्ग-४	३,५९८	३,४८५	९५५	१,३०९	१,३०७	१,४५२
एकूण १ ते ४ :-	१३,२३०	१२,८७२	८,५०१	९,२०७	१,९९४	२,१९३
कार्यव्यधी.	४२	२	४३	७	—	२
आकस्मिक.	८	१	९	५	१	७
रोजंदारी करील	१२२	३२	३४	—	८	१
अधिविळ.	२५	८	१४२	९५	५	—
मानसेवी.	११३	१,८२९	१०७	३७	—	—
इतर	२,२४७	१,०८६	१४६	३२	—	२
एकूण	१५,८८७	१५,८३०	८,९८२	९,३८३	२,००८	२,२०६
पुरस्च.	१५,१६२	१४,८४३	७,८१६	८,०५२	१,५७६	१,७०२
तित्रथा.	७२५	९८७	१,१६६	१,३३१	४३२	५०४

आधार :- संचालक, अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

- ९८ -
तक्ता क्रमांक ५०८

नांदेड जिल्ह्यातील निरनिराळ्या उद्योगांतील रोजगार ३१ मार्च १९८८ या रोजी संपणाऱ्या वर्गा करीता

अ. क्र.	उद्योगाचे नांव	राष्ट्रीय उद्योग सैक्तिक	माहिती देणाऱ्या आस्थापनाची संख्या	कर्मचारी वर्गाची संख्या			
				शासकिय	निमशासकिय	खाजगी	स्कूण
१	२	३	४	५	६	७	८
१)	कृषि	०३	२७	१,६२६	१५७	-	१,७८३
२)	खाणाकाम	१०	-	-	-	-	-
३)	वस्तुनिर्माण	२०-२१	२४	२६९	३,२२१	४,७५६	८,२४६
४)	विज निर्मोती व वृक्ष पाणो व सांडभागी सेवा	४०	७	-	२,२१७	-	२,२१७
५)	बांधाकाम	५०	२७	५,७८५	३३१	-	६,११६
६)	घाऊक किरकोळ व्यापार व होटल व्यवसाय	६०	२५	-	१७७	१,०८७	१,२६४
७)	परिवहन, गृहामे आणि दळणवळण	७०	७	७४२	२,७९७	-	३,५३९
८)	वित्त पुरवठा, विमा स्थावर मालमत्ता आणि व्यापार विषयक लेखा	८०	५५	३०	१,८४९	१,१४१	३,०२०
९)	सांख्यिक, सामाजिक, आणि व्यक्तिगत सेवा	९४	२०५	६,९१२	१३,६९७	३,९३३	२४,५४२
संख्या		-	३७७	१५,३६४	२४,४४६	१०,९१७	५०,७२७

आधार :- उप प्रादेशिक सेवा योजन अधिकारी, नांदेड.

घोषणे

नांदेड जिल्ह्यातील विद्युतीकरण झालेल्या शहरांची व गांवांची संख्या व त्याची लोकसंख्या ३१ मार्च १९६१, ३१ मार्च १९७१, ३१ मार्च १९८१, ३१ मार्च १९८७ आणि ३१ मार्च १९८८ या वर्षां अखेर.

यंत्रणा	३१ मार्च ला संपणारे वर्ष	जिल्ह्यातील संख्या		विद्युतीकरण झालेली गावे		विद्युतीकरण झालेली शहरे.		एकूण विद्युतीकरण	
		गावे	शहरे	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या	संख्या	लोकसंख्या
१.	३.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१] महा	३१.३.१९६१	१,३८८	११	उ. ना.	उ. ना.	४	१,६४,०००	४	१,६४,०००
राष्ट्र	३१.३.१९७१	१,३८६	११	४४५	४,२७,९८२	११	१,५५,८६८	४५६	५,८३,८५०
राज्य	३१.३.१९८१	१,३८८	११	१,२८१	१०,५२,६१८	११	२,२८,०००	१,२९२	१२,८०,६१८
विद्युत	३१.३.१९८७	१,४८१	११	१,४८१	१४,२१,४८५	११	३,२७,८४९	१,४९२	१७,४९,३३४
मंडळ,	३१.३.१९८८	१,४८१	११	१,४८१	१४,२१,४८५	११	३,२७,८४९	१,४९२	१७,४९,३३४
नांदेड.									
२] खाजगी	३१.३.१९६१	—	—	—	—	—	—	—	—
कंपन्या.	३१.३.१९७१	—	—	—	—	—	—	—	—
	३१.३.१९८१	—	—	—	—	—	—	—	—
	३१.३.१९८७	—	—	—	—	—	—	—	—
	३१.३.१९८८	—	—	—	—	—	—	—	—
३] एकूण	३१.३.१९६१	१,३८८	११	उ. ना.	उ. ना.	४	१,६४,०००	४	१,६४,०००
	३१.३.१९७१	१,३८६	११	४४५	४,२७,९८२	११	१,५५,८६८	४५६	५,८३,८५०
	३१.३.१९८१	१,३८८	११	१,२८१	१०,५२,६१८	११	२,२८,०००	१,२९२	१२,८०,६१८
	३१.३.१९८७	१,४८१	११	१,४८१	१४,२१,४८५	११	३,२७,८४९	१,४९२	१७,४९,३३४
	३१.३.१९८८	१,४८१	११	१,४८१	१४,२१,४८५	११	३,२७,८४९	१,४९२	१७,४९,३३४

टिप :- ३१.३.८७ व ३१.३.१९८८ ची गावे, शहरे आणि लोकसंख्या १९८१ च्या जनगणने प्रमाणे आहेत.

आधार :- अधीक्षक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, नांदेड.

- 900 -

तकता क्रमांक ५०१०

नांदेड जिल्ह्यातील विजेचा वापर १९८७-८८ या वर्षी करिता (हजारीक वेट तासामध्ये)

अ. निर्मातीचा क्र. प्रकार	धारयती	विजेचा वापराचा प्रकार व्यापारी काभारसाठी व लघुउद्योग- कृती साठी विज	औद्योगिक	सार्वजनिक	कृषि	इतर	एकूण	संस्थानाची (कनेक्शनची) सख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९०
१) धारमल	३,३३,७९	२,६२,८५	३,००,२६	६०,०६	१९,५०	६४,२१	१०,४०,६७	१,३५,६७३
२) हायड्रो	-	-	-	-	-	-	-	-
३) इतर	-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण	३,३३,७९	२,६२,८५	३,००,२६	६०,०६	१९,५०	६४,२१	१०,४०,६७	१,३५,६७३

टिप :- धारमल, हायड्रो आणि इतर यांचा वेगवेगळी माहिती उपलब्ध नाही.

आधार :- अधिकांक अभियंता, महाराष्ट्र राज्य विद्युत मंडळ, नांदेड.

घांगरे/-

- १०१ -

तदनु क्रमांक ५०११

आर्थिक गणना १९८०

बिगर कृषि आस्थापना

आस्थापना व स्वकार्यरत अगोसासह जिल्हा:- नांदेड

बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४
(एक) सर्व प्रकारच्या आस्थापना एकत्रे	२७,५३५	१२,७५१	४०,२८६
१०१ आस्थापनांची संख्या	६,०१५	४,५४८	१०,५६३
१०२ आस्थापनांची मालकीच्या प्रकारा- नुसार संख्या			
अ) सहकारी	४८७	२९८	७८५
ब) तार्कनिक	३,४७०	१,०४५	४,५१५
क) छात्रांगी	२,०५८	३,२८५	५,३४३
१०३ मातृभाषा विशेष सामाजिक गट (एकूण संख्येसाठी टक्केवारी)			
अ) अधसूचित जाती	१००१६	४०७६	८०७५
ब) अधसूचित जमाती	३०५०	२००५	३०५५
१०४ जागेपिछोत कार्यन्वित असलेल्या संस्थांची एकूण संख्येसाठी टक्केवारी	२२०७५	१९००२	२१०७७
१०५ शाक्तोपर चालणाऱ्या संस्थांची एकूण संस्थांची टक्केवारी	१७०९७	१७०७२	१७०८९
(दोन) सेवाधारणापणे काम करणाऱ्या कामगारांची संख्या			
अ) एकूण कामगार	५१,८७१	४७,८३३	९९,७०४
ब) वेतनावर काम करणारे कामगार	२०,५५९	३१,४५१	५२,०१०
क) वेतनावरील कामगारांची एकूण कामगारांसाठी टक्केवारी	३९०६६	६५०७५	५२०१८
१० कामगारांची प्रतिस्थापना सरासरी संख्या	५	९	१९

आधार :- आर्थिक गणना १९८०

घोषणे/-

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील प्रमुख उद्योग गटांनुसार बिगर कृषि आस्थापनांची संख्या व सर्वसाधारणपणे नेहमी काम करणा-या कामगा- रांची संख्या

अ. क्र.	बाब	गाामीण		नागरी		एकूण	
		आस्था	कामगार	आस्था	कामगार	आस्था	कामगार
१	२	३	४	५	६	७	८
१.	छाणाकाम	८३	१७६	३०	५९	११३	२३५
२.	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	१०५३०	२१,२३१	३,३०५	१२,८०९	१३,८३५	३४,०४०
३.	वीज, गॅस व पाणी	१०८	१२७	१५	४१	१२३	१६८
४.	आंधाकाम	२९१	४६०	९५	२८१	३८६	७४१
५.	घाऊक व किरकोळ व्यापार	९,११५	११,७४७	५,६१३	११,३२९	१४,७२८	२३,०५६
६.	निवासगृहे व उपहारगृहे	१,१७२	२,२९९	८१९	३,१७८	१,९९१	५,४७७
७.	वाहतूक	८३	४३०	४७७	१,२७८	५६०	१,६९८
८.	साठवणूक व व्हार	१०७	३४७	९३	१८४	२००	४३१
९.	दळणवळण	२११	४२०	३८	४२७	२४९	८४७
१०.	अर्धा पुरवठा, विमा, मालमत्ता व धादे विवणयक सेवा	४२०	१,२८१	४४४	२,३४३	८६४	३,६२४
११.	सांख्यिक, सामाजिक व व्यक्तीगत सेवा	५,४१५	१३,४६३	१,८२२	१५,९०४	७,२३७	२९,३६७
१२.	ईतर	-	-	-	-	-	-
१३.	सर्व प्रमुखा उद्योगगट	२७,५३५	५१,८७१	१२,७५१	४७,८३३	४०,२८६	९९,७७४

आधार :- आर्थिक गणना १९८०

होमर

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योग गटानुसार विंगर वृषि आस्थापनाची संख्या.

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतांक	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	छाये पदाद्यांचे उत्पादन	०५	१,४९२	५४०	२,०३२
२.	ईतर वस्त्र निर्माण उद्योग	२४	२,१२८	१२८	२,८५६
३.	लाडू व लाड्यांचे उत्पादन	२९	२,८२९	३५५	३,१८४
४.	चामडे व चामड्यांच्या वस्तू तयार करणे.	३२	५६०	१०५	६६५
५.	अधोवस्त्र पदाद्यांचे उत्पादन ईतर वर्गीकृत न केले	४०	१,४१७	१९२	१,६०९
६.	धातू उद्योग आणि त्याचे भाग यंत्रसामग्री व सामग्री वगळता.	४३	६६५	१८२	८४७
७.	दरस्ती सेवा	४८	४३४	३३७	७७१
८.	जिरकोळ व्यापार	५९	९,०६९	५,३३३	१४,४०२
९.	उपहार वळे व वळे	६०	१,०९०	७३४	१,८२४
१०.	सार्वजनिक प्रशासन	८८	१,०९०	४२३	१,५१३
११.	शैक्षणिक सेवा	९०	१,६३०	२७६	१,९०६
१२.	धार्मिक व कल्याणकारी सेवा	९४	४६८	१५२	६२०
१३.	छात्रांगी प्रवाहाच्या सेवा	९८	१,७९७	५४८	२,३४५
एकूण :-			३४,६६९	९,९०५	४४,५७४

आधार :- आर्थिक गणना १९८०

टोपले

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील महत्वाच्या उद्योग गटांनुसार विंगड वृत्ति आस्थापनांतील कामगारांची संख्या

अ. क्र.	उद्योग गट	उद्योग गट संकेतिक	ग्रामोण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५	६
१.	ढाघ पदाधाचि उत्पादन	०५	३,४२५	२,०९४	५,५१९
२.	विजेच्या मागावर सुती कापड विणणे	११	३०	१,३५१	१,३८१
३.	सूती कापडाचे उत्पादन ८-१२ व्यातिरक्त	१३	२,४९२	२,८१९	५,३११
४.	इतर वस्त्र निर्माण उद्योग	२७	२,७२५	१,४३८	४,१६३
५.	लाकूड व लाकडाचे उत्पादन	२९	४,२७४	८३५	५,१०९
६.	अधातून्य खानिज पदाधाचि उत्पादन इतर व वर्गीकृत न केले	४०	३,४८०	५९३	४,०७३
७.	धातू उद्योग आणि त्याचे भाग यंत्रसामग्री व सामग्री वगळता	४३	१,०९१	६११	१,७०२
८.	घाऊक व्यापार	५८	१५०	१,२९९	१,४४९
९.	विराजक व्यापार	५९	११,५९७	१०,०३०	२१,६२७
१०.	उपहारगृहे व कोठे	६०	२,५६५	२,८३८	५,४०३
११.	बँकिंग	७४	४०९	९९०	१,३९९
१२.	इतर पत संस्था	७५	८०१	५०३	१,३०४
१३.	सार्वजनिक प्रशासन	८८	३,७४३	८,५२१	१२,२६४
१४.	शैक्षणिक सेवा	९०	५,५०३	३,७९१	९,२९४
१५.	वैद्यिक व आरोग्य सेवा	९२	७२२	१,३१९	२,०४१
१६.	खानगरी प्रकारच्या सेवा	-	२,५३१	९७३	३,५०४
एकूण :-		-	४५,०३८	४०,००४	८५,०४२

आधार :- आर्थिक गणना १९८०

टोपले :-

- १०५ -

तक्ता क्रमांक ५०१५

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील बिगर कृषि सहकारी
आस्थापना (सर्व उद्योगगट एकत्र)

अ.क्र.	बाब	ग्रामीण	नागरी	एकूण
१	२	३	४	५
१)	सहकारी औद्योगिक संस्थांची संख्या	४८७	२१८	७०५
२)	विजेवर चालणा-या संस्थांची एकूण संस्थोपशी टक्केवारी	३.२८	४.१३	३.५५
३)	सहकारी औद्योगिक आस्थापनात सर्वसाधारणपणे काम करणारे कामगार			
अ)	एकूण संख्या	३,११४	२,११७	५,२३१
ब)	प्रति आस्थापना कामगारांची संख्या	६	९	७

टीप :- सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था आहेत कारण सहकारी प्रकाराखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.

आधार :- आर्थिक गणना १९८०

धोगरे/-

१९० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील प्रमुख उद्योग गटांनुसार सहकारी औद्योगिक संस्था व रोजगार यांची संख्या

अ.क्र.	उद्योगिक गट	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
		आस्था-पना	रोज-गार	आस्था-पना	रोज-गार	आस्था-पना	रोज-गार
१	२	३	४	५	६	७	८
१)	छापाखाने व दगडकाम	-	-	-	-	-	-
२)	उत्पादन व दुरुस्ती सेवा	१९	१,७८९	२२	५५६	४१	२,३४५
३)	वीज, अंत, पाणी पुरवठा	-	-	-	-	-	-
४)	बांधकामाची संबंधित उद्योग	-	-	-	-	-	-
५)	छात्रांक विरकोक व्यापार	७९	१५१	६७	२२६	१४६	३७७
६)	उपहार गृहे व हॉटेल्स	१	१	२	३०	३	३१
७)	वाहतूक	२	१३	-	-	२	१३
८)	साठवणूक व वळार	३८	७५	५	१२	४३	८७
९)	दळणावळण	५	६	-	-	५	६
१०)	वित्तव्यवस्था इत्यादी सेवा	३८५	९४६	९८	१,०१४	४०३	१,९६०
११)	सांख्यिक, सामाजिक व छात्रांणी सेवा	३८	१३३	२४	१७९	६२	३१२
१२)	इतर	-	-	-	-	-	-
एकूण :-		४८७	३,११४	२१८	२,०१७	७०५	५,१३१

टीप :- सहकारी उद्योग या सहकारी संस्था अहित कारण सहकारी प्रकरणाखाली स्वयंकार्यरत उद्योग नाहीत.
 आधार :- आर्थिक गणना १९०

दा.गुरे

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील उत्पादन व हस्तो सेवा या गटातील संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटानुसार संख्या

रोजगाराचा आकारमान गटा (संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१-२	५४९	८८७	२६३	४९१	८१२	१,३७८
३	६९	२०७	१४६	४३८	२१५	६४५
४	३३	१३२	९७	३८८	१३०	५२०
५	२०	१००	६०	३००	८०	४००
६-९	४८	३३४	१२४	८७९	१७२	१,२१३
१०-१९	३४	४२२	५६	८०८	९०	१,२२२
२०-४९	७	१९३	२१	६२२	२८	८१५
५० या पेक्षा जास्त	१५	४,००७	१९	४,४२१	३४	८,४२८
सर्व आकारमान गट	७७५	६,२८२	७८६	८,३३९	१,५६१	१४,६२१

आधार :- आर्थिक गणना १९८०

घोशे

— १०८ —

सूचना क्रमांक ५०१८

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार, नांदेड जिल्ह्यातील धाऊक व ठीकरकोळ व्यापारी संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटांनुसार संख्या.

अ. रोजगारांचा आकारमान गट (संख्या)	गावीण		नागरी		एकूण	
	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१-२	६२१	१,१४४	६१४	१,१८८	१,२३५	२,३३२
३	१९३	५७९	४४८	१,३४४	६४१	१,९२३
४	५४	२१६	२३३	९३२	२८७	१,१४८
५	३६	१८०	१५८	७९०	१९४	९७८
६-९	३३	२३२	१७९	१,२५८	२१२	१,४९८
१०-१९	९	१०४	४३	५३४	५२	६३८
२०-४९	-	-	६	१४१	६	१४१
५० या पेक्षा जास्त	-	-	-	-	-	-
सर्व आकारमान गट	९४६	२,४५५	१,६८१	६,१८७	२,६२७	८,६४२

आधारे :- आर्थिक गणना १९८०

दाखले

- १०९ -

तक्ता क्रमांक ५.१९

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील सामूहिक, सामाजिक व व्यक्तिगत सेवा संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गटांनुसार संख्या.

रोजगारांचा आकारमान गट (संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्था-पनाची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१-२	२,०१०	२,९०६	३५३	५७६	२,३६३	३,४८२
३	३८२	१,१४६	१०६	३१८	४८८	१,४६४
४	१२९	५१६	५१	२०४	१८०	७२०
५	९६	४८०	७३	३६५	१६९	८४५
६-९	२८८	२,०७७	१३७	९८५	४२५	३,०६२
१०-१९	१४२	१,९५३	१७०	२,३१८	३१२	४,२७१
२०-४९	४४	१,१६९	१३३	४,००१	१७७	५,१७०
५० वा पेक्षा जास्त	२	१३३	६०	६,०१२	६२	६,१२५
सर्व आकारमान गट	३,०९३	१०,३६०	१,०८३	१४,७७९	४,१७६	२५,१३९

आधार :- आर्थिक गणना १९८०

धोबरे

-११०-

तक्ता क्रमांक ५२०

१९८० च्या आर्थिक गणनेनुसार नांदेड जिल्ह्यातील सर्व उद्योगगट मिळून एकत्र संस्थांची एकूण संख्या व नेहमी काम करणा-या कामगारांची आकारमान गणनेनुसार संख्या.

रोजगारांचा आकारमान गट (संख्या)	ग्रामीण		नागरी		एकूण	
	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या	आस्थापनांची एकूण संख्या	नेहमी काम करणा-या व्यक्तींची संख्या
१	२	३	४	५	६	७
१-२	३, ९०७	६, ०५४	१, ५३५	२, ७९५	५, ४४२	८, ८४९
३	८६८	२, ६०४	८६१	२, ५८३	१, ७२९	५, १८७
४	३२८	१, ३१२	५११	२, ०४४	८३९	३, ३५६
५	२०९	१, ०४५	३८४	१, ९२०	५९३	२, ६६५
६-९	४२९	३, ०४५	६०१	४, २७१	१, ०३०	७, ३१६
१०-१९	२०२	२, ७००	३७७	५, ०१७	५७९	७, ७१७
२०-४९	५३	१, ४२९	१९२	५, ७०६	२४५	७, १३५
५० वा पेक्षा जास्त	१९	४, ४४३	८७	११, २९१	१०६	१५, ७३४
सर्व आकारमान गट	६, ०१५	२२, ६३२	४, ५४८	३५, ६२७	१०, ५६३	५८, २५९

आधार :- आर्थिक गणना १९८०

टोपरे

नांदेड जिल्ह्यातील विविध प्रकारच्या सहकारी संस्था, ३०.६.१९८८ ला
संपणा-या वर्षा करिता

अ.क्र.	संस्थांचा प्रकार	संस्थांची संख्या
१	२	३
(१) सहकारी पत संस्था		
		१५५
१.१	जिल्हा सहकारी बँका	१
१.२	प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था	१९८
१.३	शेतकरी सेवा संस्था	१
१.४	लॅम्पस सहकारी संस्था	-
१.५	धान्य बँका	-
१.६	इतर (आदिवासी सेवा संस्था)	५
(२) शहर शेतकरी पत संस्था		
		१५६
२.१	प्राथमिक सहकारी बँका	२
२.२	अ) नागरी बँका	२
	ब) कर्मचारी पत संस्था	-
२.३	इतर शहर शेतकरी पत संस्था	१५४
	अ) कर्मचारी पत संस्था	१३५
	ब) नागरी पत संस्था आणि इतर (भिंसी थ्रिपट आणि पत संस्था वगैरे)	१७
	क) इतर	-
३) पणन संस्था		
		१९
३.१	जिल्हा पणन संस्था	१
	अ) सर्व साधारण उधेश	१
	ब) विशेष उधेश	-
३.२	प्राथमिक पणन संस्था	९
	अ) सर्वसामान्य (तालुका छारेची विक्री संघ)	९
	ब) विशेष	-
३.३	इतर	९
४) उत्पन्न संस्था		
		७९८
४.१	साखर कारखाने	३
४.२	इतर कृषि प्रक्रीया संस्था (हात/तेल/जिनिंग मिल वगैरे)	१७
४.३	विणकर सहकारी संस्था (हातमाग व यंत्रामाग)	३४
४.४	सुत गिरणय	३
४.५	इतर औद्योगिक संस्था	३३२
४.६	दूध संस्था	४५२

- 792 -

तक्ता क्रमांक ६०१ (समाप्त)

१	२	३
४०७	दूधा संघा	१
४०८	म तस्य व्यक्ताय संस्था	४६
४०९	शोती संस्था	-
४०१०	लिफ्ट ररीगिबान संस्था (सिंचन संस्था)	२१
४०११	वन कामगार संस्था	१७
४०१२	इतर	-
(५)	सामाजिक संस्था	१,१०९
५०१	ग्राहक भांडार	२२
५०२	ग्रह निर्माण संस्था	५०९
५०३	कामगार कंत्राटदार संस्था	२८८
५०४	परिवहन संस्था	-
५०५	इतर	२९०
स	कूण सर्व प्रकारच्या संस्था	३,०३५

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, नांदेड.

दातुंगरे

नांदेड जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या संस्थांची माहिती ३०.६.१९८८ ला
पुंपणा-चा वर्गा करिता (सप्रे आणि सभासद संख्या हजारांमध्ये)

अ.क्र.	बाब	संख्या
१	२	३
१.	संस्था	३,०३७
२.	संपूर्ण सभासद	७,७५
३.	भारणा झालेले भाग भांडवल	११,१०,६०
	वरील पैकी सरकारी भागभांडवल	१,७३,३१
४.	स्वतःचा निधी	९,३७,२९
५.	ठेवी	५,६९,२०
६.	ढोळ्ळे भांडवल	८२,१४,७५
७.	निष्कळ दिवलेली कर्जे	२४,६५,३२
८.	छारेदिवी किंमत	-
९.	दिवली किंमत	-
१०.	जमा मिळालेला	
	अ) संस्था	८३२
	ब) रक्कम	१,४४,२६
११.	तोड्यातील	
	अ) संस्था	१,१५२
	ब) रक्कम	२,४८,५५

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी, संस्था,

घाणेरे

नांदेड जिल्ह्यातील सर्व प्रकारच्या सहकारी संस्थांची लेखा परीक्षणानुसार वर्गीकरण ३०.६.१९८८
ला संपणा-या वर्षा करिता

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	लेखा परीक्षा वर्ग				वर्गीकरण केलेल्या	लेखा परीक्षाने झालेल्या	सकूण सहकारी संस्था
		अ	ब	क	ड			
१	२	३	४	५	६	७	८	९
	जिल्हा बेरीज तालुके	४१	३२९	१,१५९	४०	१,५६९	१,०९९	२,६६८
१)	नांदेड	२१	७३	२४४	५	३४३	३१३	६५६
२)	हदगाव	८	५२	७१	३	१३४	४६	१८०
३)	किमवट	२	३२	१४८	—	१८२	१५	२७९
४)	भोकर	—	२५	११५	२	१४२	१२२	२६४
५)	बिलोली	५	४७	१५८	१२	२२२	१३२	३५४
६)	देगलूर	१	३८	११५	६	१६०	७७	२३७
७)	मुळोड	—	१६	१२९	२	१४७	१४२	२८९
८)	कंधार	४	४६	१७९	१०	२३९	१७०	४०९

आधार :- जिल्हा विशेष लेखा परीक्षक, सहकारी संस्था नांदेड.

घांगरे

नांदेड जिल्ह्यातील राज्य आणि जिल्हा पातळीवरील सहकारी बँकांचे कार्य ३०.६.१९८८ ला संपणा-या वर्षाकरीता
(रुपये हजाराने)

अ. क्र.	बँकाचा प्रकार	बँकाच्या शाखा	सभासद संस्था	सभासद व्यक्तिक	भाग भांडवल	राखीव व इतर निधी	ठेवी	खोळते भांडवल
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१)	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि.नांदेड	११०	१,४३५	११४	४,२३,७७	२,०६,७०	४८,४५,४१	८२,९६,०४
२)	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक लि.नांदेड	७	१०३	३७,८७४	७६,०५	-	-	-

पुढे पालू - - -

तक्ता क्रमांक ६०४ (१९६०) (पुढे चालू)

अ. क्र.	बँकाचा प्रकार	अल्प मुदतीची कर्जे			शेत्या हंगामी कामासाठी	मध्यम मुदतीची कर्जे	दीर्घ मुदतीची कर्जे
		रोजागत (कॅम्ब्रिडज)	देयक ताल सूट	कर्जे			
१	२	१०	११	१२	१३	१४	१५
१)	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लि. नांदेड.	५३,०३,१४	४२,७५,७२	१४,६२,९१	१४,६२,९१	२,०४,३८	१,२९,६५
२)	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक लि. नांदेड	-	-	-	-	-	७१,८०

पुढे चालू - - -

अ. बँकाचा प्रकार	येणे क्रम			धाकलेले क्रम		
	अल्प सुदतीचे	मध्यम सुदतीचे	दिर्घ सुदतीचे	अल्प सुदतीचे	मध्यम सुदतीचे	दिर्घ सुदतीचे
क्र.	१६	१७	१८	१९	२०	२१
१) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लो. नांदेड	४४,२८,७५	११,४७,३५	२,५८,७९	१५,१३,२४	४,१८,४१	३,५८
२) महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक लो. नांदेड	-	-	७,७६,८५	-	-	१,७४,२८

आधार :- १) व्यवस्थापक, जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँक लो. नांदेड.
२) महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि व ग्रामीण विकास बँक लो. नांदेड.
टिप :- महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक आणि जिल्हा औद्योगिक सहकारी बँक यांची माहिती उपलब्ध नाही.

घाोगरे

नांदेड जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्थांचे कार्य, ३०.६.८८ या दिवशी संपणा-या वर्षा करीता. [रमदे हजाराने.]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका.	संस्था ची संख्या.	एकूण खातेदारांची संख्या.	सभासद.			भाग भांडवल	स्तंभ ९ पैकी सर कारी भाग भांडवल.	राखीव आणि इतर निधी	कर्मची थकबाकी	खेते भांडवल.	
				एकूण	लहान खातेदार सभासद.	मोठे खातेदार सभासद.						इतर सभासद
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
	जिल्हा वेरीज. तालुका.	९४८	२, ५१, ४९९	२, ५१, ४९९	९८, ४७४	१, ३६, ८६७	१६, १५८	५, ९६, ७३	१२, ५५	७६, ७६	१२, ६८, ४३	४५, ६८, ३६
१]	नांदेड.	१३३	३०, ८६०	३०, ८६०	१२, ५५९	१५, ४५५	२, ८४६	७७, ३६	३४	९, ०८	१, ०१, ९३	६, ४६, ८०
२]	हदगांव	९२	३४, ३७९	३४, ३७९	११, १५०	२३, २२९	—	१, ०८, ०१	६	७, ६४	१, १६, ००	७, ७०, ४०
३]	किनवट.	११५	२२, ६६४	२२, ६६४	७, ७२४	१२, १७५	२, ६९५	६६, ४६	३८	४, ६०	१, ९९, ०१	४, २१, ४३
४]	भोकर.	१०८	२४, ५८५	२४, ५८५	९, ४८०	१३, ६६१	१, ४४४	५७, २४	४४	५, ६९	१, ७२, ७६	४, ०८, ०४
५]	विलोली.	१६४	४२, १५५	४२, १५५	१७, ८७५	२२, ९६४	१, ३१६	९४, ५४	४, ९२	२६, ८५	२, १०, २७	९, ८५, ४८
६]	देगलूर.	८१	२६, १५८	२६, १५८	१३, ४८५	९, ४९१	३, १८२	४१, ८०	३२	१२, ७१	१, ४५, ८५	४, ४५, ४७
७]	मुखेड.	९५	२३, ६७५	२३, ६७५	८, ९२८	१४, ४१७	३३०	५१, ४६	२६	३, ९६	१, ६२, ९९	४, ०४, ४६
८]	जंभार.	१६६	४७, ०२३	४७, ०२३	१७, २०३	२५, ४७५	४, ३४५	९९, ५०	५, ८३	६, २३	१, ५९, ६२	४, ८६, २८

[पुढे चालू.]

- ११२ -
तक्ता क्रमांक ६.५ [पालु]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका.	एकूण दिलेली कर्जे [अल्प, मध्यम, व दिर्घ मुदतीची]		येणे कर्जे [अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची]		एकूण कर्जाची थकबाजी अल्प, मध्यम व दिर्घ मुदतीची		३ वर्षा पेक्षा कमी वर्षा कर्जाची थकबाजी		३ वर्षापेक्षा अधिक वर्षा थकबाजीदार	
		कर्जदार	कर्जाची रक्कम.	बाकी असलेले समाप्त.	रक्कम	थकबाजी दार.	रक्कम.	थकबाजी दारांची संख्या.	रक्कम.	थकबाजी दार	रक्कम.
१.	२.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.
जिल्हा डेरीज. तालुका.	१, ७३, २२६	१८, १२, ९२	१, ८०, ६२०	१०, ९४, ३५	७७, ३९४	१२, ६८, ४३	४९, २६४	७, ३८, ९२	२८, १३०	५, २९, ५१	
१] नांदेड.	१७, ३७१	२, ४५, ७६	२५, २०४	१, ३७, ९०	७, ८३३	१, ०१, ९३	५, ३६०	२९, ८३	२, ४७३	७२, १०	
२] हदगांव.	१७, ८५०	३, ८३, ८०	३१, १५०	१, ५९, १२	१३, ३००	१, १६, ००	७, ९८७	३०, ५३	५, ३१३	८५, ४७	
३] किनवट.	६, ३८१	१, ६८, २२	१७, ८१९	१, ४७, ८४	११, ४३८	१, ९९, ०१	९, ०६७	१, ८९, ८५	२, ३७१	९, १६	
४] भोकर.	१४, ३८७	२, ४३, ३३	२२, ८४३	१, २९, ०२	८, ४५६	१, ७२, ७६	३, ९००	१, ४७, ८२	५७६	२४, ९४	
५] बिलोली.	१८, १३७	२, १५, ६०	२९, ४६९	१, ५२, ३९	११, ३३२	२, १०, २७	८, ५३५	४३, ९६	२, ७९७	१, ६६, ३१	
६] देगलूर.	९, ५०३	१, ९३, १४	१२, ७८१	१, ३४, ३१	३, २७८	१, ४५, ८५	२, ६२३	१, ३२, ९०	६५५	१२, ९५	
७] मुखेड.	११, ३२३	१, ८७, ९६	१८, ५२४	१, ०२, ५८	७, २०१	१, ६२, ९९	२, २४४	१, २४, ५८	४, ९७७	३८, ४१	
८] कंधार.	८, २७४	१, ७५, ११	२२, ८३०	१, ३१, १९	१४, ५५६	१, ५९, ६२	५, ५४८	३९, ४५	८, ९८८	१, २०, १७	

आधार :- जिल्हा उप-निबंधक सहकारी संस्था, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा संस्थेचे कार्य, २०६१२८ या दिवशी संपणा वषार करिता

(रुपये हजारता)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	संस्थांची संख्या	एकूण खाते दारांची संख्या	एकूण खाते दारांची संख्या	सभासद लहान खाते दारांची संख्या	सभासद मोठ्या खाते दारांची संख्या	इतर सभासद	भाग भांडवल	सभा ए पेकी सु-कारी भांडवल	सहाय्य आणि इतर निधी	कर्जाची टक्की बाकी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२
	जिल्हा बेरीज	१	२,०२७	२,०२७	५८१	५०७	९३९	७,२८	५०	३	१८,५८
	तालुका										
१)	नांदेड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२)	हदगाव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
३)	किंवाट	१	२,०२७	२,०२७	५८१	५०७	९३९	७,२८	५०	३	१८,५८
४)	भोकर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५)	बिलोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
६)	देगलूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
७)	मुळोड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
८)	कवार	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

एडे चालू - - -

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	खोळी भांडवल	सकूण दिलेली को (अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची)		येणे वर्ग (अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची)		सकूण कर्जाची धाक बाकी (अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची)		३ वर्षा पेक्षा कमी वर्षा कर्जाची धाकबाकी		३ वर्षा पेक्षा अधिक वर्षा धाकबाकी	
			कजदार	कर्जाची रक्कम	बाकी असलेली रक्कम	रक्कम	धाकबाकी दार	रक्कम	धाकबाकी दाराची संख्या	रक्कम	धाकबाकी दार	रक्कम
१	२	१३	१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	जिल्हा बेरीज	२६,१९	५०	७६	९१८	१५,६०	८६८	१८,५८	५४०	९,९९	३२८	८,५९
	तालुका											
	१) नांदेड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	२) हदगाव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	३) किंवट	२६,१९	५०	७६	९१८	१५,६०	८६८	१८,५८	५४०	९,९९	३२८	८,५९
	४) भोकर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	५) बिलोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	६) देगलूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	७) मुळोड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	८) कंधार	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, नांदेड.

घोगरे/-

नांदेड जिल्ह्यातील लॅम्पस संस्थेचे कार्य, ३०.६.१९८८ या दिवशी संपणा-या वर्षा कीर्ता
(रुपये हजारत)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	संस्थाची संख्या	एकूण खातेदारांची संख्या	एकूण	सभासद	सभासद	सभासद	सभासद	भाग	स्तंभ ९ पैकी सरकारी भाग	राखील आणि इतर निधी	क्याची धाकबाकी
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	

जिल्हा बेरीज

तालुका

- १) नांदेड
- २) हदगाव
- ३) फिनवट
- ४) भोकर
- ५) बिलोली
- ६) देगलूर
- ७) मुळोड
- ८) दंठार

नि रं क

— २ ३ — तिथि क्रमांक ६७ (समाप्त)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	खोळी भांडवल	एकूण दिलेली रक्कम (अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची)		येणे रक्कम (अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची)		एकूण रक्कम बाकी (अल्प, मध्यम व दीर्घ मुदतीची)		३ वर्षा पेक्षा कमी वर्षा रक्कम बाकी		३ वर्षा पेक्षा अधिक वर्षा रक्कम बाकी	
			कर्जादार	कर्जाची रक्कम	बाकी असलेली रक्कम	रक्कम	धाकबाकी दार	रक्कम	धाकबाकी दाराची संख्या	रक्कम	धाकबाकी दार	रक्कम
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३

जिल्हा बेरीज

तालुका

- १) नादिड
- २) हदगाव
- ३) किनवट
- ४) भोकर
- ५) बिलोली
- ६) देगलूर
- ७) मुळोड
- ८) क्यार

निरंक

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक सहकारी संस्था, नादिड.

घोशे

नांदेड जिल्ह्यातील प्राथमिक कृषि सहकारी संस्था मार्फत दिलेली पिके रजे ३०.६.८८ ला संपणा-या वर्षा करिता.
[रुपये हजारत.

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण	अन्नधान्ये.					गळीता ची धान्ये.	उस	ताग इतर.	इतर.	
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्य ज्वारी, बाजरी, मक्का इत्यादी.	डाळी	इतर					कापूस
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
	जिल्हाबेरीज. तालुका.	१४, ५५, ७९	३३, ३१	२२, ४९	३, ३६, ६५	८, २४	६८, ०७	४, ०६, ००	२२, ८०	२, २६, ०१	—	३, ३१, २२
१]	नांदेड.	२, २१, २३	—	—	४२, ६३	—	—	७३, ५	१२, ४८	४१, ४५	—	५९, २२
२]	हदगांव	३, ५८, ३७	—	—	१, ३०, १०	—	२६, ६०	८०, ५	—	७०, ३०	—	५९, २२
३]	किनवट.	१, २७, ६५	—	—	४१, २३	—	—	६६, १०	५, १६	—	—	१५, १६
४]	भोकर.	१, ७३, ५३	९, ५०	५, २०	१३, २६	—	—	१७, १०	—	१५, ३०	—	१, १३, ०७
५]	बिलोली.	१, ३९, ५८	६०	७५	३९, २८	—	—	६१, ३३	—	१८, १५	—	१९, ४७
६]	देगलूर.	१, ५९, ९१	१९, ८८	११, २२	१७, २९	५, २९	३९, १५	१६, ६३	४, १४	२२, ०५	—	२७, १६
७]	मुखेड.	२, १०, ५६	—	—	४२, ३६	—	—	६८, ७९	—	४८, २६	—	५१, २२
८]	कंधार.	६४, ९६	४, ३३	५, ३२	१०, ५०	३, २५	२, ३२	२५, ०९	१, ०२	१०, ५०	—	२, ७०

आधार :- जिल्हा उप-निबंधक सहकारी संस्था, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील शेतकरी सेवा सहकारी संस्था मार्फत दिलेली कर्जे ३०.६.८८ ला संपणा-या वर्षा करीता.

[रुपये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका.	एकूण	अन्नधान्ये.									
			गहू	भात	ज्वार वर्गीय धान्ये [ज्वारी, बाजरी, मक्का, इत्यादी.]	डाळी.	ईतर	कापूस	गळी ताची धान्ये.	उस	ताग आणि मेस्टा.	ईतर.
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
	जिल्हा बेरीज.	७६	९	५	१३	७	१	२१	८	४	२	६
	तालुका.											
१]	नांदेड.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
२]	हदगांव.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
३]	किनवट.	७६	९	५	१३	७	१	२१	८	४	२	६
४]	भोकर.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
५]	धिलोली.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
६]	देगलूर.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
७]	मुखेड.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---
८]	कंधार.	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

आधार :- जिल्हा उप निबंधक सहकारी संस्था, नांदेड.

— २६ — तक्ता क्रमांक ६.१०

नांदेड जिल्ह्यातील आदिवासी सहकारी संस्था मार्फत दिलेली कर्जे ३०.६.८८ ला संपगना-या वर्षा करीता.

[रमये हजारात]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका.	एकूण.	अन्न धान्ये.									
			गहू	भात	ज्वारवर्गीय धान्ये [ज्वारी बाजरी, मक्का इत्यादी]	डाळी.	ईतर	कापूस	गळीता ची धान्ये.	उत्त	ताग आणि मेव्हा.	ईतर.
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.
	जिल्हा बेरीज.	९३	१०	६	१८	८	३	२४	९	५	३	७
	तालुका.											
१]	नांदेड.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
२]	हदगांव.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
३]	फिनवट.	९३	१०	६	१८	८	३	२४	९	५	३	७
४]	भोकर.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
५]	घिलोली.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
६]	देगलूर.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
७]	मुखेड.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
८]	कंधार.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

आधार :- जिल्हा उप-निबंधक सहकारी संस्था, नांदेड.

-१२७-
तक्ता क्रमांक ६.११

नांदेड जिल्ह्यातील विंगर शेती सहकारी पत संस्थाचे कार्य ३०.६.८८ ला संपगा-दा त्पार् करीता. [रुपये हजारात]

अ. क्र.	प्रकार	संख्या	सभासद	भाग भांडवल.	राखीव व इतर निधी	ठेवी	डेव्हे भांडवल	करजे.			
								अग्रिम	वसूल झालेले	दोन	थकीत.
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
<u>प्राथमिक सहकारी बँका.</u>											
१]	नागरी बँका.	२	४, ९८८	१८, १५	२१, ३७	३, ५३, ७३	४, ५१, ३५	२, ०१, ५३	१, ३१, ५६	२, ३२, २६	१६, १२
२]	कर्मचारी पत पेढी. आणि इतर.	१३७	३५, ३४३	१, ५७, ६३	२२, ४७	३५, ४७	५, ९४, २५	४, ११, १९	२, १५, १५	४, ०८, ३८	१, ००, १९
<u>इतर विंगर शेती.</u>											
१]	नागरी बँका.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
२]	कर्मचारी पत पेढी आणि इतर.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
३]	इतर [नागरी पतपेढी.]	१७	५, ५२९	७, ०४	८	१, ०८	२४, २३	१३, ४०	११, ४४	१४, २६	१, ६६

आधार :- जिल्हा उप-निबंधक सहकारी संस्था, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील जिल्हा आणि प्राथमिक पगन संस्थांची कार्ये ३०. ६. १९८८ ला संपणा-या वर्षा करीता.
[स्मरणे हजारात.]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	संस्था ची संख्या.	समासदाची संख्या.	खेळते भांडवल	खरेदीची किंमत			पिडीची किंमत			कृषि उत्पादनाची विक्री [अडते व मालक म्हणून.		
					कृषि उत्पादन	शेतीच्या गरजेच्या वस्तू.	उप भोग्य वस्तू.	स्वतः च्या कालजीचे	आ इत्या म्हणून	एकूण	भात	गहू	इतर अन्नधान्ये
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
१] जिल्हा पातळी													
	वरील संस्था.	१	११, १९८	१, २१, ४६	१६, ६९	५, ५९, ४३	६, ८९	३, ३६, २७	—	३, ३६, २७	—	—	—
२] प्राथमिक पगन संस्था ची टेरिज [जिल्हा] तालुका.													
१]	नांदेड.	१	१, ७३९	१, ०१, २५	५८, ४६	८४, २७	७, ३०	९९, २०	—	९९, २०	—	—	१, ९९
२]	हदगांव	१	४, ६८७	१, ६२, ४९	७८, ४६	९३, ३५	९, ६८	१, ०५, १८	—	१, ०५, १८	—	—	२, ८२
३]	फिनवट.	१	७११	४८, ५७	३१, ४०	८४, ३७	८, २६	७१, ५०	—	७१, ५०	—	—	१, ५६
४]	भोकर.	१	३, २३७	३५, ८९	६५, ५२	८४, २०	८, ६६	९४, १०	—	९४, १०	—	—	२, ७३
५]	त्रिलोली.	२	१, ६५९	२८, ४५	१, ४७, ९७	१, ६८, ५४	१६, ९२	१, ९०, ३४	—	१, ९०, ३४	—	—	४, ९०
६]	देगलूर.	१	७६८	१३, ३०	२८, ४३	८४, ३४	६, १५	९७, २०	—	९७, २०	—	—	२, ७९
७]	मुळेड.	१	७३३	२७, ५२	६८, ४६	८३, १५	९, ४६	९२, ८०	—	९२, ८०	—	—	२, ९५
८]	कुंधार.	१	४, ००	५३, ६९	४७, ४६	८५, ३९	९, ७७	१०, ५०	—	१०, ५०	—	—	५, ६२

[पुढे चालू.]

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका.	कृषि उत्पादनाची विक्री [अडते व मालक म्हणून]					शेतीला आवश्यक वस्तूची विक्री. [अडते व मालक म्हणून]					उपभोग्य वस्तूची एकूण विक्री.
		कापूस	गळी ताची धान्दे	डाळी	इतर	एकूण	खते	विधाने	कृषि अवजारे	इतर	एकूण	
१.	२.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.	२५.		
१]	जिल्हा पातळी वरील संस्था.	---	---	---	---	---	---	---	---	---		
२]	प्राथमिक पगन संस्थाची जिल्हा देरीज.	५, ५१, ५४	---	---	१०, ०२	५, ८६, २२	३८, ६७८	१, ०७, ७०	१५, ०५	२५, ६०	५, ३५, १३	४, ८७
	तालुका.											
१].	नांदेड.	४६, ८३	---	---	१, ११	४२, २३	४३, ०२	११, २६	१, ६६	२, ८४	५२, ४८	२, ४२
२]	हदगांव.	७०, १५	---	---	२, २५	७५, २२	५५, २३	२२, ३६	२, ०६	४, ५०	८४, ८५	२, ४५
३]	किनवट.	४५, ३१	---	---	१, २२	४८, १६	३४, १०	११, २५	१, ५०	२, २३	५०, ४८	---
४]	भोकर.	४२, ७३	---	---	१, ३०	४६, ७६	४५, ५०	१०, २२	१, ६०	२, ८५	६०, २४	---
५]	दिलोली.	८३, ६६	---	---	१, ०६	८२, ६२	८४, ५०	१२, ०१	१, २५	३, ६०	१, ०२, ०६	---
६]	देगलूर.	५६, २५	---	---	१, ०१	६०, ७५	५२, १०	२, २८	१, २४	२, ५०	७२, ८२	---
७]	मुळेड.	५६, ८३	---	---	१, ००	६०, ७८	२२, १५	७, २५	१, ५६	२, ५६	४१, २२	---
८]	कंधार.	१, ४२, ०८	---	---	१, ००	१, ५५, ७०	३५, ४८	१३, ५०	३, ४८	३, ८२	५६, २८	---

आधार :- जिल्हा उप-निबंधक सहकारी संस्था, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्थांचे कार्य, २०१६-१७ ला संपणा-या वर्षा कीर्ता

(रुपये हजारत)

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार	संस्थांची संख्या	समासदांची संख्या	भाग भांडवल रूपये	राखील आणि इतर निधी (रु.)	खोळते भांडवल (रु.)
१	२	३	४	५	६	७
(१) उत्पादक संस्था:						
१.१	साखार कारखाने	३	१३,३७०	८,२०,९०	६,२५,८७	९,७६,५४
१.२	इतर शेतकी प्रकिया संस्था	-	-	-	-	-
१.३	विणकर संस्था	४३	१६,५७७	१,२७,०८	६,५५	३,४२,५९
१.४	सुत गिरण्या	३	१६,६७२	३,८७,५७	१,२७,६७	३,५९,५२
१.५	इतर आर्थिक संस्था	२०७	१९,७७९	२२,०८	१,६२	७१,२२
१.६	दुग्धा व्यवसाय संस्था	४५२	२७,१०५	४,६३	४७	२०,८६
१.७	दुग्धा व्यवसाय संघटना	३	३२०	२,२४	८,०१	३३,८३
१.८	मत्स्य व्यवसाय संस्था	४६	२,७२४	३,५३	७	१२,३३
१.९	शेतकी संस्था	-	-	-	-	-
१.१०	उपसा जलसिंचन संस्था	२१	४८९	४२	१	१०,२६
१.११	वन कामगार संस्था	१७	१,७०९	७८	२३	८७,०९
१.१२	इतर (पशुसंवर्धन)	३२	८७१	७५	१	९६
(२) सामाजिक सेवा संस्था:						
२.१	गाहक श्रमकांडार	२२	१५,०८७	१०,६३	११,३०	७५,७३
२.२	गृहनिर्माण संस्था	५०९	३०,२६५	२७,२७	३,७७	६,५९,१५
२.३	कामगार कनाक्टार संस्था	२८८	१६,१७१	२७,६५	१,०८	३,१५,७५
२.४	इतर परिवहन संस्था	१२	७४८	१,३५	६	२६,७५
२.५	इतर (अंग, म विला, शिक्षा व प्रेस)	३८	८७९	२,८६	२	४,७५

आधार :- जिल्हा उपनिबंधक तडाकरी संस्था, नांदेड.

दागरे

नांदेड जिल्ह्यातील उत्पादक संस्था आणि सामाजिक सेवा संस्था यांचे महत्वाचे कार्य ३०.६.१९८८ ला संपना-या वर्षाकरिता.

अ. क्र.	संस्थेचा प्रकार.	बाब	परिमाण.	माध्य ३०.६.८८
१.	२.	३.	४.	५.
१]	साखर कारखाने.	अ] गाळलेल्या उसाचे वजन. ब] गाळलेल्या उसाची किंमत. क] उत्पादित साखरेचे वजन. ड] उत्पादित साखरेची किंमत.	हजार टन. लाख रुपये. हजार टन. लाख रुपये.	३१७ ६.७५.३५ २२ ११,१६.७४
२]	प्राथमिक सहकारी संस्था.	अ] घालू माग. ब] सुत खरेदी. क] उत्पादन. ड] विक्री.	संख्या. लाख रुपये. लाख रुपये. लाख रुपये.	२६ ७२.२२ ७२.६० ८२.१०
३]	सुत गिरगटा.	अ] घाट्यांची संख्या. ब] उत्पादित सुत.	संख्या शंभरामध्ये. हजार टन.	-- --
४]	इतर औद्योगिक संस्था.	अ] कच्चा माल खरेदी. ब] उत्पादन. क] विक्री.	लाख रुपये. लाख रुपये. लाख रुपये.	६.७९ २.११ ६.५२
५]	दुग्ध व्यवसाय संस्था.	अ] खरेदीचा किंमत. ब] विक्रीची किंमत.	लाख रुपये. लाख रुपये.	१०१.०० १६७.३९
६]	दुग्ध व्यवसाय संघटना.	अ] खरेदीची किंमत. ब] विक्रीची किंमत.	लाख रुपये. लाख रुपये.	४६.०० ४१.७८
७]	मत्स्य व्यवसाय संस्था.	अ] मळलेल्या मासांची किंमत. ब] विक्रीची किंमत.	लाख रुपये. लाख रुपये.	३७.५० ३७.५०

पदे घाल.

१.	२.	३.	४.	५.
८]	मत्स्य व्यवसाय केंद्रीय संस्था.	अ.] पकडलेल्या मासांची किंमत	लाख रुपये.	— x
		ब.] विक्रीची किंमत.	लाख रुपये.	— x
९]	शेती संस्था.	अ.] कसलेले क्षेत्र.	१०० हेक्टर.	— x
		ब.] उत्पादन.	लाख रुपये.	— x
१०]	उपज्ञा जल सिंचन संस्था.	अ.] भिजलेले क्षेत्र.	१०० हेक्टर.	४
११]	वन कामगार संस्था.	अ.] दिलेली कुपे.	संख्या.	—
		ब.] वनोत्पादनाची किंमत.	लाख रुपये.	१७. ०१
१२]	घाऊक ग्राहक भांडारे.	अ.] खरेदीची किंमत.	लाख रुपये.	२३७. ७९
		ब.] विक्रीची किंमत.	लाख रुपये.	२५०. ०८
१३]	प्राथमिक ग्राहक भांडारे.	अ.] खरेदीची किंमत.	लाख रुपये.	०. ७५
		ब.] विक्रीची किंमत.	लाख रुपये.	१. ०३
१४]	गृह निर्माण संस्था.	अ.] बांधलेल्या घरांची किंवा गाळ्यांची संख्या.	संख्या १०० मध्ये.	२
१५]	कामगार कंत्राटदार.	ख.] वर्षात हाती घेतलेली कामे.	संख्या.	९८
		घ.] हाती घेतलेल्या कामाची अंदाजे किंमत	लाख रुपये.	२१३. ०५
		क.] दिलेली मजुरी.	— " —	१०५. ५७

टिप :- x अशा प्रकारची संस्था नाही.

आधार :- जिल्हा उप-निबंधक सहकारी संस्था, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील बाजार पेठांची तालुकावार माहिती ३०. ६. १९८८ ला संपणा-चा कार्या करीता.
[परिमाण टनामध्ये, मुल्य हजार स्मर्यांत.]

अ. क्र.	बाजार पेठेचे नांव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	उप-बाजार पेठाची संख्या	वार्षिक आकडा									
					गहू		ज्वारी		बाजरी		मका		तूर	
					परिमाणू	मुल्य	परिमाणू	मुल्य	परिमाणू	मुल्य	परिमाणू	मुल्य	परिमाणू	मुल्य
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
१]	नांदेड.	नांदेड.		२	४११	१०, २७	५, ०९३	७८, ५५	८८	१, २५	४	८	४, ५९७	२, ९८, ७९
२]	मुदखेड.	नांदेड.	नांदेड	—	८	२४	४८७	६, १३	—	—	—	—	—	—
३]	हदगांव.	हदगांव.	नांदेड	६	६८	१, ८१	१, २५२	१५, ७३	—	—	—	—	१९३	१०, १३
४]	फिनवट.	फिनवट.	नांदेड	६	४३	१, १४	९	१२	—	—	—	—	९३६	६४, ४८
५]	भोकर.	भोकर.	नांदेड	२	२६७	९५	९८५	१२, ३२	२१	३५	[३]	[४८०]	६८४	४५, ४८
६]	उमरी.	भोकर.	नांदेड	—	२०	६०	३०२	३, ७९	—	—	—	—	५३३	३७, ७३
७]	धर्माद.	शिलोली.	नांदेड	२	८४	२, २८	७५३	१५, ५६	—	—	४५	७६	१, १४३	७५, ८१
८]	कोंडलवाडी	—	नांदेड	३	४	११	१७९	३, ५६	—	—	—	—	२९५	१७, ८७
९]	नादगांव.	—	नांदेड	२	१४२	३, ७४	२, ०३३	३०, २२	९	१५	—	—	४८५	३२, ४०
१०]	देगलूर.	देगलूर.	नांदेड	४	२०	५१	२८७	५, ७१	—	—	—	—	४९५	३२, ४२
११]	मुदखेड.	मुदखेड.	नांदेड	३	२८	८५	१, ४७२	१६, १५	२२	३३	—	—	२४८	१५, ८३
१२]	लोहा.	जंघार.	नांदेड	४	४७	१, २४	३, ४७२	४२, ०६	२	४	—	—	७५९	३७, ८९
१३]	जंघार.	—	नांदेड	६	६	१६	४, ०४२	५९, ९७	२	४	—	—	५४	४, १०
जिल्हा वेरीज.				४०	१, १४८	३०, ९०	२०, ३६६	२, ८९, ९४	१४४	२, १६	४९	८४	१०, ४२२	६, ७२, ९३

[पुढे चालू.]

अ. क्र.	बाजार पेठेचे नांव	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार	उप- बाजार पेठांची संख्या	वार्षिक भावक.							
					चना		उडीद.		मूंग		गूळ	
					परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य	परिमाण	मुल्य
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	
१]	नादिड.	नादिड.	-	२	१४६	६, ८८	७३	२, ७१	४४३	२१, ३०	३७१	१३, ६२
२]	मुदखेड.	नादिड.	-	-	-	-	-	-	-	-	८२	३, ६६
३]	हदगांव.	हदगांव.	अग्निती	६	१३	५५	१३	५३	२८	१, १०	६३	१, ३९
४]	किनवट.	किनवट.	अग्निती	६	७	३१	१५१	६, २६	३५२	१५, ०६	-	-
५]	भोकर.	भोकर.	अग्निती	२	३६	१, ७०	२०१	८, २६	२५८	१०, ६३	६०	८, ११
६]	उनरी.	भोकर.	अग्निती	-	२७	१, २२	१६१	६, ७२	७७	३, २७	५०	२, ०३
७]	धमटि.	दिलोली	अग्निती	२	११६	४, ७५	४, ०५०	१, ७३, २८	१, १८६	४८, ६५	-	-
८]	गोंडलवाडी	-	अग्निती	३	१०	४४	३५०	१४, ५६	४२५	२५, ४१	-	-
९]	नादगांव.	-	अग्निती	२	३५	१, ४८	१६५	५, २१	४१२	१७, ३८	-	-
१०]	देगलूर	देगलूर.	अग्निती	४	३५	१, ००	१२१	८, २२	२४३	९, ६२	८४	३, ५२
११]	मुखेड.	मुखेड.	अग्निती	३	३२	१, ६५	३४	१, ७४	७१४	१६, २१	-	-
१२]	लोहा.	कंधार.	अग्निती	४	२७	१, २३	६	६०	२२२	९, ८३	१५	५३
१३]	कंधार.	कंधार.	अग्निती	६	८	३५	१	४	४	१७	-	-
जिल्हा टेरिज. :-				४०	४८९.	२१, ५६	५, ४०२	२, २२, २६	४, १४१	१, ७२, ३३	७३२	२६, ९०

अ. क्र.	बाजार पेठेचे नाव.	तालुका	बाजार पेठेचा प्रकार.	उप- बाजार पेठाची संख्या	वार्षिक भावक.							
					जापूस.		भुईसुंग		करडी.		जवस.	
					परिमाण	मुल्य.	परिमाण	मुल्य.	परिमाण	मुल्य	पकीर भाग	मुल्य
१.	२.	३.	४.	५.	२४.	२५.	२६.	२७.	२८.	२९.	३०.	३१.
१]	नादिड.	नादिड.	—	२	६, २४०	५, ०८, ११	१, ४४४	२७, ६९	१	५	—	—
२]	मुदखेड.	नादिड.	—	—	६२७	३४, १४	—	—	—	—	—	—
३]	हदगांव	हदगांव	कृषि उत्पन्न बाजार समिती	६	१४, ३५३	७, ५७, ७६	६	३७	—	—	—	—
४]	फिनवट.	फिनवट	—	६	८९३	४३, ८४	२५१	१६, ८१	—	—	—	—
५]	भोकर.	भोकर.	—	२	८१२	३९, ६४	२०	६, २९	—	—	—	—
६]	उमरी.	भोकर.	—	—	२, ०३२	१, ०८, १५	—	—	—	—	—	—
७]	धर्मादा	तिलोली.	—	२	६४०	३२, ६१	२४५	१३, २४	४३	१, ७९	६६	५, ३१
८]	कोडलेवाडी	—	—	३	—	—	६८	४, ३९	१	५	—	—
९]	नादगांव	—	—	२	—	—	२१०	१४, ०९	३१	१, ४७	—	—
१०]	हेगलूर	देगलूर.	—	४	२५३	१३, ७८	३	१६	२६	१, २९	१	७
११]	मुखेड.	मुखेड.	—	३	१८	१, ०९	—	—	—	—	—	—
१२]	लोहा.	कंधार.	—	४	—	—	२८	१, ७७	१	६	—	—
१३]	कंधार.	कंधार.	—	६	१, ५२६	८३, ४३	५	३६	—	—	—	—
जिल्हा देरीज.				४०	२८, ०९४	१६, २२, ५५	२, २८०	१, ५२, ३७	१०३	४, ७०	६७	५, ३८

अ. क्र.	वाजार पेठेचे नांव	तालुका	वाजार पेठेचा प्रकार.	उप-वाजार पेठांची संख्या.	वार्षिक आकडा.					
					तीळ.		इतर		एकूण	
					परिमाण.	मूल्य.	परिमाण.	मूल्य.	परिमाण.	मूल्य.
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	
१]	नांदेड.	नांदेड.	सि	२	५	३८	१८९	१९,०७	१९,८०५	१०,५८,८२
२]	सुखेड.	नांदेड.	वा	—	—	—	५२	१,२१	१,२५३	४५,३८
३]	हदगांव.	हदगांव.	वा	६	—	—	१,५१	५,९९	१६,१४०	७,९५,२६
४]	किनवट.	किनवट	वा	६	१०	९७	—	—	२,६५२	१,४८,९९
५]	भोकर.	भोकर.	उत्प	२	[३]	[२९१०]	३०९	६,०६	३,६४६	१,३६,५४
६]	उमरी.	भोकर.	उत्प	—	—	—	—	—	३,२०२	१,६३,५१
७]	धर्माजिद	जिलोली.	सि	२	३१२	२८,७९	९,३२०	४,४४,५४	१८,००८	८,४९,३७
८]	कोंडलवाडी	—	सि	२	[१]	[९२७]	०	३६	१,४०७	६६,९०
९]	नायगांव	—	।	२	३६	३,६२	१,९९६	७२,७२	४,७६१	१,८३,१८
१०]	देगलूर.	देगलूर.	।	४	—	—	१८	९६	१,६४६	७७,३३
११]	सुखेड.	सुखेड.	।	३	३	२९	६३	२,८०	२,३४४	५७,६४
१२]	झलोटा	कंधार.	।	४	३६	३,३१	६८	४,२३	४,६८६	१,०२,५८
१३]	कंधार.	कंधार.	।	६	—	—	५	२७	५,६५३	१,४८,८९
जिल्हा डेरीज.				४०	४०२	३७,३६	११,३६४	५,५८,२१	८५,२०३	३८,३४,३९

टिप - [] कंसातील आकडे प्रत्यक्ष किंवाटल व समये आहेत.
 आधार - नांदेड जिल्ह्यातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजा समित्या.

- 36 -

तक्ता क्रमांक ६०१६

नांदेड जिल्ह्यातील नोंदणी केलेले सावकार व त्यांनी दिलेली कर्जे ३१.१२.६८ ला
संपणा-या वर्णा करिता (रुपये हजारत)

अ. क्र.	जिल्हा / तालुका	सावकारांची संख्या	व्यापा-यांना दिलेली कर्जे	व्यापा-या व्यतिरीक्त दिलेली कर्जे	एकूण
१	२	३	४	५	६
	जिल्हा बेरीज	३४	६,९४,७२	५९,१३	७,५३,८५
	तालुका				
१)	नांदेड	२८	१,४७,४१	५६,७४	२,०४,१५
२)	हदगाव	३	-	४	४
३)	विभवट	-	-	-	-
४)	भोकर	३	-	-	-
५)	जिलोली	१	-	-	-
६)	देगडूर	१०	५,४७,३१	-	५,४७,३१
७)	बुढोड	४	-	-	-
८)	दंडार	५	-	२,३५	२,३५

अपार :- जिल्हा उपनिबंधक राहकारांनी, संस्था नांदेड.

धोबरे:-

नांदेड जिल्ह्यातील सार्वजनिक व अर्थ सहाय्यीत संस्थांमार्फत उपलब्ध असलेल्या वैद्यकीय सुविधांची तालुकावार माहिती
१९७७ चा वर्षा करिता.

जिल्हा/ तालुका.	संख्या.							खाटांची संख्या	
	स्नानालये	दवाखाने	प्रसूतीगृहे	प्राथमिक आरोग्य केंद्रे.	डॉक्टर व वैद्य	परि- चारीका.	एकूण.	स्त्रियां साठी.	मुलांसाठी.
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
जिल्हा डेरीज. तालुका.	१२	५८	१२	५२	२३३	६६४	१,०८२	४६७	५६
१] नांदेड.	२	८	२	७	८८	३०९	६२२	२४९	५६
२] हदगांव.	१	८	१	६	२१	५२	४८	२८	—
३] किनवट.	२	५	१	९	२४	६५	७०	३६	—
४] भोकर.	१	६	२	४	१५	३८	७०	३१	—
५] जिलोली.	२	१०	२	८	२५	६३	९४	४५	—
६] देगलूर.	१	६	१	३	१३	३०	३०	१६	—
७] मुखेड.	१	९	१	६	२२	४२	५२	२०	—
८] कंधार.	२	६	२	९	२५	७३	९६	४२	—

[पुढे चालू...]

जिल्हा/ तालुका.	उपचार केलेले आंतर रोग [संख्या शंभरात]			उपचार केलेले बाह्य रोग [संख्या शंभरात]		
	पुरुष	स्त्रिया	मुले	पुरुष	स्त्रिया	मुले
	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.
जिल्हा देरीज.	८६, ४	८२, १	४४, ०	४, ८५, ४	७, ०३, २	६, ५७, २
तालुका.						
१] नांदेड.	८१, १	७३, ६	३६, ६	१, ६७, ६	१, ८०, ७	१, ५५, ७
२] हदगांव.	५	१, ५	१, ०	२५, १	३९, ३	५४, ०
३] क्किनपट.	५	१, ०	१, ०	५४, २	५७, ३	५७, २
४] भोकर.	१, ०	१, २	२	२७, ७	३४, ४	२६, ३
५] विलोली.	१, ३	३, १	१, ६	६२, ०	१, ४१, ८	१, ४९, ४
६] देगलूर.	५	५	५	३०, ०	४८, ७	६०, ४
७] मुखेड.	५	५	१, ०	४६, १	७५, २	१२, २
८] कंधार.	१, ०	१, ४	१, ४	६६, ०	१, २६, ५	१, ४२, ०

आधार :- १] जिल्हा शाल्य चिकीत्सक, नांदेड.
 २] अधिष्ठाता शासकिय आयुर्वेद रुग्णालय, नांदेड.
 ३] जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील ताळुजा निहाय नोंदणी केलेल्या जन्म - मृत्यूची संख्या १९७७ वर्षा कीरता.

क्र. क्र.	जिल्हा/ ताळुजा	एकूण ग्रामीण नागरी	नोंदलेल्या जन्माची संख्या.			नोंदलेल्या मृत्यूची संख्या.			पाल मृत्यूची संख्या.		
			पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण	पुरुष	स्त्रिया	एकूण
१.	२.		४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
जिल्हा	केरीज.	एकूण	१६, १८६	१४, ०७०	३०, २५६	४, ६८४	३, ८६७	८, ५५१	४८२	३०२	७८४
		ग्रामीण	१०, ०६७	८, ४२१	१८, ५५८	३, ५४८	३, ०२३	६, ६४१	३७२	२४५	६२४
		नागरी.	६, ११९	५, ६४९	११, ७६८	१, १३६	७४४	१, ९१०	११०	६४	१७४
	<u>ताळुजा.</u>										
१]	नांदेड.	एकूण.	५, ३२६	४, ७५४	१०, ०८०	१, १८८	८५६	२, ०४४	१६०	८१	२४१
		ग्रामीण	१, १०३	८३४	१, ९३७	३६८	३०२	६७०	६३	३४	८७
		नागरी	४, १२३	३, ९२०	८, ११३	८२०	५५४	१, ३७४	९७	५७	१५४
२]	हदगांव.	एकूण	१, ४५२	१, २११	२, ६६३	५३४	४३५	९६९	३०	२४	५४
		ग्रामीण	१, ३५५	१, १५२	२, ५०७	५१६	४२०	९३६	३०	२४	५४
		नागरी	९७	५९	१५६	१८	१५	३३	—	—	—
३]	किनवट.	एकूण	१, १५१	९४९	२, १००	३५८	३००	६५८	३२	२२	५४
		ग्रामीण	१, ०४७	८५५	१, ९०२	३३०	२७७	६०७	३२	२२	५४
		नागरी	१०४	९४	१९८	२८	२३	५१	—	—	—
४]	भोकर.	एकूण	९१९	७७९	१, ६९८	३१२	२२७	६०९	३१	२६	५७
		ग्रामीण	७८४	६८६	१, ४७०	२८९	२७३	५६२	३०	२४	५४
		नागरी	१३५	९३	२२८	२३	५४	५४	१	२	३

[पुढे चालू]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
५]	धिलोली.	एकूण	२, ०१२	१, ७८८	३, ८००	७२५	५८९	१, ३१४	४८	२७	७५
		ग्रामीण	१, ४५२	१, ३२६	२, ७७८	५८२	४८५	१, ०६७	४०	२२	६२
		नागरी	५६०	४६२	१, ०२२	१४३	१०४	२४७	८	५	१३
६]	देगलूर.	एकूण	१, ६२५	१, ५०५	३, १३०	४१५	३५७	७७२	३२	२२	५७
		ग्रामीण	१, २२६	७९१	१, ७१७	३७४	३३६	७१०	३२	२२	५७
		नागरी	६९९	७१४	१, ४१३	४१	२१	६२	—	—	—
७]	मुखेड.	एकूण	१, ३५६	१, ०९६	२, ४५२	४२०	३८९	८०९	८२	४४	१२६
		ग्रामीण	१, २९०	१, ०४४	२, ३३४	३९३	३८३	७७६	८२	४४	१२६
		नागरी	६६	५२	११८	२७	६	३३	—	—	—
८]	कंधार.	एकूण	२, ३७५	१, ९८८	४, ३६३	७३२	६४४	१, ३७६	७४	६३	१३७
		ग्रामीण	२, ११०	१, ८०३	३, ९१३	६९६	६१७	१, ३१३	७०	६३	१३३
		नागरी	२६५	१८५	४५०	३६	२७	६३	४	—	४

आधार :- उप संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, पुणे.

नांदेड जिल्ह्यातील विविध कारणांनुसार १९८७ या वर्षा साठी मृत्यूंची संख्या

अ. क्र.	द्विपक्ष	पटकी	देवी	क्षय	न्यूमोनिया	अमाशा अतारि गॅस्ट्रो	हृदय विकार	विषम ज्वर	कर्म रोग	श्वसन क्रिया संबंधीचे रोग	आत्म हत्या	अघात वाह्यिक अघात	इतर कारणे	एकूण	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३	१४	१५	१६
१	-	-	-	२७८	७४	३१	१४८	५२	११२	२४९	५०	११	२६३	७,२८३	८,५५१

अधार :- संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, पुणे.

घोगरे/-

नांदेड जिल्ह्यातील माता बाल संगोपन कार्याक्रमांतर्गत लस टोपणी
सन १९८७-८८ चा वर्षा करीता.

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	ग्रामीण नागरी एकूण	त्रिगुणी लस [तिनरा ठोस. [डि. पी. टी]	पोलिओ	सि.सी.जी	गोपर	व्हिगुणी [डि. टी]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
	जिल्हा वेरीज.	ग्रामीण नागरी एकूण	४७, २१३ ४, ०९४ ५१, ३०७	३८, ०३७ ३, ७८३ ४१, ८२०	४२, ०१९ ५, २७५ ४७, २९४	४४, ७०९ २, ५४६ ४७, २५५	५३, २३४ ४, ७८५ ५८, ०१९
	तालुका.						
१]	नांदेड.	ग्रामीण नागरी एकूण	५, ७२५ ४, ०९४ ९, ८१९	४, ६६४ ३, ७८३ ८, ४४७	५, २९४ ५, २७५ १०, ५६९	५, ५५५ २, ५४६ ८, १०१	५, ८९२ ४, ७८५ १०, ६७७
२]	हदगांव	ग्रामीण नागरी एकूण	५, ८३६ — ५, ८३६	५, ०५९ — ५, ०५९	५, १३५ — ५, १३५	६, ०९६ — ६, ०९६	७, ९७९ — ७, ९७९
३]	कितवट.	ग्रामीण नागरी एकूण	६, २५३ — ६, २५३	६, ०३८ — ६, ०३८	५, ६९९ — ५, ६९९	५, ७६३ — ५, ७६३	६, २५९ — ६, २५९
४]	भोकर	ग्रामीण नागरी एकूण	४, ६४६ — ४, ६४६	३, ५०३ — ३, ५०३	४, ३८३ — ४, ३८३	४, ०८२ — ४, ०८२	४, ००० — ४, ०००
५]	दिलोली	ग्रामीण नागरी एकूण	७, ६८९ — ७, ६८९	६, २९० — ६, २९०	७, ४०६ — ७, ४०६	८, ०४९ — ८, ०४९	११, ०६५ — ११, ०६५
६]	देगलूर.	ग्रामीण नागरी एकूण	४, १८७ — ४, १८७	३, ०१९ — ३, ०१९	२, ७४३ — २, ७४३	३, ०७१ — ३, ०७१	४, १६७ — ४, १६७
७]	मुळेड.	ग्रामीण नागरी एकूण	५, ४१३ — ५, ४१३	३, ३१३ — ३, ३१३	४, ४२७ — ४, ४२७	४, ३०७ — ४, ३०७	५, ४६७ — ५, ४६७
८]	कंधार.	ग्रामीण नागरी एकूण	७, ४६४ — ७, ४६४	६, १५२ — ६, १५२	६, ७३२ — ६, ७३२	७, ७८६ — ७, ७८६	८, ४०५ — ८, ४०५

१. जिल्हा/तालुका	२. ग्रामीण नागरी एकूण	३. विषमज्वर	४. धनुवात लस		६. गरोदर स्त्रिया.
			५. १० वर्ष	७. १६ वर्ष	
१.	२.	३.	५.	७.	६.
जिल्हा क्षेत्रीय.	ग्रामीण	४७, १३६	३०, ७७९.	२२, ०३२	४४, ७७४
	नागरी	१, ७३०	१, ५१७.	४, ५८८	२, ४१०
	एकूण	४८, ८६६	३२, २९६	२६, ६२०	४७, १८४
<u>तालुका.</u>					
१. नांदेड.	ग्रामीण	५, ७७१	४, १०१	४, १६८	५, १७२
	नागरी	१, ७३०	१, ५१७	४, ५८८	२, ४१०
	एकूण	७, ५०१	५, ६१८	८, ७५६	७, ५८२
२. हदगांव.	ग्रामीण	५, ५०५	४, ५०५	३, १९८	६, ३८७
	नागरी	—	—	—	—
	एकूण	५, ५०५	४, ५०५	३, १९८	६, ३८७
३. किनवट.	ग्रामीण	६, २५६	२, ७१८	२, ३२०	६, २७९
	नागरी	—	—	—	—
	एकूण	६, २५६	२, ७१८	२, ३२०	६, २७९
४. भोकर.	ग्रामीण	४, ४०९	२, ७८२	१, २८३	४, ४२३
	नागरी	—	—	—	—
	एकूण	४, ४०९	२, ७८२	१, २८३	४, ४२३
५. विलोली.	ग्रामीण	९, ८५६	५, ५७९	३, ६१६	७, ४०१
	नागरी	—	—	—	—
	एकूण	९, ८५६	५, ५७९	३, ६१६	७, ४०१
६. देगलूर.	ग्रामीण	३, ५८५	२, ५३२	१, ७०५	३, १६८
	नागरी	—	—	—	—
	एकूण	३, ५८५	२, ५३२	१, ७०५	३, १६८
७. मुखेड.	ग्रामीण	४, ६५६	३, ०७४	२, ६२०	५, ०४६
	नागरी	—	—	—	—
	एकूण	४, ६५६	३, ०७४	२, ६२०	५, ०४६
८. कंधार.	ग्रामीण	७, ०९८	५, ४८८	३, ०५२	६, ९९८
	नागरी	—	—	—	—
	एकूण	७, ०९८	५, ४८८	३, ०५२	६, ९९८

टिप :- सन १९८७-८८ ची नांदेड शहरा च्यतीरिक्त इतर नागरी केंद्राची माहिती ठेवली नाही.

आधार - जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि. प. नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील तालुका निहाय कुटूंब नियोजन केंद्राची
३१.३.१९८८ रोजीची.

क्र.	जिल्हा/ तालुका	स्कूण	३१ मार्च रोजी नागरी अज्ञलेल्या केंद्राची संख्या.	निर्धीजीकरण पुरस्त्र नसवंची संख्या.	स्त्रियांची नसवंची संख्या.	स्कूण	लुप पध्दती [आय. यु. सी. डी] संख्या.	जननक्षम जोडण्यांची संख्या.
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
	जिल्हा	स्कूण	६३	७४३	१०, ९७४	११, ७१७	९, ७६८	२, ६७, ०५७
		ग्रामीण	५२	२११	७, ०८३	७, २९४	७, १७०	२, ३८, ३९०
		नागरी	११	५३२	३, ८९१	४, ४२३	२, ५९८	२८, ६६७
	तालुका.							
१.	नांदेड.	स्कूण	९	३३३	१, ७०८	१, ९४१	१, ०७०	३८, ९७०
		ग्रामीण	७	९	१, ०९२	१, १०१	७६४	३३, ००५
		नागरी	२	२२४	६१६	८४०	३०६	५, ९६५
२.	हदगांव	स्कूण	७	१२८	१, ४२७	१, ५५५	१, २७३	३२, ६३६
		ग्रामीण	६	१०८	८५०	९५८	१, ०८५	३१, ०३६
		नागरी	१	२०	५७७	५९७	१८८	१, ६००
३.	किनवट	स्कूण	१०	१५८	१, ६१५	१, ७७३	१, ५८०	३४, ८२४
		ग्रामीण	९	३८	१, १६३	१, २०१	१, ३२०	३२, ७१४
		नागरी	१	१२०	४५२	५७२	२६०	२, ११०
४.	भोजर.	स्कूण	५	२१	१, ३३९	१, ३६०	८८६	१९, २२१
		ग्रामीण	४	७	७५९	७६६	५५६	१५, ५३१
		नागरी	१	१४	५८०	५९४	३३०	३, ६९०
५.	दिलोली	स्कूण	१०	९२	१, ७७५	१, ८६७	१, ४२२	४३, ५९६
		ग्रामीण	७	२२	९८२	१, ००४	८८५	३७, ११८
		नागरी	३	७०	७९३	८६३	५३७	६, ४७८
६.	देगलूर	स्कूण	४	३७	७६४	८०१	८५६	२२, २९०
		ग्रामीण	३	७	४४०	४४७	४७२	१७, ७२४
		नागरी	१	३०	३२४	३५४	३८४	४, ५६६
७.	मुळेड.	स्कूण	८	२३	९७१	९९४	१, ०९८	२८, १३९
		ग्रामीण	७	३	६९९	७०२	८११	२५, ८१०
		नागरी	१	२०	२७२	२९२	२८७	२, ३२९
८.	इंधार.	स्कूण	१०	५१	१, ३७५	१, ४२६	१, ५८३	४७, ३९१
		ग्रामीण	९	१७	१, ०९८	१, ११५	१, २७७	४५, ४५२
		नागरी	१	३४	२७७	३११	३०६	१, ९३९

आधार :- जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जि. प. नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील १९८१ च्या जनगणनेनुसार तालुकावार साक्षरता:

अ. क्र.	जिल्हा/ तालुका	एकूण ग्रामीण नागरी	साक्षरांची संख्या [हजारत]		एकूण	साक्षरतेची टक्केवारी.		
			पुरुष ४.	स्त्रिया ५.		पुरुष ६.	स्त्रिया ७.	एकूण ८.
	जिल्हा:	एकूण	३८७	१३४	५२१	४३.३३	१५.६७	२९.७९
	वेरीज:	ग्रामीण	२८३	७८	३६१	३९.१६	११.१५	२५.३७
		नागरी	१०४	५६	१६०	६०.९२	३५.८०	४८.९०
	<u>तालुका:</u>							
१.	नांदेड	एकूण	१०६	४९	१५६	५२.८५	२६.४२	४०.१२
		ग्रामीण	३८	१०	४९	४०.०२	११.४६	२६.०९
		नागरी	६८	३९	१०७	६४.५१	४०.६५	५३.१५
२.	हदगांव	एकूण	४६	१६	६२	४३.३६	१५.५६	२९.६४
		ग्रामीण	४३	१५	५८	४२.७३	१४.९६	२९.०१
		नागरी	३	१	४	५४.०९	२६.५९	४०.९५
३.	किनवट	एकूण	४१	१४	५६	४१.११	१४.३२	२७.९०
		ग्रामीण	३७	१२	४८	३९.९४	१२.८५	२६.५६
		नागरी	४	२	६	५३.७४	३०.९८	४३.७५
४.	भीकर	एकूण	२६	७	३३	३८.०४	१०.८८	२४.७३
		ग्रामीण	२४	६	३०	३६.८३	१०.०७	२३.६०
		नागरी	२	१	३	६२.७९	२७.५६	४६.५८
५.	विलोली	एकूण	५३	१५	६८	३९.०२	११.२०	२५.३०
		ग्रामीण	४३	१०	५४	३७.५३	९.२०	२३.५४
		नागरी	९	५	१४	४७.७५	२३.१२	३५.६९
६.	देगलूर	एकूण	२६	१०	३६	४०.१६	१४.९१	२७.६९
		ग्रामीण	१८	५	२३	३४.४४	१०.४०	२२.५०
		नागरी	९	५	१३	६०.७६	३२.१०	४६.९३
७.	मुखेड	एकूण	३१	९	३९	३८.५५	११.१९	२५.१३
		ग्रामीण	२७	७	३४	३६.७१	९.७१	२३.४५
		नागरी	४	२	६	५७.०६	२६.५४	४२.३१
८.	कंधार	एकूण	५७	१५	७२	४२.०२	११.३०	२६.९९
		ग्रामीण	५३	१३	६६	४१.०५	१०.१४	२५.९१
		नागरी	४	२	६	६१.६३	३५.८२	४९.३१

- २४७ -
तक्ता क्रमांक ८.२

नांदेड जिल्ह्यातील शैक्षणिक शिक्षकांची व विद्यार्थ्यांची संख्या सन १९८६-८७ (३०.९.१९८६ अखेर.)

अ.क्र.	शैक्षणिक संस्थेचा प्रकार.	संस्थांची संख्या.	शिक्षक		विद्यार्थ्यांची संख्या.	
			एकूण	प्रशिक्षण	एकूण	मूली
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
अ.	पुर्व प्राथमिक शाळा.	२९	५४ [५१]	२७ [२७]	२५६४	९८७
ब.	पुर्व माध्यमिक शाळा.					
	१] एक शिक्षिकी शाळा.	७१४	७०३ [५]	६७९ [३]	३१३८८	१२९१५
	२] कनिष्ठ प्राथमिक शाळा	५५८	१८९७ [३४९]	१७६७ [२९३]	८१७४१	३४२२५
	३] उच्च माध्यमिक शाळा	४९३	३२३६ [६६४]	२९८८ [५५३]	१४५९८५	५८१५८
	एकूण :-	१७६५	५८३६ [१०१८]	५४३४ [८४९]	२५९११४	१०५२९८
क.	माध्यमिक शाळा.	२००	३४५३ [३२२]	२२९८ [२९६]	८०३५९	२३३३२
ड.	उच्च माध्यमिक शाळा	२८	७२७ [९१]	७०६ [८९]	२५३३१	५९८१
इ.	सामान्य शिक्षणाची महाविद्यालये					
	कला शास्त्र/वाणिज्य शास्त्र	१३	६०७ [५८]	--	१५२०९	२५६२
	एकूण :-	२०३५	९६७७ [१५४०]	८४६५ [१२६१]	३८२५७७	१३८१६०

टिप - स्तंभ क्रमांक ४ व ५ मध्ये कंसात दाशविलेले आंकडे स्त्रि शिक्षकाचे आहेत.
आधार - शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य पुणे.

नांदेड जिल्ह्यातील पुर्व प्राथमिक, माध्यमिक व महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांची स्तर निहाय संख्या
आणि नागासवर्णीय विद्यार्थ्यांची वर्गवारी ३०.९.१९८६ या वर्षा करिता.

अ. क्र. शैक्षणिक स्तर

संस्थेतील विद्यार्थ्यांची संख्या.

श. क्र.	सं.	पुर्व प्राथमिक		प्राथमिक		माध्यमिक		मा.सा.मं. विद्यालयाचे महाविद्यालय		एकूण	
		एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली	एकूण	मुली
		३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.
१]	पुर्व प्राथमिक.	२५६४	९८७	३९२८	१७०२	६१	३६	---	---	६५५३	२७२५
२]	इयत्ता १ ते ४	---	---	२१२५१०	८९८२८	१६५९३	५८१९	---	---	२२९१०३	९५६४७
३]	इयत्ता ५ ते ७	---	---	४२६७६	१३७६८	३८२८८	११४८९	---	---	८०९६४	२५२५७
४]	इयत्ता ८ ते १०	---	---	---	---	४८१२०	११४६०	---	---	४८१२०	११४६०
५]	इयत्ता ११ ते १२	---	---	---	---	२६२८	५०९	८४०४	१३७२	११०३२	१८८१
६]	उच्च माध्यमिक नंतर [११ वी व १२ वी वर्गवारी]	---	---	---	---	---	---	६८०५	११९०	६८०५	११९०
एकूण :-		२५६४	९८७	२५९११४	१०५२९८	१०५६९०	२२३१३	१५२०९	२५६२	३८२५७७	१३८१६०

[पुढे चालू. .]

- १४९ -
तक्ता क्रमांक ८.३ [पुढे घालू]

अ. क्र. शैक्षणिक स्तर		मागासपर्वी विद्यार्थी.							
		अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती.		इतर मागासपर्वी		एकूण मागास पर्वी	
१.	२.	एकूण १३.	मुली १४.	एकूण १५.	मुली १६.	एकूण १७.	मुली १८.	एकूण १९.	मुली २०.
१]	पु. प्राथमिक	७९५	३५६	७१५	३२७	११९२	४९८	२७०२	११८१
२]	इयत्ता १ ते ४	४५१००	१८०४२	२५७९६	९६८२	५१७९५	२०९१७	१२२६९१	४८६४८
३]	इयत्ता ५ ते ७	१५७९७	४३३५	६३१०	१५१८	१९११५	५५९२	४१२२२	११४४५
४]	इयत्ता ८ ते १०	९९७७	१८१३	२८३६	४०५	११०२०	२३१४	२३८३३	४५३२
५]	इयत्ता ११ ते १२	२०९६	२४३	४६८	३४	२१३३	३५८	४६९७	६३५
६]	उच्च माध्यमिक नंतर [११ पी व १२ पगळून]	१३९१	११६	१९९	१९	१३४०	१५३	२९३०	२८८
एकूण :-		७५१५६	२४९१२	३६३२४	११९८५	८६५९५	२९८३२	१९८०७५	६६७२९

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे.

नांदेड जिल्ह्यातील इतर प्रकारच्या शैक्षणिक संस्था १९८६-८७ या वर्षा करिता.

अ. क्र.	संस्थाचे प्रकार	संस्था	विद्यार्थ्यांची संख्या.										एकूण शिक्षक			
			संख्या	अनुसूचित जाती		अनुसूचित जमाती		इतर मागास वर्गीय जाती		एकूण मागास वर्गीय जाती		एकूण		एकूण स्त्रिया शिक्षक.		
				४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.			
															एकूण	मुली
१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.	२१.	२२.	२३.	२४.	२५.	२६.	२७.			
१]	शिक्षण विभव पद्धती महाविद्यालय.	३	६८	९	८	—	१२४	२२	२००	३१	२२६	६५	४२६	९६	२८	४
२]	विधी महाविद्यालय.	१	१८५	२	५	—	२८०	१३	४७०	१५	१४५१	५३	१,९२१	८८	२७	१
३]	व्यक्ति महाविद्यालय.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
४]	आयुर्वेदिक महाविद्यालय	१	५६	१९	१७	४	५४	१२	१२७	३५	२१४	१२६	३४१	१६१	३४	२
५]	अभियांत्रिकी महाविद्यालय.	२	८६	४	१९	—	१०४	२	२०६	६	४८८	२९	६९४	३५	४७	३
६]	इतर [अ] तंत्रनिकेतन	२	६२	३	३३	१	८९	५	१६६	९	३५६	३०	५२२	३९	३९	—
७]	आय. टी. आय.	—	—	—	—	—	—	—	उपलब्ध नाही	—	—	—	—	—	—	—
८]	डी. एड.	१६	१४८	३०	४८	११	३२४	८७	५३०	१२८	१,२८०	३६८	१,८१०	९६	१३२	१८

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन पुणे.

- ७५१ -

तक्ता क्रमांक ८.५

नांदेड जिल्ह्यातील आर्थिक दृष्ट्या मागासलेल्यांना निळगारी भोक्त शिक्षणाची सवलत;
सन १९८६-८७ वर्गा करिता.

लाभार्थीची संख्या.

अं. क्र.	माध्यमिक	कनिष्ठ	उच्च	अभि	वैयक्तिक	इतर	इतर संख्या	एकूण	प्रत्यक्ष
	महाविद्यालये		शिक्षण	वांत्रिकी		महा			[रु. लाखांत]
		[११ वी १२ वी]	महाविद्यालये.			विद्यालये.			
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१.	४२७६१	५७३५	३३४७	—	—	२०	३८१	५२३१४	९.९९

आधारे :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

नांदेड जिल्ह्यातील प्राथमिक शिक्षणा वरील खर्च, १९८६-८७ वर्षा करिता (र. हजारत)

यंत्रणा	योजनेतर			योजनांतर्गत			एकूण		
	आवर्ती	बांधाकाम अनुदाना व्यतिरीक्त अनावर्ती खर्च	एकूण	आवर्ती	बांधाकाम अनुदाना व्यतिरीक्त अनावर्ती खर्च	एकूण	आवर्ती	बांधाकाम अनुदाना व्यतिरीक्त अनावर्ती खर्च	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१) जिल्हा परिषद	९,७५,०५५	१७,२५	९,९३,०१	२०,४२	३०,०४	५०,४६	९,९६,१८	४७,२२	१०,४३,४७
२) नगर परिषद	९,९४	१०	१०,०४	-	-	-	९,९४	१०	१०,०४
३) कटक मंडळ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
४) महानगर पालिका	-	-	-	-	-	-	-	-	-
५) बांधाकाम अनुदाना- व्यतिरीक्त इतर खर्च	-	-	-	-	-	-	-	-	-
एकूण	९,८५,७०	१७,३५	१०,०३,०५	२०,४२	३०,०४	५०,४६	१०,०६,१२	४७,३२	१०,५३,५१

आधार :- १) शिक्षणा संचालनालय, पुणे -१
२) सर्व नगर परिषद, नांदेड जिल्हा.

घोगरे/-

243- तक्ता क्रमांक ८०७

नांदेड जिल्ह्यातील व्यवसाय मार्गदर्शन (जनिष्ठ विद्यालय) व तांत्रिक शाळा (आठवी ते बारावी),
१९६-८७ या वर्षा करिता.

अ. क्र.	बाब	परीमाण	वर्ष
			१९६-८७
१	२	३	४
१)	शाळांची संख्या	संख्या	९
२)	पटावरील संख्या		
अ)	मुलगे	संख्या	६६२
ब)	मुली		
	(एकूण अ, ब)	संख्या	६६२
३)	एकूण खर्च (रुपयात)	रुपये	१०,६०,६००

टिप :- सन १९६-८७ या वर्षाची मुलगे व मुली यांची वेगवेगळी फोड उपलब्ध नाही.

आधार :- जिल्हा व्यवसाय शिक्षण व प्रशिक्षण अधिकाारी, नांदेड.

धोगरे

— १५४ — - १५४ -

तक्ता क्रमांक ८०८

नांदेड जिल्ह्यातील प्रौढ शिक्षण केंद्रे १९८७-८८ या वर्षाी करिता

अ. जिल्हा/तालुका प्रौढ शिक्षण केंद्राची संख्या

१ २ ३

जिल्हा एकूण ८८०

१) नांदेड	१७०
२) हदगाव	कांही नाही
३) किनवट	१९०
४) धोकर	कांही नाही
५) धिलोली	१८०
६) देगलूर	१२०
७) मुळोड	९०
८) धंजार	१३०

आधार :- जिल्हा प्रौढ शिक्षण अधिकारी, नांदेड

घांगरे/-

नांदेड जिल्ह्यातील शिक्षण कोस्ता प्रशासना संस्था, १९८४-८५ या वर्षा कोस्ता

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष
			१९८४-८५
१	२	३	४
१)	शिक्षण कोस्ता प्रशासना संस्थाची संख्या		
	अ) पदवी स्तर	संख्या	१
	ब) पदवी पूर्व स्तर	"	१०
	क) शाळा स्तर	"	-
२)	पटावरील संख्या		
	अ) पदवी स्तर	संख्या	१००
	ब) पदवी पूर्व स्तर	"	८८७
	क) शाळा स्तर	"	-
३)	एकूण खर्च		
	अ) पदवी स्तर	रुपय	४,८३,४४१
	ब) पदवी पूर्व स्तर	रुपय	१०,०३,१३७
	क) शाळा स्तर	"	-

आधार :- शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, पुणे

घाणे/-

- १५६ -

तक्ता क्रमांक ९०१

नादिड जिल्ह्यातील रेल्वे मार्गाची लांबी ३१ मार्च १९८८ या वर्षी अखेर

अ. रेल्वे मार्ग लंबी किलोमीटर मध्ये
क्र. ३१.३.१९८८

१ २ ३

१) बॉड गेज

१) सकेरी निरंक

२) दूहेरी निरंक

३) तिहेरी व अधिका निरंक

२) मिटर गेज २०८

३) नॅरोगेज निरंक

एकूण रेल्वे मार्ग २०८

आधार :- भारतीय आगगाडीचे वेळापत्रक

घागेरे/-

— १५० —

तक्ता क्रमांक ९.२

नांदेड जि.प्रकार व पृष्ठभागानुसार रस्त्यांची लांबी, ३१.३.८८ या वर्षा अखेर

अ. क्र.	वर्गीकरण	शिंगर नगर पालिका रस्ते (कि.मी.) नगर			
		सार्वजनिक वांधकाम व घर वांधणी.	जिल्हा परिषद.	स्कूल	पालिका हद्दीतील रस्ते.
१.	२.	३.	४.	५.	६.
<u>प्रकारा नुसार.</u>					
१]	राष्ट्रीय महामार्ग.	—	—	—	—
२]	अ] प्रमुख राज्य महामार्ग.	२८४.१३	—	२८४.१३	—
	ब] इतर राज्य महामार्ग	७१६.४०	२७०.३६	९८६.७६	—
३]	प्रमुख जिल्हा रस्ते.	४५९.४७	१, १५१.९९	१, ६११.४६	—
४]	इतर जिल्हा रस्ते.	५०.००	७२९.३६	७७९.३६	—
५]	खेड्यातील रस्ते [योजनांतर्गत]	३६९.०६	२, ६३९.१७	३, ००८.२३	—
६]	इतर [योजना अंतर्गत]	—	—	—	४३२.०९
७]	स्कूल	१, ८७९.०६	४, ७९०.८८	६, ६६९.९४	४३२.०९
<u>पृष्ठभागानुसार.</u>					
८]	सिमेंट काँक्रीट	—	—	—	१४.९७
९]	डांबरी	९१०.२४	२६६.१०	१, १७६.३४	१२२.०६
१०]	खडीचे/ पक्का रस्ता	८०४.०७	३, ७५६.४३	४, ५६०.५०	१४९.०५
११]	इतर माल वापरून केलेले.	१६४.७५	७६८.३५	९३३.१०	६३.०१
१२]	इतर.	—	—	—	८३.००
१३]	स्कूल	१, ८७९.०६	४, ७९०.८८	६, ६६९.९४	४३२.०९

टिप :- सन १९८७-८८ मधील सार्वजनिक वांधकाम मंडळ, नांदेड यांनी रस्त्यांची आकडेवारी फेर तपासणी करून सुधारीत दिली आहे.

आधार :- १] अधीक्षक अभियंता, सार्वजनिक वांधकाम मंडळ, नांदेड.
२] कार्यकारी अभियंता, जिल्हा परिषद, [सां.वा.] नांदेड.
३] नांदेड जिल्ह्यातील सर्व नगर परिषदा.

नांदेड जिल्ह्यातील आपरात असलेल्या मोटार वाहनांची संख्या
३१ मार्च १९८८ या वर्षी अखेर

अ. क्र.	बाबी	संख्या
१	२	३
१)	मोटार सायकली, स्कूटर्स, मोपेड इत्यादी	१४,०२२
२)	मोटारी जिप्स/स्टेशन वॅगन	१,०४८
३)	टॅक्सी कॅब्स	१७
४)	स्वयंपूर्वी शिक्षा	
१)	छाजगी	४७
२)	सार्वजनिक (टॅक्सी)	१९०
५)	स्टॅम कॅरेजेस	
१)	डिझेलवर चालणा-या	३३७
२)	पेट्रोलवर चालणा-या	-
३)	डिझेलवर चालणा-या कॉन्ट्रॉल कॅरेजेस	२
६)	भुल मोटारी	
अ)	छाजगी वाहने	
१)	डिझेलवर चालणा-या	१२८
२)	पेट्रोलवर चालणा-या	-
ब)	सार्वजनिक वाहने	
१)	डिझेलवर चालणा-या	१,६८६
२)	पेट्रोलवर चालणा-या	-
७)	रण वाहिका	८
८)	गाळेच्या बसेस	४
९)	छाजगी सेवा देणारी वाहने (अडदान)	३
१०)	जोड वाहने (ट्रॅलर)	५७९
११)	टॅक्सी	५९३
१२)	इतर	२
ए कु ण		१८,६६६

आध्यात :- सहाय्यक प्रादेशिक परिवहन अधिकाारी, औरंगाबाद.

नांदेड जिल्ह्यातील महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळाची (प्रवासी) वाहतूक आकडेवारी १९८७-८८ या वर्षा कीरता.

अ. क्र.	उपक्रमाचे नांव	वर्षाअखेरीस मार्गाची सख्या	मार्गाची एकूण लांबी (कि.मी.)	मार्गाची सरासरी लांबी (कि.मी.)	वर्षातील अस्तित्वात असलेल्या बस गाड्यांची सख्या	रस्त्यावर धावणा-या बस गाड्यांची दैनिक सरासरी सख्या	प्रवासांची दैनिक सरासरी (लाखात)	वाहतूकीसूळे वषांत मिळालेले उत्पन्न (रु.हजारात)	दूर प्रवाशामार्गे मिळालेले सरासरी उत्पन्न (पैशामध्ये)
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
१)	महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळ नांदेड	४९४	३४,१७९	६९.१७	३६०	३१९	२.०४	१९,०४,०७	९५५

आधार :- विभागीय नियंत्रक, महाराष्ट्र राज्य मार्ग परिवहन मंडळ, नांदेड.

घांगरे

नांदेड जिल्ह्यातील महत्वाच्या रस्त्यांपरील वाहतूक गणना डिसेंबर १९८६ या वर्जा करिता.

क्र.	गणना स्थानाचे ठिकाण	पुष्ट	रस्त्याची	जलद गती वाहने				मंद गती वाहने					
				मोटारी वस	माल	मोटार	एकूण	जनावरा	साय	इतर	एकूण		
क्र.	लांबी	जवळ पासचे	भागाचा	जिप्त	गा मो-	नायकल	कडून	कडी	[रिक्शा]				
	कि.मी.	शहर/छेडे.	प्रकार	व	डयार टार	व	ओदली	कली	[रिक्शा]				
			प्रकार	व्हन्स		स्कूटर्स	जानारी.						
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
१- राज्य महामार्ग													
नाशिक -जालना-अर्धापूर-पट्टागडम-राज्य महामार्ग क्र. ६ अ													
१.	४३५/००	बसमत जंक्शन.	डांडेरी	२४	-	-	-	-	-	-	-	-	-
२.	४७३/००	उमरी	"	२४	-	-	-	-	-	-	-	-	-
नागपूर-बोरी-अर्धापूर-तुळजापूर राज्य महामार्ग क्र. ७(अ)													
१.	२७०/२००	हदगांव	डांडेरी	२४	४०१	३५५	६३७	२४२	१६३५	२९२	३४५	५	६४२
२.	३१७/४००	अर्धापूर	"	२४	१७२	१६८	६६७	२२६	१२३३	४७	१९२	५	२४४
३.	३५२/८००	सोनखेड.	"	२२	७५	८९	३४२	२४	५३०	१६	४	-	२०
मोठे वडगांव-वीड-गेगाखेड-लोहा राज्य महामार्ग क्र. ३१													
१.	८/००	लोहा.	डांडेरी	१२	६१	७२	१०४	६१	२९८	१०२	१६५	-	२६७
देउळगांव राजा-वाशिम-पुसद-मांडवी जिल्हा सरहद्दी पर्यंत पांढरकवडा राज्यमार्ग क्र-६७.													
१.	४८/२००	माहूर.	डांडेरी	१८	१३०	२४६	६३	१४३	५८२	१२६	१७१	-	२६७
२.	११/००	पिंपळगांवफाटा	"	१८	२९	७	३८	१७	९१	८३४	२२०	-	१०५४

[पुढे चालू...]

नांदेड जिल्ह्यातील महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना डिसेंबर १९८६ या वर्षा करीत.

अ. क्र.	गणना स्थानाचे ठिकाण	पुढील रस्त्याचा भाग	रस्त्याची रुंदी	जलद गती वाहने				मंद गती वाहने					
				मोटर सायकल	माल गाडी	मोटर सायकल	स्कूट	जनावर	सायकल	इतर	स्कूट		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
१]	७/००० मोरर जंक्शन	डांडरी	१२	३६३	११५७	३०६३	८८०	१०५०	५५४	२०५४			
२]	८२/४०० किनुवट फाटा	"											
<u>नांदेड-पुर्णा तांडकळस लोहगांव बोरवड राज्य महामार्ग क्र. ७७* १०२</u>													
१]	२/६०० वाडी	डांडरी	२४	१०४	७७६	१०२६	११५७	३०६३	८८०	१०५०	५५४	२०५४	
<u>नांदेड-देगलूर [राज्य सरहद्दी पर्यन्त] राज्य महामार्ग क्र. १०४</u>													
१]	२७१/०० धोसांव [जंक्शन]	डांडरी	२४	४६७	३७२	१४०३	५८७	८२२	१२६	१४६२	२४२	१२०७	
२]	२२७/८०० नरसी फाटा	"	१८	१८४	१४१	१०४०	२५४	६१२	१५८	३५३	१५६	६६७	
३]	१२६/६०० देगलूर [नारंगलनाका]	"	-	२३२	४००	७७२	२४५	६५६	४२०	४५४	३०	२०४	
<u>नरसी/िलोली [राज्य सरहद्दी पर्यन्त] धोषनकुडे राज्य महामार्ग क्र. १०४ अ</u>													
१]	८०/८०० लोहगांव फाटा	डांडरी	१२	१६४	१०५	१०५३	१६२	१४८४	२१५	३३६	८४	६४५	
<u>मिरूर ताजवंट- मुखेड राज्य महामार्ग क्र. १०८</u>													
२]	०/१०० मुखेड [जाट]	डांडरी	१२	३३	७७	११६	४५	२७१	३७	१४०	-	१७७	

नांदेड जिल्ह्यातील महत्वाच्या रस्त्यावरील वाहतूक गणना डिसेंबर १९८६ या वर्षा करिता.

अ. क्र.	गणना स्थानकाचे ठिकाण	पृष्ठ भागाचा प्रकार	रस्त्याची रुंदी फूट	जलद गती वाहने					मंद गती वाहने				
				मोटारी वसूचिप्लव/व्हन्स	वस गाड्या	मो टारी	मोटार सायकल व स्कूटर्स	एकूण	जनावरा कडून आलेली जाणारी	सायकली	इतर [रिक्शा]	एकूण	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
<u>रेणापूर - उदगीर देगलूर राज्य महामार्ग क्र. १०८ अ.</u>													
१.	२५/००	मुकुमवाड	डांडरी	१२	५६	४०	१३६	८४	३१६	१८४	२४५	७७	५०६
२.	०/००	देगलूर नाका	"	१२	२१९	१२०	३१९	२४०	८९८	९१	१३८८	७	१४८६
<u>मुखेड - नरती - भोजर - हदगांव राज्य महामार्ग क्र. ११२</u>													
१.	०/००	नरती	डांडरी	१२	७८	१२३	५१४	८६	८०१	१२४	३७९	२८	५३१
<u>कंधार - जांठ - उदगीर रस्ता.</u>													
१	०/०	फुलवाल	डांडरी	२४	३६	१४	४९	४१	१४०	९७	६७	—	१६४
<u>लोहा-कंधार-मुखेड-खानापूर-नारंगल-सांगरोली-क्ली रस्ता.</u>													
१/	०/०	खानापूर	डांडरी	१२	८१	३२	२२९	७२	४१४	३१०	२०७	१	६१८
<u>नांदेड-उस्मानाबाद-कवडा मुकुमवाड-राज्य सरहद्दी पर्यंतचा रस्ता.</u>													
१	२०/०	दारहाळी	खडी.	१२	९	२८	१४२	६१	२४०	१४३	१५०	—	२९३

आधार :- संशोधन अधिकारी, [सांख्यिकी] वांधकाम विभाग, मुंबई.

नांदेड जिल्ह्यातील पोस्ट, तारघारे व दूरध्वनी सेवा, रेडीओ व दूरदर्शन संच यांची आकडेवारी १९८७-८८ या वर्षा कीर्ता :

अ. क्र.	पोस्टाची संख्या	तारघारांची संख्या	पत्र पेट्यांची संख्या	पोस्ट खात्यांची संख्या	दूरध्वनीची संख्या	पोस्टाची सुविधा असलेल्या गावांची संख्या	ग्रामीण रेडीओ विभागात बसवलेल्या संचांची संख्या	शासनाने वापर केलेल्या दूरदर्शन संचाची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९
१)	४१५	२७	१,२२२	७४	३,६२०	४०२	निरंक	११३

आधार :- १) अधीक्षक, डाक व तारघार, नांदेड.

२) दूर संचार जिल्हा अभियंता, नांदेड.

३) तांत्रिक सहाय्यक, उप विभागीय कार्यालय, ग्रामीण ध्वनीक्षोपण, नांदेड.

घोषणे

— १६४ —
तक्ता क्रमांक १०.१

नांदेड जिल्ह्यातील स्थानिक संस्थांचे उत्पन्न व खर्च १९८७-८८ करीता [रमये लाखांत]

अ. क्र.	ग्रामपंचायत				जिल्हा परिषद			नगर पालिका		
	संख्या.	समाविष्ट असलेल्या खेड्यांची संख्या:	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	संख्या	एकूण उत्पन्न	एकूण खर्च	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	
१]	१, १४५	१, १४५	१, २५.२२	१, १०.९३	२७, ९९.००	२८, १६.७२	१२	७, ९०.७५	७, ८४.६८	

आधार : १] जिल्हा परिषद, नांदेड.

२] नांदेड जिल्ह्यातील सर्व नगर पालिका.

नांदेड जिल्ह्यातील ग्राम पंचायतींचे उत्पन्न व खर्च १९८७-८८ या वर्षा करीता. [रुपये हजारात]

अ. क्र.	पंचायत समिती	ग्राम पंचायत व गट ग्राम पंचायतीची संख्या	उत्पन्न.								
			सहाय्यक अनुदान शासकीय	अनुदान इतर	अंश देणगी दान	कर	शुल्क	इतर	एकूण		
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	
जिल्हा देरीज			१,१४५	१४,९४	२६,९६	२४	४,४५	५४,१८	३६	२३,७९	१,२५,२२
पंचायत समिती:											
१]	नांदेड.	१५१	२७	२,९९	१	१,२०	१०,५६	०१	२,०८	१७,३२	
२]	हदगांव	१६०	२,६१	२,७९	८	४४	६,४८	—	३,२३	१५,६४	
३]	किनवट	१३७	१,५६	१,६२	७	६६	३,५०	१८	४,४९	१२,०७	
४]	भोकर.	११३	३७	२,९४	२	३२	४,१७	३	३,१६	१४,०१	
५]	जिलोली	१८९	१,३९	३,२८	६	४९	९,२६	—	७,७९	२२,२७	
६]	देगलूर	८५	६९	२,७२	—	३	४,९०	—	८६	०,२३	
७]	मुखेड.	११३	२,८२	५,१७	—	३७	४,०७	—	१,०३	१३,५९	
८]	कंधार.	१९७	५,२३	५,४५	—	९४	८,२४	१७	१,१५	०१,१७	

(४१.१०)

अ. क्र.	पंचायत समिती	खर्च								
		आरोग्य सेवा.	सांख्यिक बांधकाम	सांसाजिक आणि नैतिक पुध्दी	प्रशासन	समाज कल्याण	पशु धनाचे संवर्धन	जमिन महसुली देखरेख	इतर	एकूण स्तंभ [१२ ते १९]
१.	२.	१३.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	२०.
	जिल्हा डेरीज.	२५,१८	४१,२७	६,५५	३२,०४	३,५०	१,२३	—	४५	१,१०,९३
	पंचायत समिती:									
१]	नादिड.	२,९९	७,२६	५६	४,८०	१३	४	—	३	१५,८९
२]	हदगांव	१,८५	६,१९	१,२२	३,२९	२,२०	२१	—	७	१५,०४
३]	किनवट	१,७६	३,१४	४८	२,७९	१८	—	—	—	८,३५
४]	भोकर.	२,५०	५,५५	५९	३,३६	५५	१०	—	—	१२,६५
५]	चिलोली.	४,०९	७,९६	१,४४	५,३४	१९	५४	—	—	१९,६७
६]	देगलूर.	१,४७	३,१४	६५	३,१२	—	४	—	—	८,४७
७]	मुखे.	३,६८	३,७०	६८	२,४६	२५	७	—	३४	११,१९
८]	कंधार.	६,८४	५,०३	९२	६,१८	—	६	—	—	१९,७३

टिप :- आकडे पूर्णांकित केल्याने देरजा जुळणार नाहीत.

आधार :- उप मुख्य कार्यकारी अधिकारी, [ग्राम पंचायत]

जिल्हा परिषद, नादिड.

नादिह जिल्हा परिषदेचे वायवार उत्पन्न व खर्च १९८६-८७,
१९८७-८८ आणि १९८८-८९ या वर्षा करीता [स्मये हजारात]

अ. क्र.	लेखा शिर्ष	प्रत्यक्ष १९८६-८७	सुधारीत १९८७-८८	अंदाज १९८८-८९
१.	२.	३.	४.	५.

जमा.

१] स्वनिर्मित उत्पन्न.

अ] स्थानिक उपकर मुद्रांक शुल्कासह.	८५, ४५	६३, ३०	६८, ८५
ब] शिक्षण.	१०, ६०	११, ७०	११, ०४
क] कृषि.	४, ५६	२, ४२	४, ३५
ड] ईमारती व दळणवळण	२४, ३७	८, २६	१०, ११
ई] इतर.	२७, ०३	२५, ४६	२३, ९७

एकूण :- १, ५२, ०१ १, ११, १४ १, १८, ३२

२] शासकिय अनुदाने.

अ] सधेतूर अनुदान.	१६, २८, ८०	१८, २९, ८१	१८, ३७, २७
ब] आस्थापना अनुदान.	२, ८९, २२	३, ५८, ३९	३, ७०, ९६
क] योजनांतर्गत योजनेसाठी अनुदान	३, ५५, ४३	४, ९१, ६४	३, ८८, ९४
ड] इतर.	१३, ६८	१६, ३२	७, २८
इ] वजा[-] भागील व्यर्त जादा दिलेल्या अनुदानाची वसुली.	₹##३	₹##६ [-]	८, ३०

एकूण शासकिय अनुदाने. २२, ८७, १३ २६, ८७, ८६ २५, ९४, ४५

३] कर्जे.

अ] कर्जे व अग्रिम.	१, ०८, ०२	१, ४१, ६८	३, १०
ब] ठेपी व अग्रिम	४, ३८, ७०	२, ९२, ६५	२, ०१, ०६
क] वित्त प्रेजा.	१६, ५४, ९२	१८, ४७, ७०	२०, ००, ००
ड] इतर	—	—	—

एकूण अ ते ड २२, ०१, ६४ २२, ८२, ०३ २२, ०४, १६

आरंभीची गिल्लक. १, १६, २१ १, २४, २४ ७, ६२

एकंदर एकूण जमा. ४७, ५६, ९९ ५२, ०५, २७ ४९, २४, ५५

[पुढे चालू.]

तक्ता क्रमांक १०.३ [पुढे चालू]

	१	२	३	४	५
अ] सामान्य प्रशासन.	३, ०२, ६४	३, ५३, ४७	३, ६०, ९५		
ब] शिक्षण.	१३, ४६, १२	१४, २१, ७४	१६, १६, ४९		
क] वैद्यकीय.	२, ६८, ९४	१, २५, ५८	१, २६, ९३		
ड] कृषि.	१४, २८	१०, ५१	१३, १७		
फ] पशु संवर्धन.	५८, ०९	८४, २३	८८, २१		
ज] इमारती व दळणवळण.	२, ५७, ५५	३, ९५, ८३	२, २८, ६७		
झ] समाज कल्याण.	८३, १२	८५, ८५	९०, ८९		
म] सिंचन.	५८, ०१	१, २८, ५९	७८, ५४		
य] इतर.	७१, ३६	७०, ८५	४७, ५७		
एकूण [अ ते य]	२४, ६०, ११	२८, १६, ७२	२७, २०, १२		

	१	२	३	४	५
अ] कर्जे व अग्रिम.	४०, २५	१, ०४, ५४	३, १०		
ब] ठेवी व अग्रिम.	४, ७७, ४७	२, ९१, ८९	२, ०१, ०६		
क] रिवलत प्रेड्या.	१६, ५४, ९२	१८, ४७, ७०	२०, ००, ००		
एकूण [अ ते क]	२१, ७६, ६४	२२, ४४, १३	२२, ०४, १६		
अखेरची शिल्लक :-	१, २४, २४	१, ४४, ४२	२७		
एकंदर एकूण [अर्ध + अखेरची शिल्लक :-	४७, ५६, ९९	५२, ०५, २७	४९, २४, ५५		

आधार :- मुख्य लेखा-व धित्त अधिकारी, जि. प. नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील नगर पालीकाचे उत्पन्न व खर्च १९८७-८८ वर्षा करिता. [रुपये हजारत.]

अ. क्र. नगर पालीकाचे नांवे.		उत्पन्न.								
		अनुदान व वर्गणी.		नगर पालीकाचे दर व कर			नगर पालीकाच्या मालमते प्राप्त मिळिलेला महसूल.		इतर	एकूण
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
		शासकीय	इतर	जकात	घरे व जमीन या वरील कर	इतर कर	एकूण [५+६+७]	मिळिलेला महसूल		
	जिल्हा एकूण	१९९२७	६१०	३०११४	६१८२	८५४१	४४८३७	३४५९	१०२४२	७९०७५
	नगर पालीका:									
१]	नांदेड.	११७९२	—	२२८७८	४८४३	६०५६	३३७७७	२६६२	८५३४	५६७६५
२]	सुदखेड.	४१६	—	२६७	१०२	२५९	६२८	२१६	६०	१३२०
३]	हदगांव.	४८२	—	५०३	७७	१३७	७१७	५४	—	१२५३
४]	किनवट.	५१८	—	६८६	१४०	२५७	१०८३	२०७	४४५	२२५३
५]	उभरी.	४९६	—	३३९	३७	११३	४८२	२७	१०	१०३२
६]	मिलोली.	७६६	—	२९७	१४१	९४	५३२	६४	२५५	१६१७
७]	धर्माबाद.	११३३	६१०	९५८	२३२	२७२	१४६२	५३	३१६	३५७४
८]	कोंडलवाडी.	४३१	—	२८०	५२	१४३	४७५	१२	१०	९२८
९]	देगलूर.	१७०८	—	२०४०	७०	३५५	२४६५	१००	४११	४६८४
१०]	सुखेड.	९८९	—	९८१	९२	४०८	१४८९	२५	—	२४९५
११]	कंधार.	११९६	—	८६१	३६४	३७४	१५९९	३९	२०१	३०३५
१२]	लोहा.	—	—	२४	३२	७३	१२९	—	—	१२९

[पुढे चालू]

अ. क्र.	नगर पालिकाचे नांव.	खर्च.							
		सामान्य प्रशासन.	कर प्रसूती.	सार्वजनिक सुरक्षा.	सार्वजनिक आरोग्य व सोयी.	सार्वजनिक बांधकामे.	शिक्षण.	इतर.	एकूण.
१.	२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	१८.	१९.	
जिल्हा एकूण		४७०८	८४९७	२७९९	३२३३६	११७६५	२६६१	१५७०२	७८४६८
नगर पालिका.									
१]	नांदेड.	२८०३	४६६२	२०८५	२४८९६	१०२२३	१८०८	१०२१८	५६६९५
२]	मुदखेड.	१५४	१४८	८६	५६६	—	५६	१७६	११८८
३]	हदगांव.	१२२	३४६	४७	५४९	९१	२७	३२	१२१४
४]	किनवट.	२४७	४४३	७०	७१५	५	२३	७४७	२२५०
५]	उमरा.	१३०	९७	२५	३१३	५८	१२	१४३	७७८
६]	लिलोली.	१९५	३२९	२६	१५६	१०८	१८४	७३४	१६३२
७]	धर्मावाट.	२२४	५२५	१००	१२६२	४५	६३	११२१	३३४०
८]	कोंडलवाडी.	१०५	२४५	३६	२८६	३०८	२	४४	९२६
९]	देगलूर.	२७०	९६९	१४३	१९३५	३५९	३२९	१०१५	५०२०
१०]	मुखेड.	२२६	३६४	१०३	६१४	५२५	७२	५९१	२४९५
११]	कंधार.	२१२	४६५	७२	१००७	४६३	८२	८८१	२८६२
१२]	लोहा.	२०	४	६	३५	—	३	—	६८

आधार :- नांदेड जिल्ह्यातील सर्व नगर पालिका.

नांदेड जिल्ह्यातील नगर परिषद क्षेत्रातील इमारतीची वापरानुसार संख्या व त्यापैकी निवासितर उपयोग असणा-या इमारती अंश त्थांच्या भागांमध्ये घालणा-या उद्योग / व्यवसाय संबंधी माहिती १९८३-८४ वर्षा करिता.

अ. तपशील	नगर परिषद.													
	नांदेड	सुदखेड	हदगांव	किनवट	उमरी	विलोली	कोंडल	धर्मा	देगलूर	सुखेड	कंधार	जिल्हा		
क्र.	१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
इमारतीच्या वापरा नुसार संख्या.														
१] निवासी.	१७,४५६	१,७४६	१,२८५	२,१९६	८८३	९७८	२,०२९	२,४९०	२,७२७	२,०७०	१,५६२	३५,४२२		
२] निवासितर.	२,९४१	३९०	१८४	४५२	१८४	२५९	३५०	४५८	६३१	३९५	७३२	६,९७६		
३] मिश्र.	२,११७	५३	४०	९२	१२२	१६२	१०७	२९९	२३५	१३८	६२	३,४३४		
४] एकूण.	२२,५१४	२,१८९	१,५०९	२,७४०	१,१८९	१,३९९	२,४८६	३,२४७	२,६९३	२,६०३	२,३५६	४५,८३२		

निवासितर इमारतीमध्ये घालणारे महत्वाचे उद्योग व्यवसाय.

१] पिठाची नगरगी	१३३	८	६	१४	६	१०	१५	११	२०	१८	१७	२५८
२] देकरा.	३४	१	१	—	—	—	—	—	४	—	—	४०
३] चफाचा कारखाना	७	—	१	—	—	१	—	१	१	—	१	१२
४] शिवण काम.	३४०	१४	११	१३	८	१५	१७	१०	३५	११	३४	५०८
५] धोंगड्या तयार करणे	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
६] हुरड काम.	१६	१	२	७	१	१०	११	१४	४	४	४	७४
७] प्रिंटींग प्रेस, टुक घाईडिंग, बेरोक्त सेटर टायपिंग करणे.	७५	१	२	३	—	१	—	१	४	४	२	९३

२८ याक

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
८]	शासन व धुलाई पावडर कारखाना	३	—	—	—	२	—	—	—	—	—	—	५
९]	टर्मिनल टिकेट किंवा दगडी जाती दुकान	७	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	७
१०]	लेथ ज्ञान.	३	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	३
११]	गोनार ज्ञान.	४८	२	३	६	४	३	३	८	११	१०	१०	१०८
१२]	गेंडा विक्री.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
१३]	डॅम्परी.	६६	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	६६
१४]	पानपट्टी दुकान	२४६	२२	१९	३२	२१	२५	२५	५२	३०	३३	३०	५३५
१५]	धान्य व किराया दुकान.	८९५	४५	३८	७४	४६	३०	४३	८६	११८	९९	८९	१,५६३
१६]	दाख्ये दुकान.	३८	७	२	६	३	३	२	१०	६	४	३	८४
१७]	फळे व भाजीपाला दुकान.	३४	८	८	६	४	१०	८	२१	१४	४	१६	१३१
१८]	गण्ड दुकान.	२५३	१३	१६	३१	२७	१४	२०	३५	५२	३२	४४	५३७
१९]	जनरल स्टोअर्स [कटलरी दुकान]	१८७	७	१०	१७	८	६	९	१८	२५	६	१२	३०५
२०]	अौषधी दुकान.	६४	२	७	६	४	३	३	४	८	४	१०	११५
२१]	पेट्रोल पंप.	५	—	—	—	—	—	—	२	१	—	—	८
२२]	जुले व हार तसेच इतर सामान विक्री	२१	—	—	—	—	—	१	—	२	—	२	२६
२३]	मोटारी व मोटार साधकली विक्री.	२	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	२
२४]	हॉटेल व लॉज.	४०७	२४	१९	४७	२५	२३	२६	५३	८९	३९	५६	८०८
२५]	पस्तीगृह.	६	१	२	२	२	२	२	२	२	४	७	३२

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.
२६]	गोदाव.	१५८	२८	१७	१२	१०	८	३६	१५	२	३७	७	३२०
२७]	सावकली व गैसवत्या भाड्याने देणे	१२८	७	५	९	४	१०	५	६	१६	४	३	१९७
२८]	वैद्यकीय सेवा.	१८	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	१८
२९]	गुरांचा दवाखाना.	१	२	१	२	१	२	१	१	२	२	१	१६
३०]	दवाखाना.	१८५	८	८	१९	११	७	९	१३	२२	११	१२	३०५
३१]	सीनेमा, नाट्यगृह वगैरे.	१०	१	१	३	१	१	१	२	२	१	२	२५
३२]	वाचनालय, व्यायाम शाळा, इतर खाांची केंद्र [वेन्ड पार्टी वगैरे]	३६	३	३	३	१	४	१	५	८	४	५	७१
३३]	फोटो स्टूडीओ.	१४	—	१	३	—	२	—	३	४	४	२	३३
३४]	मलून.	८९	७	६	८	८	६	५	८	१७	६	१३	१७३
३५]	लॉन्डी.	९२	३	५	५	६	५	४	६	१०	३	५	१४४
३६]	इलेक्ट्रीक ग्रिडन.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
३७]	एकूण :-	३,६२१	२१५	१२४	३२८	२०३	२०१	२३७	३८७	५०५	३४४	३८७	६६२२

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

- १७४ -

तुलना क्रमांक ११:१

नादिह जिले ह यातील विविध विकास प्राणिषाखालील इतलिली योजना अंतर्गत
छाये १९७७-८८ या वर्षा करिता (सये हजारात)

= = = = =

अ.क्र.	विकास प्राणिष	छाये
१	२	३

(अ) सामान्य योजना

१) कृषि व सलंज सेवा	१,०८,३४
२) ग्रामीण विकास	११,०३,६६
३) पाट बंधनर व पूर नियंत्रण	१,४१,७७
४) विद्युत विकास	६६,५५
५) उद्योग व खानकाम	२३,१३
६) वाहतूक व दणवळण	४८,९७
७) शास्त्र, तंत्रविद्या आणि पय वरणा	-
८) सामान्य आर्थिक सेवा	-
९) सामाजिक आणि सामूहिक सेवा	५,५६,५१

एकूण सामान्य योजना २०,४८,९३

= = = = =

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी , नादिह

होगरे

नांदेड जिल्ह्यातील घोळने खालील महत्वाच्या भौतिक साध्दे
१९८७-८८ चा वर्णन करीता.

क्र.	विकास शिर्ष	विकासातील उपशिर्ष	घाट	परिमाण	भौतिक साध्दे.
१.	२.	३.	४.	५.	६.
अ) नागान्द	१] पिक संवर्धन.	१] शिवांतीक व अल्पसुधारक शेतक-यांसाठी मिनीकट.	संख्या.	१४, २२८	
	१] कृषि व संलग्न सेवा	२] रोप संरक्षण गोहोम	हेक्टर.	९७५	
		अ] मिडनाशी.	हेक्टर.	१, ९९८	
		ब] खोड बागी.	हेक्टर.		
		३] अल्पसुधारकांना कोरड्याहू जमिनीत निविष्ठासंच पुरविणे.	संख्या.	२६, ४०	
	२] पशु संवर्धन.	४] विद्यमान पशु वैद्यकीय संस्थांना औषधी पुरविणे	संख्या.	६९	
		५] संकरीत कालवडी जोपासण्यासाठी सहाय्य.	संख्या.	६००	
	३] दुग्ध व्यवसाय	६] दुग्ध उत्पादक व्यवसाय विकासासाठी सहाय्य.	संख्या.	४६	
	४] मत्स्य व्यवसाय	७] मत्स्य विज्ञान उत्पादन	संख्या [लाखात]	२८	
	५] वन.	८] औद्योगिक व व्यापारी उपयोगासाठी लागणा-या वन झाडांच्या लागवडी खाली आणलेले वन.	हेक्टर.	१९	
	६] सहकार.	९] लहान शेतक-यांना व्याजा करीता अर्थ सहाय्य.	सभासद संख्या.	१०	
		१०] भागास वर्गीय व नववोध्द घाता व्याजा करीता अर्थ सहाय्य.	"	४	
		११] जा दिवारी/अ. जा/नव वोध्द घाता सहकारी साखर कारखान्यांचे भाग खरेदीसाठी अर्थ सहाय्यक	सभासद संख्या.	२	
२] ग्रामीण विकास.	७] स्कास्मीक गाामीण विकास कार्यक्रम.	१२] लाभार्थी.	संख्या.	२३	
	८] राष्ट्रीय गाामीण रोजगार कार्यक्रम	१३] रोजगार निर्मिती [अनुष्य दिवस]	संख्या [लाखात]		
३] पाटबंधारे व पुर नियंत्रण.	९] लघु पाटबंधारे	१४] लघु पाटबंधारे योजना [स्था. न.]	हेक्टर.		
		१५] अयशस्वी विहीरींना अनुदान	संख्या		

२.	३.	४.	५.
ज्ञानाजिक व सामुहिक सेवा	१०] सामान्य शिक्षण.	१६] ९ ते १४ वयोगटातील मुलांसाठी आकृती वंध बाह्य शिक्षक कार्यक्रम.	केंद्र संख्या २१
		१७] प्राथमिक शाळातून पुस्तक पेट्या उघडणे.	संच संख्या. ४२५५८
	११] क्रिडा आणि युवक कल्याण.	१८] ग्रामीण क्रिडा केंद्र स्थापना करणे.	संख्या. ९
	१२] तांत्रिक शिक्षण.	१९] अधिक २ स्तरावर व्यवसाय शिक्षण.	व्यवसाय शिक्षण संस्था. ७५
	१३] आरोग्यसेवा.	२०] प्रा. आ. केंद्रे/आ. केंद्रे/ग्रामीण रुग्णालयांचे बांधकामाचा अनुभव.	संख्या. ६९ [प्रगती पथावर]
	१४] पाणी पुरवठा व स्वच्छता.	२१] नळाने पाणी पुरवठा योजना [खास उपाय].	संख्या १८
		२२] जि. एम. डी. रु. चा नलिका विहीरी खणण्याचा कार्यक्रम.	संख्या ६९
		२३] विहीरी बांधणे [साध्या उपाय].	संख्या १०
	१५] गृहनिर्माण.	२४] ग्रामीण क्षेत्रातील भूमीहीन मजुरांना घरे बांधण्यासाठी जमगा देणे व घरे बांधणे.	घरकुले संख्या. ३४५
	१६] भागास वगी. ये कल्याण.	२५] अनुसूचित जाती करीता पंपसेचे संविणे.	संख्या १०
		२६] हरीजन वस्तुबांधी सुधारणा.	गावांची संख्या. ४
	१७] कामगार व कामगार कल्याण.	२७] संजय गांधी स्वावलंबन योजना.	लाभार्थी संख्या. ४९
आदिवासी उप-योजना	१] पिक संवर्धन.	१] दारिद्र्य रोक्या वर आणण्यासाठी उसाच्या लागवडीचा संभावना करून आदिवासींना सहाय्य देण्याची योजना. लाभार्थी.	संख्या २३३
कृषि व संलग्न सेवा.	२] पशु संवर्धन.	२] विद्यमान पशु वैजकीय संस्थांना आधी पुरविले.	संस्था संख्या ८
	३] दुग्ध व्यवसाय.	३] दुग्ध उत्पादनासाठी दुग्ध व्यवसाय संस्था/संघ यांना अर्थ सहाय्य.	संख्या. ७

[पुढे चालू]

१.	२.	३.	४.	५.
८] आदिवासी उपयोजना	४] मत्स्य व्यवसाय	४] अवरुद्ध पाण्यातील मत्स्य संवर्धन मत्स्य विज्ञान पुरवठा	संख्या [लाखात]	१६.
१] कृषि व संलग्न सेवा	५] वृक्ष	५] औद्योगिक व्यापारी उपयोगासाठी लागणाऱ्या वन झाडांच्या जातीच्या लागवडीची योजना.	हेक्टर.	१२
२] ग्रामीण विकास.	६] सहकार.	६] शेअर्स खरेदीसाठी ७ वर्ष मुदतीची निव्व्याजी कर्ज [जनजाती क्षेत्रातील]	संख्या.	५०
३] विद्युत विकास	७] एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम.	७] लाभार्थी.	संख्या.	५३
४] उद्योग व खाणखाने.	८] सामान्य विकास.	८] शेती पंप.	संख्या.	४७
५] सामाजिक व सामूहिक सेवा	९] आदिवासी सहकारी मूल शिरणीचे भाग खरेदीसाठी अर्ध सहाय्य.	९] लाभार्थी.	संख्या.	५०
	१०] सामान्य शिक्षण.	१०] प्राथमिक शाळेत गालवाड्या सुरु करणे.	संख्या.	११
		११] ६ ते १४ वर्षयोगळातील मुलांसाठी सांस्कृतिक व तांत्रिक शिक्षण कार्यक्रम प्रशिक्षण केंद्र.	संख्या.	२०
		१२] प्राथमिक शाळेतून पुस्तक घुड्या उघडणे.	संख्या.	१३२५
		१३] आदिवासी विद्यार्थ्यांना शिबिर घेऊन.	संख्या.	१५
	११] पाणी पुरवठा व स्वच्छता.	१४] नळाने पाणी पुरवठा [ग्रामीण]	संख्या	१०
		१५] विहीरी बांधणे [साधे उपाय]	"	३
		१६] जि. एम. डि. ए. नलीकां विहीरी खणण्याचा कार्यक्रम.	"	४३
	१२] माहिती व प्रसिध्दी.	१७] जनजाती क्षेत्रात प्रकल्प / प्रसिध्दी कक्षा उघडणे [सांस्कृतिक कार्यक्रम]	"	१६
	१३] मागास वर्गीयांचे कल्याण	१८] अनुसूचित जाती करीता पंपसंच व विनविणे.	पंपसंच संख्या.	२०
		१९] मागास वर्गीयां सहकारी गृह निर्माण मंडळास वितीय सहाय्य	संस्था संख्या	६१
	१४] कामगार व कामगार कल्याण.	२०] आदिवासी क्षेत्रात प्रशिक्षण व माणव्येन केंद्राची स्थापना.	प्रशिक्षण संस्था	५९
		२१] संजय गांधी स्वावलंबीन योजना	लाभार्थी संख्या.	४०५

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील रोजगार हनी योजना सन १९८७-८८ या वर्षासाठी [सध्या हजारतः]

अ. क्र.	तालुका	कामाचा प्रकार	निधीजित कामाची संख्या.	अंजूर केलेल्या कामाची संख्या.	सुरु केलेल्या कामाची संख्या.	पुरा केलेल्या कामाची संख्या.	मध्येच बंद पडलेल्या कामाची संख्या.	कामासाठी केलेली तरतूद.	कामावर झालेला एकूण खर्च.	रोजगार निर्माती [अनुष्ठापित]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१]	नांदेड.	१] सिंचन	१६८	३३१	१३०	१०७	९६	२,९३,०९	१,९४,८१	२३,१५,७३१
२]	हदगांव.	२]								
३]	बिनवट	३] नाक्यनिक कामे.	२१४	३७४	१२७	२६२	३६९	२,२९,०८	२,११,०९	१४,४७,९२९
४]	भीकर.									
५]	मिलोली	४] कृषि	६१७	३३४	३०३	३६	४६	१,९३,८२	१,६०,७१	१६,०७३७१
६]	दोंगलूर.									
७]	मुळे.	५] वनीकरण	२४	२४	२४	—	—	२९,२१	१७,२६	१,४२,१९०
८]	उंधार.									
जिल्हा एकूण -			१,०२३	१,०६३	५८४	४०५	५११	६,६५,२०	५,८३,७९	५५,११,२२१

टिप - तालुका निहाय माहिती नसल्यामुळे जिल्ह्याचे आकडे दिलेले आहेत.

आधार - उच्च जिल्हाधिकारी, रोजगार हनी योजना, नांदेड.

— १७९ —

तज्ञता क्रमांक. ११.४

नांदेड जिल्ह्यातील रोजगार हनी योजने खाली घेतलेली कामे,
त्या वरील रोजगार खर्च १९८७-८८ या वर्षा करीता.

अ. क्र.	महिना.	खर्च [स्मरे लाखात]		अनुष्य दिवस	रोजगार हनी योजने खालील कामाची संख्या.
		प्रत्यक्ष	संचित		
१.	२.	३.	४.	५.	६.
१]	एप्रिल १९८७	५३.८४	५३.८४	८,४०,९६६	५१०
२]	मे- १९८७	११७.५९	१७१.४३	९,८३,१६५	६८९
३]	जून १९८७	१४८.८४	३२०.२७	११,८०,०१८	७०२
४]	जुलै १९८७	७८.८५	३९९.१२	४,७६,१४८	६०३
५]	ऑगस्ट १९८७	७८.१६	४६७.२८	४,६०,३१३	४७२
६]	सप्टेंबर १९८७	५६.८१	५२४.०९	२,५४,१५६	३१५
७]	ऑक्टोबर १९८७	३८.११	५६२.२०	२,२०,१९३	२६१
८]	नोव्हेंबर- १९८७-	४७.३२	६०२.५२	१,७१,२०४	३२३
९]	डिसेंबर-१९८७	५३.५८	६५६.१०	१,२२,९७९	३३०
१०]	जानेवारी १९८८	२०.४८	६७६.५८	१,२५,०७४	२८७
११]	फेब्रुवारी १९८८	२५.८४	७०२.४२	१,३१,००४	२८९
१२]	मार्च १९८८	६८.७५	७७१.१७	२,१५,२६०	३३२
एकूण १९८७-८८		७७१.१७	—	५२,८०,४८०	५,११३

आधार :- जिल्हाधिकारी कार्यालय, नांदेड.

तक्ता क्रमांक ११. ५

नांदेड जिल्ह्यातील पिण्याच्या पाण्याच्या सोयी व टंचाई संबंधी केलेली उपाययोजना १९७७-८८ वर्षां करिता.

अ. क्र.	तालुका.	सकूण गावांची संख्या	गावांखालील वस्तींची संख्या	वारा सहिते पुरेशी पाणी उपलब्ध असलेल्या गावांची संख्या	वाराखालील वाड्या/ वस्तींची संख्या.	पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाययोजना टंकरने पुरवठा होणा-या गावांची संख्या	गावांतील वाड्या वस्तींची संख्या.	टंकरची संख्या.
१.	२.	३.	४.	५.		६.	७.	८.
१]	नांदेड.	१९६	२०	१९०	२०	१	—	१
२]	हदगांव.	१९७	७४	१७८	५२	१४	२१	१०
३]	जिनवट.	२४४	१२५	१३८	७७	१०	६	६
४]	ओकर.	१३७	६४	११०	४०	२	१४	८
५]	दिलोली.	२३३	१३	८६	५	१०	३	५
६]	देगलूर.	१०७	१६	८४	४०	२०	५	८
७]	मुखेड.	१३५	२६८	११८	१६७	१४	३०	१६
८]	कंधार.	२३२	१७८	१९२	११३	२२	४८	१७
जिल्हा सकूण		१, ४८१	७५८	१, ०९६	५१४	१००	१२८	७१

[पुढे चालू]

अ. तालुका.		पिण्याच्या पाण्याची टंचाई असलेली गावे व त्यासाठी केलेली उपाय योजना.					शेरा.
क. तालुका.		दौलगाडीने पुरवठा होणा-या			इतर साधनांनी पुरवठा होणा-या		
१.	२.	गावांची संख्या	त्या खालील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या	दौल गाडीची संख्या.	गावांची संख्या.	गावांतील वाड्या/ वस्त्यांची संख्या.	साधन.
१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	
१]	नांदेड.	—	—	—	१३	—	विहीरी.
२]	हदगांव.	—	—	—	५	१	—
३]	किनवट.	३	४	१६	२३	३८	—
४]	भोकर.	—	१	२	१८	९	विहीरी.
५]	दिलोली.	—	—	—	२२४	१३	—
६]	देगलूर.	—	—	—	१८	५	—
७]	मुळेह.	३	३	३	७१	७१	—
८]	कंधार.	—	२	१	१	—	—
जिल्हा एकूण :-		६	१०	२२	४४३	१३७	

आधार :- कार्यकारी अभियंता, तद्यु पाटबंधारे विभाग, जि. प. नांदेड.

342

तक्ता क्रमांक ११. ६.

नांदेड जिल्ह्यातील अधिक उत्पादन देणा-या संकरीत व सुधारीत पिकांच्या जाती व त्या खालील तालुक्यांच्या असागारे सर्व साधारण क्षेत्र १९८७-८८ या वर्गा करीता.

अ. तालुका.	अधिक उत्पादन देणारी पिके		संकरीत पिके		सुधारीत पिके.	
	पिकाचे नांव	क्षेत्र [हेक्टर]	पिकाचे नांव	क्षेत्र [हेक्टर]	पिकाचे नांव	क्षेत्र [हेक्टर]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१] नांदेड.	१] साळ.	५, ४००	१] ख. ज्वार.	२०, ७००	—	—
	२] गहू	७, ५००	२] बाजरी.	—	—	—
			३] मका.	१३५	—	—
			४] रब्बी ज्वार.	३, ५७०	—	—
२] हदगांव.	१] साळ.	४, ६००	१] ख. ज्वार.	३४, ६८०	—	—
	२] गहू.	३, ०००	२] बाजरी.	—	—	—
			३] मका.	२४	—	—
३] जिनपट.	१] साळ.	४, ०००	१] ख. ज्वार.	२०, ८१०	—	—
	२] गहू.	१, ०००	२] बाजरी.	—	—	—
			३] मका.	५८	—	—
			४] रब्बी ज्वार.	—	—	—
४] भोकर.	१] साळ.	४, ९६०	१] ख. ज्वार.	१९, ४००	—	—
	२] गहू.	१, ८००	२] बाजरी.	—	—	—
			३] मका.	—	—	—
			४] रब्बी ज्वार.	—	—	—

[पूढे चालू];

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
५]	दिलोली.	१] साळ. २] गहू.	७,२०० ९,६००	१] ख. ज्वार. २] वाजरी. ३] मका. ४] रब्बी ज्वार.	२०,२०० — २० —	—	—
६]	देगलूर.	१] साळ. २] गहू.	२,००० ८००	१] ख. ज्वार. २] वाजरी. ३] मका. ४] रब्बी ज्वार.	१०,७७६ — ३० —	—	—
७]	सुखेड.	१] साळ. २] गहू.	२,५०० १,५००	१] ख. ज्वार. २] वाजरी. ३] मका. ४] रब्बी ज्वार.	१६,६९७ — १६ —	—	—
८]	कंधार.	१] साळ. २] गहू.	४,३०० २,६०० २,६००	१] ख. ज्वार. २] वाजरी. ३] मका. ४] रब्बी ज्वार.	३६,६१५ — १० —	—	—
जिल्हा एकूण.		१] साळ. २] गहू.	३४,९०० १९,०००	१] ख. ज्वार. २] वाजरी. ३] मका. ४] रब्बी ज्वार.	१,८१,४२८ — ४२३ ३,५७०	—	—

आधार :- कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड.

तक्ता क्रमांक ११.७

नांदेड जिल्ह्यातील रासायनिक खताचे वाटप [मॅ. टनात] सन १९८७-८८ चा वर्षा करीता.

अ. क्र.	तालुका.	रासायनिक खताचे वाटप [मॅ. टनात]		
१.	२.	निदर्शीत संस्था कडून	खाजगी संस्था कडून	एकूण.
१.	२.	३.	४.	५.
१.	नांदेड.	३, २२८	७, ५३३	१०, ७६१
२.	हदगांच.	१, ६२५	३, ७९२	५, ४१७
३.	किनवट.	१, ९९५	२, ७२०	३, ९८५
४.	भोजर.	१, ०७१	२, ४९९	३, ५७०
५.	धिलेली.	३, ७७९	६, ४८६	१०, २६५
६.	देगलूर.	१, ६६६	३, ८८९	५, ५५५
७.	सुखेड.	१, १६३	२, ७१६	३, ८७९
८.	कंधार.	२, १९६	५, १२४	७, ३२०
जिल्हा एकूण :-		१४, ९२३	३४, ८२९	४९, ७५२

आधार :- कृषि विकास अधिकारी, जिल्हा परिषद, नांदेड.

१८१ - तास्ता क्रमांक ११.८

नांदेड जिल्ह्यातील साखर कारखाने वर्ष १९८७-८८ वर्गा करिता.

अ. क्र.	तालुका.	साखर कारखान्याचे नांव	सहकारी खाजगी	गळीत क्षमता [मे. टन] प्रतिदिन.	प्रत्यक्ष झालेले गाळण [मे. टन]	साखरेचे उत्पादन [मे. टन]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.
१]	पिलोली.	गोदावरी मनार सहकारी साखर कारखाना लि. शंकर नगर.	सहकारी.	१, २५०	२, १०, ३४०	२, ०७, ८५०
२]	कंधार.	कलंदर सहकारी साखर कारखाना लि. कलंदर.	सहकारी.	१, २५०	१०, ४७, २१	१८, ८०, १५०
३]	शंकर.	शंकर सहकारी साखर कारखाना लि. पाधालवाडा.	सहकारी.	१, २५०	—	—

टिप :- १९८७-८८ मध्ये शंकर नगर साखर कारखाना उभारणीचे काम चालू होते.

आधार :- १] प्रादेशिक उप संचालक [साखर], नांदेड.
२] जिल्ह्यातील साखर कारखाने.

तालिका क्रमांक ११.९

नांदेड जिल्हातील दुग्ध संस्थांची तालुकावार माहिती सन १९८७-८८ वा वर्षा करिता.

अ. क्र.	तालुका.	दुग्ध संस्थांची संख्या	सभासदांची संख्या	गोळा केलेले एकूण दुग्ध [१००० लिटर]	सरासरी प्रती दिन	शीत गृहांची संख्या.	शीतगृहांची क्षमता [हजार लिटर]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.
१]	नांदेड.	५५	३,०८६	५,९८	१,६३५	१	१,००
२]	हदगांव.	२४	९४७	८०	२१९	—	—
३]	किनवट.	४९	३,१०५	२,५८	७०५	१	४
४]	भोकर.	४०	१,९५३	२,५९	६०६	१	४
५]	बिलोली.	६२	३,३४५	५,६३	१,५३७	१	१०
६]	देगलूर.	५८	३,४९८	१६,३१	५,४५७	१	४
७]	क्षेमबूर. मुखेड	७१	३,२१३	४,२७	१,१६७	—	—
८]	कंधार.	९०	४,९१९	१२,७९	३,४९३	१	४
जिल्हा एकूण :-		४४९	२४,०६६	५०,९५	१३,९१९	६	१,२६

आधार :- सहाय्यक निबंधक सहकारी संस्था [दुग्ध], नांदेड.

9260

तक्ता क्रमांक ११.१०

अवर्षा प्रवण कार्यक्रमांची प्रगती दर्शविणारा तक्ता

नांदेड जिल्ह्यातील या कार्यक्रमांतर्गत निवडलेल्या तालुक्याची संख्या.

- १] केंद्रीय पुरस्कृत
- २] राज्य पुरस्कृत
- ३] एकूण

वर्ष १९८७-८८.

अ. क्र.	विकास शिर्ष	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रु. लाखांत]	झालेला खर्च [रु. लाखांत]	खर्चाची टक्केवारी	भौतिक साध्याचा तपशिल बाब	लक्ष्य	साध्य	साध्याची टक्केवारी	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	
१]	एकात्मिक ग्रामीण विकास यंत्रणा.	१, २९. ७७	१, २९. ०२	९९	लाभार्थी	संख्या.	६, २००	६, ७४१	१०९
२]	राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम.	१, ३९, १८	१, ४८. ०१	१०६	मनुष्य दवस निर्माती. लाखांत.		४. ४७	९. २०	११७

आधार :- जिल्हा ग्रामीण विकास यंत्रणा, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील एकात्मिक आदिवासी विकास कार्यक्रमांची प्रगती, त्यावरील

तरतूद व वर्ष १९८७-८८ कार्यक्रमाखाली असणा-या १] तालुक्यांची संख्या = १

२] गावांची संख्या = १५२

३] एकूण लोकसंख्या = १, ९८, ९९८

[१९८१ जनगणनेप्रमाणे]

४] अनुसूचित जातीची = ३६, २१५

लोकसंख्या [१९८१]

[रु. हजारात]

अ. क्र.	शीर्षक	माठी मिळालेली तरतूद	मध्ये झालेला खर्च	टक्केवारी
१.	२.	३.	४.	५.
अ.	१] कृषि व संलग्न सेवा.	१९, ३६	१८. ७४	९६. ७९
	२] ग्रामीण विकास.	८०, ९५	८३, ४९	१०३. ०१
	३] पनट बंधारे व पूर नियंत्रण.	५४, ५०	५६, ४५	१०३. ५७
	४] विद्युत विकास.	१३, ५०	१३, ५०	१००. ००
	५] उद्योग व खाणकाम.	१०, ०५	१०, ०५	१००. ००
	६] वाहतूक व दळण वळण.	५, ८३	५, ८८	१००. ६५
	७] शिक्षण, क्रीडा, कला व संस्कृती.	२, ७६	२, ९२	१०५. ७९
	८] आरोग्य सेवा.	१९, ९९	१९, ९२	१००. ००
	९] पाणी पुरवठा, गृहनिर्माण व नगरविकास	७०, ५१	७०, ५१	१००. ००
	१०] माहिती व प्रसिध्दी.	०, ६०	०, ६६	१६०. ००
	११] मागासवर्ग कल्याण.	१६, ९३	१६, ४४	९७. १६
	१२] कामगार व कामगार कल्याण.	६, ०५	६, ०८	१००. ४९
	१३] समाज कल्याण व प्रोत्साहन.	०, १५	०, १५	१००. ००
	एकूण :-	३, ०१, १७	३, ०५, ०६	१०१. २९
ब.	गाडा. योजने खालील.	४, ०२	३, ९८	९९. ००
क.	न्यूक्लीअस बजेट.	९, ५०	९, ४७	९९. ६८

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

- १८९ -

तक्ता क्रमांक ११.१२

नांदेड जिल्ह्यातील वित्त कलमी कार्यक्रम १९८७-८८ या वर्षा करिता.

कलम क्रमांक.	बाब	परिमाण	उद्दिष्ट	साध्य
१.	२.	३.	४.	५.
१.	<u>ग्रामीण दारिद्र्याचा विरुद्ध संघर्ष.</u>			
	अ] एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम.	लाभधारकाची संख्या.	६,३००	६,७४१
	ब] राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम.	लांबि मनुष्य दिन.	७,८४	९,०७
	क] ग्रामीण भूसिहीन रोजगार हमी.	"	११,३४	५,९०२
	ड] लघु उद्योग स्थापन करणे.	संख्या.	१९९	२८८
५	<u>जमीन सुधारणा.</u>			
	अ] अतिरीक्त जमीनीचे पाटप	एकर.	२७७	१४९,१०
	ब] एकूण लाभधारक.	संख्या.	५६	४८
७.	<u>पिण्यासाठी स्वच्छ पाणी</u>			
	अ] खेड्यांना पिण्याचे पाणी पुरवणे.	खेड्याची संख्या.	३१६	२१७
८.	<u>संवासाठी आरोग्य.</u>			
	अ] उप केंद्राची स्थापना.	खेड्याची संख्या.	५	—
	ब] मुलांची रोग प्रतिकार शक्ती वाढविणे.	संख्या.	४५,३००	१,४०,४२१
९.	<u>दोन मुले हे परिमाण.</u>			
	अ] कुटूंब नियोजन शस्त्रक्रिया.	संख्या.	२४,१६५	११,७१७
११.	<u>अनुसूचित जाती/जमातींना सहाय्य.</u>			
	अ] अनुसूचित जातीच्या कुटूंबांना सहाय्य.	संख्या.	४,०१६	५,३७४
	ब] अनुसूचित जमातीच्या कुटूंबांना सहाय्य.	संख्या.	४,३०२	३,७०६
१४	<u>सर्व सामान्य साठी गृहनिर्माण</u>			
	अ] धरासाठी जागा देणे.	संख्या.	१,१९४	१,१९४
	ब] घर बांधणीसाठी अर्थ सहाय्य.	"	१,१९४	३५९
	क] इंदिरा आवास योजना.	"	४४४	३५१
	ड] आर्थिक दृष्ट्या दुर्बल घटकासाठी घर बांधणे.	"	२,०१६	२,०१६
१५.	<u>गलिच्छ वस्ती सुधारणा.</u>	लोकसंख्या	८००	१०००
१६.	<u>वनीकरणसाठी झाडे लावणे.</u>	संख्या[लाखात]	८२.८९	६०.३०६
१९.	<u>ग्रामीण विज पुरवठा.</u>			
	अ] पंप संचाचे विद्युतीकरण.	संख्या.	२,१००	३,१३८
	ब] सुधारीत चुली.	"	१,८८४	१,९६८
	क] बाँयोगॅस संच वसविणे.	"	१,६००	१,६००

आधार :- जिल्हा नियोजन अधिकारी, नांदेड.

78

तकता क्रमांक ११.१३

नांदेड जिल्ह्यातील विशेष घटक योजना १९८७-८८ या वर्षा करीता.

अ. क्र.	क्षेत्र [सेक्टर]	उपलब्ध झालेली आर्थिक तरतूद [रुपये लाखांत]	झालेला खर्च [रुपये लाखांत]	खर्चाची टक्केवारी.
१.	२.	३.	४.	५.
१]	कृषि व संलग्न सेवा.	२८.३१९	२९.९८८	१०५.८९
२]	ग्रामीण विकासा करीता विशेष कार्यक्रम.	२२.७८०	४९.२१०	२१६.०२
३]	पाटबंधारे व पूर नियंत्रण.	—	—	—
४]	विद्युत विकासा.	१५.०००	१५.३५०	१०२.३३
५]	उद्योग.	१.५२७	१.५२५	९९.८६
६]	वाहतूक व दळणवळण.	२.५००	३.९१०	१५६.४०
७]	सामाजिक व सामुहिक सेवा.	९१.४७२	८९.४५९	९८.००
८]	विशेष केंद्रीय सहाय्य.	३३.९६०	३९.३११	११५.४६
एकूण :-		१९५.५५८	२३८.६५३	११६.९२

आधार :- जिल्हा समाज कल्याण अधिकारी, नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील निवडक शेती मालाच्या सरासरी किंमत १९८७-८८ या वर्षा करीता [प्रति क्विंटल मुल्य स्वयामध्ये]

मालाचे वर्णन.	प्रकार	जाने	फेब्रु	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टे	ऑक्टो	नोव्हें	डिसें.	वर्षाची सरासरी.
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
गहू	बंसी	२४३	२४४	२४२	२४३	२३८	२४४	२३४	२३९	२६०	२४४	२६९	२७१	२४७
	लाल	२७३	२६२	२५४	२५९	२५५	२४९	२६१	२६६	२५७	२५९	२८९	३१०	२६६
	पानगहू	—	२५७	२४०	२६०	२१०	—	—	२३१	—	—	—	—	२४०
ज्वारी	पांढरी.	२०६	२०४	२०४	२१०	२०६	२०१	१७५	१९९	२१४	२०१	२३१	२३१	२०७
	संक्रांत	१५५	१५७	१५४	१५१	१५७	१६२	१६५	१५६	१५२	१३३	१२९	१२७	१५०
	पिवळी	१६२	१६२	१५८	१५६	१६४	१६६	१७१	१६३	१७८	१३३	१३३	१३०	१५७
बाजरी	संक्रांत	१७०	१६१	१५६	१६०	१६२	१५८	१५६	१६५	१५०	१५१	१५७	१५५	१५८
	लोकल.	१७२	१६५	१५२	१४९	१५४	१५८	१५७	१६३	१४०	१६५	१७५	१७५	१६०
मका.	लोकल	१९०	१९०	१८८	१९५	२००	१९०	१७७	१७५	१७५	१८५	१७०	१६५	१८३
तूर.	लोकल.	५२१	५४३	५५५	५८९	५९६	६१४	६८८	६६४	६१९	६३८	६९१	७४९	६२२
चना	लोकल	३२७	३५४	३५८	३६४	३८०	३५६	३५६	३९४	४०६	४१२	४६१	३९४	३८०
उडित	लोकल	४३२	४३३	४०९	४१४	४२३	४५५	४६४	४३५	४३५	४३७	४८५	४८१	४४१
मुग	हिरवा.	३८८	४१४	४३६	४६३	४३७	४५०	४६०	४२३	४०४	४३५	४६९	४९६	४३९
	चमकी	४४०	४६०	—	—	—	—	६५०	४६०	४४५	४७५	५३८	५६०	५०२
गुळ	भांवरानी	३५३	३४४	३४०	३२६	३३२	३३४	३५६	३६७	३६२	४०५	३९२	३९७	३५९

[पुढे चालू.]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.
कापूस	एच-४	५१५	५३३	४८६	—	—	—	—	—	—	—	—	—	५११
	ओएच-४६८	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
भईबुंग	लोकल	६२५	५८९	६१७	५५०	७१९	७५८	७२०	७७४	७१०	७१७	७०१	६९४	६८७
करडई	लोकल	५००	४८०	४७७	४७८	५३४	—	—	—	—	—	—	—	४९४
जवस	लोकल	—	७१२	७१२	—	७५५	—	—	—	—	—	—	—	७२६
तीरड	लोकल	८६२	८८१	९२९	९१०	९४६	८८३	९८७	९१३	९५४	१००९	१०५३	१०३८	९४६

आधार :- नांदेड जिल्ह्यातील सर्व कृषि उत्पन्न बाजार समित्या.

जिल्हा नाईड मुख्यालयाच्या ठिकाणचे महत्वाच्या वस्तूच्या सरासरी किरकोळ किंमत १९८७ या वर्षा करीता [मुल्य ०.०० रुपयांत].

अ. क्र.	मालाचे वर्णन	गुणवता व प्रकार विषयी थोडक्यात विवरण.	परिमाण	मासिक सरासरी किरकोळ किंमत.												
				जाने	फेब्रु	मार्च	एप्रिल	मे	जून	जुलै	ऑगस्ट	सप्टेंबर	ऑक्टोबर	नोव्हेंबर	डिसेंबर	वर्षाची सरासरी.
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.
१]	तांदुळ उत्तम	चंपाकली	किलो	४.५०	४.५०	४.५०	४.५०	४.७०	५.००	५.००	५.८१	६.००	६.००	६.००	६.००	५.२०
२]	तांदुळ उत्तम	हंसा.	"	३.७०	३.७०	३.७०	३.७०	३.७०	३.७०	३.७२	३.८०	४.००	४.००	३.८९	३.७५	३.७८
३]	तांदुळ उत्तम	लुघार्ड	"	४.१६	४.४०	४.४०	४.४०	४.४०	४.४०	४.५४	४.४३	४.२५	४.२५	४.४४	४.५०	४.३५
४]	गहू खवम	शरवती	"	३.०८	३.०२	३.००	३.१०	३.१५	३.९०	३.०	३.८०	३.००	३.००	३.०८	३.१०	३.००
५]	गहू जाडा	लाल	"	२.८४	२.८०	२.८०	२.८०	२.८०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.६२
६]	गहू आटा	लोकल	"	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
७]	ज्वारी सफेद	टाळकी	"	३.२०	३.१५	३.००	३.२०	३.८०	३.८०	३.०	३.८०	३.७५	३.८०	३.८०	३.८०	३.८८
८]	ज्वारी पिवडी	लोकल	"	१.९४	२.००	१.९७	१.९०	१.९०	१.९०	१.९०	१.९३	१.९०	१.९०	१.९०	१.९०	१.९२
९]	बाजरी जाडी	लोकल	"	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.००	२.१५	२.२०	२.२०	२.००	२.००	२.४०	२.०७
१०]	हरभरा [अखा]	लोकल	"	४.००	४.००	४.००	४.२०	४.४०	४.४०	४.४०	४.५०	४.४१	४.६१	४.७०	४.८०	४.३७
११]	हरभरा दाळ	लोकल	"	४.८०	४.८०	४.८०	५.४५	५.३०	५.१७	५.२	५.५०	५.६५	५.५८	५.८५	५.८२	५.३३
१२]	तुरदाळ	लोकल	"	७.७०	८.०७	८.१२	८.७५	९.९०	९.५०	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	११.००	१२.००	९.५८
१३]	उडीद दाळ	लोकल	"	७.००	७.००	७.००	७.०७	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.५०	८.००	७.१२
१४]	मुगदाळ	लोकल	"	५.४०	६.३७	६.५०	६.७५	७.००	७.००	७.००	७.००	६.७५	६.७०	७.००	७.१२	६.७१
१५]	मसूरदाळ	लोकल	"	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.००	६.१०	६.५०	६.५०	६.३७	६.४५	६.५०	६.१९

[पुढे चालू]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.
<u>साखर व गुळ</u>																
१६]	साखर डि. ग्रेड	किलो.	६.५०	६.००	६.२०	६.०५	६.४८	६.३७	६.३२	६.३८	६.२०	६.३०	६.३०	६.३३	६.३३	६.३८
१७]	गुळ लोकल	"	४.५०	४.२२	४.००	४.००	४.००	४.५०	४.६०	५.००	४.७५	४.७०	५.३८	५.००	४.५५	४.५५
<u>तेल व खनिजे</u>																
१८]	सुईमुगाचे तेल	लोकल किलो	४.६०	२०.६२	२१.००	२२.००	२४.००	२५.२५	२६.८०	२७.३८	२५.००	२५.३८	२६.२५	२५.५०	२४.१४	२४.१४
१९]	पामतेल	स्व. धा. दु.	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
२०]	वनस्पतीतेल	सनफ्लावर	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
२१]	दुध शुध्द	लोकल लिटर	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००	५.००
<u>मांस मासे व मसाले</u>																
२२]	मांस	घाचे किलो	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००	२४.००
२३]	मासे मरळ	"	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००	२०.००
२४]	अंडी गावरानी	डझन	७.००	७.१५	७.०५	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००	७.००
२५]	मसाल्याचे पदार्थ															
२५]	मीठ पांढरा	किलो	०.५०	०.५०	०.५०	०.५०	०.५०	०.५०	०.५०	०.५०	०.५०	०.५०	०.५०	०.५०	०.५०	०.५०
२६]	हळद, पॉलीस	कांडी	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
२७]	सुकी मिरची	लोकल	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
<u>भाजीपाला</u>																
२८]	बटाटे	लोकल	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
२९]	क्रांटे	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"

	१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.
<u>पडे.</u>																	
३०] केडी. लोकल डडम.			३.००	३.००	३.००	३.००	३.२०	३.५०	३.३०	३.००	२.७५	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.९३	
<u>पेय.</u>																	
३१] चहा बुक बॉन्ड. किलो			४.४०	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.००	४२.७८
३२] कॉफी बॉन्ड -			३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३०.००	३२.००	३२.२५	३०.२७	
<u>जडण, विज, दिवाबती</u>																	
३३] राकिल चावीछाप लिटर			२.३५	२.३५	२.३५	२.३५	२.३५	२.३६	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.४०	२.३७
३४] कोळसा लोकल ४० किलो			८४.००	८४.००	८४.००	८४.००	८४.००	८४.००	८४.००	८४.००	८४.००	८४.००	८४.००	८४.००	८४.००	८४.००	८४.००
३५] काडीपेट्टी चावळे छाप ५० काडया पाकेट			०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५	०.२५
३६] लाकूड धावडा ४० किलो			२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	२८.००	३३.३०	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	३२.००	२९.५०
<u>कपडे.</u>																	
३७] धोतर [आठमिटर] असली हिरा जोडी			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
३८] साडी ४ ३/४ मी] मेघदूत. १ नग			६३.००	६३.००	६३.००	६३.००	६३.००	६३.००	६३.००	६३.००	६३.००	६३.००	६३.००	६३.००	५८.००	५८.००	६१.९१
३९] कोटींग [७१ सेंमी.] इमप्रेस मिल.			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
४०] ब्लॉउज पीस [६५ सें. मी.] सनड्राय.			—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
४१] मर्सींग काकतेल मीटर			१०.५०	१०.५०	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.००	१०.५८

तक्ता क्रमांक १२२ [पुढे चालू]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.	१२.	१३.	१४.	१५.	१६.	१७.	
भांडी.																	
४२]	पितळी	शु	किलो.	६०.००	६०.००	६०.००	६०.००	६०.००	६०.००	६०.००	६०.००	६०.००	६०.००	६०.००	६१.२५	६०.१०	
वापरातील संकीर्ण वस्तु.																	
४३]	धुम्याचा साबन	१	नग	७.२०	७.६५	७.८०	७.८०	७.८०	७.८०	७.८०	७.८०	७.८०	७.८०	७.८२	९.५०	८.००	७.९८
				५०१ बार.													
४४]	अंगाचा साबन	१	नग	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	३.५०	४.१८	४.४०	४.५०	४.५६	४.७५	३.९०
				हमाम													
४५]	पान आकडा	१	नग	३.००	३.००	३.२५	४.००	४.००	४.००	३.६०	३.००	२.७५	२.५०	२.५०	२.५०	३.१७	
				१००													
४६]	सुपारी	१	किलो	३३.६०	३३.५०	३४.००	३४.००	३२.४०	३०.५०	३१.६०	३०.५०	३७.००	३६.००	३५.५०	३५.००	३०.३०	
				मंगलूरी													
४७]	तंबाखू	१	लोकल	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	१८.००	
				-													
वापरातील संकीर्ण वस्तु.																	
४८]	सिगारेट	१	नग	२.८४	२.००	२.१२	३.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०	२.५०
				बरकली १०सग पाकेट													
४९]	विडी	२	नग	०.८०	०.८०	०.८०	०.८०	०.९०	०.९०	०.९०	०.९०	०.९०	०.९०	०.९०	०.९०	०.९०	०.८६
				कैलाकाली													
५०]	केशतेल	१	बाटल	९.५०	९.५०	९.५०	९.५०	९.५०	९.५०	९.५०	९.५०	९.५०	९.५०	९.५०	९.५०	९.५०	
				गोदसेन													
५१]	मुद्रणासाठी कागद	१	किलो	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
				बेलापूर													

टिप :- वरील वस्तुंच्या किंमती जिल्ह्यांच्या ठिकाणच्या ठरावीक दुकानातून गोळा केलेल्या आहेत व प्रत्येक वस्तुंच्या किरकोळ किंमतीची सरासरी पुर्णतः प्रतीनिधीत्व दर्शविणारी नसली तरी ही माहिती त्या वस्तुंच्या किंमतीतील बदलांच्या कल दर्शविण्यासाठी उपयुक्त ठरू शकेल.

आधार - जिल्हा सांख्यिकी अधिकारी, नांदेड.

नाटिड केंद्रातील कामगारांचे ग्राहक किंमतीचे निर्देशांक १९८७-८८ या वर्षा करिता [पायाभूत वर्ष १९६१=१००]

अ. क्र	महिना	वर्ष	अन्न	पानसुपारी तंबाखू इ.	इंधन व दिवाबती	घरे	कापड, बिछाना व पादत्राणे	संकीर्ण	सर्व साधारण निर्देशांक.	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	
१]	एप्रिल	१९८७	७५०	उ. ना.	९३१	३८६	६८१	६३३	७१७	
२]	मे	१९८७	७६५	"	९३१	३८६	६८१	६३३	७२६	
३]	जून	"	७७२	"	९३१	३८६	६८३	६६४	७३६	
४]	जुलै	"	७८७	"	९३१	३८६	६८३	६६४	७४५	
५]	ऑगस्ट	"	८०८	"	९३१	३८६	६८३	६७७	७६०	
६]	सप्टेंबर	"	७९६	"	९३१	३८६	६९६	६८२	७५४	
७]	ऑक्टोबर	"	७८७	"	९३१	३८६	७००	६८०	७४९	
८]	नोव्हेंबर	"	७९७	"	९३१	३८६	७०२	६८२	७५६	
९]	डिसेंबर	"	८१५	"	९३१	३८६	७०२	६८८	७६८	
१०]	जानेवारी	१९८८	८३८	"	९३१	३८६	७०५	६८९	७८३	
११]	फेब्रुवारी	"	८२१	"	९३१	३८६	७०५	६८९	७७२	
१२]	मार्च	"	८४४	"	९३१	३८६	८०९	६८९	७८७	
सकूण :-			१९८७-८८	७९८	"	९३१	३८६	६९४	६७३	७५४

आधार :- कामगार आयुक्त यांचे कार्यालय, मुंबई - २३.

टिप - उ. ना = उपलब्ध नाही.

- 984 -

तक्ता क्रमांक १३.१

नांदेड जिल्ह्यातील पोलीस दलाची एकूण संख्या १९४७-८८ या वर्षा करीता.

अ. क्र.	बाब.	संख्या.
१]	<u>पोलीस दलांची संख्या.</u>	
	अ] पोलीस उपमहानिरीक्षक [वर्ग-१]	—
	ब] अधीक्षक.	२
	क] सहाय्यक अधीक्षक.	—
	ड] उप अधीक्षक.	४
	इ] निरीक्षक.	१५
	ई] उप निरीक्षक.	७०
	प] जमादार	६८
	फ] हवालदार	३९२
	म] शिपाई	१,१८४
	<u>एकूण पोलीस दलाची संख्या.</u>	<u>१,७३५</u>
२]	पोलीस ठाणे.	३०
३]	आउट पोस्ट.	२२
४]	सब पोस्ट	३
५]	लॉक - अटस	४७
६]	पोलीस ठाणे, आउट पोस्ट व सब पोस्ट आद्रीची सोय असलेली गांव व शहरे.	४९
७]	पोलीस दलाचा एकूण खर्च [रु. लाखांत]	३, ५५. ६३

आधार :- जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जिल्हा नांदेड.

नांदेड जिल्ह्यातील गुन्हा संबंधी आकडेवारी सन १९८७ या वर्षा करिता.

अ. क्र.	गुन्ह्याचे प्रकार	प्रकरणांची संख्या	चौकशी चालू असलेली प्रकरणे	मागिल वर्षाची कोर्टात चालू असलेली प्रकरणे	न्यायालयात चौकशी करण्यासाठी प्रविष्ट केलेली प्रकरणे	न्यायालयी न काढून टाकलेली शिक्षा दिलेली व कामीन दिल्यासह निकाजात काढलेली प्रकरणे	निद्रोष म्हणून सोडलेली प्रकरणे	दोषी असलेली प्रकरणे	वर्षाच्या शेवटी न्यायालयातील प्रलंबीत प्रकरणे
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
१]	दखलपात्र गुन्ह्यात मदत करणे.	—	—	—	—	—	—	—	—
२]	दखल पात्र गुन्ह्या बाबत कर भरणे.	—	—	—	—	—	—	—	—
३]	सार्वजनिक शांतता, सुरक्षितता व न्याय या बाबतचे गुन्हे.	१, ६६१	३४	३६३	१, ९७३	१, ३२५	३२३	४५१	२३७
४]	व्यक्ति विषयक गंभीर गुन्हे	२, ०६८	१९५	१, १७९	२, २४०	१, २६१	१४९	६८१	१, ३२८
५]	व्यक्ति आणि मालमत्ता विषयक किंवा फक्त मालमत्ता विषयक गंभीर गुन्हे.	४२८	९१	४२१	७०२	३८१	५१	२९१	४००
६]	व्यक्ती विषयक किरकोळ गुन्हे.	२९४	७	३५७	३०३	२६४	४८	१५१	१९७

तकत्ता क्रमांक १३.२. [पूढे ढालू]

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.
७] मालमत्ता विषयेक किरकोड गुन्हे.	९२१	५७	८४८	८५३	४५२	७०	२९५	८८४	
८] वर न नोंदवेल्ले इंडियन पिनलकोड खालील इतरगुन्हे.	३३८	२८	१७५	३९३	१०७	१४	९१	३५६	
स्कूण [१ ते ८]	६, ११०	४१३	३, ३४३	६, ४६४	३, ७९०	६५५	१, ९६०	३, ४०२	
९] वर नमूद न केलेले इतर गुन्हे									
अ] विशेष किंवा स्थानिक कायद्या खालील दखल पात्र गुन्हे.	२, २५४	१, २६३	१, ३८६	२, ०७२	१, ६४९	५११	१, १३६	१६२	
ब] बी. सच. ओ. आर. १९४७ या कायद्या खालील गुन्हे.	—	—	—	—	—	—	—	—	
स्कूण [१ ते ९]	८, ३६४	१, ६७५	४, ७२९	८, ५३६	५, ४३९	१, १६६	३, ०९६	३, ५६४	

आधार :- जिल्हा पोलीस अधीक्षक, जिल्हा नांदेड.

-209-

तुलना क्रं. १३:३

नांदेड जिल्ह्यातील तरंगात दाखल केलेले गुन्हेगार १९८७-८८ या वर्षा कीर्ती.

अ. क्रं.	बाब	१९८७-८८		
		पुरष	स्त्रिया	सकूण
१	२	३	४	५
१)	रेल्वे अधिनियम	६०	-	६०
२)	मुंबई पोलीस अधिनियम	३४५	१६	३६१
३)	मुंबई दारुबंदी अधिनियम	१५०	१०	१६०
४)	क्रिमीनल प्रोसिजर कोड अधिनियम	-	-	-
५)	घार फोडी आणि चोरी	६७	-	६७
६)	छाटे दस्तऐवज व पसवणूक	२	-	२
७)	छान	४६	२	४८
८)	डाका व दरोडे	-	-	-
९)	हत्ती व हत्तापत करणे	-	-	-
१०)	फूस लावून पळवणे व बलात्कार	९	-	९
११)	लष्करी गुन्हे	-	-	-
१२)	इतर गुन्हे	५०	-	५०
सकूण		७२९	२८	७५७

आधार :- अधिकाक नांदेड जिल्हा कारागृह, नांदेड.

दागेरे

नांदेड जिल्ह्यातील दाखल झालेल्या गुन्हेगारोंचे वयोगटाबसारे व शैक्षणिक पात्रतेबसारे वर्गीकरण १९८७-८८ या वर्षा करिता.

=====				
अ. क्र.	बाब	१९८७-८८		
		धरणा	स्ट्रिया	एकूण
१	२	३	४	५

१)	१८ वर्षां खालील			
१.१	अभिाक्षित	-	-	-
१.२	अभिाक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
१.३	वाचता व लिहीता येणारे	-	-	-
२)	१८ ते २२ वर्षां			
२.१	अभिाक्षित	४६	७	५३
२.२	अभिाक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
२.३	वाचता व लिहीता येणारे	५७	२	५९
३)	२२ ते ३० वर्षां			
३.१	अभिाक्षित	४४	२	४६
३.२	अभिाक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
३.३	वाचता व लिहीता येणारे	३६	४	४०
४)	३१ ते ४० वर्षां			
४.१	अभिाक्षित	१४१	२	१४३
४.२	अभिाक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
४.३	वाचता व लिहीता येणारे	१५२	३	१५५
५)	४१ ते ६० वर्षां			
५.१	अभिाक्षित	६७	१	६८
५.२	अभिाक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
५.३	वाचता व लिहीता येणारे	१०९	२	१११
६)	६१ वर्षां वरील			
६.१	अभिाक्षित	३१	३	३४
६.२	अभिाक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
६.३	वाचता व लिहीता येणारे	४६	२	४८
७)	एकूण			
७.१	अभिाक्षित	३२९	१५	३४४
७.२	अभिाक्षित फक्त वाचता येणारे	-	-	-
७.३	वाचता व लिहीता येणारे	४००	१३	४१३
=====				

आधार :- अधिकांक नांदेड जिल्हा कारागृह, नांदेड.

घोषणे

- 208 -

तक्ता क्रमांक १४.१

नांदेड जिल्ह्यातील बँक कार्यालय, वर्गीकृत बँका यांची संख्या त्यांच्या ठेवी व कर्जे ३१.१२.१९८८ अखेर

अ. क्र.	जिल्हा/तालुका	बँकांची कार्यालय असलेली गावे व ग्रहणे.	खाली येत असलेली लोक संख्या.	वर्गीकृत बँका [संख्या]	बँकांची कार्यालय [संख्या]	वर्गीकृत बँकांच्या ठेवी [लाख रुपये]	वर्गीकृत बँकांच्या आगोऊ रक्कमा [लाख रुपये]	सहकारी बँका [संख्या]
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.
	जिल्हा डेरगिज. तालुका.	१२४	१७, ४९, ३३४	१६	५६	१४००३.	१४१६७	१२०
१]	नांदेड.	१४	३, ८८, ००२	१६	२४			३१
२]	हदगांव.	१६	२, ०८, ४९८	३	५			१६
३]	किनवट.	१४	१, ९८, ९९९	२	५			११
४]	भोकर.	९	१, ३४, १३८	३	३			९
५]	बिलोली.	२६	२, ६६, ०९९	४	८			१८
६]	देगलूर.	१०	१, ३०, ०१०	४	४			७
७]	मुखे.	१३	१, ५७, १३४	१	२			१०
८]	कंधार.	२२	२, ६६, ५३४	५	५			२०

आधार :- मार्गदर्शी बँक अधिकारी, नांदेड.

— 204 —

तक्ता क्रमांक १४०२

नादेड जिल्ह्यातील ३१ मार्च १९८८ रोजी चालू असलेल्या संयुक्त भांडवली संस्था

रोजगारी स्थिती	भाग्याद्वारे मर्यादित केलेल्या संस्था	"हमी द्वारे आणि ना " नफा तत्वावर काम न करणा-या संघटने द्वारे मर्यादित असलेल्या संस्था	रकूण		
	सार्वजनिक खाजगी	सार्वजनिक	खाजगी		
१	२	३	४	५	६
३१ मार्च १९८८	१	३१	१	-	३३

आधार :- कंपनी व्यवहार खाते, अधोग मंत्रालय,
भारत सरकार, नवी दिल्ली.

घोगरे/-

तुक्ता क्रमांक १४-३

नांदेड जिल्ह्यातील उतरवलेल्या विमा पत्रांची संख्या व विमाची रक्कम
१९८७-८८ या वर्षी करिता.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	वर्ष
१)	धाडा	संख्या	२
२)	उतरवलेली विमा पत्रे	संख्या	४,४५८
३)	व्याप्त विमा पत्रे	संख्या	उ. ना.
४)	विमाची रक्कम	(हजार रुपयात)	१०,२६,४२

उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार = विभागीय व्यवस्थापक, भारतीय जीवन विमा
निगम, औरंगाबाद.

दालेकर

नांदेड जिल्ह्यातील चित्रापट गृहांचे विषयांचे जाळेवारी, १९८७-८८ या वर्षाची कीर्ता.

अ. क्र.	जिल्हा/तालिका	कायम स्वभावी चित्रापट गृहे संख्या	प्रत्येक ठोकासाठी असलेली आसन क्षमता	फिरती चित्रापट गृहे संख्या	प्रत्येक ठोकासाठी असलेली आसन क्षमता	वसूल केलेला करमणूक कर (रुपये)
१	२	३	४	५	६	७
	जिल्हा बेरीज	२१	१५,३०२	१२	२,७९५	७५,५६,७०४
	तालिका					
	१) नांदेड	९	८,००२	३	५७०	६१,४२,९०६
	२) हदगाव	१	६९३	४	६९०	१,१४,२५८
	३) किंवाट	१	७००	३	५९५	१,४३,८३१
	४) भांकर	१	८४०	१	३५०	१,४३,७३२
	५) बिलोली	४	२,५७५	—	—	३,४४,६८९
	६) देगलूर	२	१,४५८	—	—	५,०७,३४०
	७) मुळोड	१	७०७	—	—	८५,१६९
	८) कंधार	१	३३४	१	५९०	७४,७७९

आधार :- जिल्हा वंडाधिकारी, नांदेड.

घाणेरे

नांदेड जिल्ह्यातील गौळा केलेली अल्पबचतीची रक्कम १९७-८८ वर्षा करिता
(सपये हजाराला)

योजनेचे वर्णन	साध्य	एकूण गौळा केलेली रक्कम	काढून घेतलेली रक्कम	निव्वळ गौळा केलेली रक्कम
१	२	३	४	५
१) टपाल कार्यालय बचत बँक		२,४४,२६	२,००,७१	४३,५५
२) पुनरावर्ती ठेवी		३,३१,१४	२,१६,२०	१,०४,९४
३) सांचित पुढतीच्या ठेवी		१६,१३	८,४५	७,६८
एकूण सांचित व पुनरावर्ती ठेवी		३,३७,२७	२,२४,६५	१,१२,६२
४) सार्वजनिक भाविष्य निर्वाह निधी (पोस्ट)	१	६२	२	६०
५) स्टेट बँक ऑफ इंडिया एकूण सार्वजनिक भाविष्य निर्वाह निधी	१	१३,८४	३,६१	१०,२३
६) राष्ट्रीय बचत पत्रे २ ते ७ मालिका	१	२,२२,०४	१,४४,९८	७७,०६
७) सामाजिक सुरक्षा प्रमाणपत्रे	१	-	२१ (-)	२१
८) इतर सर्व गुनी प्रमाण पत्रे	१	-	६ (-)	६
९) इंदिरा विवाह पत्रे	१,०००	१,३१,०१	- (+)	१,३१,०१
१०) राष्ट्रीय बचत योजना (१९८७)	३६,०००	२,८२	- (+)	२,८२
११) सांचित व पुनरावर्ती गुंतवणूक	१	-	-	-
१२) सांचित व पुनरावर्ती ठेवी घेणाऱ्या	१	-	-	-
१३) सार्वजनिक भाविष्य निर्वाह निधी भारत	१	-	-	-
१४) सा.सा.नि.नि. गुंतवणूक	१	-	-	-
१५) अभिकर्त्याकडून झालेली गुंतवणूक	१	२,४४,७३	- (+)	२,४४,७३
१६) इ.पी.एफ. गुंतवणूक	१	-	-	-
एकूण		४६,०००	१२,८९,१३	७,९७,८९
				४,९१,२४

टिप :- एकूण रकमातील रक्कम अ.क्र. १५ वगळून आहे. कारण अ.क्र. १५ तील रक्कम अ.क्र. १ ते १० मध्ये आलेली आहे.

आध्यापक :- राधाय्यक संचालक, अल्पबचत योजना, नांदेड

घोषणे

नांदेड जिल्ह्यातील तांदळावार गोळा केलेला जमीन महसूल, १९८७-८८ या वर्षा करिता

(रुपये हजारात)

अ. क्र.	जिल्हा / तांदळा	चालू वर्षाची जमीन महसूलाची एकत्रित मागणी (पूर्वीच्या वर्षाची जमीन रक्कम सोडून)	एकीत्रित जमीन महसूलाची धाक बाकी (अधीकृत व अनाधीकृत)	एकीत्रित महसूलाची एकूण मागणी	सुट	निलंबित वसूली	वसूली पात्र	प्रत्यक्षा वसूली	छातेदारांची संख्या
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०.
	एकूण जिल्हा तांदळा	१४,६७	५६,४४	७१,११	-	-	७१,११	१७,३८	२,८८,०३५
१)	नांदेड	२,४०	३,९२	६,३२	-	-	६,३२	२,००	२७,७०१
२)	हदगाव	१,७५	५,४९	७,२४	-	-	७,२४	२,२०	४५,७६४
३)	किनवट	८६	२,२६	३,१२	-	-	३,१२	९१	३६,३५१
४)	भोकर	१,०८	२,७३	३,८०	-	-	३,८०	१,२७	३१,५६२
५)	बिलोली	४,११	१३,८२	१७,९३	-	-	१७,९३	६,१३	५२,१९५
६)	देगलूर	१,२६	७,६६	८,९२	-	-	८,९२	२,९२	२५,७४२
७)	सुखोड	१,१८	८,१६	९,३४	-	-	९,३४	७९	२५,३३८
८)	कंधार	२,०३	१२,४०	१४,४३	-	-	१४,४३	२,०६	४३,३८२

नोंद :- वर दिलेल्या जमीन महसूलामध्ये "सेस" समाविष्ट करण्यात आला नाही.

आधार :- जिल्हाधिकारी, कार्यालय, नांदेड.

घांगरे

नांदेड जिल्ह्यातील ताळकावार छापखाने आणि छापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे आणि नियम कालीके
(३१ मार्च १९८८ या दिवशीची)

अ. क्र.	जिल्हा/ताळका	मुद्रणा- ल्याची संख्या	दैनिके					साप्ताहिके				
			मराठी	हिन्दी	इंग्रजी	इतर	एकूण	मराठी	हिन्दी	इंग्रजी	इतर	एकूण
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०	११	१२	१३
	जिल्हा बेरीज	१०८	१३	१	-	२	१६	५५	४	-	६	६५
	ताळका											
	१) नांदेड	८६	१३	१	-	२	१६	३२	३	-	६	४८
	२) हद्दगाव	३	-	-	-	-	-	१	-	-	-	१
	३) फिनवट	२	-	-	-	-	-	१	-	-	-	१
	४) भोकर	२	-	-	-	-	-	२	-	-	-	२
	५) बिलोली	३	-	-	-	-	-	३	-	-	-	३
	६) देगलूर	४	-	-	-	-	-	४	-	-	-	४
	७) सुखोड	३	-	-	-	-	-	२	-	-	-	२
	८) कंटार	५	-	-	-	-	-	३	-	-	-	३

पदे वूल - - -

अ० जिल्हा /
क्र० तालुका

जापलेली व प्रकाशित केलेली वर्तमान पत्रे व नियम कालीके

१	२	पाक्षिके					मासिके				
		मराठी	हिन्दी	इंग्ली	ईतर	एकूण	मराठी	हिन्दी	इंग्ली	ईतर	एकूण
		१४	१५	१६	१७	१८	१९	२०	२१	२२	२३
	जिल्हा बेरोज	१	-	-	-	१	३	-	-	१	४
	तालुका										
	१) नांदेड	-	-	-	-	-	३	-	-	१	४
	२) हदगाव	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	३) किनवट	१	-	-	-	१	-	-	-	-	-
	४) भोकर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	५) बिलोली	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	६) दगलूर	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	७) सुळोड	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	८) कंधार	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

आधार :- जिल्हाधिकारी, कार्यालय, नांदेड

घांगरे

— 292 — तबसा क्रमांक १५०५

नांदेड जिल्ह्यातील स्वस्त धान्य दुकानांना पुरवलेले तांदूळ, गहू व साखार १९८७ वर्षा करिता
(आकडे "००" टनामध्ये)

जिल्हा मुख्यालय	तांदूळ		गहू			साखार			नियमित/रास्त धान्य वाटप दुकाने (संख्या)
	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण (१+२)	जिल्हा मुख्यालय	जिल्ह्यातील इतर ठिकाणे	एकूण (४+५)	जिल्हा मुख्या- लय	जिल्ह्या- तील इतर ठिकाणे	एकूण (७+८)	
१	२	३	४	५	६	७	८	९	१०
४,८	४,८	९,६	५,७	५,७	११,४	२,१	७,९	१०,०	१,५८९

आधार :- जिल्हा पुरवठा अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नांदेड

घोषरे

नांदेड जिल्ह्यातील मागणी व वसूल केलेले धान्य १९८७-८८ वर्षाी कीस्ता

(आकडे "००" टनामध्ये)

मागणी	लेव्ही						मागणीशी वसुलीची टक्केवारी	
	तांदूळ	गहू	ज्वारी	बाजरी	ईतर	एकूण		
सर्व धान्याची एकूण मागणी	१	२	३	४	५	६	७	८
नियत केले नाही	-	-	१४,२	-	-	१४,२	-	मागणी केले नाही म्हणून टक्केवारी काढता येत नाही

आधार :- जिल्हा सुखठी अधिकारी, जिल्हाधिकारी कार्यालय, नांदेड.

घाोगरे

नांदेड जिल्ह्यातील १९४४ मधील लोक सभा निवडणूक व १९८५ मधील विधान सभा निवडणूक या संबंधी आकडेवारी

अ. मतदार संघाचे नांव	सकूण मतदारांची संख्या	मतदान केलेल्या मतदारांची संख्या			सकूण मतदारांच्या संख्येपैकी झालेल्या मतदानाची टक्केवारी
		पुरुष	स्त्रिया	सकूण	
१	२	३	४	५	६
१ लोक सभा डिसेंबर, १९८४-३० नांदेड	८,२०,४६७	२,८४,३९२	२,४१,०२०	५,२५,४१२	६४.०३
सकूण	८,२०,४६७	२,८४,३९२	२,४१,०२०	५,२५,४१२	—
२ विधान सभा मार्च, १९८५	१०,५७,५२०	३,३८,५६६	२,७९,५१७	६,१८,०८३	५८.४४
सकूण	१०,५७,५२०	३,३८,५६६	२,७९,५१७	६,१८,०८३	—
विधान सभा मार्च, ८५					
१६८ - फिनवट	१,०८,०७१	३३,६८२	२८,८४९	६२,५३१	५७.८६
१६९ - हदगाव	१,२१,१५९	४४,६३४	४०,५३७	८५,१७१	७०.२९
१७० - नांदेड	१,६०,२३६	४९,९२४	४१,९०८	९१,८३२	५७.३१
१७१ - सुदखोड	१,३७,३९५	३८,८७८	२८,००५	६६,८८३	५२.५०
१७२ - भोकर	१,१७,६०९	३७,४५९	३२,७१५	७०,१७४	६१.२२
१७३ - बिलोली	१,४९,०८५	४८,५४६	४१,६८६	९०,२३२	६०.५२
१७४ - सुखोड	१,४०,११०	३९,३२०	२८,०१५	६७,३३५	४८.०५
१७५ - वंजार	१,३६,८५५	४६,१२३	३७,८०२	८३,९२५	६१.३२
सकूण विधान सभा	१०,५७,५२०	३,३८,५६६	२,७९,५१७	६,१८,०८३	५८.४४

अ. क्र.	मतदार संघाचे नांव	एकावारे मते मिळालेल्यांची संख्या						
		राष्ट्रीय काँग्रेस (अपि)	शेतकरी व कामगार पक्ष	जनता पार्टी	स्वतंत्र	राष्ट्रीय काँग्रेस (एस)	समाजवादी पक्ष	भारतीय जनता पक्ष
१	२	८	९	१०	११	१२	१३	१४
१	लोक सभा डिसेंबर १९८४-३० नांदेड	३,०६,०२६	-	-	७०,८२८	१,३४,५०२	-	-
	एकूण	३,०६,०२६	-	-	७०,८२८	१,३४,५०२	-	-
२	विधान सभा मार्च, १९८५	२,५६,७५८	५०,४६१	-	९०,५५३	१,६९,९७४	२३,७९१	१४,६६४
	एकूण	२,५६,७५८	५०,४६१	-	९०,५५३	१,६९,९७४	२३,७९१	१४,६६४
	विधान सभा मार्च, १९८५							
	१६८ - फिनवट	१८,६१३	-	-	१०,७९३	१७,३३८	१४,४७३	-
	१६९ - हदगाव	३०,८७३	-	-	६,२६९	४६,३६५	-	-
	१७० - नांदेड	२७,३९२	-	-	३१,३४८	३०,४६२	१,५२६	-
	१७१ - सुदखोड	४०,६५८	-	-	१०,०६४	-	-	१४,६६४
	१७२ - भोकर	३०,९१२	-	-	१,०६०	२८,५६९	७,७९२	-
	१७३ - बिलोली	४६,३६०	-	-	५,५७३	३६,६१३	-	-
	१७४ - सुखोड	३१,२३८	-	-	२४,२६२	१०,५९७	-	-
	१७५ - कासार	३०,७३२	५०,४६१	-	१,१८४	-	-	-
	एकूण विधान सभा	२,५६,७५८	५०,४६१	-	९०,५५३	१,६९,९७४	२३,७९१	१४,६६४

आधार :- जिल्हा निवडणूक अधिकारी, नांदेड.

दागेर

नादिह जिल्ह्यातील अधिकाऱी • प्रवासी यापेक्षाठी असलेल्या बंगल्यांची
तालिकावार यादी ३१.३.१९८८ या दिवशीची •

अ.क्र.	तालिका	बंगल्याचे नाव व पत्ता
१	२	३
१)	नादिह	१) सरकीट हाउस नादिह २) पाटबंधारे डाकबंगला नादिह ३) शासकीय विश्राम गृह वसरणी
२)	हदगांव	१) शासकीय विश्राम गृह हदगांव २) शासकीय विश्राम गृह सिसबदरा ३) शासकीय विश्राम गृह गिहमायतनगर ४) शासकीय विश्राम गृह अंबाला ५) शासकीय विश्राम गृह तामसा
३)	किनवट	१) शासकीय विश्राम गृह माहूर २) शासकीय विश्राम गृह मांडवी ३) ईन्स्पेक्शन बंगला गोकूळा ४) जिल्हा परिषद विश्राम गृह किनवट ५) वन विश्राम गृह किनवट ६) वन विश्राम गृह माहूर ७) वन विश्राम गृह राजगड ८) वन विश्राम गृह सावरी ९) वन लेबर शोड मोहापुर
४)	भोकर	१) शासकीय विश्राम गृह भोकर २) शासकीय विश्राम गृह उमरी ३) शासकीय विश्राम गृह किनी
५)	बिलोली	१) शासकीय विश्राम गृह धार्माबाद २) शासकीय विश्राम गृह नायगांव ३) पाटबंधारे डाक बंगला नायगांव ४) जिल्हा परिषद विश्राम गृह बिलोली
६)	देगलूर	१) शासकीय विश्राम गृह देगलूर २) पाटबंधारे विश्राम गृह करडखोड
७)	मुळोड	१) शासकीय विश्राम गृह मुळोड २) पाटबंधारे विश्राम गृह कुंदाळा ३) शासकीय विश्राम गृह मुकामाबाद ४) जिल्हा परिषद विश्राम गृह मुकामाबाद

=====

८) कंधार

- १) शासकीय विश्राम गृह कंधार
- २) शासकीय विश्राम गृह सोनखोड
- ३) शासकीय विश्राम गृह भालेगांव
- ४) पाटबंधारे विश्राम गृह बारू
- ५) शासकीय विश्राम गृह लोहा

=====

टिप :- नांदेड जिल्ह्यामधील एकीकृत नगर परिषद व एम.टी.डी.

सी. येथे डाक बंगला/इन्स्पेक्शन बंगला/विश्राम गृह नाहीत.

- आधार:-
- १) कार्यकारी अभियंता सार्वजनिक बांधकाम विभाग, नांदेड
 - २) कार्यकारी अभियंता, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, भोकर
 - ३) कार्यकारी अभियंता, नांदेड पाटबंधारे विभाग, नांदेड
 - ४) कार्यकारी अभियंता, मध्यम प्रकल्प विभाग, नांदेड
 - ५) कार्यकारी अभियंता, बांधकाम जिल्हा परिषद नांदेड
 - ६) विभागीय वन अधिकारी, नांदेड
 - ७) नांदेड जिल्ह्यातील सर्व नगर परिषद
 - ८) एम. टी. डी. सी.

टोपरे/-

नांदेड जिल्ह्यातील तांबुका निहाय रेल्वे स्थानकांची तांबुकावार यादी
(३०.३.१९८५ या दिवशीची)

अ. क्र.	तांबुका	रेल्वे स्थानकाचे नांव	रेल्वेचा प्रकार	रेल्वेचे क्षेत्र विभाग
१	२	३	४	५
१)	नांदेड	१) नांदेड	मिटर गेज दक्षिण	मध्येरेल्वे
		२) वानेगाव	"	"
		३) लिंबगाव	"	"
		४) मुगट	"	"
		५) मुदखोड	"	"
२)	हदगाव	१) हदगाव रोड	"	"
		२) जलगाव	"	"
		३) हिमायत नगर	"	"
३)	किमवट	१) किमवट	"	"
		२) सहस्त्राड	"	"
		३) माहिमबा	"	"
		४) धानोरा	"	"
		५) बोधारोड	"	"
		६) अंबाडी	"	"
४)	भोकर	१) भोकर	"	"
		२) शिवनगाव	"	"
		३) पेठ उमरी	"	"
		४) जांभाळी	"	"
		५) त्रिंबारी	"	"
		६) धोरबन	"	"
५)	बिसोली	१) करखोली	"	"
		२) धर्माबाद	"	"
६)	देगूर	-	-	-
७)	मुदखोड	-	-	-
८)	धार	-	-	-

आधार :- रेल्वे वेळापत्रक प्रमाणे.

घोषणे/-

नांदेड जिल्ह्याचे निवडक निर्देशांकाचे कल.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	संदिग्ध वर्ष									
			१०५०-५१	११६०-६१	१२७०-७१	१२८०-८१	८१-८२	८५-८६	१०-१६-८७	८७-८८	११-१२	
१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.		
१] क्षेत्रफळ आणि लोकसंख्या.												
[१९५१, १९६१, १९७१ आणि १९८१]												
१]	क्षेत्रफळ.	चौ. कि. मी.	१०, ३३३. ३	१०, ३३३. ३	१०, ४९२. ०	१०, ५०२	—	—	—	—	—	
२]	एकूण लोकसंख्या.	संख्या हजारात.	८, ८४	१०, ८०	१३, ९	१७, ४९	—	—	—	—	—	
३]	लोकसंख्येची घनता.	चौ. कि. मी. मागे	८५	१०४	१३३	१६६	—	—	—	—	—	
४]	एकूण कामगारांशी, शेतकरी व शेत मजूर. [दोघेमिळूनची टक्केवारी]	टक्केवारी.	उ. ना.	७७. ९९	७९. ६०	६३. ३८	—	—	—	—	—	
२] कृषि व जल सिंचन.												
१]	जंगल व्याप्त क्षेत्र	हजार हेक्टर	उ. ना.	७९	८०	८०	८०	९४	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
२]	लागवडी लायक क्षेत्र	"	उ. ना.	८, ५१	८, ३२	८, ३६	८, २६	९, ३९	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
३]	शेतीकाम करणारे एका माणसामागे लागवडी लायक क्षेत्र [१९६१, १९७१ आणि १९८१ जनगणनाप्रमाणे]	"	उ. ना.	१, ९०	२, १०	१, ५०	१, ५०	१, ७१	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
४]	लागवडी खालील एकूण क्षेत्र.	हजार हेक्टर	उ. ना.	७, ०६	७, ७५	७, ७०	७, ८४	७, ६४	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
५]	निव्वळ कसलेले क्षेत्र.	"	उ. ना.	६, ९०	७, १३	७, २८	७, ४६	७, २०	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
अ]	अन्नधान्ये, खालील क्षेत्र.	"	उ. ना.	४, ५१	४, ५०	४, ८९	४, ९४	४, ६४	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
ब]	उसा खालील क्षेत्र.	"	उ. ना.	३	—	५	७	५	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
क]	भुईमुंगाचे खालील क्षेत्र	"	उ. ना.	१८	२७	१४	९	७	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
ड]	कापूस खालील क्षेत्र.	"	उ. ना.	१, ८९	१, २६	२, ०८	२, २०	२, १७	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
६]	निव्वळ लागवडी खालील क्षेत्र एका शेती विषयी काम करणारे माणसामागे [१९६१, १९७१ आणि १९८१ जनगणनाप्रमाणे]	"	उ. ना.	१, ५३	१, ५०	१, ३०	१, २२	१, ३२	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
७]	निव्वळ लागवडी खालील क्षेत्राशी एका पेक्षा अधिक वेळा लागवडी खालील क्षेत्राची टक्केवारी.	टक्केवारी	उ. ना.	२, २६	४, ६०	५, ०९	९, ४८	६, १०	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	
८]	एकूण ओलीता खालील क्षेत्र.	हजार हेक्टर	उ. ना.	१०	२७	४०	४८	३४	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
९]	एकूण ओलीताखालील क्षेत्राची एकूण लीगवडी खाली क्षेत्राची टक्केवारी.	टक्केवारी.	उ. ना.	१. ४८	३. ६०	५. ३८	६. ५८	४. ४३	उ. ना.	उ. ना.
१०]	निव्वळ ओलीताखालील क्षेत्र	हजार हेक्टर.	उ. ना.	- ८	२६	२९	३२	२१	उ. ना.	उ. ना.
११]	बालव्याने भिजणारे क्षेत्र	"	उ. ना.	—	८	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
१२]	विहीरीने भिजणारे क्षेत्र	"	उ. ना.	७	१४	१२	१४	११	उ. ना.	उ. ना.
१३]	ईतर साध्याने भिजणारे क्षेत्र	"	उ. ना.	१	४	१७	१८	११	उ. ना.	उ. ना.
१४]	खालील प्रमाणे ओलीता खालील क्षेत्र									
	अ] अन्न धान्ये.	हजार हेक्टर.	उ. ना.	४	१४	११	२५	१५	उ. ना.	उ. ना.
	ब] उस.	"	उ. ना.	३	४	४	६	५	उ. ना.	उ. ना.
	क] मुहमिंग.	"	उ. ना.	—	—	५	१	२	उ. ना.	उ. ना.
	ड] फळे व भाजीपाला.	"	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	३	उ. ना.	उ. ना.
	इ] कापूस.	"	उ. ना.	उ. ना.	—	१	१	२	उ. ना.	उ. ना.
१५]	बंडींग काम.									
	१] बंडींग केलेले क्षेत्र.	हजार हेक्टर	उ. ना.	—	१. ३७	—	—	—	—	—
	२] बांध घातलेले क्षेत्र.	"	उ. ना.	—	—	—	—	—	—	—
	३] सुधारित बांध घातलेले क्षेत्र.	"	उ. ना.	—	—	—	—	—	—	—
१६]	कृषि विषयक अवजारे.									
	[१९६१, १९७१, १९६६, १९७२, १९७८ आणि १९८२]									
	१] नांगरे.	संख्या.	१९५६	१९६१	१९६६	१९७२	१९७८	१९८२	—	—
	अ] लाकडी.	"	८७, ३२२	८३, ४७५	७९, ७१३	७९, ३२८	८५, ३७४	९०, ६३६	—	—
	ब] लोखंडी.	"	२, ५७०	४, ४५०	३, ६२८	५, ०७०	६, १२९	४, ५०१	—	—
१७]	ओलीतासाठी तेलावर चालणारे पंप	"	२००	६३६	१, ०४७	१, ५३७	१, १७०	५९१	—	—
१८]	ओलीतासाठी विद्युत पंप.	"	६	३०	३४२	३, ६४२	७, ७१५	११, ६६६	—	—

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
४] उसाचे घरक.										
	अ]शक्ती वर चालणारे	संख्या.	२८	१०१	१५४	७२	१६३	२०७	—	—
	ब]बिलांच्या मदतीने चालणारे	—	३२६	४४५	३००	६४	११	७०	—	—
५]	पशुधन[१९५६, १९६१, १९६६, १९७२, १९७८, आणि १९८२]		१९५६	१९६१	१९६६	१९७२	१९७८	१९८२.		
	१] एकूण पशुधन.	संख्या हजारात	९, २४	१०, ००	९, ९२	९, ६०	११, १६	११, ८८	—	—
	२] तीन वर्षांवरील एका बैलजोडीमागे निव्वळ पेरलेले क्षेत्राची टक्केवारी	टक्केवारी.	६. ६२	६. ३८	६. १३	६. ९९	६. ३६	६. ३५	—	—
	३] एकूण कोंबड्या.	संख्या हजारात	९६	१, ६०	८७	१, ४५	२, ४८	२, ८३	—	—
६] कारखाने सेवा.										
	१]चालू कारखाने.	संख्या.	४४	४२	४२	६९	७२	११५	१२२	११०
	२] एका दिवसांत काम करणारे मजुरांची सरासरी संख्या	संख्या.	७, ५२९	६, ०१५	५, ९१३	८, १०२	७, ४८४	८, ३७७	९, ०६३	८, ०३७
	३]एक लाख लोकसंख्येमागे नोंदणी कृत कारखान्यात मजुरांची संख्या[१९५१, १९६१, १९७१, व १९८१ जनगणनाप्रमाणे]	संख्या.	८५२	५५७	४२३	५७९	५३५	४७९	५१८	४५९
७] वीज.										
	१] वीज उत्पादन.	हजारकिलोवॉट तासामध्ये.	०. ९६५	१. ७८२	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
	२] वीजेचा वापर.	—	३. ८८६	२. ६१२	२५. ४६६	३९. १९५	४६. ४४९	८३. ९३८	८९. १०१	१०४. ०६७
	३] विद्युतीकरण झालेली शहरे.	संख्या.	१	४	११	११	११	११	११	११
	४] विद्युतीकरण झालेली गावे.	—	—	—	४४५	१, २८१	१, ३१४	१, ४८१	१, ४८१	१, ४८१

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
८] सहकार.										
१] संस्था										
अ] कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या.	८१९	८१०	९५३	९५२	९५२	९५५	९५५	९५५	९५५
ब] कृषि बिगर पत संस्था.	"	उ. ना.	११	१७२	३४३	३४०	४७८	५४३	५५२	५५२
क] बिगर शेतीपत आणि बिगर पत संस्था	"	उ. ना.	७३	३४६	७३०	८०३	१, १५२	१, २२०	१, ५२३	
२] सभासद.										
अ] कृषि सहकारी पत संस्था	संख्या.	७७, ५२८	४७, १३७	१, ०१, ०८९	२, ११, ४०४	२, ०६, ३५६	२, ३६, ००७	२, ३७, ९४३	२, ५३, ०४८	
ब] कृषि बिगर पत संस्था	"	उ. ना.	४, २५१	१९, ०८८	४७, ७७४	३५, २६४	२३, १५०	२५, ९५६	२७, ६३८	
क] बिगर शेतीपत आणि बिगर पत संस्था	"	उ. ना.	८, १२७	२९, ४७८	६४, ८८८	३७, ७९२	९९, ६२७	१, ०९, ९६५	१, ११, ४८३	
३] खेते भांडवल.										
अ] कृषि सहकारी पत संस्था रु हजारत		२९, २५	९९, ९१	१०, २५, ३९	३९, ६५, ४९	४६, १८, १९	८६, ७५, ०१	१, ०४, ८०, ५२	१२८, ६४, ४०	
ब] कृषि बिगर पत संस्था	"	उ. ना.	१५, ४६	४, ७१, ६९	४, ८०, ८७	५, ५३, ०६	५७, ८५	७२, ५४	७७, २६	
क] बिगर शेतीपत आणि बिगर पत संस्था	"	उ. ना.	२०, ३९	१, ७२, ५८	१०, ७३, ९०	६, ६१, ४६	१५, ६१, ५२	२३, ६४, ८६	२१, ७६, २९	
४] दिलेले कर्जे.										
अ] कृषि सहकारी पत संस्था	"	उ. ना.	८२, ५६	११, ३३, ६३	३७, ४९, ३६	७३, ७३, ५०	१, १७, ५०, ३४	११४, ९४, ९१	१४६, ६५, ६३	
ब] कृषि बिगर पत संस्था	"	उ. ना.	—	—	—	—	—	—	—	
क] बिगर शेतीपत आणि बिगर पत संस्था	"	उ. ना.	१, २६	१४, ११	१, १६, २५	—	—	—	—	

	१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
१] शिक्षण											
१] प्राथमिक											
अ] संस्था.	संख्या.	४०३	२८३	१,५८६	१,७०२	१,७२४	१,७६२	१,७६५	१,७६५	१,७६५	१,७६५
ब] विद्यार्थी.	हजारात	२२	६१	१,१७	१,८०	१,२१	२,५२	२,५२	२,५२	२,५२	२,५२
क] शिक्षक.	संख्या	८८८	१,७२३	४,१५५	४,२७६	४,२९३	५,५६६	५,८३६	५,८३६	५,८३६	५,८३६
२] माध्यमिक व उच्च माध्यमिक											
अ] संस्था.	संख्या.	८	५६	१५३	१५५	१५७	२१३	२२८	२२८	२२८	२२८
ब] विद्यार्थी.	हजारात	४	१४	४७	६४	६२	२७	१,०६	१,०६	१,०६	१,०६
क] शिक्षक.	संख्या.	१७५	६२३	२,१३४	२,५७२	२,६५२	२,२६६	३,१८०	३,१८०	३,१८०	३,१८०
३] महाविद्यालय.											
अ] संस्था.	संख्या.	१	३	२	१५	११	१३	१३	१३	१३	१३
ब] विद्यार्थी.	हजारात.	उ. ना.	१	६	१०	२	१५	१५	१५	१५	१५
क] शिक्षक.	संख्या.	उ. ना.	५३	१४७	१८४	४०७	४७२	४७२	४७२	४७२	४७२
४] साक्षरतेची टक्केवारी [१९६१, १९७१ आणि १९८१ च्या लोकसंख्या प्रमाणे.]											
			<u>१९६१</u>	<u>१९७१</u>	<u>१९८१</u>						
अ] पुरुष.	टक्केवारी	२४.८३	३४.६४	४२.३२	—	—	—	—	—	—	—
ब] स्त्रिया.	"	५.१६	१०.३६	१५.६४	—	—	—	—	—	—	—
क] एकूण	"	१५.१४	२२.७८	२९.०४	—	—	—	—	—	—	—

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
६] शाश्वत जाणा-या मुलांची टक्केवारी.										
अ] ६-११ वर्ष वयामध्ये टक्केवारी										
१] मुले.	---	उ. ना.	५९.२	६९.१५	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
२] मुली.	---	उ. ना.	२१.६	३२.८९	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
३] एकूण.	---	उ. ना.	४०.४	५१.२८	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
ब] ११-१४ वर्ष वयामध्ये										
१] मुले.	टक्केवारी	उ. ना.	३४.४	५०.५२	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
२] मुली.	---	उ. ना.	५.९	१०.१०	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
३] एकूण.	---	उ. ना.	२०.३	३२.२०	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
१०] वैद्यकिय व आरोग्य सेवा										
१] दवाखाने.	संख्या.	७	१३	३८	८४	८४	५८	५८	५८	५८
२] रुग्णालये.	---	१	२	२	२	२	१२	१२	१२	१२
३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे.	---	—	६	५१	१३	१३	४८	५१	५२	५२
४] खाटा.	---	८२	१८४	३६२	७४१	९०१	९९७	१,०७६	१,०८२	१,०८२
५] एक लाख लोकसंख्येमागे खाटाची संख्या [१९५१, १९६१, १९७१ आणि १९८१ च्या लोकसंख्याप्रमाणे]										
---	---	९	१७	२६	५३	५२	५७	६२	६२	६२
८] उपचार केलेले रुग्ण.										
अ] बाह्य रुग्ण.	हजारत	उ. ना.	६,८२	६,०८	७,८२	१९,८७	२९,६९	१७,५९	१८,४७	१८,४७
ब] आंतर रुग्ण.	---	उ. ना.	६४	३८	१,७६	१,८८	२,०७	१,८५	२१३	२१३
७] जन्माचा दर.	दरहजारी	उ. ना.	उ. ना.	२१.७	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.
८] मृत्यूचा दर.	---	उ. ना.	उ. ना.	८.०	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.	उ. ना.

१.	२.	३.	४.	५.	६.	७.	८.	९.	१०.	११.
११] परिवहन आणि दुरुणवळण	[कि. मी]	२५४	४००	१, ८११	५, २३२	५, ४३५	५, ३९३	५, ९६१	६, ६७०	
१] रस्त्यांची लांबी बिगर न. पा. रस्ते.										
२] १०० चौ. कि. मी. मागे रस्त्यांची लांबी [१९५१, १९६१, १९७१, आणि १९८१ जनगणनेप्रमाणे]	लांबी	२४-५८	३८-७१	१७२-०१	५३-६३	५१-७५	५१-३५	५६-७६	६३-५१	
३] एक लोख लोकसंख्येमागे रस्त्यांची लांबी [१९५१, १९६१, १९७१, आणि ८१ प्रमाणे]	कि. मी.	२८-७५	३७-०५	१२९-५६	४०२-५१	३१०-७५	३०८-३५	३४०-७५	३८१-२८	
४] एकूण रेल्वे मार्गांची लांबी.	कि. मी	२०८	२०८	२०८	२०८	२०८	२०८	२०८	२०८	
५] डाक घरांची संख्या.	संख्या	१०८	२०१	२९०	३९१	३९७	४०४	४०५	४१५	
६] तार घरांची संख्या.	"	२	६	१८	२१	२१	२१	२१	२७	
७] रेडीओ परवाने मंजूर व नुतणी. सामाजिक विकास.	"	उ. ना.	७५१	१५, ७९४	१८, ७२२	६, ६२०	—	—	—	
१] सॅमि. पी. ए. पॅटर्न ब्लॉक	संख्या	—	७, ५०	१२	—	—	—	—	—	
२] समाविष्ट झालेली गावे.	"	—	९, ५२	१, ३८६	—	—	—	—	—	
३] समाविष्ट असलेली लोकसंख्या.	हजारात.	—	७, ३०	९, ८४	—	—	—	—	—	
<u>स्थानिक संस्था.</u>										
१] पंचायत समित्या.	संख्या	—	८	८	८	८	८	८	८	
२] ग्राम पंचायत.	"	—	१, ०४८	१, ०५२	१, १२१	१, १३१	१, १४८	१, १४८	१, १४५	
३] नगर पालिका. सकीर्ण.	"	१०	११	११	११	११	११	११	११	
१. बँक कार्यालय [सर्व बँका ३१-३-८८]	संख्या	६	१६	४८	१४९	१६९	२१९	२२६	२३१	

टिप :- उ. ना. = उपलब्ध नाही.

आधार :- अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,